

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება,
მმართველობის ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს ნიკორა ტრეიდი

2019 წლის 31 დეკემბერი

(დოკუმენტი არის ინგლისური ორიგინალის თარგმანი)

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	8
კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	11
ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	12
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თანდართული ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები	14

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

(დოკუმენტი არის ინგლისური ორიგინალის თარგმანი)

შპს გრანთ თორნტონ

ქეთევან წამებულის გამზირი 54
0144, თბილისი, საქართველო
ტ.+ 995 322 604 406

Grant Thornton LLC

54 Ketevan Tsamebuli Avenue
0144 Tbilisi, Georgia
+ 995 322 604 406

სს ნიკორა ტრეიდის აქციონერებს

მოდIFIცირებული დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული სს ნიკორა ტრეიდის (“კომპანია”) და მისი შვილობილების (ერთობლივად “ჯგუფის”) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას, მოგება-ზარალისა და სხვა გაერთიანებული შემოსავლების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებისა და ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, აგრეთვე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვას და სხვა ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, გარდა იმ ეფექტისა, რაც შესაძლოა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ქონდათ საკითხებს, რომლებიც განხილულია “დასკვნის მოდიფიცირების საფუძვლებზე” აბზაცში, ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ყველა არსებითი საკითხის გათვალისწინებით უტყუარად და სამართლიანად ასახავს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღით და შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს.

დასკვნის მოდიფიცირების საფუძვლები

ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჩართულია გუდვილი საბალანსო ღირებულებით 38,560 ათასი ლარი (2018 წლის 31 დეკემბერი: 38,560 ათასი ლარი). ამ თანხიდან 36,628 ათასი ლარი წარმოადგენს 2015 წელს შპს ნუგეშის 100%-ის შეძენისას წარმოქმნილი გუდვილის ღირებულებას. შპს ნუგეშის შეძენისას გუდვილის ღირებულება დათვლილი იყო როგორც სხვაობა შეძენისას გადახდილ ანაზღაურებასა და შეძენის მომენტში შეძენილი კომპანიის იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების სააღრიცხვო ღირებულებას შორის. გუდვილის ღირებულების განსაზღვრის ასეთი მეთოდი არ შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს, რომლებიც მოითხოვს, რომ გუდვილის ღირებულება განისაზღვროს როგორც სხვაობა შეძენისას გადახდილ ანაზღაურებასა და შეძენილი კომპანიის იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის შეძენის თარიღისათვის. ჩვენ ვერ შევძელით მოგვეპოვებინა საკმარისი და შესაფერისი მტკიცებულებები შპს ნუგეშის იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების სამართლიან ღირებულებაზე შეძენის თარიღისათვის, შესაბამისად ჩვენ ვერ დავრწმუნდით საჭიროა თუ არა რაიმე კორექტირება აღიარებული გუდვილისა და შეძენილი კომპანიის ძირითადი საშუალებების, მარაგების, სავაჭრო მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ნაშთებს შორის

თანხების გადანაწილების კუთხით შექმნის თარიღისათვის.

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ჩვენი პაუსხისმგებლობა, აღნიშნული სტანდარტების მიხედვით, აღწერილია ამ დასკვნის აბზაცში სათაურით “აუდიტორის პაუსხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე”. ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ ჯგუფისგან, როგორც ამას მოითხოვს პროფესიონალ ბუღალტერთათვის საერთაშორისო ეთიკის სტანდარტების საბჭოს მიერ (“IESBA”) შემუშავებული ეთიკის კოდექსი, ჩვენი დამოუკიდებლობა ასევე შესაბამისობაშია საქართველოში არსებულ მოთხოვნებთან და ჩვენ სრულად ვასრულებთ სხვა მოთხოვნებს, რომელიც განსაზღვრულია ეთიკის ნორმებით. დარწმუნებული ვართ, რომ აუდიტის პროცესში მოპოვებული მტკიცებულებები საკმარის და შესაფერის საფუძველს გვაძლევს აუდიტორული დასკვნისთვის.

აუდიტის მნიშვნელოვანი საკითხები

აუდიტის მნიშვნელოვანი საკითხები, არის ისეთი საკითხები, რომლებიც ჩვენი პროფესიული მსჯელობით იყო ყველაზე მნიშვნელოვანი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიმდინარე პერიოდის აუდიტისას. კონსოლიდირებული ანგარიშგების აუდიტი მოიცავდა ასეთ საკითხებსაც და ჩვენ ცალკე მოსაზრებას აუდიტის მნიშვნელოვან საკითხებზე არ გამოვხატავთ.

მარაგების შეფასება

ჯგუფი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 45,589 ათასი ლარის მარაგებს ფლობდა (2018: 33,137 ათასი). ჯგუფის მთლიან აქტივებში მარაგების ნაშთის წილის მოცულობის გამო და ქვემოთ აღწერილი შეფასებებისა და მსჯელობების გამო მარაგების შეფასება აუდიტის პროცესში მნიშვნელოვან ყურადღებას მოითხოვდა.

როგორც ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნა 3.8-შია აღნიშნული, მარაგები წარდგენილია FIFO მეთოდით აღრიცხულ თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების ღირებულება ყოველი წლის ბოლოს გადაიხედება ხელმძღვანელობის მიერ და, თუკი სავარაუდოა, რომ მარაგები მათ თვითღირებულებაზე დაბალი ფასით გაიყიდება, ხდება მარაგების ღირებულების დაწევა.

იმის განსაზღვრა, მარაგები თვითღირებულებაზე დაბალ ფასად გაიყიდება თუ არა ხელმძღვანელობისაგან მსჯელობასა და დაშვებების გამოყენებას მოითხოვს. ხელმძღვანელობა მარაგების ღირებულების შემცირების დონის განსაზღვრად შემდეგ პროცედურებს იყენებს:

- განიხილავს მარაგების ხანდაზმულობის ანგარიშებს და ისტორტიულ ტრენდებს რომ შეაფასოს ნელა მოძრავი და ძველი მარაგების გაყიდვადობა;
- განიხილავს მარაგების დეტალურ სიას, რათა დარწმუნდეს, რომ მარაგები თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესითაა წარდგენილი და თუ საჭიროა ხდება მარაგების ღირებულების შემცირება და ხარჯის აღიარება;

მარაგების შეფასების სიწორეში დასარწმუნებლად ჩვენ შემდეგი პროცედურები ჩავატარეთ:

- გადავითვალებთ მარაგების თვითღირებულება FIFO მეთოდით და ჩვენი გათვლები შევადარეთ ჯგუფის ანგარიშში ასახული მარაგების ნაშთს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- შერჩევის საფუძველზე გადავამოწმეთ ზოგიერთი მარაგის წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გაყიდვების ახალი მონაცემების გამოყენებით;
- მარაგების კატეგორიების შერჩეული ნაწილისათვის გადავხედეთ ბალანსის თარიღის შემდგომ მოგების მარჟებს;
- გადავამოწმეთ, რომ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული მარაგების ხანდაზმულობის რეპორტები სწორად ასახავს მარაგების ვადიანობას. ამისთვის

მარაგების შერჩეული ნაწილის ხანდაზმულობა, რაც რეპორტებში აისახებოდა, შევადარეთ მათი შემენის ბოლო ინვოისებს.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

ჯგუფის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია მმართველობის ანგარიშების წარდგენაზე. მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს ინფორმაციას ჯგუფის საქმიანობის, რისკის ანალიზის, სამომავლო გეგმების და სხვა “ბუღალტრული აღრიცვის, ანგარიშგებისა და უდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის შესაბამისად მოთხოვნილი საკითხების შესახებ.

აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენი პასუხისმგებლობა ზემოთ ხსენებული მმართველობის ანგარიშგების წაკითხვაა მას შემდეგ, რაც იგი ჩვენთვის გახდება ხელმისაწვდომი და ამის შემდგომ გამოვხატავთ აზრს არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის დროს მიღებულ ინფორმაციასთან, ან თუ ადგილი ექნება არსებით უზუსტობებს, წარმოვადგინოთ შესაბამისი ანგარიში.

დამატებით, ჩვენი ვალდებულება გამოვთქვით მოსაზრება მომზადებულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგება “ბუღალტრული აღრიცვის, ანგარიშგებისა და უდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის შესაბამისად და მოიცავს თუ არა ის ყველა მოთხოვნილ ინფორმაციას.

თუ ჩატარებული პროცედურების საფუძველზე დავასკვნით, რომ მმართველობის ანგარიშგება მოიცავს არსებით უზუსტობებს, ჩვენ ვალდებულები ვართ განვაცხადოთ ამ ფაქტზე და უზუსტობის არსზე. აღნიშნულთან დაკავშირებით ჩვენ არ ვაცხადებთ არაფერს.

ჩატარებული აუდიტორული პროცედურების საფუძველზე, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ჩვენი მოსაზრებაა:

- ინფორმაცია, რომელიც მოცემულია მმართველობის ანგარიშგებაში, იმ წლისთვის, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან და
- მმართველობის ანგარიშგება მომზადებულია “ბუღალტრული აღრიცვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის შესაბამისად და მოიცავს კანონით მოთხოვნილ ყველა ინფორმაციას.

სხვა საკითხები

ჩვენი მოსაზრება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე მოდიფიცირებული იყო შესაბამისად.

ხელმძღვანელობისა და მმართველობითი უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად (ფასს) პასუხისმგებელია ჯგუფის ხელმძღვანელობა. ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა აგრეთვე მოიცავს შიდა კონტროლის ისეთი სისტემის შემუშავებასა და დანერგვას, რომელიც უზრუნველყოფს თაღლითობით თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობებისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში ხელმძღვანელობა ვალდებულია შეაფასოს ჯგუფის შესაძლებლობა გააგრძელოს საქმიანობა უწყვეტად და, საჭიროების შემთხვევაში, წარადგინოს ახსნა-განმარტებითი ინფორმაცია საწარმოს უწყვეტობასთან დაკავშირებით. ხელმძღვანელობა აგრეთვე ვალდებულია მოამზადოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება საწარმოს უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხელმძღვანელობა აპირებს ჯგუფის

ლიკვიდაციას ან საქმიანობის შეჩერებას, ან თუ ჯგუფს არ აქვს სხვა რეალისტური არჩევანი. მმართველობითი უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელი არიან მეთვალყურეობა გაუწიონ ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშების წარდგენის პროცესს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება მასზე, რომ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და წარვადგინოთ ანგარიში, რომელიც მოიცავს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნას (მოსაზრებას) აღნიშნულზე. დასაბუთებული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ ის არ არის გარანტია იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი აუცილებლად გამოავლენს არსებით უზუსტობებს მათი არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობა შეიძლება წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად. უზუსტობები მიიჩნევა არსებითად, თუკი, გონივრულობის ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ მათ, ცალ-ცალკე ან ერთობლიობაში, შეუძლიათ გავლენა მოახდინონ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, როგორც აუდიტის პროცესის შემადგენელი ნაწილი, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ განსჯას და ვიცავთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვსაზღვრავთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობების არსებობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამგვარი რისკების საპასუხოდ და მოვიპოვებთ ჩვენი აუდიტორული მოსაზრების ჩამოსაყალიბებლად საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი შეცდომების შეუმჩნეველობის რისკი შეცდომით გამოწვეული უზუსტობების შეუმჩნეველობის რისკზე მაღალია, რადგან თაღლითობა მოიცავს ისეთ ქმედებებს, როგორცაა შეთქმულება, გაყალბება, განზრახ რაიმე ინფორმაციის გამოტოვება და არასრული სახით წარდგენა, ან შიდა კონტროლის არასწორი წარმართვა.
- ვერკვევით ჯგუფის კონტროლის სისტემის იმ ნაწილში, რომელიც მნიშვნელოვანია ჩვენი აუდიტის მიზნებისათვის, რათა დავგეგმოთ არსებული სიტუაციისათვის შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები, მაგრამ არა იმ მიზნით, რომ გამოვხატოთ ჩვენი მოსაზრება ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობის შესახებ.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული სააღრიცხვო შეფასებების და ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებების შესაბამისობას.
- განვიხილავთ რამდენად შესაფერისი იყო ხელმძღვანელობის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება საწარმოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვებაზე დაყრდნობით და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, ვაფასებთ, ხომ არ არის მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობა დაკავშირებული იმ მოვლენებთან და პირობებთან, რომლებსაც შეუძლიათ მნიშვნელოვანი ეჭვი გააჩინონ მომავალში ჯგუფის მიერ საქმიანობის უწყვეტად გაგრძელების შესაძლებლობასთან დაკავშირებით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობა არსებობს, მაშინ ჩვენგან მოითხოვება აუდიტორულ

დასკვნაში მივუთითოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი ახსნა-განმარტებითი შენიშვნა, სადაც განხილულია აღნიშნული მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობა, ხოლო თუკი ფინანსურ ანგარიშგებაში აღნიშნული განუსაზღვრელობის არსებობა არ არის ადეკვატურად აღწერილი, მაშინ მოგვეთხოვება აუდიტორული დასკვნის მოდიფიცირება. ჩვენი მოსაზრებები დაფუძნებულია ჩვენ მიერ აუდიტორული დასკვნის ხელმოწერის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე. თუმცა მომავალში შესაძლოა მოხდეს ისეთი მოვლენები, რომლებსაც გავლენა ექნებათ ჯგუფის ფუნქციონირების გაგრძელების შესაძლებლობაზე.

- განვიხილავთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის მთლიან სტრუქტურას, რომელიც მოიცავს წარდგენებს, თუ რამდენად სამართლიანად არის ასახული მასში ტრანზაქციები და მოვლენები.
- მოვიპოვებთ საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებები ჯგუფში შემავალ კომპანიების, თუ ბიზნეს აქტივობების ფინანსურ ინფორმაციაზე, რათა გამოვგებატა მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენი პასუხისმგებლობაა ჯგუფის აუდიტის მართვა, გაძღოლა და სათანადოდ ჩატარება. ჩვენ ვრჩებით ერთადერთ პასუხისმგებელად ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

მმართველობით უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის პროცესში გვექონდა კომუნიკაცია აუდიტის მასშტაბის, აუდიტის გეგმის და აუდიტის სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე, მათ შორის შიდა კონტროლის სისტემაში აუდიტის პროცესში გამოვლენილ მნიშვნელოვან სისუსტეებზე.

მმართველობითი უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს აგრეთვე ვაცნობებთ, რომ ჩვენ ვიცავდით პროფესიული ეთიკის იმ მოთხოვნებს რომლებიც ეხება დამოუკიდებლობას და აგრეთვე იმას, რომ ჩვენ მათ უნდა მივაწოდოთ ინფორმაცია ყველა ურთიერთობის, და იმ სხვა საკითხების შესახებ, რომლებსაც გონივრულობის ფარგლებში შესაძლოა გავლენა ქონდეთ ჩვენს დამოუკიდებლობაზე, და სადაც შესაფერისია, იმ ზომების შესახებ, რომლებსაც მივმართავთ დამოუკიდებლობის დასაცავად.

მმართველობით უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებთან განხილული საკითხებიდან, ჩვენ გამოვყოფთ საკითხებს, რომლებიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიმდინარე პერიოდის აუდიტისას იყო ყველაზე მნიშვნელოვანი და ამდენად, ეს საკითხები წარმოადგენენ აუდიტის მნიშვნელოვან საკითხებს. ამ საკითხებს აღვწერთ აუდიტორულ დასკვნაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც კანონი ან რეგულაცია გვიკრძალავს ასეთი საკითხების გასაჯაროებას, ან, განსაკუთრებით იშვიათ შემთხვევებში, როდესაც ჩვენ მივიჩნევთ, რომ საკითხი არ უნდა იყოს წარმოდგენილი აუდიტის დასკვნაში, რადგან ამ ინფორმაციის გამჟღავნების უარყოფითი შედეგები სავარაუდოდ გადააჭარბებს იმ სარგებელს, რაც ექნებოდა ამ ინფორმაციის წარდგენას საჯარო ინტერესებისათვის.

იმ აუდიტის გარიგების პარტნიორი, რომლის შედეგადაც მომზადდა ეს დასკვნა, არის ქეთევან ღამბაშიძე.

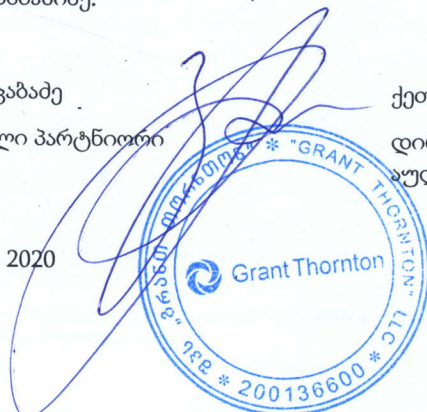
ვახტანგ ცაბაძე

მმართველი პარტნიორი

ქეთევან ღამბაშიძე

დირექტორი, რეგისტრირებული
აუდიტორი

23 ივლისი 2020

დასკვნაში მივუთითოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი ახსნა-განმარტებითი შენიშვნა, სადაც განხილულია აღნიშნული მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობა, ხოლო თუკი ფინანსურ ანგარიშგებაში აღნიშნული განუსაზღვრელობის არსებობა არ არის ადეკვატურად აღწერილი, მაშინ მოგვეთხოვება აუდიტორული დასკვნის მოდიფიცირება. ჩვენი მოსაზრებები დაფუძნებულია ჩვენ მიერ აუდიტორული დასკვნის ხელმოწერის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე. თუმცა მომავალში შესაძლოა მოხდეს ისეთი მოვლენები, რომლებსაც გავლენა ექნებათ ჯგუფის ფუნქციონირების გაგრძელების შესაძლებლობაზე.

- განვიხილავთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშის მთლიან სტრუქტურას, რომელიც მოიცავს წარდგენებს, თუ რამდენად სამართლიანად არის ასახული მასში ტრანზაქციები და მოვლენები.
- მოვიპოვეთ საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებები ჯგუფში შემავალ კომპანიების, თუ ბიზნეს აქტივობების ფინანსურ ინფორმაციაზე, რათა გამოგვეხატა მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენი პასუხისმგებლობაა ჯგუფის აუდიტის მართვა, გაძღოლა და სათანადოდ ჩატარება. ჩვენ ვრჩებით ერთადერთ პასუხისმგებელად ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

მმართველობით უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის პროცესში გვექონდა კომუნიკაცია აუდიტის მასშტაბის, აუდიტის გეგმის და აუდიტის სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე, მათ შორის შიდა კონტროლის სისტემაში აუდიტის პროცესში გამოვლენილ მნიშვნელოვან სისუსტეებზე.

მმართველობითი უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს აგრეთვე ვაცნობებთ, რომ ჩვენ ვიცავდით პროფესიული ეთიკის იმ მოთხოვნებს რომლებიც ეხება დამოუკიდებლობას და აგრეთვე იმას, რომ ჩვენ მათ უნდა მივაწოდოთ ინფორმაცია ყველა ურთიერთობის, და იმ სხვა საკითხების შესახებ, რომლებსაც გონივრულობის ფარგლებში შესაძლოა გავლენა ქონდეთ ჩვენს დამოუკიდებლობაზე, და სადაც შესაფერისია, იმ ზომების შესახებ, რომლებსაც მივმართავთ დამოუკიდებლობის დასაცავად.

მმართველობით უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებთან განხილული საკითხებიდან, ჩვენ გამოვყოფთ საკითხებს, რომლებიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიმდინარე პერიოდის აუდიტისას იყო ყველაზე მნიშვნელოვანი და ამდენად, ეს საკითხები წარმოადგენენ აუდიტის მნიშვნელოვან საკითხებს. ამ საკითხებს აღწერთ აუდიტორულ დასკვნაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც კანონი ან რეგულაცია გვიკრძალავს ასეთი საკითხების გასაჯაროებას, ან, განსაკუთრებით იშვიათ შემთხვევებში, როდესაც ჩვენ მივიჩნევთ, რომ საკითხი არ უნდა იყოს წარმოდგენილი აუდიტის დასკვნაში, რადგან ამ ინფორმაციის გამჟღავნების უარყოფითი შედეგები სავარაუდოდ გადააჭარბებს იმ სარგებელს, რაც ექნებოდა ამ ინფორმაციის წარდგენას საჯარო ინტერესებისათვის.

იმ აუდიტის გარიგების პარტნიორი, რომლის შედეგადაც მომზადდა ეს დასკვნა, არის ქეთევან ღამბაშიძე.

ვახტანგ ცაბაძე

მმართველი პარტნიორი

ქეთევან ღამბაშიძე

დირექტორი, რეგისტრირებული
აუდიტორი

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
<i>გრძელვადიანი აქტივები</i>			
გუდვილი	4	38,560	38,560
ძირითადი საშუალებები	5	52,301	45,509
აქტივების გამოყენების უფლება	6	92,277	-
არამატერიალური აქტივები	7	1,463	1,786
		<u>184,601</u>	<u>85,855</u>
<i>მოკლევადიანი აქტივები</i>			
მარაგები	8	45,589	33,137
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9	9,246	8,039
სხვა მიმდინარე აქტივები		253	220
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი		68	-
ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე	10	3,238	2,692
		<u>58,394</u>	<u>44,088</u>
სულ აქტივები		<u>242,995</u>	<u>129,943</u>

თანდართული შენიშვნები 14-57 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

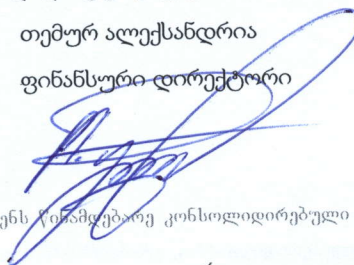
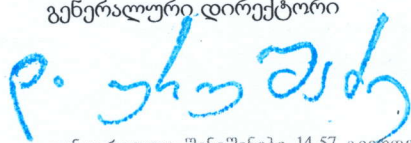
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება (გაგრძელება)

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი და რეზერვები	11		
სააქციო კაპიტალი		21,800	20,610
საემისიო კაპიტალი		18,910	7,675
გადაფასების რეზერვი		2,645	-
აკუმულირებული ზარალი		(27,043)	(11,555)
		<u>16,312</u>	<u>16,730</u>
არამაკონტროლებელი წილი		-	-
სულ კაპიტალი		<u>16,312</u>	<u>16,730</u>
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები	12	13,703	13,660
ობლიგაციები	13	25,000	25,000
საიჯარო ვალდებულებები	14	86,396	-
		<u>125,099</u>	<u>38,660</u>
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	15	74,306	64,174
სესხები	12	8,454	9,980
ობლიგაციები	13	692	161
საიჯარო ვალდებულებები	14	17,937	-
სახელმეკრულებო ვალდებულება		195	101
გადასახდელი მოგების გადასახადი		-	137
		<u>101,584</u>	<u>74,553</u>
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		<u>242,995</u>	<u>129,943</u>

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დადასტურებულია 2020 წლის 23 ივლისს:
დავით ურუშაძე თემურ ალექსანდრია

გენერალური დირექტორი

ფინანსური დირექტორი

თანდართული შენიშვნები 14-57 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება (გაგრძელება)

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
კაპიტალი და ვალდებულებები			
<i>კაპიტალი და რეზერვები</i>			
სააქციო კაპიტალი	11	21,800	20,610
საემისიო კაპიტალი		18,910	7,675
გადაფასების რეზერვი		2,645	-
აკუმულირებული ზარალი		(27,043)	(11,555)
		<u>16,312</u>	<u>16,730</u>
არამაკონტროლებელი წილი		-	-
სულ კაპიტალი		<u>16,312</u>	<u>16,730</u>
 <i>გრძელვადიანი ვალდებულებები</i>			
სესხები	12	13,703	13,660
ობლიგაციები	13	25,000	25,000
საიჯარო ვალდებულებები	14	86,396	-
		<u>125,099</u>	<u>38,660</u>
 <i>მიმდინარე ვალდებულებები</i>			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	15	74,306	64,174
სესხები	12	8,454	9,980
ობლიგაციები	13	692	161
საიჯარო ვალდებულებები	14	17,937	-
სახელშეკრულებო ვალდებულება		195	101
გადასახდელი მოგების გადასახადი		-	137
		<u>101,584</u>	<u>74,553</u>
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		<u>242,995</u>	<u>129,943</u>

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დადასტურებულია 2020 წლის 23 ივლისს:

დავით ურუშაძე

თემურ ალექსანდრია

გენერალური დირექტორი

ფინანსური დირექტორი

თანდართული შენიშვნები 14-57 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
შემოსავალი		440,281	344,957
რელიზაციის თვითღირებულება		(324,705)	(256,984)
საერთო მოგება		115,576	87,973
სხვა შემოსავალი		819	387
დისტრიბუცია და მარკეტინგის ხარჯები	16	(58,352)	(48,714)
ადმინისტრაციული ხარჯები	17	(47,499)	(33,478)
სხვა ხარჯები		-	(244)
შედეგი საოპერაციო საქმიანობიდან		10,544	5,924
ფინანსური ხარჯები	18	(15,078)	(4,210)
ზარალი საკუროსო სხვაობიდან	19	(7,309)	(417)
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები		(2,135)	(1,443)
ზარალი დაბეგვრამდე		(13,978)	(146)
მოგების გადასახადი		(1,510)	(995)
წლის წმინდა ზარალი		(15,488)	(1,141)
სხვა გაერთიანებული შემოსავალი			
<i>ერთეულები რომლებიც მომავალში არ გადაკლასიფიცირდება მოგება-ზარალში</i>			
ძირითადი საშუალების გადაფასება		2,645	-
სხვა გაერთიანებული შემოსავალი, მოგების გადასახადის გარეშე		2,645	-
სულ გაერთიანებული შემოსავალი		(12,843)	(1,141)
- ზარალი ერთ აქციაზე		(1.5487)	(0.1207)

თანდართული შენიშვნები 14-57 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათასი ლარი	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	აკუმულირე- ბული ზარალი	სულ სათაო კომპანიის მფლობელებზე მიკუთვნებადი	არამაკონ- ტროლებელი წილი	სულ
2018 წლის 1 იანვარი	20,419	6,215	-	(10,414)	16,220	-	16,220
წლის ზარალი	-	-	-	(1,141)	(1,141)	-	(1,141)
სულ გაერთიანებული ზარალი	-	-	-	(1,141)	(1,141)	-	(1,141)
ჩვეულებრივი აქციების გამოშვება	191	1,460	-	-	1,651	-	1,651
ტრანზაქციები მფლობელებთან	191	1,460	-	-	1,651	-	1,651
2019 წლის 1 იანვარი	20,610	7,675	-	(11,555)	16,730	-	16,730
წლის ზარალი	-	-	-	(15,488)	(15,488)	-	(15,488)
სხვა გაერთიანებული შემოსავალი	-	-	2,645	-	2,645	-	2,645
სულ გაერთიანებული ზარალი	-	-	2,645	(15,488)	(12,843)	-	(12,843)
ჩვეულებრივი აქციების გამოშვება	1,190	11,235	-	-	12,425	-	12,425
ტრანზაქციები მფლობელებთან	1,190	11,235	-	-	12,425	-	12,425
2019 წლის 31 დეკემბერი	21,800	18,910	2,645	(27,043)	16,312	-	16,312

თანდართული შენიშვნები 14-57 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
წლის ზარალი		(15,488)	(1,141)
<i>კორექტირებები:</i>			
ცვეთა და ამორტიზაცია	5,6,7	29,173	9,396
ძირითადი საშუალების რეალიზაციიდან მიღებული მოგება		(21)	(123)
მარაგის დანაკარგები	17	10,055	6,370
საპროცენტო ხარჯი	18	15,078	4,210
მოგების გადასახადის ხარჯი		1,510	995
ზარალი კურსთაშორისი სხვაობიდან	19	7,309	417
<i>საოპერაციო შედეგი საოპერაციო კაპიტალში ცვლილებამდე</i>		<u>47,616</u>	<u>20,124</u>
ცვლილება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		(1,207)	221
ცვლილება სასაქონლო მატერიალურ მარაგებში		(22,507)	(18,694)
ცვლილება სხვა აქტივებში		(33)	13
ცვლილება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		14,609	18,428
ცვლილება სახელშეკრულებო ვალდებულებებში		94	35
<i>ფული საოპერაციო საქმიანობიდან</i>		<u>38,572</u>	<u>20,127</u>
გადახდილი პროცენტი	27	(14,234)	(4,142)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(1,715)	(682)
<i>წმინდა ფული საოპერაციო საქმიანობიდან</i>		<u>22,623</u>	<u>15,303</u>
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა	5	(21,849)	(35,448)
არამატერიალური აქტივების შეძენა	7	(298)	(449)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული ფული		294	527
<i>წმინდა ფული საინვესტიციო საქმიანობიდან</i>		<u>(21,853)</u>	<u>(35,370)</u>

თანდართული შენიშვნები 14-57 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება (გაგრძელება)

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
აქციების გამოშვებით მიღებული ფული		12,425	1,650
სესხებიდან მიღებული ფული	27	66,837	101,437
სესხებზე გადახდილი ფული	27	(68,828)	(103,736)
ობლიგაციებიდან მიღებული ფული	27	-	25,000
ობლიგაციებზე გადახდილი ფული	27	-	(12,540)
საიჯარო ვალდებულებებზე გადახდილი ფული	27	(10,600)	-
<i>წმინდა ფული საფინანსო საქმიანობიდან</i>		<u>(166)</u>	<u>11,811</u>
ფულის ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე ზრდა/შემცირება		604	(8,256)
უცხოური ვალუტის ეფექტი ფულზე		(58)	772
ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე პერიოდის დასაწყისში	10	<u>2,692</u>	<u>10,176</u>
ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე პერიოდის ბოლოს		<u>3,238</u>	<u>2,692</u>

თანდართული შენიშვნები 14-57 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თანდართული ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა და ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს სს “ნიკორა ტრეიდი” (შემდგომში “კომპანია”) და მისი შვილობილი კომპანიების შპს “ლაზი ჰოლდინგის” და შპს “ნუგეშის” ფინანსურ ინფორმაციას. სს “ნიკორა ტრეიდი” არის საქართველოში რეგისტრირებული სააქციო საზოგადოება, რომელიც საქმიანობას ახორციელებს მისამართზე: ც. დადიანის #7, ქარვასლა ბიზნეს ცენტრი. სს “ნიკორა ტრეიდი” ფლობს 67%-იან წილს საქართველოში რეგისტრირებულ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება “ლაზი ჰოლდინგში” და აგრეთვე 100%-იან წილს შპს “ნუგეშში”.

სს “ნიკორა ტრეიდი” 80%-იანი წილის მფლობელი არის საქართველოში დაფუძნებული და რეგისტრირებული სააქციო საზოგადოება “ნიკორა”, ხოლო აქციების 20% ეკუთვნის სხვა აქციონერებს.

ჯგუფი ფლობს საცალო ვაჭრობის მაღაზიათა ქსელს საქართველოში და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოადგენილია 288 მაღაზიის სახით (2018 წლის 31 დეკემბერი: 258). ჯგუფი არის ერთ-ერთი ლიდერი საქართველოს საცალო ბაზარზე.

საშუალო თანამშრომელთა რაოდენობა 2019 წელს შეადგენს 5,017 (2018: 3,988 თანამშრომელი).

2. შედგენის საფუძველი

2.1 განცხადება შესაბამისობის თაობაზე

წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბუკოს (ბასსს) მიერ გამოქვეყნებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია დაშვებით, რომ ჯგუფი ოპერირებს მოქმედი საწარმოს პრინციპით.

2019 წელს ჯგუფმა მიიღო ახალი სახელმძღვანელო იჯარის აღიარების შესახებ (იხ. შენიშვნა 2.5) ახალი სტანდარტი გამოყენებულია რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით, რომლის თანახმადაც, აკუმულირებული ეფექტი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით აღიარებულია, როგორც კორექტირება აკუმულირებულ შედეგებზე. შესაბამისად, ჯგუფს არ აქვს ვალდებულება წარმოადგინოს ფინანსური მდგომარეობის სამი წლის შესადარისი ანგარიში.

გარდა ამისა, ჯგუფმა მიიღო ახალი სახელმძღვანელო მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებისა და აქტივების აღრიცხვის შესახებ, იმ გარემოებებში, როდესაც არსებობს მოგების გადასახადთან დაკავშირებული გაურკვეველობა (იხ. შენიშვნა 2.5). ჯგუფმა გადაწყვიტა არ გადაეანგარიშებინა წინა პერიოდები. ფასიკ 23-ის გამოყენებით მიღებული სხვაობები ასახულია გაუნაწილებელ მოგებაში.

2.2 შეფასების საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ისტორიული ღირებულების პრინციპზე დაყრდნობით, გარდა ზოგიერთი ფინანსური ინსტრუმენტისა, რომლებიც ასახულია მომავალი ფულადი ნაკადების ახლანდელი დისკოტირებული ღირებულებით და ძირითადი საშუალებების ცალკეული ჯგუფებისა, რომლებიც წარმოდგენილია გადაფასებული ღირებულებით. თითოეული კატეგორიის აქტივისა და ვალდებულების შეფასებასთან დაკავშირებული დეტალები იხილეთ შესაბამის განმარტებით შენიშვნებში.

2.3 საოპერაციო და ანგარიშგების ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი, რომელიც არის ჯგუფის ფუნქციონალური ვალუტა, რადგან იგი ყველაზე უკეთ ასახავს ჯგუფის ოპერაციებისა და ჯგუფის სამოქმედო გარემოში მიმდინარე ეკონომიკური მოვლენების შინაარსს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, ვინაიდან ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ასეთი წარდგენა უფრო მისაღებია ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთათვის. ყველა ფინანსური მონაცემი წარმოდგენილი ლარებში დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სპეციალურად სხვა რამ არ არის აღნიშნული.

2.4 შეფასებების და მოსაზრებების გამოყენება

წინამდებარე კონსოლიდირებული ანგარიშგების ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად მომზადებისათვის, ხელმძღვანელობამ გააკეთა მთელი რიგი შეფასებები, რომლებიც გავლენას ახდენენ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თარიღისათვის, აგრეთვე საანგარიშგებო პერიოდის შესაბამის შემოსავლებზე და ხარჯებზე. კონკრეტული სფეროები, სადაც მნიშვნელოვანი შეფასებები და მსჯელობები გამოყენებული, ან სადაც ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული დაშვებები და სააღრიცხვო შეფასებები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, განხილულია 21-ე შენიშვნაში.

2.5 ახალი და შესწორებული სტანდარტების გამოყენება

მიმდინარე წელს ჯგუფმა ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოიყენა ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტირების საერთაშორისო კომიტეტის მიერ გამოშვებული ყველა ის ახალი ან გადახედილი ფასს და ფასს-ის ინტერპრეტაცია, რომელიც გამოსაყენებლად სავალდებულოა 2019 წლის 1 იანვარს დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისათვის და შეესაბამება ჯგუფის ოპერაციებს.

ამ ცვლილებების გავლენა და ბუნება აღწერილია ქვემოთ.

ახალი და გადახედილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ეფექტურია 2019 წლის 1 იანვრიდან

ცვლილებები ფასს 9-ში: წინასწარგადახდის პირობები უარყოფითი ანაზღაურების შესაძლებლობით

ფასს 9-ის თანახმად სავალი ინსტრუმენტი შეიძლება შეფასდეს ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუკი საკონტრაქტო ფულადი ნაკადები არის „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე დარიცხული პროცენტის გადახდები“ (SPPI კრიტერიუმში) და ინსტრუმენტის მფლობელი, ამ კლასიფიკაციით, შესაბამისი ბიზნეს მოდელია. ცვლილებები ფასს 9-ში განმარტავს, რომ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს SPPI კრიტერიუმს, მიუხედავად

მოვლენის ან გარემოებისა, რომელიც იწვევს ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტას, და მხარისა, რომელიც იხდის ან იღებს გონივრულ ანაზღაურებას ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტისათვის.

ამ ცვლილებას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია.

ფასს 16 იჯარა

ფასს 16 იჯარა ანაცვლებს ბასს 17 იჯარას, სამ ინტერპრეტაციასთან ერთად (ფასიკ 4 „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ 15 „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ 27 „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“).

ახალი სტანდარტის მიღებამ ჯგუფში გამოიწვია აქტივის გამოყენების უფლებისა და მასთან დაკავშირებული საიჯარო ვალდებულების აღიარება ყველა წინანდელ საოპერაციო იჯარასთან მიმართებაში, გარდა იმ იჯარებისა, რომელთაც აქვთ დაბალი ღირებულება, ან 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი საიჯარო ვადა თავდაპირველი აღიარების თარიღიდან.

ახალი სტანდარტი გამოყენებულ იქნა რეტროსპექტული მიდგომით. ფასს 16-ის პირველად გამოყენებით გამოწვეული კუმულაციური ეფექტი აღიარებულია კაპიტალში, როგორც მიმდინარე გაუნაწილებელი მოგების საწყისი ნაშთის კორექტირება, სტანდარტის თავდაპირველი. ჯგუფის მიერ წინა პერიოდში წარდგენილი ფინანსური ინფორმაცია არ დაკორექტირებულა.

სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის გაფორმებული კონტრაქტებისთვის, ჯგუფმა გადაწყვიტა, გამოყენებინა იჯარის განსაზღვრება ბასს 17-ისა და ფასიკ 4-ის მიხედვით და არ გამოყენებინა ფასს 16 იმ გარიგებებისთვის, რომლებიც თავდაპირველად არ იყო აღიარებული, როგორც იჯარა ბასს 17-ისა და ფასიკ 4-ის მიხედვით.

ჯგუფმა გადაწყვიტა არ ჩაერთო თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები იმ აქტივების გამოყენების უფლების შეფასებაში, რომლებსაც ჯგუფი ფლობს მოკლევადიანი იჯარისთვის ფასს 16-ის გამოყენების დაწყების თარიღისთვის - 2019 წლის 1-ლი იანვრისთვის. ამ თარიღისთვის, ჯგუფმა ასევე აირჩია აქტივების გამოყენების უფლების შეფასება საიჯარო ვალდებულების ტოლი ოდენობით, დაკორექტირებული წინასწარ გადახდილი, ან დარიცხული საიჯარო გადასახდელებით, რომლებიც არსებობდა ოპერაციის თარიღისთვის.

აქტივის გამოყენების უფლებაზე გაუფასურების ტესტირების ნაცვლად, სტანდარტის პირველადი გამოყენების თარიღისთვის, ჯგუფი დაეყრდნო თავის ისტორიულ შეფასებებს, ჰქონდა თუ არა იჯარას მნიშვნელოვანი გავლენა ფასს 16-ის პირველადი გამოყენების თარიღამდე.

ახალ სტანდარტზე გადასვლის მომენტისთვის, იჯარებისთვის, რომლებიც მანამდე აღრიცხული იყო, როგორც საოპერაციო იჯარა 12 თვეზე ნაკლები საიჯარო ვადითა და დაბალი ღირებულებით, ჯგუფმა გამოიყენა არჩევითი გამონაკლისები არ ელიარებინათ აქტივის გამოყენების უფლება, არამედ აღერიცხა ისინი საიჯარო ხარჯად წრფივი მეთოდით, დარჩენილ საიჯარო პერიოდზე.

ფასს 16-ზე გადასვლისას, საშუალო შეწონილი ზღვრული სასესხო განაკვეთი ფასს 16-ით განსაზღვრულ საიჯარო ვალდებულებებთან მიმართებაში შეადგენდა 10%-ს.

საიჯარო ვადის განსაზღვრისას, იჯარის გაგრძელების და შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას, ჯგუფმა იხელმძღვანელა არსებული ფაქტებით და გარემოებებით.

ფასიკ 23 მოგების გადასახადის გამოთვლის მიდგომებთან დაკავშირებული გაურკვეველობა

ფასიკ 23 იძლევა მითითებებს იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა აისახოს, ბასს 12-ით გათვალისწინებული, მოგების გადასახადის აღრიცხვასთან დაკავშირებული გაურკვეველობა, კერძოდ: (ა) საწარმო მოგების გადასახადის გამოთვლასთან დაკავშირებულ საგადასახადო მიდგომებს ცალ-ცალკე იხილავს თუ არა; (ბ) რა დაშვებებს აკეთებს საწარმო საგადასახადო ორგანოს მიერ საგადასახადო მიდგომების შემოწმების ჩატარებასთან დაკავშირებით; (გ) როგორ განსაზღვრავს საწარმო დასაბეგრ მოგებას (საგადასახადო ზარალს), საგადასახადო ბაზას, გამოუყენებელ საგადასახადო ზარალს, გამოუყენებელ საგადასახადო კრედიტებსა და საგადასახადო განაკვეთებს; და (დ) როგორ ითვალისწინებს საწარმო ფაქტებსა და გარემოებებში მომხდარ ცვლილებებს.

ყოველწლიური გაუმჯობესებები 2015-2017

2015-2017 წლების ყოველწლიურმა განახლებებმა გამოიწვია მცირედი ცვლილებები რამოდენიმე ფასს-ში. ქვევით აღწერილია ის ცვლილებები, რომლებიც რელევანტურია ჯგუფისთვის:

ბასს 12 მოგებიდან გადასახადები: მოგების გადასახადის შედეგები გადახდებზე, რომლებიც კლასიფიცირებულია როგორც კაპიტალის ელემენტი

ბასს 12 – ში შეტანილი ცვლილებები განმარტავს, რომ მოგების გადასახადის შედეგები დივიდენდებზე აღიარდება პერიოდის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ან კაპიტალში, იმის მიხედვით, თუ სად აღიარა კომპანიამ თავდაპირველად ეს წარსულში განხორციელებული ტრანზაქციები ან მომხდარი მოვლენები.

ბასს 23 ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები: კაპიტალიზაციისთვის განსაზღვრული ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები

ბასს 23.14 ადგენს, თუ როგორ უნდა განსაზღვროთ ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაციისთვის განსაზღვრული ოდენობა, როცა კომპანია იღებს საერთო დანიშნულების სესხს და იყენებს მას განსაკუთრებული აქტივის შესაძენად.

ბასს 23 მოითხოვს, რომ კომპანიამ საერთო დანიშნულების მქონე სესხის აღებისას, გამოეყოს სესხების ის ნაწილი, რომელიც განსაზღვრულია განსაკუთრებული აქტივის შესაძენად. ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დაკვირვებით, კომპანიებმა შესაძლოა ეს სიტყვები გამოიყენონ არასწორი მნიშვნელობით, რომ საერთო მიზნებისთვის ნასესხები სახსრებისგან უნდა გამოეყოს ის გადასახდელი თანხები, რომლებიც თავდაპირველად ნასესხები იყო განსაკუთრებული აქტივის შესაძენად და რომელიც ახლა უკვე მზად არის მის დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან გასაყიდად.

ამგვარად, შესწორებები ცხადყოფს, რომ როცა განსაკუთრებული აქტივი უკვე მზად არის მის დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან გასაყიდად, კომპანია განიხილავს თავდაპირველად ამ აქტივის შესაძენად ნასესხები თანხის დარჩენილ ნაწილს იმ სესხის ნაწილად, რომელიც მან აიღო საერთო დანიშნულებით.

ცვლილებები გამყენებულია პერსპექტიულად (ე.ი. მხოლოდ ამ შესწორების ძალაში შესვლის წლიური საანგარიშებო პერიოდის დასაწყისში, ან მის შემდგომ გაწეულ ნასესხებ

სახსრებთან დაკავშირებულ დანახარჯებზე) ვინაიდან, ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯების რეტროსპექტულად კაპიტალიზაციის მიზნით ინფორმაციის მოპოვების დანახარჯები, შესაძლოა აღემატებოდეს პოტენციურ სარგებელს.

სტანდარტები, ცვლილებები და ინტერპრეტაციები არსებულ სტანდარტებზე, რომლებიც ჯერ არ არის ეფექტური და ჯერ არ მიუღია ჯგუფს

ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ხელმოწერის თარიღისთვის, ბასს-ის მიერ, გამოქვეყნებული იყო გარკვეული ახალი სტანდარტები, არსებული სტანდარტების შესწორებები და ინტერპრეტაციები, მაგრამ ჯერჯერობით ისინი არ არის ეფექტური და ჯგუფს ისინი ჯერ არ მიუღია.

ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ ყველა შესაბამისი განცხადება მიიღება ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკაში პირველივე პერიოდისათვის, რომელიც იწყება გამოცხადების ძალაში შესვლის თარიღიდან ან მას შემდეგ. ახალი სტანდარტები, არსებული სტანდარტების შესწორებები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც არ იქნა ათვისებული მიმდინარე წელს, არ არის განხილული, ვინაიდან მოსალოდნელი არ არის, რომ მათ ექნებათ არსებითი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

2.6 შვილობილი კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შემდეგ შვილობილ კომპანიებს:

2019 წლის 31 დეკემბერი	შვილობილი	წილი %	ქვეყანა	დაარსების თარიღი	საქმიანობის სფერო	შესყიდვის თარიღი
	შპს ნუგეში	100%	საქართველო	18 ივნისი, 2010 წელი	საცალო გაყიდვა	1 ივლისი, 2015 წელი
	შპს ლაზი ჰოლდინგი	67%	საქართველო	14 აპრილი, 2010 წელი	საცალო გაყიდვა	4 დეკემბერი 2014 წელი

2018 წლის 31 დეკემბერი	შვილობილი	წილი %	ქვეყანა	დაარსების თარიღი	საქმიანობის სფერო	შესყიდვის თარიღი
	შპს ნუგეში	100%	საქართველო	18 ივნისი, 2010 წელი	საცალო გაყიდვა	1 ივლისი, 2015 წელი
	შპს ლაზი ჰოლდინგი	67%	საქართველო	14 აპრილი, 2010 წელი	საცალო გაყიდვა	4 დეკემბერი 2014 წელი

3. ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკები

3.1 კონსოლიდაციის საფუძველი

ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებები აერთიანებს დედა კომპანიასა და მის ყველა შვილობილს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ყველა შვილობილი კომპანიისთვის საანგარიშგებო თარიღი 31 დეკემბერია.

ყველა ტრანზაქცია და ნაშთი ჯგუფის კომპანიებს შორის ელიმინირდება კონსოლიდაციისას, მათ შორის შიდა ოპერაციების დროს არარეალიზებული მოგება და ზარალი. როდესაც შიდა ჯგუფური გაყიდვებისას არარეალიზებული ზარალი ელიმინირდება კონსოლიდაციისას, აღნიშნული აქტივებიც მოწმდება გაუფასურებაზე

ჯგუფის პერსპექტივიდან. შვილობილების ფინანსურ ანგარიშგებებში წარმოდგენილი თანხები კორექტირებული იქნა, საჭიროების შემთხვევაში, რათა ისინი შესაბამისობაში ყოფილიყო ჯგუფის მიერ გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკასთან.

შვილობილი კომპანიების მოგება-ზარალი და სხვა სრული შემოსავალი შემენაზე ან გაყიდვებზე აღიარდება წლის განმავლობაში, შესყიდვის თარიღიდან ან გაყიდვის თარიღამდე, შესაბამისად.

შვილობილ კომპანიებში წარმოქმნილ მოგებას ან ზარალს, ჯგუფი მიაკუთვნებს დედა კომპანიისა და არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს შესაბამისად, ფლობილი წილების მიხედვით.

3.2 უცხოური ვალუტა

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ტრანზაქციები უცხოურ ვალუტაში გადაიყვანება საანგარიშგებო ვალუტაში (ლარი) ტრანზაქციის განხორციელების დღისთვის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსის მიხედვით. ანგარიშგების თარიღისთვის, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი მუხლები გადაანგარიშებულია ამავე თარიღისთვის არსებული ეროვნული ბანკის მიერ გამოცხადებული გაცვლითი კურსით, რომელიც 2019 წლის 31 დეკემბერს ერთი ამერიკული დოლარისთვის შეადგენს 2.8677 ლარს და ერთი ევრო შეადგენს 3.2095 ლარს. (2018 წლის 31 დეკემბერი: ერთი ამერიკული დოლარი 2.6766 ლარი და ერთი ევრო 3.0701 ლარი). არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება წლის ბოლოს კურსით არ ხდება და ისინი ბალანსში წარდგენილია ისტორიული ღირებულებით (ლარში გადაყვანილია ტრანზაქციის განხორციელების დღის კურსით), გარდა სამართლიანი ღირებულებით წარდგენილი არაფულადი მუხლებისა, რომლებიც ლარში გადაყვანილია მათი სამართლიანი ღირებულების შეფასების დღის შესაბამისი კურსით.

საკურსო სხვაობით გამოწვეული სხვაობები ფულადი მუხლებისთვის ასახულია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

3.3 ძირითადი საშუალებები

პროდუქციის წარმოების, საქონლის მიწოდების ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის გამოყენებული მიწა და შენობები კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია გადაფასებული ღირებულებით, რაც შემცირებულია ბოლო გადაფასების შემდეგ დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის (თუკი გაუფასურებას ქონდა ადგილი) ღირებულებით. ძირითადი საშუალებების გადაფასების დროს, გადაფასების დღისათვის დაგროვილი ცვეთა აკლდება მთლიან საბალანსო ღირებულებას და ნეტო თანხა გადაანგარიშდება აქტივის გადაფასებული თანხით.

გადაფასებები დამოუკიდებელ შემფასებელთა მიერ ტარდება საკმარისი სიხშირით, იმ მიზნით, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისაგან რაც მას ექნებოდა პერიოდის ბოლოს, რომ მომხდარიყო მისი რეალური ღირებულებით შეფასება.

ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან მიღებული შემოსავალი ჩაირთვება სხვა სრულ შემოსავლებში (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც იმავე აქტივთან დაკავშირებული გადაფასების რეზერვის შემცირება წინა პერიოდში უკვე აღიარებული იყო მოგება-ზარალში, ასეთ შემთხვევაში გადაფასების რეზერვის ზრდა მოგება-ზარალზე აღირიცხება წინა პერიოდში შემცირებული თანხის მოცულობით), ხოლო გადაფასების რეზერვი კაპიტალში. საბალანსო ღირებულების შემცირება, რომელიც გამოწვეულია გადაფასებით

აღირციხება მოგება-ზარალში, რადგან საბალანსო ღირებულება აღემატება ძირითადი საშუალების რეალურ ღირებულებას, ხოლო თუ არსებობს წინა პერიოდში ძირითადი საშუალების გადაფასებით წარმოქმნილი რეზერვი ხდება მისი შემცირება.

გადაფასების რეზერვის გადატანა ხდება გაუნაწილებელ მოგებაზე თუ მოხდა მასთან დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების გაყიდვა ან სხვა ფორმით მისი აღიარების შეწყვეტა.

სხვა ძირითადი საშუალებები, გარდა მიწისა და შენობებისა, აღირციხება თვითღირებულებით, რაც მცირდება დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის თანხებით. თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასით, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადებით, გამოუქვითავი გადასახადებითა და სხვა პირდაპირი ხარჯებით. როცა ძირითადი საშუალებები შეიცავს სხვადასხვა კომპონენტებს, რომლებსაც გააჩნიათ სხვადასხვა სარგებლობის ვადები, ისინი აღირციხებიან ცალკე-ცალკე, როგორც ძირითადი საშუალებების ცალკეული კომპონენტები.

მშენებარე ძირითადი საშუალებები, რომლებიც გამიზნულია წარმოებისთვის, გასაქირავებლად ან მიზნებისთვის, რომელიც ჯერ არ არის განსაზღვრული, აღირციხება თვითღირებულებით, გამოკლებული გაუფასურების ზარალით. ღირებულება მოიცავს პირდაპირ ხარჯებს, მწყობრში მოყვანისა და მონტაჟის ხარჯებს, ასევე პროფესიონალური მომსახურებისა და სესხებთან დაკავშირებულ ხარჯებს რომელიც კაპიტალიზირდება ჯგუფის პოლიტიკის შესაბამისად. ფინანსური იჯარით აღებული შენობები ასევე ჩაირთვება ძირითად საშუალებებში. ასეთ აქტივებს ცვეთა ერიცხება მოსალოდნელ სასიცოცხლო ვადასა და იჯარის ვადას შორის უმოკლესი პერიოდის განმავლობაში.

მოგება, ან ზარალი, რომელიც წარმოიშვება აქტივის გაყიდვიდან ან ჩამოწერიდან, განისაზღვრება სხვაობით, მიღებულ სარგებელსა და საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ჩანაცვლებასთან დაკავშირებული ხარჯები, კაპიტალიზირდება იმ კომპონენტის საბალანსო ღირებულებასთან ერთად, რომელიც ჩამოწერილ იქნა. სხვა დანახარჯები კაპიტალიზირდება იმ შემთხვევაში, თუ შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება მომავალში. ყველა სხვა ხარჯი, მათ შორის შეკეთება-განახლება აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მისი მოხდენისთანავე.

ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით, თითოეული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასების საფუძველზე. ცვეთის დარიცხვა იწყება მას მერე, რაც აქტივი შედის გამოყენებაში. ძირითადი საშუალებების ჯგუფებისთვის განსაზღვრული შესაბამისი სასარგებლო მომსახურების ვადები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

შენობა ნაგებობები	- 30 წელი
მანქანები და მძიმე ტექნიკა	- 5 წელი
ოფისის აღჭურვილობა, ავეჯი და ინვენტარი	- 5 წელი
ტრანსპორტი	- 5 წელი
იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	- 7-10 წელი

ვინაიდან მიწის სასრული სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა შეუძლებელია, შესაბამისი საბალანსო ღირებულებები ცვეთას არ ექვემდებარება.

3.4 გუდვილი

გუდვილი წარმოადგენს საწარმოთა გაერთიანების შედეგად წარმოქმნილ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს, რომელიც ინდივიდუალურად არ არის განსაზღვრული და დამოუკიდებლად აღიარებული. გუდვილი აღირიცხება თვითღირებულებით გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. გუდვილის გაუფასურების ტესტთან დაკავშირებული პროცედურების სანახავად იხილეთ შენიშვნა 3.6.

3.5 არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის მიერ შეძენილი არამატერიალური აქტივები, რომელთაც აქვთ განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა, წარმოადგენილია თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი.

ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, ან ემატება სხვა აქტივის თვითღირებულებას წრფივი მეთოდით შესაბამისი აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, რომლებიც განსაზღვრულია 5-7 წლით პროგრამების, უფლებებისა და სხვა აქტივებისთვის.

3.6 გაუფასურება

გაუფასურების შეფასების მიზნებისთვის აქტივების დაჯგუფება ხდება ყველაზე დაბალ დონეზე, რომელთათვისაც არსებობს მეტწილად დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადების შემოდინებები (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები). შედეგად, ზოგიერთი აქტივის ტესტირება გაუფასურებაზე ხდება ინდივიდუალურად, ხოლო ზოგიერთი მათგანის ტესტირება ხდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის დონეზე.

გუდვილის გაუფასურება

გუდვილი განაწილებულია იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე, რომლებიც მოსალოდნელია, რომ ისარგებლებენ საწარმოთა გაერთიანების შედეგად წარმოქმნილი სინერგიით და წარმოადგენენ ჯგუფში ყველაზე დაბალ დონეს, რომელ დონეზეც ხელმძღვანელობა ახდენს გუდვილის მონიტორინგს. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები, რომლებზეც ხდება გუდვილის მიკუთვნება გაუფასურებაზე ტესტირდება წელიწადში ერთხელ მაინც. გაუფასურების ზარალი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე თავდაპირველად ამცირებს იმ გუდვილის მიმდინარე ღირებულებას, რომელიც მიკუთვნებულია ასეთ ერთეულზე. დარჩენილი გაუფასურების ზარალი პროპორციულად ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში შემავალ სხვა აქტივებზე. გუდვილის გაუფასურების აღდგენა შემდგომ პერიოდებში არ ხდება.

ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება (გუდვილის გარდა)

განუსაზღვრელი სასიცოცხლო მომსახურების ვადის მქონე აქტივებს ცვეთა არ ერიცხება და ხდება მათი ყოველწლიური ტესტირება გაუფასურებაზე. აქტივები, რომლებიც ცვეთას ექვემდებარებიან, გაუფასურებაზე ტესტს გადიან მაშინ, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ მათი საბალანსო ღირებულება შეიძლება არ იყოს ანაზღაურებადი. გაუფასურების ზარალი მომენტალურად აისახება, როგორც ხარჯი იმ შემთხვევაში, როცა აქტივის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება, როგორც უდიდესი აქტივის გამოყენების ღირებულებასა და მის სარეალიზაციო ღირებულებას შორის. თუ აქტივის ანაზღაურებადი

ღირებულება ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული შეფასებულია საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებად, მაშინ საბალანსო ღირებულება მცირდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გაუფასურების ზარალის ხარჯად აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა აქტივი არის წარმოდგენილი გადაფასებული ღირებულებით და გაუფასურების ზარალი პირდაპირ ამცირებს გაუფასურების რეზერვს.

როცა გაუფასურების ზარალის ანულირება ხდება, მაშინ აქტივის საბალანსო ღირებულება იზრდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე, მაგრამ ისე, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ აჭარბებდეს საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განსაზღვრული იქნებოდა წინა პერიოდის გაუფასურების არარსებობის შემთხვევაში. გაუფასურების ანულირება დაუყოვნებლივ აღიარდება შემოსავალში, თუ ეს აქტივი არ აღირიცხება გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც ნებისმიერი გაუფასურების ზარალის ანულირება განისაზღვრება როგორც გადაფასების ზრდა.

3.7 იჯარა

როგორც აღწერილია შენიშვნა 2.5-ში, ჯგუფმა გამოიყენა ფასს 16-ის მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომა, შესაბამისად, შესადარისი ინფორმაცია ხელახლა არ შეფასებულა. რაც გულისხმობს იმას, რომ შესადარისი ინფორმაცია კვლავ ბასს 17-ისა და ფასიკ 4 შესაბამისადაა წარდგენილი.

სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ნებისმიერი ახალი კონტრაქტისთვის, რომელიც გაფორმებულია 2019 წლის 1 იანვარს, ან შემდეგ, ჯგუფი განიხილავს არის თუ არა, ან შეიცავს, თუ არა ხელშეკრულება იჯარას. იჯარა განიხილება, როგორც "ხელშეკრულება, ან ხელშეკრულების ნაწილი, რომლის თანახმად სხვა მხარეს გადაეცემა აქტივის (საიჯარო აქტივის) გამოყენების უფლება გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების სანაცვლოდ." ამ განმარტების თანახმად, ჯგუფი აფასებს, აკმაყოფილებს თუ არა ხელშეკრულება შემდეგ სამ მთავარ შეფასების კრიტერიუმს:

- შეიცავს თუ არა კონტრაქტი იდენტიფიცირებად აქტივს, რომელიც პირდაპირ არის განსაზღვრული ხელშეკრულებაში, ან არაპირდაპირი გზით ხდება აქტივის იდენტიფიცირება იმ მომენტში, როდესაც აქტივი გამოსაყენებლად ხელმისაწვდომი ხდება ჯგუფისთვის.
- აქვს თუ არა ჯგუფს ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან მთლიანი ეკონომიკური სარგებლის მიღების უფლება აქტივის გამოყენების პერიოდის განმავლობაში, ხელშეკრულებით განსაზღვრული უფლებების ფარგლებში.
- აქვს თუ არა ჯგუფს იდენტიფიცირებადი აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება. აქვს თუ არა უფლება გადაწყვიტოს „როგორ და რა მიზნით“ გამოიყენოს აქტივი მისი ფლობის პერიოდში.

მოიჯარის მიერ იჯარის შეფასება და აღიარება

იჯარის დაწყების თარიღისათვის ჯგუფი აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებასა და საიჯარო ვალდებულებას კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. აქტივის გამოყენების უფლება განისაზღვრება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას, ჯგუფის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს, იჯარის ბოლოს აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციისთვის საჭირო შეფასებით ხარჯებს და იჯარის დაწყების თარიღისთვის გადახდილ ავანსებს (ყველა მიღებული წამახალისებელი გადახდების გამოკლებით).

ჯგუფი, აქტივების გამოყენების უფლებებისთვის, იყენებს ცვეთის წრფივ მეთოდს იჯარის დაწყების თარიღიდან შემდეგ ორ თარიღს შორის უფრო ადრინდელ თარიღამდე: აქტივის გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებისა და იჯარის ვადის დასრულების თარიღი. ჯგუფი ასევე აფასებს აქტივის გამოყენების უფლების გაუფასურებას, როდესაც ასეთი ინდიკატორი არსებობს.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ჯგუფი საიჯარო ვალდებულებას აფასებს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირება ხორციელდება იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად შეიძლება, ან ჯგუფის ზღვრული სასესხო განაკვეთის საშუალებით.

საიჯარო გადახდები, რომლებიც გაითვალისწინება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში, მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს, თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით და უფლებებით წარმოშობილ გადახდებს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ მოიჯარემ საიჯარო ვალდებულება უნდა შეამციროს განხორციელებული საიჯარო გადახდებით და გაზარდოს საიჯარო ვალდებულებასთან დაკავშირებული პროცენტით. საიჯარო ვალდებულების შეფასება ხდება ხელახლა, რათა აისახოს ხელახალი შეფასების შედეგი, ან იჯარის მოდიფიკაციები, ან გადასინჯული არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადახდები.

საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შემდეგ, შესაბამისი კორექტირება აისახება აქტივის გამოყენების უფლებაზე ან მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, თუ აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება ნულია.

ჯგუფმა გადაწყვიტა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარა აღრიცხოს პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის გამოყენებით. აქტივის გამოყენების უფლებისა და საიჯარო ვალდებულების აღიარების ნაცვლად, იჯარასთან დაკავშირებული გადახდები აღიარდება ხარჯად მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით, იჯარის პერიოდის განმავლობაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივების გამოყენების უფლება წარმოდგენილია განცალკევებით, ვინაიდან საიჯარო ვალდებულებაც წარდგენილია ცალკე.

სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრამდე

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ფინანსური იჯარა

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას საიჯარო ხელშეკრულების არსის განხილვისას და გადასცემს თუ არა იგი საიჯარო აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული პრაქტიკულად ყველა რისკსა და სარგებელს. განხილული ძირითადი ფაქტორები მოიცავს საიჯარო პერიოდის ხანგრძლივობას აქტივის ეკონომიკურ მომსახურების ვადასთან მიმართებაში, მინიმალური საიჯარო გადასახდელების ახლანდელ ღირებულებას აქტივის სამართლიან ღირებულებასთან მიმართებაში და გადადის თუ არა მფლობელობა ჯგუფზე იჯარის ვადის ამოწურვის შემდეგ.

როდესაც იჯარა მოიცავს მიწას და შენობა-ნაგებობებს, იჯარის მინიმალური გადასახადები

პირველად გამოიყოფა თითოეულ კომპონენტზე შესაბამისი საიჯარო პროცენტის სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე. შემდეგ, თითოეული კომპონენტი ფასდება ცალ-ცალკე, როგორც განსასაზღვრი ფაქტორი, მიეკუთვნება თუ არა იგი ფინანსური იჯარის ნაწილს, იმის გათვალისწინებით, რომ მიწას, როგორც წესი, განუსაზღვრელი ეკონომიკური მომსახურების ვადა აქვს.

ფინანსური იჯარით ფლობილი აქტივების ცვეთის მეთოდებისა და სასარგებლო მომსახურების ვადების შესახებ ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 3.3.

საიჯარო გადახდების საპროცენტო ელემენტი ხვდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც ფინანსური ხარჯები იჯარის ვადის განმავლობაში.

საოპერაციო იჯარა

ყველა სხვა იჯარა განიხილება როგორც საოპერაციო იჯარა. თუ ჯგუფი მოიჯარეა, გადახდები საოპერაციო იჯარაზე აღიარდება, როგორც ხარჯი, წრფივი მეთოდით, იჯარის პერიოდის განმავლობაში. მასთან დაკავშირებული ხარჯები, როგორებიცაა მომსახურებისა და დაზღვევის, აღიარდება პერიოდის ხარჯებად.

3.8 სასაქონლო მატერიალური მარაგები

სასაქონლო მატერიალური მარაგები არის აქტივები რომლებიც განკუთვნილია მომხმარებელზე გასაყიდად, წარმოების პროცესში გამოსაყენებლად ან მომხმარებლისთვის მომსახურების გასაწევად. სასაქონლო მატერიალური მარაგები ასევე მოიცავს სათადარიგო ნაწილებს, სარეზერვო ტექნიკასა და მომსახურების გასაწევ ტექნიკას თუ ისინი არ შეესაბამებიან ძირითადი საშუალებების განმარტებას.

სასაქონლო მატერიალური მარაგები წარმოდგენილია საბალანსო ღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებად მიჩნეულია ბიზნესის ჩვეულებრივ პირობებში აქტივის გასაყიდი ფასი, რასაც აკლდება აქტივის გაყიდვასთან დაკავშირებული სავარაუდო დანახარჯები. სასაქონლო მატერიალური მარაგების ღირებულება გამოითვლება FIFO მეთოდით და შეიცავს დანახარჯებს, რომელიც დაკავშირებულია აქტივის შეძენასთან, ადგილზე მიტანასთან, გადამუშავებასთან და მის იმ მდგომარეობამდე მიყვანასთან როგორშიც ის იმყოფება.

3.9 ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარება და ჩამოწერა

ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება აღიარდება, მას შემდეგ, რაც ჯგუფი ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მონაწილე.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა ხდება მას შემდეგ, რაც ამოიწურება ფინანსური სარგებლის მიღების სახელშეკრულებო უფლება, ან როდესაც ფინანსური აქტივი და მასთან დაკავშირებული რისკის მნიშვნელოვანი წილი გადადის სხვა მხარეზე.

ფინანსური ვალდებულების აღიარება წყდება, როდესაც ის შესრულდება, ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვალდებულება დაიფარება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და თავდაპირველი შეფასება

იმ სავაჭრო მოთხოვნების გარდა, რომლებიც არ შეიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს და შეფასებულია გარიგების ფასად ფასს 15-ის მიხედვით, ყველა ფინანსური

აქტივი თავდაპირველად შეფასებულია რეალური ღირებულებით დაკორექტირებული გარიგების დანახარჯებით (სადაც შესაბამისია).

აღიარების შემდგომი შეფასების მიზნებისათვის ფინანსური აქტივები გარდა ჰეჯირების ინსტრუმენტებისა, დაყოფილია შემდეგ კატეგორიებად:

- ამორტიზებული ღირებულებით
- რეალური ღირებულების მოგება-ზარალში ასახვით (FVTPL)
- რეალური ღირებულების ცვლილების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI).

წარმოდგენილ პერიოდში ჯგუფს არ აქვს ფინანსური აქტივების კატეგორია FVOCI.

კლასიფიკაცია განისაზღვრება ორივე შემდეგი კრიტერიუმის მიხედვით:

- ჯგუფის ბიზნეს მოდელი ფინანსური აქტივის მართვისთვის;
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლები.

ფინანსურ აქტივთან დაკავშირებული ყველა შემოსავალი და ხარჯი, რომელიც აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში წარმოდგენილია ფინანსური ხარჯებში, ფინანსური შემოსავალში ან სხვა ფინანსური მუხლებში, გარდა სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურებისა, რომლებიც წარმოდგენილია სხვა ხარჯებში. ჯგუფის ფინანსური აქტივები დაყოფილი კატეგორიების მიხედვით მოცემულია შენიშვნაში 22.2.

ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივების ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასება

ფინანსური აქტივები შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით თუ აკმაყოფილებს შემდეგ კრიტერიუმებს (და არ არის განსაზღვრული როგორც FVTPL):

- ფლობს ფინანსურ აქტივებს ისეთი ბიზნეს მოდელის პირობებში, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით;
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებს ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისთვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას.

ფინანსური აქტივები თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დისკონტირება უგულებელყოფილია, სადაც დისკონტირებას არამატერიალური ეფექტი აქვს. ჯგუფის ფული და ფულის ეკვივალენტები, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები ფინანსური ინსტრუმენტების ამ კატეგორიას მიეკუთვნება, ისევე როგორც ბონდები, რომლებიც თავდაპირველად კლასიფიცირებული იყვნენ როგორც დაფარვის ვადამდე ფლობილი ასს 39-ის მიხედვით.

ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში (FVTPL)

ფინანსური აქტივები, რომლებსაც ჯგუფი ფლობს სხვა ბიზნესში, გარდა აქტივებისა, რომლებიც "შეგროვების" ან "შეგროვების და გაყიდვის" მიზნებისთვისაა ფლობილი, აისახება მოგება/ზარალში რეალური ღირებულებით. განურჩევლად ბიზნეს მოდელისა, ფინანსური აქტივები, რომელთა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები არ არის მხოლოდ ძირისა და პროცენტის გადახდები, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში (FVTPL). ყველა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი მიეკუთვნება ამ კატეგორიას, გარდა იმ ინსტრუმენტებისა, რომლებიც გათვალისწინებულია და ეფექტურია, როგორც ჰეჯირების ინსტრუმენტები, რომელთათვისაც გამოიყენება ჰეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნები.

კატეგორია ასევე შეიცავს ინვესტიციას კაპიტალში. ჯგუფი აღრიცხავს ინვესტიციას სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში და არ აკეთებს შეუქცევად არჩევანს ინვესტიციებისა და სააქციო კაპიტალის რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. ინვესტიცია კაპიტალში შეფასებული იყო თვითღირებულებით, რომელიც შემცირებული იყო გაუფასურების ოდენობით შესაფერის პერიოდში ბასს 39-ის მიხედვით, ვინაიდან გაირკვა, რომ ვერ მოხდებოდა მისი სამართლიანი ღირებულების საიმედო შეფასება. მიმდინარე ფინანსურ წელს, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ფასს 9-ის მოთხოვნების მიხედვით, რომელიც არ იძლეოდა ინვესტიციის თვითღირებულებით შეფასების უფლებას.

ამ კატეგორიაში, აქტივები შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით შემოსავლებთან და დანაკარგებთან ერთად, რომლებიც ხვდებიან მოგება-ზარალში. ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულებები, ამ კატეგორიაში, განსაზღვრულია აქტიური ბაზრის მონაცემებით, ან შეფასების ტექნიკის გამოყენებით, როცა აქტიური ბაზარი არ არსებობს.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფასს 9-ის მოთხოვნები იყენებს უფრო მეტად საპროგნოზო ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარებისას – „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მოდელი“. ეს ანაცვლებს ბასს 39-ის „განცდილი ზარალის მოდელს“. ახალ განსაზღვრებაში მოქცეული ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავს სესხებს და სხვა სავალო ტიპის ფინანსურ აქტივებს შეფასებულს ამორტიზებული ღირებულებით და რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, სავაჭრო მოთხოვნებს, სახელშეკრულებო აქტივებს, რემლბიც აღიარებული და შეფასებულია ფასს 15-ის მიხედვით და სესხის გაცემის ვალდებულებას და ზოგიერთი ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებს (ემიტენტისთვის), რომლებიც არ არიან შეფასებული რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

საკრედიტო ზარალის აღიარება აღარ არის დამოკიდებული ჯგუფის მიერ საკრედიტო ზარალის პირველად აღმოჩენის შემთხვევაზე. ამის მაგივრად ჯგუფი განიხილავს უფრო ფართო არეალის ინფორმაციას, როდესაც აფასებს საკრედიტო რისკს და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, ეს ინფორმაცია მოიცავს, წარსულ შემთხვევებს, მიმდინარე პირობებს, მართებულ და მისაღებ პროგნოზს, რომელსაც გავლენა აქვს ფინანსური აქტივის მომავალი ფულადი ნაკადების მოსალოდნელ შეგროვებადობაზე.

ამ საპროგნოზო მიდგომის დანერგვისას, გამიჯვნა ხდება:

- ფინანსურ ინსტრუმენტებს შორის, რომლებიც საკრედიტო ხარისხის მიხედვით საგრძნობლად არ გაუარესებულა საწყისი აღიარების შემდგომ ან აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი (დონე 1), და
- ფინანსურ ინსტრუმენტებს შორის, რომლებიც საგრძნობლად გაუარესდნენ კრედიტის ხარისხის მიხედვით საწყისი აღიარების შემდგომ და მათი საკრედიტო რისკი არ არის დაბალი (დონე 2)
- დონე 3 მოიცავს ფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც აქვს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

„12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“ აღიარებულია პირველი კატეგორიით, ხოლო „არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“ მეორე კატეგორიით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება განსაზღვრულია ალბათობებით შეწონილი საკრედიტო ზარალის შეფასებით ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი არსებობის მანძილზე.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და სახელშეკრულებო აქტივები

ჯგუფი იყენებს გამარტივებულ მიდგომას სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ანგარიშგების დროს ასევე სახელშეკრულებო აქტივების შემთხვევაშიც და აღრიცხავს ზარალის რეზერვის თანხას, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალად. ეს არის მოსალოდნელი დეფიციტი სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში, რომელიც ითვლისწინებს პოტენციურ ვალდებულების შეუსრულებლობას ფინანსური აქტივის არსებობისას ნებისმიერ დროს. ჯგუფი იყენებს თავის ისტორიულ გამოცდილებას, გარე ფაქტორებს და საპროგნოზო ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშების დროს.

ჯგუფი აფასებს სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურებას კოლექტიურ საფუძველზე რადგანაც ფლობენ საერთო საკრედიტო რისკის მახასიათებლებს და დაჯგუფებულები არიან ვადაგადაცილების მიხედვით. დეტალური ანალიზისთვის თუ როგორ არის ფასს 9-ის დანერგვა გამოყენებული გაუფასურების მოთხოვნებში იხილეთ შენიშვნა 9.

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შეფასება

ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებს, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებსა და ფინანსური იჯარის ვალდებულებებს. შეჯამება ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების შესახებ, კატეგორიების მიხედვით მოცემულია შენიშვნა 22.2 -ში.

სესხები

სესხები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, გამოკლებული სესხთან დაკავშირებული გაცემის ხარჯებით. სხვაობა სამართლიან ღირებულებასა და ნომინალურ ღირებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც სესხი აღებულია დამფუძნებლებისგან. ასეთ შემთხვევაში, ეს სხვაობა აისახება კაპიტალში, როგორც დამატებითი კაპიტალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, სესხები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ხოლო სხვაობა თვითღირებულებასა და გამოსყიდვის ღირებულებას შორის აისახება მოგებაში ან ზარალში, სესხების პერიოდის განმავლობაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. პროცენტები და სხვა ხარჯები, რომლებიც გაწეულია სესხებზე, მიეკუთვნება ფინანსურ ხარჯებს, გარდა იმ სესხის ხარჯებისა, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება შესყიდვებს, მშენებლობას, ან განსაკუთრებული აქტივის შექმნას. ასეთი ხარჯები პირდაპირ აქტივის თვითღირებულებაზე კაპიტალიზირდება.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო შემდგომში წარმოდგენილია ამორტიზებული ღირებულებით.

3.10 ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე

ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე მოიცავს ნაღდ ფულს სალაროში, ფულს საბანკო ანგარიშებზე და ფულს გზაში.

3.11 კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი წარმოადგენს გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებას.

საემისიო კაპიტალი წარმოადგენს აქციების გამოშვებისას აქციის ნომინალურ ღირებულებაზე ზემოთ გაყიდვის შედეგად მიღებულ თანხებს. აქციების გამოშვებასთან დაკავშირებული ტრანზაქციის დანახარჯები საგადასახადო სარგებლის გამოკლებით გამოიქვითება საემისიო კაპიტალიდან.

გადაფასების რეზერვი მოიცავს მიწისა და შენობების გადაფასებიდან მიღებულ მოგებას ან ზარალს.

აკუმულირებული მოგება/(ზარალი) მოიცავს მიმდინარე და წინა პერიოდების გაუნაწილებელ მოგებებს.

ყველა ტრანზაქცია რომელიც დაკავშირებულია ჯგუფის მფლობელებთან, როდესაც ისინი გვევლინებიან მფლობელების რანგში, აღირიცხება კაპიტალის ცალკე მუხლებში.

დივიდენდები აღირიცხება როგორც ვალდებულება იმ პერიოდისთვის, რომელშიც გამოცხადდა.

3.12 ანარიცხები

ანარიცხი აღიარებულია კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როდესაც ჯგუფს აქვს იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსული მოვლენის შედეგად, და სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის გადინება. თუ ეფექტი არსებითია, ანარიცხები განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ღირებულებით წინასწარ საგადასახადო განაკვეთზე, რაც ასახავს ფულის დროში ღირებულებას.

3.13 მოგების გადასახადი

2017 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს საგადასახადო კოდექსში შევიდა მნიშვნელოვანი ცვლილებები. ეს ცვლილება შეეხო მოგების გადასახადის წარდგენას.

ახალი კანონის მიხედვით მოგების გადასახადის განაკვეთი განისაზღვრა ნულოვანი განაკვეთით, იმ შემთხვევაში თუ არ მოხდება მოგების განაწილება და დარჩება კომპანიაში გაუნაწილებელი მოგების სახით, ხოლო 15%-ით დაიბეგრება დივიდენდად განაწილებული მოგება, მაშინ როცა ძველი მოდელის მიხედვით კომპანიების მოგება იბეგრებოდა 15%-ით, მიუხედავად იმისა, ეს მოგება გაიცემოდა დივიდენდად, თუ კომპანიაში რჩებოდა გაუნაწილებელი მოგების სახით. 2017 წლის 1 იანვრიდან კომპანიები დაიბეგრებიან მოგების გადასახდით, თუ მოხდება მოგების განაწილება (დივიდენდის გაცემა) და ასევე, მოგების გადასახადით იბეგრება ისეთი ტრანზაქციები ინდივიდუალურ პირებთან, რომელიც დაკავშირებულია მოგების მიღებასთან (ბენეფიტი, საჩუქარი, გადასახადები, რომლებიც არაა ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული და სხვა). ამ შემთხვევაში მოგების განაწილება იბეგრება 15/85 პროპორციით.

აღნიშნული ცვლილების გამო, არ წარმოიქმნება დროებითი სხვაობები ჯგუფის აქტივებსა და ვალდებულებებში, ფინანსური და საგადასახადო ბაზის საფუძველზე, შესაბამისად არ არსებობს გადავადებული მოგების გადასახადის არც აქტივი და არც ვალდებულება. შესაბამისად, ბასს 12-ით განსაზღვრული გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულება აღარ წარმოიქმნება 2017 წლის 1-ლი იანვრის შემდგომ პერიოდში და არაა წარმოდგენილი ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

3.14 დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოები

დაქირავებულ პირთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები, რომელთა გადახდა მთლიანად ხდება იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრებიდან 12 თვეში, რომლის განმავლობაშიც დაქირავებული პირები გასწევენ შესაბამის მომსახურებას, მოიცავს:

- (ა) ხელფასებს, ანაზღაურებებსა და პრემიებს;
- (ბ) წლიურ ფასიან შვებულებებს და ბიულეტენის ანაზღაურებებს;
- (გ) არაფულად გასამრჯელოებს;

თუ დაქირავებულმა პირმა რომელიმე საადრიცხო პერიოდში საწარმოს გაუწია მომსახურება, დაქირავებული პირის მოკლევადიანი გასამრჯელოების არადისკონტირებული ოდენობა, რომელიც გადასახდელია ამ მომსახურებისთვის, საწარმომ უნდა აღიაროს:

(ა) როგორც ვალდებულება (დარიცხული ხარჯი) ნებისმიერი, უკვე გადახდილი თანხის გამოკლების შემდეგ. თუ უკვე გადახდილი თანხა აღემატება გასამრჯელოს არადისკონტირებულ ღირებულებას, ნამეტი თანხა უნდა აღიარდეს აქტივად (წინასწარ გაწეულ ხარჯად) იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც წინასწარ გადახდა უზრუნველყოფს მომავალში გადასახდელების შემცირებას ან ფულადი სახსრების უკან დაბრუნებას.

(ბ) როგორც ხარჯი, თუკი მისი ოდენობა არ არის ჩართული აქტივის თვითღირებულებაში.

პრემიები

გადასახდელი პრემიების მოსალოდნელი ხარჯი აღიარდება მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუწარსული მოვლენის შედეგად ჯგუფს აქვს ზემოაღნიშნული გასამრჯელოების გადახდის მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება და შესაძლებელია ვალდებულების საიმედოდ შეფასება.

მიმდინარე ვალდებულება მხოლოდ მაშინ არსებობს, როდესაც საწარმოს არა აქვს სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა იმისა, რომ გადაიხადოს ეს გასამრჯელოები.

3.15 შემოსავალი

ჯგუფის შემოსავალი ძირითადად წარმოიქმნება საქონლის რეალიზაციიდან.

იმისათვის, რომ შემოსავალი იქნეს აღიარებული ჯგუფმა უნდა შეასრულოს 5 საფეხურიანი პროცესი:

1. მომხმარებელთან ხელშეკრულების იდენტიფიკაცია
2. შესასრულებელი ვალდებულებების იდენტიფიკაცია
3. გარიგების ფასის განსაზღვრა
4. გარიგების ფასის განაწილება შესასრულებელ ვალდებულებაზე
5. შემოსავლის აღიარება, როდესაც ნაკისრი ვალდებულება შესრულდება.

შემოსავლების აღიარება ხდება იმ დროს ან დროის განმავლობაში, როდესაც (ან როგორც) ჯგუფი დააკმაყოფილებს შესასრულებელ ვალდებულებას დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემით.

ჯგუფი აღიარებს საკონტრაქტო ვალდებულებას შეუსრულებელი ვალდებულების შესაბამისად და წარადგენს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში როგორც საკონტრაქტო ვალდებულებას. ანალოგიურად, თუ ჯგუფი დააკმაყოფილებს შესრულების ვალდებულებას, ფულადი სახსრების მიღებამდე, იგი აღიარებს საკონტრაქტო აქტივს ან მოთხოვნებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, რომელიც დამოკიდებულია გადახდის პერიოდისგან განსხვავებულ სხვა გარემოებებზე.

ჯგუფის საცალო გაყიდვების მიმართულება ახორციელებს ერთგული მომხმარებლის წამახალისებელ პროგრამას. ნიკორას სუპერმარკეტების მომხმარებლებს სთავაზობენ ე.წ. “ბონუს ბარათებს”. ნიკორას სუპერმარკეტში დახარჯულ ყოველ 10 ლარზე ბარათის მფლობელებს საშუალება აქვთ დააგროვონ 10 ბონუს ქულა. 100 ბონუს ქულა შეესაბამება 1 ლარს, რომლითაც ბარათის მფლობელს მომავალში ნიკორას სუპერმარკეტში ნებისმიერი პროდუქტის შეძენის საშუალება აქვს. მოცემული ქულები წარმოადგენს ვალდებულებას ჯგუფისთვის, რადგან ისინი მომხმარებლებს იმ უფლებით უზრუნველყოფენ, რაც მათ

მანამდე არ ჰქონდათ. გამოუყენებელი ქულები 2 წლის განმავლობაში მათი არააქტიურობის საფუძველზე უქმდება. ტრანზაქციასთან დაკავშირებული გასაყიდი ფასი იყოფა უფლებად და ვალდებულებად, კონტრაქტში დაფიქსირებული ცალკეული გასაყიდი ფასის საფუძველზე. შემოსავალი აღნიშნული უფლებიდან აღიარდება ბონუს ქულების განაღდებასა და მათი მოქმედების ვადას შორის ადრეული თარიღით.

4. გუდვილი

გუდვილის წმინდა საბალანსო ღირებულებაში მოძრაობა მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
<i>მთლიანი საბალანსო ღირებულება</i>		
ნაშთი წლის დასაწყისში	38,560	38,560
ნაშთი წლის ბოლოს	<u>38,560</u>	<u>38,560</u>
<i>აკუმულირებული გაუფასურება</i>		
ნაშთი წლის ბოლოს	-	-
წმინდა საბალანსო ღირებულება	<u>38,560</u>	<u>38,560</u>

გაუფასურების ტესტი

გუდვილის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრა გამოყენების ღირებულებაზე დაყრდნობით, რომელიც მოიცავს დეტალურ ხუთწლიან საპროგნოზო პერიოდს და ასევე ეყრდნობა მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ექსტრაპოლაციას დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადის მიხედვით, რომელიც გაანგარიშებულია მენეჯმენტის მიერ დადგენილ ზრდის ტემპზე. გუდვილის ანაზღაურებადი ღირებულება შეადგენს 47,620 ათას ლარს (2018 წლის 31 დეკემბერი: 46,538 ათასი ლარი).

აქტივის სამომავლო ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება დათვლილია შესაბამისი განაკვეთით, რომელიც ითვალისწინებს ფულის დროით ღირებულებას და აქტივთან დაკავშირებულ რისკებს.

ზრდის განაკვეთი

ზრდის განაკვეთი ასახავს გრძელვადიან საშუალო ზრდის განაკვეთს პროდუქციის ხაზისთვის და ჯგუფის საქმიანობის სფეროსთვის. ზრდის საშუალო წლიური განაკვეთი არის 4% (2018 წლის 31 დეკემბერი: 4%).

დისკონტირების განაკვეთი

დისკონტირების განაკვეთი ითვალისწინებს საბაზრო რისკისა და ჯგუფისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური რისკების შესაბამის კორექტირებებს. დისკონტირების განაკვეთი არის 12.54% (2018 წლის 31 დეკემბერი: 17.81%).

ფულადი ნაკადების მოძრაობასთან დაკავშირებული დაშვებები

ხელმძღვანელობის მთავარი მისია მოიცავს სტაბილური მოგების მარჯის შენარჩუნებას, რაც დაფუძნებულია წინა წლების გამოცდილებაზე. ჯგუფის ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ეს საუკეთესო შესაძლო მიდგომაა პროგნოზების გასაკეთებლად. ფულადი ნაკადების პროგნოზი ასახავს სტაბილურ მოგების მარჯას, რომელიც მიღწეულია უშუალოდ ბიუჯეტირებამდე. არანაირი მოსალოდნელი ეფექტურობის გაუმჯობესება არ არის

აღრიცხული და ფასები და ხელფასები ასახავს საჯაროდ ხელმისაწვდომ საპროგნოზო ინფორმაციას დარგში ინფლაციის განაკვეთის შესახებ, რომელშიც ჯგუფი ოპერირებს.

ზემოხსენებული აქტივის გამოყენების ღირებულების განსაზღვრის გარდა, ხელმძღვანელობა არცერთ ძირითად შეფასებაში მნიშვნელოვან ცვლილებას არ მოელოს. აქტივის აღდგენადი ღირებულება ნაწილობრივ მგმნობიარეა დისკონტირების განაკვეთის ცვლილებაზე. თუ გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთი 1%-ით გაიზრდება, მაშინ გუდვილის აღდგენადი ღირებულება იქნება 42,258 ათასი ლარი.

5. ძირითადი საშუალებები

ათასი ლარი	მიწა	შენობები	მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	ავეჯი და სხვა საოფისე აღჭურვილობები	იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	სატრანსპორტო საშუალებები	სულ
<i>გადაფასებული მიწა და შენობები</i>							
2018 წლის 1 იანვარი	-	681	18,078	11,253	6,682	2,692	39,386
შემოსვლა	493	6,977	16,439	6,136	4,535	868	35,448
გასვლა	-	-	(800)	(446)	(47)	(88)	(1,381)
2018 წლის 31 დეკემბერი	493	7,658	33,717	16,943	11,170	3,472	73,453
შემოსვლა	-	490	7,308	3,603	3,899	1,423	16,723
გასვლა	-	-	(2,209)	(606)	(304)	(194)	(3,313)
გადაფასება	2,188	457	-	-	-	-	2,645
2019 წლის 31 დეკემბერი	2,681	8,605	38,816	19,940	14,765	4,701	89,508
<i>დაგროვილი ცვეთა</i>							
2018 წლის 1 იანვარი	-	180	9,845	6,261	2,342	1,387	20,015
წლის ცვეთა	-	252	4,804	2,158	1,223	469	8,906
გასვლის შედეგად კორექტირება	-	-	(710)	(196)	(29)	(42)	(977)
2018 წლის 31 დეკემბერი	-	432	13,939	8,223	3,536	1,814	27,944
წლის ცვეთა	-	390	6,523	3,022	1,676	692	12,303
გასვლის შედეგად კორექტირება	-	-	(2,207)	(598)	(121)	(114)	(3,040)
გადაფასების შედეგად კორექტირება	-	-	-	-	-	-	-
2019 წლის 31 დეკემბერი	-	822	18,255	10,647	5,091	2,392	37,207
<i>საბალანსო ღირებულება</i>							
2018 წლის 31 დეკემბერი	493	7,226	19,778	8,720	7,634	1,658	45,509
2019 წლის 31 დეკემბერი	2,681	7,783	20,561	9,293	9,674	2,309	52,301

ჯგუფის 31,800 ათასი ლარის ძირითადი საშუალებები 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის გამოყენებულია სესხების უზრუნველყოფისთვის. (2018: 35,587 ათასი ლარი). (იხ. შენიშვნა 12).

ჯგუფის მიწა და შენობები ბოლოს შეფასდა 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის დამოუკიდებელი შემფასებლების მიერ. შეფასება მოხდა გასაყიდი შესადარისი ფასების, ღირებულების და შემოსავლების კაპიტალიზაციის მიდგომებით. გადაფასების ნამეტი ემატება გადაფასების რეზერვს კაპიტალში.

მიწა და შენობები წარმოდგენილი რომ ყოფილიყო ისტორიული ღირებულებით, მათი საბალანსო ღირებულება ანგარიშგების თარიღებისთვის იქნებოდა 493 ათასი ლარი და 7,167 ათასი ლარი, შესაბამისად.

ცვეთის ხარჯი დარიცხული იქნა შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
დისტრიბუციისა და მარკეტინგის ხარჯები (იხ. შენიშვნა 16)	8,889	6,497
ადმინისტრაციული ხარჯები (იხ. შენიშვნა 17)	3,414	2,409
	<u>12,303</u>	<u>8,906</u>

6. აქტივების გამოყენების უფლება

ათასი ლარი	შენობები	სულ
<i>თვითღირებულება</i>		
2019 წლის 1 იანვარი	-	-
ფასს 16-ზე გადასვლის კორექტირება	86,236	86,236
შემოსვლა	22,290	22,290
2019 წლის 31 დეკემბერი	<u>108,526</u>	<u>108,526</u>
<i>დაგროვილი ცვეთა</i>		
2019 წლის 1 იანვარი	-	-
წლის ცვეთა	16,249	16,249
2019 წლის 31 დეკემბერი	<u>16,249</u>	<u>16,249</u>
<i>საბალანსო ღირებულება</i>		
2019 წლის 1 იანვარი	-	-
2019 წლის 31 დეკემბერი	<u>92,277</u>	<u>92,277</u>

ცვეთის ხარჯის დარიცხვა მოხდა შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
დისტრიბუციისა და მარკეტინგის ხარჯები (იხ. შენიშვნა 16)	15,875	-
ადმინისტრაციული ხარჯები (იხ. შენიშვნა 17)	374	-
	<u>16,249</u>	<u>-</u>

იჯარით აღებული აქტივები მოიცავს მაღაზიებს 5-10 წლამდე საიჯარო ვადით. ჯგუფს ასევე 10 წლიანი იჯარით აქვს აღებული ოფისის შენობა.

7. არამატერიალური აქტივები

ათასი ლარი	კომპიუტერული პროგრამები	უფლებები	სხვა	სულ
<i>თვითღირებულება</i>				
2018 წლის 1 იანვარი	1,875	1,042	167	3,084
შემოსვლა	411	37	1	449
2018 წლის 31 დეკემბერი	2,286	1,079	168	3,533
შემოსვლა	110	171	17	298
გასვლა	(83)	-	-	(83)
2019 წლის 31 დეკემბერი	2,313	1,250	185	3,748
<i>დაგროვილი ამორტიზაცია</i>				
2018 წლის 1 იანვარი	691	565	1	1,257
წლის ამორტიზაცია	231	258	1	490
2018 წლის 31 დეკემბერი	922	823	2	1,747
წლის ამორტიზაცია	219	398	4	621
გასვლის შედეგად კორექტირება	(83)	-	-	(83)
2019 წლის 31 დეკემბერი	1,058	1,221	6	2,285
<i>საბალანსო ღირებულება</i>				
2018 წლის 31 დეკემბერი	1,364	256	166	1,786
2019 წლის 31 დეკემბერი	1,255	29	179	1,463

ამორტიზაციის ხარჯი ჩართულია ადმინისტრაციულ ხარჯებში (იხ. შენიშვნა 17).

8. მარაგები

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
საქონელი	45,656	32,978
ნედლეული	195	182
სხვა	1,040	417
მარაგის დანაკარგების რეზერვი	(1,302)	(440)
	45,589	33,137

მარაგები გამოყენებულია ჯგუფის ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად.

9. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
<i>ფინანსური აქტივები</i>		
სავაჭრო მოთხოვნები	9,085	7,921
სხვა მოთხოვნები	161	118
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	<u>9,246</u>	<u>8,039</u>

ყველა თანხა არის მოკლევადიანი. სავაჭრო მოთხოვნების წმინდა საბალანსო ღირებულება მიჩნეულია დაახლოებით სამართლიან ღირებულებად.

მოთხოვნების დაფარვის ვადა შეადგენს 30-90 დღეს (2018: 30-90 დღე). სავაჭრო მოთხოვნებზე არ ხდება პროცენტის დარიცხვა.

ჯგუფიდ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები შესადარის პერიოდებში შეფასებულ იქნა გაუფასურებაზე. ჯგუფის ხელმძღვანელობას არ შეუქმნია ანარიცხი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის, ვინაიდან არ ყოფილა გაუფასურების მაჩვენებელი, ან რაიმე სხვა გარემოება რაც ეჭვს გამოიწვევდა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების დაბრუნებასთან დაკავშირებით.

მოთხოვნები ვალუტების მიხედვით იხილეთ შენიშვნა 23 (a) -ში.

10. ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ფული ხელზე	952	1,779
საბანკო ანგარიშები	2,286	913
	<u>3,238</u>	<u>2,692</u>

ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე ვალუტების მიხედვით იხილეთ შენიშვნა 23 (a)-ში.

11. კაპიტალი და რეზერვები

11.1 სააქციო კაპიტალი

აქციების რაოდენობა	ჩვეულებრივი აქციები 2019	ჩვეულებრივი აქციები 2018
გამოშვებული აქციები		
ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა 2.18 ლარი თითოეული	9,454	9,367
სააქციო კაპიტალი წლის დასაწყისში (ათასი ლარი)	<u>20,610</u>	<u>20,419</u>

წლის განმავლობაში გამოშვებული და სრულად გადახდილი (ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა)	546	87
ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა 2.18 ლარი თითოეული	10,000	9,454
სააქციო კაპიტალი წლის დასაწყისში (ათასი ლარი)	21,800	20,610
საემისიო კაპიტალი (ათასი ლარი)	18,910	7,675

ჯგუფი ფლობს ერთი კლასის ჩვეულებრივ აქციებს, რომელსაც არ გააჩნიათ უფლება ფიქსირებულ შემოსავალზე.

11.2 გადაფასების რეზერვი

გადაფასების რეზერვი წარმოიშობა მიწისა და შენობების გადაფასებიდან. როდესაც გადაფასებული მიწა და შენობები იყიდება, წილი ამ აქტივთა გადაფასების რეზერვიდან, რომელიც რეალიზებულ იქნა, პირდაპირ გადადის აკუმულირებულ მოგება-ზარალზე.

12. სესხები

ათასი ლარი

	მიმდინარე		გრძელვადიანი	
	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
უზრუნველყოფილი საბანკო სესხები	8,361	6,387	9,723	13,660
არაუზრუნველყოფილი სესხები მოკავშირე მხარეებისგან	93	3,593	3,980	-
	8,454	9,980	13,703	13,660

საბანკო სესხები არის 1-დან 6 წლამდე ვადიანობის და აქვთ საშუალოდ წლიური 12% მცოცავი განაკვეთი, მიზნული საქართველოს ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთზე. (2018: წლიური 10%).

საბანკო სესხები აღებულია ზოგადი საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულებით.

სესხები უზრუნველყოფილია ჯგუფის სასაქონლო მატერიალური მარაგებითა და ძირითადი საშუალებებით. (იხილეთ შენიშვნა 5 და 8)

საბანკო სესხების სამართლიანი ღირებულება უტოლდება საბალანსო ღირებულებას, რადგან დისკონტირების გავლენა უმნიშვნელოა.

სესხები ვალუტების მიხედვით იხილეთ შენიშვნა 23 (a)-ში.

13. ობლიგაციები

2018 წლის 6 აგვისტოს, თიბისი კაპიტალმა, როგორც საბროკერო აგენტმა, გამოუშვა სს ნიკორა ტრეიდისთვის 25 მილიონი ლარის ღირებულების ობლიგაციები. ობლიგაციებს ერიცხება წლიური 11% (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 12.46%) და 3 წელში ეწურება ვადა. პროცენტის გადახდა წარმოებს კვარტალურად “შეთავაზების მიმოხილვაში” მითითებულ თარიღებში. ქვედა ცხრილი წარადგენს ობლიგაციებზე ფინანსურ ინფორმაციას:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ობლიგაციები	25,000	25,000
საპროცენტო გადასახდელები ობლიგაციებზე	692	161
	<u>25,692</u>	<u>25,161</u>

მომრავობა წლის განმავლობაში:

ათასი ლარი	2019	2018
ბალანსი წლის დასაწყისში	25,161	13,274
ობლიგაციების გამოშვება	-	25,000
პროცენტის გადახდა	(2,673)	(1,332)
ძირის გადახდა	-	(12,540)
პროცენტის დარიცხვა	3,204	1,520
მოგება საკურსო სხვაობიდან	-	(761)
ბალანსი წლის ბოლოს	<u>25,692</u>	<u>25,161</u>

სს ნიკორა ტრეიდის ობლიგაციების კონტრაქტი ითვალისწინებს გარკვეულ შემზღუდველ პირობებს. მოცემული გულისხმობს გარკვეული ფინანსური კოეფიციენტების დაკმაყოფილებას. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გვაქვს შემდეგი 3 ფინანსური შემზღუდველი პირობა:

- 1) DEBT/EBITDA- კოეფიციენტი არ უნდა შეადგინოს 3.5-ზე მეტი 2019 წლის შედეგების მიხედვით.
- 2) ICR- არ უნდა იყოს 2.5-ზე ნაკლები 2019 წლის შედეგების საფუძველზე
- 3) DSCR - კოეფიციენტი არ უნდა იყოს 1.1-ზე ნაკლები 2019 წლის შედეგების საფუძველზე

კოეფიციენტები იანგარიშება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის ჯგუფი აკმაყოფილებს 1 (DSCR) კოეფიციენტს აღნიშნული სამიდან.

ობლიგაციების კონტრაქტი მოიცავს შემზღუდველ დივიდენდების გადახდასთან დაკავშირებითაც.

ობლიგაციები წარმოადგენს ჯგუფის პირდაპირ არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებს, რომლებიც რიგითობით უთანაბრდება ერთმანეთს და ჯგუფის ყველა სხვა არაუზრუნველყოფილ და არა-სუბორდინირებულ ვალდებულებას.

14. იჯარა

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, საიჯარო ვალდებულებები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე	17,937	-
გრძელვადიანი	86,396	-
	<u>104,333</u>	<u>-</u>

ჯგუფს აქვს იჯარით აღებული შენობები. ყველა იჯარა, გარდა მოკლევადიანი ან დაბალი

ღირებულების მქონე იჯარისა, აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულება. ცვალებადი საიჯარო გადასახადებები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან პროცენტზე (როგორცაა საიჯარო გადასახადებები, დამოკიდებული ჯგუფის გაყიდვების პროცენტულ მაჩვენებელზე), არ მონაწილეობენ საიჯარო ვალდებულებისა და აქტივის თავდაპირველ შეფასებაში. ჯგუფი ახდენს თავისი აქტივების გამოყენების უფლების კლასიფიკაციას ძირითადი საშუალებების მსგავსად. (იხ. შენიშვნა 6)

თითოეული იჯარა აწესებს ზოგად შეზღუდვას, რომ თუკი ჯგუფს ხელშეკრულებით არ აქვს აქტივის ქვეიჯარით გაცემის უფლება, აქტივით სარგებლობა შეუძლია მხოლოდ ჯგუფს. იჯარა ან არაგაუქმებადია, ან მისი გაუქმება შესაძლებელია მხოლოდ შეწყვეტის საფასურის გადახდის შემთხვევაში. ზოგიერთი იჯარა შეიცავს იჯარის ვადის გაგრძელების უფლებას.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი აღწერს ჯგუფის საიჯარო აქტივობების ბუნებას, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული აქტივების გამოყენების უფლების ტიპების მიხედვით.

აქტივის გამოყენების უფლება	იჯარით აღებული აქტივების რაოდენობა	დარჩენილი ვადის დიაპაზონი	საშუალო დარჩენილი იჯარის ვადა	იჯარების რაოდენობა ვადის გაგრძელების უფლებით	იჯარების რაოდენობა შეწყვეტის უფლებით
მაღაზიები	268	1-10	5	268	-
ოფისი	1	6	6	1	-

საიჯარო ვალდებულებები უზრუნველყოფილია შესაბამისი აქტივებით. მომავალი მინიმალური საიჯარო გადახდები 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის შემდეგნაირია:

ათასი ლარი	მინიმალური საიჯარო გადახდები	
	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ერთ წლამდე პერიოდში		
საიჯარო გადახდები	27,446	-
ფინანსური ხარჯები	(9,509)	-
	<u>17,937</u>	-
2-5 წლამდე პერიოდში		
საიჯარო გადახდები	85,411	-
ფინანსური ხარჯები	(21,684)	-
	<u>63,727</u>	-
5 წლის შემდეგ		
საიჯარო გადახდები	26,417	-
ფინანსური ხარჯები	(3,748)	-
	<u>22,669</u>	-
წმინდა დღევანდელი ღირებულება	<u>104,333</u>	-

საიჯარო გადახდები, რომლებიც არ არის აღიარებული ვალდებულებად

ჯგუფმა გადაწყვიტა არ აღიაროს საიჯარო ვალდებულება მოკლევადიანი იჯარისთვის (12 თვიანი ან ნაკლები საიჯარო ვადის მქონე იჯარებისთვის) და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივების იჯარებისთვის. ამგვარ საიჯარო გადახდები ხარჯებად აღიარდება წრფივი მეთოდით. ამასთანავე, ზოგიერთი ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც არ აღიარდება როგორც საიჯარო ვალდებულება, გაწვევისთანავე აღიარდება ხარჯად.

ხარჯები, დაკავშირებული ისეთ საიჯარო გადახდებთან, რომლებიც არ ჩართვება საიჯარო ვალდებულებებში, შემდეგია:

ათასი ლარი	2019
მოკლევადიანი იჯარა	114
დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო აქტივის იჯარა	467
იჯარები ცვლადი საიჯარო გადახდებით	3,894
	<u>4,475</u>

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფის მოკლევადიანი იჯარებისთვის საიჯარო ვალდებულება შეადგენდა 600 ათას ლარს.

ცვლადი საიჯარო გადახდები ხარჯად აღიარდება მათი გაწვევისთანავე.

ცხრილში მოცემულია დამატებითი ინფორმაცია აქტივების გამოყენების უფლების შესახებ მათი კლასების მიხედვით:

ათასი ლარი	საბალანსო ღირებულება (იხ. შენიშვნა 6)	ცვეთის ხარჯი	გაუფასურება
შენობები	<u>92,277</u>	<u>16,249</u>	<u>-</u>
მთლიანი აქტივების გამოყენების უფლება	<u>92,277</u>	<u>16,249</u>	<u>-</u>

აქტივები გამოყენების უფლებით, მიეკუთვნება იმავე ჯგუფის ელემენტებს, რომელშიც მათი შესაბამისი აქტივები იქნებოდნენ იმ შემთხვევაში თუკი ჯგუფი იქნებოდა მათი მფლობელი.

15. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო ვალდებულებები	<u>72,813</u>	<u>62,517</u>
საგადასახადო ვალდებულება	791	1,114
ვალდებულებები პერსონალის მიმართ	<u>702</u>	<u>543</u>
	<u>74,306</u>	<u>64,174</u>

სავაჭრო მოთხოვნებს პროცენტი არ ერიცხებათ.

ჯგუფის მგრძობელობა უცხოური ვალუტის რისკის მიმართ იხილეთ შენიშვნა 23 (a)-ში.

16. დისტრიბუციისა და მარკეტინგის ხარჯი

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
თანამშრომელთა ანაზღაურება	25,386	19,011
ცვეთა	24,764	6,497
იჯარა	4,476	19,862
დისტრიბუცია	1,880	1,628
მარკეტინგის ხარჯი	1,846	1,716
	58,352	48,714

დისტრიბუციისა და მარკეტინგის დანახარჯები მოიცავს მაღაზიის კონსულტანტების, მოლარეების და მარკეტინგისა და დისტრიბუციის თანამშრომლების ხელფასსა და ანაზღაურებას. დისტრიბუციისა და მარკეტინგის ხარჯები მოიცავს სავაჭრო მაღაზიის, თაროების, მაცივრებისა და სხვა აღჭურვილობის, სადისტრიბუციო მანქანების ცვეთასა და სხვა გაყიდვასთან დაკავშირებულ ხარჯებს.

17. ადმინისტრაციული ხარჯები

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
თანამშრომელთა ხელფასი	15,170	10,537
მარაგების ჩამოწერის ზარალი	10,055	6,370
ცვეთა და ამორტიზაცია	4,409	2,900
საბანკო ხარჯი	2,319	1,468
კომუნალური ხარჯი	9,485	7,423
კონსულტაცია და პროფესიული მომსახურება	2,126	1,740
რემონტი	2,025	1,445
საოფისე ხარჯი	1,819	1,498
სხვა	91	97
	47,499	33,478

18. ფინანსური ხარჯები

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
საპროცენტო ხარჯები იჯარაზე	9,764	-
საპროცენტო ხარჯები ობლიგაციებზე	3,204	1,520
საპროცენტო ხარჯი საბანკო სესხებზე	1,747	2,384
საპროცენტო ხარჯი სესხებზე დაკავშირებული მხარეებისგან	363	306
	15,078	4,210

19. ზარალი საკურსო სხვაობიდან

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით	(58)	(91)
ფინანსური ვალდებულებები ამორტიზებული ღირებულებით	(7,251)	(326)
	<u>(7,309)</u>	<u>(417)</u>

20. შემდგომი მოვლენები

2020 წლის დასაწყისში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ COVID-19 კორონავირუსის გამოვლენა პანდემიად გამოაცხადა. გლობალურად, COVID-19-მა გამოიწვია ბიზნესის საქმიანობაში მნიშვნელოვანი შეფერხება და ეკონომიკური გაურკვევლობის მნიშვნელოვანი ზრდა, აქტივების ფასებით და ვალუტის გაცვლითი კურსების მომატებული ცვალებადობით. 2020 წლის მარტში, საქართველოს მთავრობამ მიიღო გადაწყვეტილება ყველა კომერციული ბიზნესის შეჩერების შესახებ, გარკვეული გამონაკლისების გარდა, რომელიც მოიცავს საკვები პროდუქტებით მოვაჭრე დაწესებულებებს.

ჯგუფი არის წამყვანი ადგილობრივი საკვები პროდუქტების მწარმოებელი და საცალო მოვაჭრე ქართულ ბაზარზე და მენეჯმენტს სჯერა, რომ თავის ბიზნეს სექტორში შეფერხებები მინიმალურია. ამ დრომდე ნედლეულის მიწოდება სათანადოა და მოთხოვნაც ჯგუფის მიერ წარმოებულ პროდუქციაზე - შედარებით სტაბილური. 2020 წლის მარტის ბოლოდან, როცა საქართველოს მთავრობამ ქვეყანაში საგანგებო მდგომარეობა გამოაცხადა, ჯგუფის ყველა მაღაზია შეუფერხებლად განაგრძობდა მუშაობას, შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ დაწესებული ყველა რეკომენდაციის გათვალისწინებით. მიუხედავად იმისა, რომ მარტის ბოლოდან და 2020 წლის აპრილის განმავლობაში, გაყიდვების მაჩვენებელი შემცირდა, ივნისიდან მაჩვენებელი ისევ გაიზარდა, ამიტომ სექტემბრისთვის, ჯგუფის ხელმძღვანელობა გაყიდვების ჩვეულ დონეზე დაბრუნებას მოელოდა.

ჯგუფი ისევ მუშაობს იმგვარი სამუშაო პროცესის ორგანიზებაზე, რომელიც მისცემს მას საშუალებას გაუმკლავდეს გათვალისწინებულ შემთხვევებთან დაკავშირებულ გამოწვევებს. ჯგუფისთვის უცხოელ მომწოდებლებთან ხელშეკრულების პირობებში მოხდა ცვლილებები სავაჭრო ვალდებულებების გადახდის თარიღებთან დაკავშირებით, თუმცა არ შეცვლილა შიდა ჯგუფური პროდუქციის შესყიდვის ხელშეკრულების პირობები.

ჯგუფის ხელმძღვანელობას აქვს მოლაპარაკებები ფინანსურ ინსტიტუტებთან, თავისი ლიკვიდობის შესანარჩუნებლად და მათი ზრდის მხარდასაჭერად. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია და აქვს საფუძვლები მოლოდინისა, რომ ფინანსური ინსტიტუტები განაგრძობენ ჯგუფის ფინანსურ მხარდაჭერას.

ამასთან, ფინანსური სიტუაციის გასაუმჯობესებლად, ჯგუფმა გადაწყვიტა დაეწყო ონლაინ გაყიდვები საქართველოში ერთ-ერთ ყველაზე მსხვილ მიტანის სერვისთან თანამშრომლობით. მომხმარებელს უკვე აქვს საშუალება, მობილური აპლიკაციის გამოყენებით ისარგებლოს აღნიშნული სერვისით.

ჯგუფის მენეჯმენტმა მიიღო შემდგომი გადაწყვეტილებები, რომლებიც დაკავშირებულია სამუშაოს ორგანიზებასა და კადრების უზრუნველყოფასთან:

- როგორც მაღალი სოციალური პასუხისმგებლობის მქონე ორგანიზაციამ, ჯგუფმა გადაწყვიტა შეენარჩუნებინა ყველა თანამშრომელი და გადაეხადა ხელფასები სრულად, მთელი ამ პერიოდის განმავლობაში, თუმცა ამ ფინანსური ანგარიშგებების მომზადების მომენტში, არ არსებობს მომავალში თანამშრომელთა

სრული რაოდენობის შენარჩუნებს მკაფიო გეგმა. ამგვარი გადაწყვეტილება დამოკიდებული იქნება საქართველოში არსებულ ეკონომიკურ მდგომარეობაზე;

- ადმინისტრაციის ყველა თანამშრომელი მუშაობდა დისტანციურად, სახლიდან;
- ჯგუფმა შექმნა სპეციალური გუნდი პანდემიასთან დაკავშირებული საკითხების კოორდინირებისთვის;
- სამუშაო პროცესის შეფერხების თავიდან აცილების მიზნით, ჯგუფმა თანამშრომლები უზრუნველყო სატრანსპორტო მომსახურებით.
- ჯგუფმა მომხმარებლების და თანამშრომლების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად შეასრულა ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ გაცემული ყველა რეკომენდაცია.

21. მნიშვნელოვანი ბუღალტრული დაშვებები და შეფასებები

დაშვებები და მსჯელობები არის მუდმივად შეფასებადი და დაფუძნებული ისტორიულ გამოცდილებაზე, ამასთან გათვალისწინებულია სხვა ფაქტორებიც, როგორებიც არის მომავალი მოვლენები და სარწმუნოა, რომ მიესადაგება აღნიშნულ გარემოებებს.

21.1 მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები

ჯგუფის შეფასებებს და დაშვებებს აკეთებს სამომავლო ფაქტორების გათვალისწინებით. მიღებული სააღრიცხვო შეფასებები, განმარტების თანახმად, შესაძლოა არ დაემთხვეს რეალურ შედეგს. შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც შეიცავს სამომავლოდ აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების კორექტირების საჭიროების მნიშვნელოვან რისკს, განხილულია ქვემოთ.

ძირითადი საშუალებების სასიცოცხლო ვადები

მენეჯმენტს შეფასებული აქვს ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის ხანგრძლივობა და დარწმუნებულია, რომ ეს შეფასებები მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება ამ აქტივების ეკონომიკური სასიცოცხლო ხანგრძლივობისგან. თუ რეალური სასიცოცხლო ხანგრძლივობა განსხვავდება ამ შეფასებებისგან, მაშინ ფინანსური კონსოლიდირებული ანგარიშგებები მნიშვნელოვნად განსხვავებული იქნება.

ძირითადი საშუალებების გადაფასებული ღირებულება

ჯგუფის მიწა და შენობები აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით. ძირითადი საშუალებების კლასები გამოყოფილია დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლის ანგარიშის საფუძველზე, რომელმაც გადააფასა აღნიშნული აქტივები. გადაფასება მოითხოვს შეფასებებსა და დაშვებებს. ამგვარად, ჯგუფის ძირითადი საშუალებების ფაქტიური სამართლიანი ღირებულება შესაძლოა განსხვავდებოდეს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ღირებულებებისგან.

სასაქონლო მატერიალური მარაგები

ხელმძღვანელობა აფასებს სასაქონლო მატერიალური მარაგების წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებულ, ყველაზე სანდო მტკიცებულებაზე დაყრდნობით. მომავალში, ამ მარაგების რეალიზაციაზე გავლენა შეიძლება იქონიოს მომავალმა ტექნოლოგიურმა ან სხვა ბაზრის მამოძრავებელთა ცვლილებებმა, რომელთაც შესაძლოა შეამცირონ მომავალი გასაყიდი ფასები.

მარაგების გაუფასურების რეზერვი

მარაგების გაუფასურების რეზერვი იქმნება ძნელად-გაყიდვადი, მოძველებული და სავაჭრო მაღაზიებში მარაგის შესაძლო დანაკარგებისთვის. მარაგის გაუფასურების რეზერვის საბალანსო ღირებულების განსაზღვრა ეყრდნობა შეფასებებს მარაგზე მოთხოვნის, მარაგების ბრუნვის, შესაძლო დაზიანების ან მოპარვის შესახებ. შესაბამისად რეალური დანაკარგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის არსებული შეფასებისაგან.

გუდვილის მიმდინარე ღირებულება

გუდვილის მიმდინარე ღირებულებაზე გავლენას ახდენს გაუფასურება. გუდვილი არის აქტივი, რომელიც წარმოადგენს სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს, რომელიც წარმოიქმნება ბიზნესების გაერთიანების შედეგად სხვა აქტივებისაგან. მისი ინდივიდუალურად და ცალკე აღიარება ვერ ხდება. შესაბამისად გუდვილის გაუფასურების დადგენისათვის საჭიროა დაშვებები და შეფასებები რომელიც უკავშირდება ჯგუფის სამომავლო ტრანზაქციებს და სხვა მოვლენებს რომლებიც ვითარდება ჯგუფის ბიზნეს საქმიანობის გარშემო, რომელთაგან მრავალი არის ჯგუფის კონტროლს მიღმა. იმისათვის რომ გავზომოთ გუდვილის შესაძლო გაუფასურება ჯგუფი იყენებს ხუთი წლის ბიუჯეტს, რომელშიც მოიცავს მრავალ დაშვებას მათ შორის გაყიდვების ზრდის ტემპს, ინფლაციას, კონკურენციის დონეს, საბაზრო წილსა და სხვა.

მენეჯმენტის გაანგარიშებები, რომლებიც ეყრდნობა მიმდინარე შეფასებებს, დაშვებებსა და მოლოდინებს გვიჩვენებს, რომ გუდვილი მოცემული ანგარიშების თარიღისთვის არ არის გაუფასურებული. თუმცა, ხელმძღვანელობის მიერ შეფასებულსა და რეალურად არსებულ მდგომარეობას შორის სხვაობამ, შესაძლოა არსებითი გავლენა იქონიოს გუდვილის ღირებულებაზე. (იხილეთ შენიშვნა 4).

საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები

ხელმძღვანელობამ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზნით გამოიყენა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები. საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებამ შესაძლოა ფინანსურ ვალდებულებებზე და საპროცენტო ხარჯებზე იქონიოს გავლენა.

21.2 ძირითადი დაშვებები მომავალთან დაკავშირებით

არსებობს ზოგადი განუსაზღვრელობა COVID 19-ის მომავალი გავრცელების შესახებ, მაგრამ ინდუსტრიის სპეციფიკიდან გამომდინარე, რომელშიც ჯგუფი ოპერირებს, და მარტიდან, როცა მთავრობამ განსაკუთრებული ზომები მიიღო პანდემიის საპასუხოდ, ივნისამდე პერიოდში სიტუაციის გაუმჯობესების გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ჯგუფის ფუნქციონირება მოქმედი საწარმოს პრინციპით, არ დგას რისკის ქვეშ. ხელმძღვანელობის აზრით, საკვები პროდუქტების წარმოება და მიწოდება არის ერთ-ერთი ყველაზე ძირითადი და გადამწყვეტი ბიზნესის კატეგორია, რომელიც ყველაზე ცუდი სცენარის განვითარების შემთხვევაშიც კი განაგრძობს მუშაობას და საჭიროების შემთხვევაში, მხარდაჭერილი იქნება მთავრობის მიერ. ჯგუფის ხელმძღვანელობა აცხადებს, რომ მშობელი და შვილობილი კომპანიები, საოპერაციო დონეზე დრამატული ცვლილებების გარეშე განაგრძობენ საოპერაციო მოქმედებებს მომავალში, აქედან გამომდინარე, აღნიშნული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია მოქმედი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე.

21.3 ფუნქციონირებასთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა

განმარტებით შენიშვნაში მოცემულია ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი საქმიანობის ის მაჩვენებლები, რომლებიც შესაძლოა მიუთითებდეს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს, საქმიანობის გაგრძელების სირთულეებზე.

მიუხედავად აღნიშნული საკითხებისა, ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფის მიერ ვალდებულებების დაფარვის და მისი, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს მიერ, საქმიანობის გაგრძელების შესაძლებლობა, უახლოეს მომავალში, არ დგას საფრთხის ქვეშ და აღნიშნული მოსაზრება ეფუძნება შესაბამის განხილვებსა და ანალიზს.

აღნიშნული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფის ხელმძღვანელობამ განიხილა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული შემდეგი საკითხები და ჩამოაყალიბა მოსაზრებები ამ საკითხებთან დაკავშირებით:

1. რისკის აღწერა:

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის აკუმულირებული ზარალი შეადგენდა 11,555 ათას ლარს, რასაც 2019 წლის განმავლობაში დაემატა 15,488 ათასი ლარის წმინდა ზარალი და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის აკუმულირებულმა ზარალმა შეადგინა 27,043 ათასი ლარი.

რისკის მიტიგაცია:

2019 წლის წმინდა ზარალი არ არის დაკავშირებული ჯგუფის საოპერაციო საქმიანობის შედეგებთან, იგი გამოწვეულია ისეთი ფაქტორებით, რომლების განმეორების ალბათობა მომავალში ნაკლებად სავარაუდოა. მოგება-ზარალის ანგარიშგებიდან ნათლად ჩანს, რომ მოგება საოპერაციო საქმიანობიდან შეადგებს 10,553 ათას ლარს, რაც კარგი მაჩვენებელია აბსოლუტური თვალსაზრისით და წარმოადგენს 78%-იან ზრდას წინა წელთან შედარებით. ამასთან, საოპერაციო მოგების მარჟა შეადგენს 2.4%-ს, რაც წინა წელთან შედარებით წარმოადგენს 0.7%-იან ზრდას. 2019 წლის წმინდა ზარალი ძირითადად გამოწვეულია ფინანსური ხარჯებითა და კურსთაშორისი ზარალით. თავის მხრივ, ფინანსური ხარჯების ზრდა განპირობებულია ფასს 16-ის „იჯარა“ აღიარების შედეგად, რასაც ადგილი არ ექნება მომდევნო წლების განმავლობაში.

2. რისკის აღწერა:

ჯგუფი ვერ აკმაყოფილებს ობლიგაციების პროსპექტით გათვალისწინებულ კოვენანტებს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

რისკის მიტიგაცია:

დარღვევები კოვენანტებში ძირითადად გამოწვეულია შემდეგი მიზეზებით:

- დარღვევები DEBT/EBITDA-ში გამოწვეულია ფასს 16-ის მიღებით, რომლის გარეშეც ჯგუფი აკმაყოფილებს აღნიშნული კოვენანტის მოთხოვნებს.
- ხელმძღვანელობის მოსაზრებით, ICR კოეფიციენტი არ იძლევა ჯგუფის მდგრადობის შესახებ სამართლიან ინფორმაციას. თავისი განმარტებიდან გამომდინარე, ის გამოთვლაში არ ითვალისწინებს ჯგუფის მიერ მოზიდულ სააქციო კაპიტალს, რომლის მეშვეობითაც ჯგუფმა მნიშვნელოვნად შეიმცირა საპროცენტო ხარჯი და გაზარდა კომპანიის ფინანსური მდგრადობა. დამატებით, მიუხედავად იმისა, რომ დაირღვა პროსპექტის მიხედვით დადგენილი ICR კოეფიციენტის კოვენანტი, ჯგუფმა ობლიგაციის მფლობელებისგან წინასწარ მოიპოვა ვივერი აღნიშნული ICR კოეფიციენტის კოვენანტის დარღვევაზე. კერძოდ კოეფიციენტის მინიმალური ზღვარი

წარმოადგენს 1.2-ს. შესაბამისად აღნიშნული არ წარმოადგენს ობლიგაციის მფლობელებისთვის დამატებითი ყურადღების საგანს.

3. რისკის აღწერა:

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები შეადგენდა 225,697 ათას ლარს, ხოლო ფინანსური აქტივები 12,484 ათას ლარს, რაც იმას ნიშნავს, რომ ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მნიშვნელოვნად აღემატება ფინანსურ აქტივებს. ამავდროულად, ჯგუფს დასაფარი აქვს დაახლოებით 98,000 ათასი ლარის ფინანსური ვალდებულებები ანგარიშგების პერიოდიდან უახლოესი 6 თვის განმავლობაში.

რისკის მიტიგაცია:

ფასს 16-ის აღიარებას უარყოფითი ზეგავლენა აქვს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თანაფარდობაზე. თუ მთლიანი ფინანსური ვალდებულებების გაანგარიშებაში არ ჩავრთავთ საიჯარო ვალდებულებებს, შეინიშნება გაუმჯობესება წინა წელთან შედარებით. გარდა ამისა, ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მისაღებია უარყოფითი საბრუნავი კაპიტალით ოპერირება. იმ სექტორში, რომელშიც ჯგუფი ფუნქციონირებს, ფულადი გარდაქმნის ამგვარი ციკლი მიღებულია საუკეთესო პრაქტიკად, შესაბამისად აღნიშნული არ წარმოადგენს საფრთხეს. კერძოდ, ვალდებულებების დაფარვის პერიოდი (ბრუნვა), მნიშვნელოვნად აღემატება აქტივების ბრუნვადობის პერიოდს, რაც კონტრაქტით გათვალისწინებული პირობაა. რაც შეეხება ჯგუფის მიერ 6 თვიან პერიოდში დასაფარ ვალდებულებას (დაახლოებით 98,000 ათასი ლარი), ჯგუფს 2018 წლის ბოლოს აღენიშნებოდა იმავე ვადიანობის დაახლოებით 73,000 ათასი ლარის ფინანსური ვალდებულება, რომელზეც არ დაფიქსირებულა ვადაგადაცილება შესაბამის მომწოდებლებთან. წინა პერიოდის მსგავსად, ჯგუფს ამჟამად არ აქვს ვადაგადაცილებული დავალიანება და არცერთი დავა ამ საკითხთან დაკავშირებით.

4. რისკის აღწერა:

საიჯარო ვალდებულებების უმეტესობა დენომინირებულია დოლარში და მარაგების ნაწილის შესყიდვა ხდება უცხოელი მომწოდებლებისგან, რომლისთვისაც გადახდები ხორციელდება უცხოურ ვალუტაში. შესაბამისად, ჯგუფი დგას მნიშვნელოვანი სავალუტო რისკის წინაშე. აღნიშნულმა გავლენა იქონია 2019 წლის შედეგებზე და კურსთაშორისმა ზარალმა მიმდინარე წელს შედგინა 7,309 ათასი ლარი.

რისკის მიტიგაცია:

სავალუტო რისკების სამართავად, 2018 წლის დასაწყისიდან გაფორმებული საიჯარო კონტრაქტების უმრავლესობაში გათვალისწინებულ იქნა ლარის მოსალოდნელი გაუფასურება დოლართან და ევროსთან მიმართებაში. საიჯარო გადახდებისთვის დაფიქსირდა მაქსიმალური ზღვარი, რაც მნიშვნელოვანი გაუფასურების შემთხვევაში ჯგუფს საშუალებას მისცემს აქტუალურ კურსზე დაბალი კურსით დაფაროს ვალდებულებები. დამატებით, ჯგუფი მუშაობს დოლარში დენომინირებული საიჯარო ხელშეკრულებების წილის შემცირებაზე, რაც გაზრდის ეროვნული ვალუტაში არსებული იჯარების წილს მთლიან საიჯარო ხარჯებში და მოახდენს სავალუტო რისკების მიტიგაციას. ჯგუფი გეგმავს იჯარის ხარჯების დაკავშირებას მაღაზიების გაყიდვების მოცულობასთან.

მარაგების შესყიდვა იმპორტით მთლიანი შესყიდვების მხოლოდ 5%-ს შეადგენს, შესაბამისად კურსთაშორისი სხვაობის გავლენა მათზე უმნიშვნელოა ჯგუფისთვის. გარდა ამისა, ამ პროდუქტებზე მარჟები საშუალოზე მაღალია, რაც აკომპენსირებს

რისკებს. რაც შეეხება ადგილობრივი მომწოდებლებისგან შემდგომ იმპორტირებულ პროდუქციას, ჯგუფის პოლიტიკის მიხედვით, კურსის მერყეობა დაზღვეულია გასაყიდი პროდუქციის ფასთა ცვლილებით. მომწოდებლებთან მოლაპარაკებების საფუძველზე, ჯგუფს ეძლევა საკმარისი დრო დანაკარგის გარეშე მოახდინოს კურსის ცვლილებებთან ადაპტირება.

ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკების შესამცირებლად მიღებულ ერთ-ერთ ეფექტურ ზომას წარმოადგენს 2019 წლის განმავლობაში უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ყველა სასესხო ვალდებულების დაფარვა. ანგარიშგების თარიღისთვის სასესხო ვალდებულებები დენომინირებულია მხოლოდ ლარში.

5. რისკის აღწერა:

COVID-19-ის წინააღმდეგ მიმართული სამთავრობო შემზღვეველი ზომების შედეგად, 2020 წლის მარტიდან ჯგუფის შემოსავლები შემცირდა.

რისკის მიტიგაცია:

მიუხედავად გაყიდვების შემცირებისა აპრილი-მაისის განმავლობაში, წინა წელთან შედარებით ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან გაუმჯობესებას, რაც ჯგუფის ხელმძღვანელობის სწორი პოლიტიკის შედეგია. ჯგუფმა მნიშვნელოვან წარმატებას მიაღწია მეიჯარეებთან მოლაპარაკებაში. იჯარების უმრავლესობისთვის ჯგუფმა მოიპოვა რამდენიმეთვიანი 50%-იანი შემცირება საიჯარო გადასახდელებზე, ნაწილთან კი გაყიდვების პროცენტზე შეთანხმდა. აღნიშნული აკომპენსირებს ამ მიმართულებით არსებულ სავალუტო და სხვა რისკებს.

პანდემიის შედეგად დაჩქარდა ტრადიციული/არაორგანიზებული კონკურენტების (უზნის მალაზიები) საბაზრო წილის შემცირება, რომლის ათვისებაც მოხდა ჯგუფის მიერ. გარდა ამისა, პროგნოზების თანახმად, მოსახლეობის შემცირებული შემოსავლების პირობებშიც კი, მოსალოდნელია მოცემული სექტორის გაყიდვების ზრდა, გამომდინარე იქიდან, რომ შეიცვლება მოსახლეობის ხარჯვის სტრუქტურა და გაიზრდება მასში სურსათის წილი. ჯგუფის ხელმძღვანელობა პანდემიამდე არსებული გაყიდვების დონისთვის დაბრუნებას სექტემბრიდან ვარაუდობს.

22. ფინანსური ინსტრუმენტები

22.1 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის დეტალები და განხორციელების მეთოდები, მათ შორის აღიარების კრიტერიუმები და ბაზისი, რომლის საფუძველზეც ხდება შემოსავლის თუ ხარჯის აღიარება, ფინანსური აქტივის და ვალდებულების კლასების შესაბამისად, წარმოდგენილია შენიშვნა 3-ში.

22.2 ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიები

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები თითოეული კატეგორიისთვის წარმოდგენილია ცხრილში:

ფინანსური აქტივები

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ამორტიზებული ღირებულება		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები ¹	9,246	8,039
ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე	3,238	2,692
სულ ფინანსური აქტივები	12,484	10,731

¹ ეს თანხა მოიცავს მხოლოდ იმ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს, რომლებიც წარმოადგენენ ფინანსურ აქტივებს

ფინანსური ვალდებულებები

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ამორტიზებული ღირებულება		
სესხები	22,157	23,640
ობლიგაციები	25,692	25,161
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	73,515	63,059
საიჯარო ვალდებულებები	104,333	-
სულ ფინანსური ვალდებულებები	225,697	111,860

23. ფინანსური რისკის მართვა

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებულ სხვადასხვა რისკებს ექვემდებარება. ძირითადი რისკების ტიპებია საბაზრო, საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკი.

ჯგუფი არ არის ჩართული ფინანსური აქტივებით ვაჭრობაში სპეკულაციური მიზნებისთვის და არ უშვებს ოფციონებს. ძირითადი ფინანსური რისკები, რომლებიც ჯგუფთან არის დაკავშირებული აღწერილია ქვემოთ.

ფინანსური რისკის ფაქტორები

ა) საბაზრო რისკი

ჯგუფს აქვს საბაზრო რისკი ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად და ძირითადად მისი რისკები დაკავშირებულია სავალუტო რისკთან, რომელიც გამომდინარეობს მისი საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობიდან.

უცხოური ვალუტის რისკი

ჯგუფი განახორციელებს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ გარკვეულ ტრანზაქციებს. აქედან გამომდინარე, წარმოიშობა სავალუტო კურსის მერყეობასთან დაკავშირებული რისკი.

ჯგუფის ტრანზაქციების უმეტესობა განხორციელებულია ეროვნულ ვალუტა ლარში. საკურსო სხვაობების რისკი ძირითადად წარმოიშობა უცხოურ კომპანიებთან

განხორციელებული გაყიდვებითა და შესყიდვებით, რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც იწვევს ჯგუფის სავალუტო რისკს განხილულია ქვემოთ. ნაჩვენებია თანხები, არის ის თანხები რომლებიც წარედგინება ხელმძღვანელობას და გადაყვანილია ქართულ ლარში წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური კურსით:

ათასი ლარი

2019 წლის 31 დეკემბერი

	დოლარი	ევრო
<i>ფინანსური აქტივები</i>		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	78	276
ფული და საბანკო ანგარიშები	1	-
სულ ფინანსური აქტივები	79	276
<i>ფინანსური ვალდებულებები</i>		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	79	581
საიჯარო ვალდებულებები	93,442	571
სულ ფინანსური ვალდებულებები	93,521	1,152
წმინდა პოზიცია	(93,442)	(876)

ათასი ლარი

2018 წლის 31 დეკემბერი

	დოლარი	ევრო
<i>ფინანსური აქტივები</i>		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	230	74
სულ ფინანსური აქტივები	230	74
<i>ფინანსური ვალდებულებები</i>		
სესხები	9,749	405
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	123	322
სულ ფინანსური ვალდებულებები	9,872	727
წმინდა პოზიცია	(9,642)	(653)

ცხრილი ასახავს დოლარის მიმართ ლარის 15%-იანი (2018: 15%) კლება/მატების გავლენას ჯგუფზე. აღნიშნული 15% (2018: 15%) არის ხელმძღვანელობის მიერ შეფასებული სავარაუდო ცვლილება ლარისა და დოლარის და ევროს გაცვლით კურსებში. მგრძობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ დომინანტ ვალუტებს და ახდენს წლის ბოლოს მათ კორექტირებას 15%-იანი (2018: 15%) განაკვეთით.

ქართული ლარი რომ გამყარებულიყო დოლარისა და ევროსთან მიმართებაში 15%-ით (2018: 15%), მაშინ აღნიშნულს ექნებოდა შემდეგნაირი გავლენა:

ათასი ლარი	აშშ დოლარის გავლენა		ევროს გავლენა	
	2019	2018	2019	2018
მოგება/ზარალი	14,016	1,446	131	98

სავალუტო კურსის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკის სიდიდე, წლის განმავლობაში დამოკიდებულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებულ ოპერაციებთან. მიუხედავად ამისა, მიჩნეულია რომ ზემოთ აღნიშნული ანალიზი წარმოადგენს ჯგუფის სავალუტო რისკთან მიმართებით კავშირს.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ჯგუფს გააჩნია საპროცენტო განაკვეთის რისკი, რადგან სესხები წარმოდგენილია როგორც მცურავი, ასევე ფიქსირებული განაკვეთით. ჯგუფის მიერ იმართება ეს რისკი შესაბამისი ფიქსირებული და მცურავი საპროცენტო განაკვეთის სესხების თანაფარდობით.

შემდეგი ცხრილი მოიცავს საშუალო კონტრაქტის და ეფექტური პროცენტის განაკვეთს:

2019	საშუალო საპროცენტო განაკვეთი	
	კონტრაქტით	ეფექტური
ვალდებულებები		
<i>უზრუნველყოფილი საბანკო სესხი</i>		
ლარი	11.84%	12.38%
დოლარი	- %	- %
ევრო	- %	- %
<i>ობლიგაციები</i>		
ლარი	11%	12.46%
2018		
	საშუალო საპროცენტო განაკვეთი	
	კონტრაქტით	ეფექტური
ვალდებულებები		
<i>უზრუნველყოფილი საბანკო სესხი</i>		
ლარი	10.58%	10.69%
დოლარი	8.48%	9.36%
ევრო	7.50%	7.76%
<i>ობლიგაციები</i>		
ლარი	11%	11.5%

საპროცენტო განაკვეთზე მგრძობელობის ანალიზის ჩასატარებლად ქვემოთ მომზადებულია 3%-ის საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება. 3% წარმოადგენს ხელმძღვანელობის შეფასებას შესაძლო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების შესახებ.

თუ საპროცენტო განაკვეთი იყო 3%-ით მაღალი/დაბალი და ყველა სხვა ცვლადები იყო უცვლელი, ჯგუფი:

- 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წლის ბოლოს მოგება გაიზარდა/შემცირდა/და 52 ათასი ლარით (2018: გაიზარდა/შემცირდა/და 69 ათასი ლარით);

ჯგუფის მგრძობელობა საპროცენტო განაკვეთზე იზრდება/მცირდება ძირითადად იმის გამო, რომ იცვლება საქართველოს ეროვნული ბანკის რეფინანსირების მცურავი საპროცენტო განაკვეთი.

ბ) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი ნიშნავს იმას, რომ კონტრაქტორი ვერ შეასრულებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ ნაკისრ ვალდებულებებს, რის შედეგადაც ჯგუფი მიიღებს ფინანსურ ზარალს. ჯგუფი განიცდის საკრედიტო რისკს ფინანსური აქტივებისგან, რომლებიც მოიცავენ ფულს ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე, ასევე სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს.

საკრედიტო რისკის მართვა ჯგუფის მხრიდან ხორციელდება საკრედიტო რისკის მართვის პოლიტიკასა და პროცედურებზე დაყრდნობით.

საკრედიტო რისკები, რომელიც დაკავშირებულია ბანკებში განთავსებულ ნაღდ ფულთან, უზურუნველყოფილია კარგი რეპუტაციის მქონე ბანკებში მათი განთავსებით.

ჯგუფი მუდმივად აკვირდება კლიენტთა კრედიტუნარიანობას. სადაც შესაძლებელია, იგი მოიძიებს და იყენებს გარე საკრედიტო რეიტინგებს ან/და ანგარიშებს კლიენტთა შესახებ. ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს ურთიერთობას მხოლოდ კრედიტუნარიან მხარეებთან. საკრედიტო პირობები მერყეობს 30-დან 90 დღემდე. მიმდინარე საკრედიტო რისკი იმართება ხანდაზმულობის ანალიზისა და კლიენტზე საკრედიტო ლიმიტის განსაზღვრის საფუძველზე.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები წარმოიშობა ბევრ მომხმარებელთან სხვადასხვა სფეროდან, ფართო გეოგრაფიულ არეალზე. ჯგუფი არ ფლობს რაიმე სახის უზურუნველყოფას სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ანგარიშებზე.

სავაჭრო მოთხოვნები

მთლიანი სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარებისთვის, ჯგუფი იყენებს ფასს 9-ის გამარტივებულ მოდელს, ვინაიდან ეს მუხლები არ შეიცავენ მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისთვის, სავაჭრო მოთხოვნები შეფასდა საერთო მიდგომით, ვინაიდან მათ აქვთ საერთო საკრედიტო რისკის მახასიათებლები. მათი დაჯგუფება ხდება ხანდაზმულობის მიხედვით.

სავაჭრო მოთხოვნები ჩამოიწერება (ე.ი. წყდება მათი აღიარება), როცა აღარ არსებობს მათი დაბრუნების გონივრული მოლოდინი.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გათვალისწინებით, ჯგუფი არ ხასიათდება რაიმე მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკით რომელიმე კონტრაგენტის ან საერთო მახასიათებლების მქონე კონტრაგენტების ჯგუფის მიმართ. მომხმარებლებთან არსებული წარსული გამოცდილების საფუძველზე დაყრდნობით ხელმძღვანელობა სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებულ საკრედიტო ხარისხს დადებითად აფასებს.

სავაჭრო მოთხოვნები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით განსაზღვრულია შემდეგნაირად:

2019 წლის 31 დეკემბერი	წმინდა საბალანსო ღირებულება
1 თვეზე ნაკლები	7,002
1-დან 6 თვემდე	1,868
6 თვიდან 1 წლამდე	104
1 წელზე მეტი	272
	<u>9,246</u>

სავაჭრო მოთხოვნები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით განსაზღვრულია შემდეგნაირად:

2018 წლის 31 დეკემბერი	წმინდა საბალანსო ღირებულება
1 თვეზე ნაკლები	6,088
1-დან 6 თვემდე	1,624
6 თვიდან 1 წლამდე	91
1 წელზე მეტი	236
	<u>8,039</u>

გ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფი ვერ შეძლებს დროულად დაფაროს ვადადამდგარი ვალდებულებები.

ჯგუფი ახორციელებს ფრთხილ პოლიტიკას ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით, რომელიც გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულის და მისი ექვივალენტების ფლობას, აგრეთვე მაღალ ლიკვიდური აქტივების ფლობას, რათა მან დროულად გადაიხადოს ყველა საოპერაციო და სასეხო ვალდებულება.

შემდეგი ცხრილი დეტალურად ასახავს არადერივატული ფინანსური ვალდებულებების გადახდის პერიოდს. ცხრილი შედგენილ იქნა ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადებით, დაფუძნებული უახლოეს თარიღზე, როდესაც შეიძლება ჯგუფის მიმართ მოთხოვნილ იქნას აღნიშნული ვალდებულების გასტუმრება. ცხრილი შეიცავს ფულად ნაკადების, როგორც ძირს, ასევე პროცენტს.

2019	საპროცენტო განაკვეთის არმქონე	ფინანსური საიჯარო ვალდებულება	ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე	ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე	ჯამი
ათასი ლარი					
საშუალო შეწონილი(%)	-	10.12%	12.37%	12.01%	
6 თვეზე ნაკლები	73,515	14,676	10,071	229	98,491
6 თვიდან 1 წლამდე	-	12,770	3,414	229	16,413
1-5 წლამდე	-	85,411	39,836	4,895	130,142
5 წელზე მეტი	-	26,417	-	-	26,417
	<u>74,515</u>	<u>139,274</u>	<u>53,321</u>	<u>5,353</u>	<u>271,463</u>

2018

ათასი ლარი	საპროცენტო განაკვეთის არმქონე	ფინანსური საიჯარო ვალდებულება	ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე	ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე	ჯამი
საშუალო შეწონილი(%)	-	-	9.83%	10.02%	
6 თვეზე ნაკლები	63,059	-	8,972	3,750	75,781
6 თვიდან 1 წლამდე	-	-	3,138	-	3,138
1-5 წლამდე	-	-	45,096	-	45,096
5 წელზე მეტი	-	-	-	-	-
	63,059	-	57,206	3,750	124,015

ჯგუფი ითვალისწინებს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს ფინანსური აქტივებისგან ლიკვიდურობის რისკის, კერძოდ ფულადი და დებიტორული დავალიანებების, შესაფასებლად და სამართავად.

24. რეალური ღირებულების შეფასება

ჯგუფი ახდენს ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზს, რომლებიც წარდგენილია სამართლიანი ღირებულებით და ჯგუფდება 1 დონიდან 3 დონემდე. დონეები განმარტებულია ქვემოთ:

- დონე 1 – სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრულია კოტირებული საბაზრო ფასით, რომელიც კოტირდება აქტიურ ბაზარზე;
- დონე 2- სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული ფასებით, რომელიც მოიცავს პირველ დონეს და მსგავსია არსებული აქტივისა ან ვალდებულების
- დონე 3 – სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შეფასებისგან, რომელიც მოიცავს ისეთ აქტივებს და ვალდებულებებს, რომლებიც ბაზარზე არ კოტირდებიან (არასაბაზრო მონაცემები).

24.1 არაფინანსური აქტივების რეალური ღირებულების შეფასება

ჯგუფის მიწა და შენობები წარმოდგენილია გადაფასებული ღირებულებით. მათი შეფასებული რეალური ღირებულება ხვდება კატეგორიების მე-3 საფეხურზე. ამ აქტივთა სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრულია დამოუკიდებელი, კვალიფიციური უძრავი ქონების შემფასებლების მიერ, რომელთაც გააჩნიათ საჭირო ლიცენზია. მნიშვნელოვანი მონაცემები და მოსაზრებები ჩამოყალიბებულია ხელმძღვანელობასთან მჭიდრო კონსულტაციით. დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ ქვემოთ.

მიწა ფლობილი ადმინისტრაციული მიზნებისთვის (დონე 3)

შეფასება ჩატარდა საბაზრო პრინციპებზე დაყრდნობით, რაც გულისხმობს ოპერაციების ფასების შესწავლას მიმდინარე ბაზარზე არსებულ მსგავს ქონებაზე და აერთიანებს საკვლევ მიწაზე არსებულ სპეციფიკური ფაქტორების კორექტირებებს, როგორებიცაა: ნაკვეთის ზომა, ადგილ-მდებარეობა, გირაოთი დატვირთულობა და გამოყენებითი დანიშნულება. მიწა შეფასდა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

მნიშვნელოვანი მონაცემი, რომელზე დაკვირვებაც ვერ ხდება, არის საკვლევ მიწის სფეციფიკური ფაქტორების კორექტირება. ამ კორექტირებების ზომა და მიმართულება

დამოკიდებულია მსგავსი თვისებების მქონე საკვლევი საბაზრო ოპერაციების რაოდენობასა და მახასიათებლებზე, რომლებიც დაკავშირებულია შესადარის ქონებებთან, რომლებიც შეფასების პროცედურის საწყისი წერტილია. ამასთანავე, რადგან აღნიშნული მონაცემი სუბიექტური მსჯელობის საგანია, ხელმძღვანელობა თვლის, რომ სხვა გონივრულად შესაძლო ალტერნატიულ შეფასებებს, არ ექნება არსებითი გავლენა მთლიანი შეფასების შედეგზე.

25. კაპიტალის რისკის მართვა

ჯგუფი ისე მართავს კაპიტალს, რომ შეძლოს უწყვეტად ფუნქციონირების გაგრძელება და აქციონერებსაც ადეკვატური უკუგება აჩვენოს.

ჯგუფის კაპიტალის სტრუქტურა შედგება მშობელი კომპანიის მფლობელების კუთვნილი კაპიტალისგან, რომელიც თავის თავში მოიცავს ჩვეულებრივ აქციებს, აკუმულირებულ მოგებას და რეზერვებს, და ასევე სავალო ინსტრუმენტებისგან, რომლებიც მოიცავს სესხებს, ობლიგაციებს და საიჯარო ვალდებულებებს. მათი დეტალები წარდგენილია შესაბამისად შემდეგ შენიშვნებში 12, 13 და 14 .

ჯგუფის ხელმძღვანელობა მუდმივად აფასებს ჯგუფის კაპიტალის მოთხოვნას, რათა შეინარჩუნოს დაფინანსების ეფექტური საერთო სტრუქტურა და ამავე დროს თავიდან აიცილოს ზედმეტი დამოკიდებულება ნასესხებ სახსრებზე. ამ ანალიზისას გათვალისწინება ჯგუფის სხვადასხვა კლასის სესხების სუბორდინაციის დონეები. ჯგუფი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და ახდენს ამ სტრუქტურის ცვლილებებს იმ ეკონომიკური პირობებისა და რისკის მახასიათებლების ცვლილებების გათვალისწინებით, რომლებიც ახასიათებს კაპიტალის მაფორმირებელ აქტივებს. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან ცვლილების მიზნით ჯგუფმა შეიძლება შეცვალოს გასანაწილებელი დივიდენდების ოდენობა, გამოუშვას ახალი აქციები ან გამოისყიდოს საკუთარი აქციები, აიღოს ახალი სესხები ან გაყიდოს აქტივები სესხების დასაფარად.

თანხები, რომლებსაც ჯგუფი კაპიტალში აღრიცხავს წლის ბოლოსთვის გადასახედად, არის შემდეგი:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
მთლიანი კაპიტალი	16,312	16,730
გამოკლებული: ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე	(3,238)	(2,692)
კაპიტალი	13,074	14,038
მთლიანი კაპიტალი	16,312	16,730
სესხები	22,157	23,640
ობლიგაციები	25,692	25,161
საიჯარო ვალდებულებები	104,333	-
სრული ფინანსირება	168,494	65,531
კაპიტალის თანაფარდობა სრულ დაფინანსებასთან	0.08	0.21

26. გაუთვალისწინებელი გარემოებები

26.1 ბიზნეს გარემო

საქართველო განაგრძობს პოლიტიკურ და ეკონომიკურ ცვლილებებს. როგორც განვითარებადი ბაზარი, საქართველო არ ფლობს განვითარებულ ბიზნეს და მარეგულირებელ ინფრასტრუქტურას, რომელიც ძირითადად დამახასიათებელია უფრო თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკისათვის. უფრო მეტიც, ეკონომიკური მდგომარეობა ზღუდავს საქმიანობის მოცულობას ფინანსურ ბაზრებზე, რომელიც შეიძლება არ იყოს ასახული ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებებზე. შემდგომი ეკონომიკური განვითარების მთავარი დაბრკოლებაა ცენტალიზებული ეკონომიკური სტრუქტურას, რეგიონალურ არასტაბილურობასა და ეკონომიკურ კრიზისთან ერთად ეკონომიკისა და ინსტიტუციონალური განვითარების დაბალი დონე.

COVID 19-ის პანდემიის გამო, იმ ქვეყნების ეკონომიკური მდგომარეობის გაუარესებამ, რომლებიც თანამშრომლობენ საქართველოსთან და რომლებზეც საქართველოს ეკონომიკა მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული, გამოიწვია ფულადი გზავნილების შემცირება საზღვარგარეთიდან. მომავალში სამთო პროდუქტებზე საერთაშორისო ფასების შემცირებამ, პირდაპირი კაპიტალის ინვესტიციების შესაძლო მოზიდვასთან დაკავშირებულმა გაურკვევლობებმა, ინფლაციამ, ქართული ვალუტის მნიშვნელოვანმა დამოკიდებულებამ ამერიკულ დოლარზე და საქართველოს მთავრობის მიერ COVID 19-ის საპასუხოდ მიღებულმა გამკაცრებულმა ზომებმა, შესაძლოა გამოიწვიოს საქართველოს ეკონომიკისა და ჯგუფის მდგომარეობის გაუარესება. მიუხედავად იმისა, რომ ეს განუსაზღვრელობა მოიცავს მრავალ დაშვებებს და ვარაუდებს, ხელმძღვანელობას არ შეუძლია ჯგუფის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე გავლენის შეფასება.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მიმდინარე პირობებში სათანადო ზომები ხორციელდება ჯგუფის ეკონომიკური სტაბილურობის შესანარჩუნებლად.

26.2 დაზღვევა

საქართველოს სადაზღვევო სექტორი განვითარების სტადიაზეა და დაზღვევის მრავალი ფორმა ამჟამად არ არის ხელმისაწვდომი. ჯგუფს ამ ეტაპზე დაზღვეული აქვს ავტოპარკის მნიშვნელოვანი ნაწილი, რომლის ფარგლებში დაზღვეულია მესამე პირების მიმართ პასუხისმგებლობაც. ჯგუფი აქტიურ მოლაპარაკებებს აწარმოებს საწყობის და მარაგების დაზღვევის მიმართულებით, რითაც მნიშვნელოვნად შეამცირებს რისკებს, რომ ზარალი ან აქტივების დაზიანება მატერიალურ ზარალს მიაყენებს ჯგუფის ფინანსურ და საოპერაციო მდგომარეობას.

26.3 გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა ხასიათდება სწრაფი ცვლილებებით, რომელიც ძირითადად დაკავშირებულია განმარტებების ცვლილებებთან. საგადასახადო კანონმდებლობა გადახედვას გადის საგადასახადო წარმომადგენლების მიერ, რომლებიც უფლებამოსილი არიან კანონით დაარიცხონ ჯარიმები და საურავები.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ადეკვატურად წარადგენს საგადასახადო ვალდებულებებს, ყველა მოთხოვნასა და განმარტებასთან შესაბამისად. თუმცა, შესაძლოა, რომ სახელმწიფო საგადასახადო ორგანოებმა ზოგიერთ საკითხზე განსხვავებული განმარტებები გააკეთონ, რა შემთხვევაშიც ეფექტი ჯგუფზე შეიძლება მნიშვნელოვანი იყოს.

27. ფინანსური საქმიანობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების რეკონსილაცია

ჯგუფის ვალდებულებები წარმოქმნილი საფინანსო საქმიანობიდან შეიძლება კლასიფიცირდეს შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	გრძელვადიანი სესხები	მოკლევადიანი სესხები	ობლიგაციები	საიჯარო ვალდებულებები	სულ
2018 წლის 1 იანვარი	13,859	11,148	13,274	-	38,281
<i>ფულადი ნაკადების მოძრაობა</i>					
სესხის აღება	98,406	3,031	25,000	-	126,437
სესხის დაფარვა	(90,742)	(12,994)	(12,540)	-	(116,276)
გადახდილი პროცენტი	(1,625)	(1,185)	(1,332)	-	(4,142)
<i>არაფულადი ნაკადების მოძრაობა</i>					
დარიცხული პროცენტი	2,690	-	1,520	-	4,210
მოგება/ზარალი საკურსო სხვაობიდან	1,052	-	(761)	-	291
რეკლასიფიკაცია	(9,980)	9,980	-	-	-
2018 წლის 31 დეკემბერი	13,660	9,980	25,161	-	48,801
<i>ფასს 16-ის კორექტირება</i>	-	-	-	86,236	86,236
2019 წლის 1 იანვარი	13,660	9,980	25,161	86,236	135,037
<i>ფულადი ნაკადების მოძრაობა</i>					
სესხის აღება	46,909	19,928	-	22,290	89,127
სესხის დაფარვა	(52,518)	(16,310)	-	(10,600)	(79,428)
გადახდილი პროცენტი	-	(2,001)	(2,673)	(9,560)	(14,234)
<i>არაფულადი ნაკადების მოძრაობა</i>					
დარიცხული პროცენტი	1,672	438	3,204	9,764	15,078
მოგება/ზარალი საკურსო სხვაობიდან	-	399	-	6,203	6,602
რეკლასიფიკაცია	3,980	(3,980)	-	-	-
2019 წლის 31 დეკემბერი	13,703	8,454	25,692	104,333	152,182

28. დაკავშირებული მხარეები

ჯგუფის დაკავშირებულ მხარეებს წარმოადგენენ მისი მშობელი კომპანია, შვილობილები, საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები და ძირითადი ხელმძღვანელობა.

28.1 საკონტროლო ურთიერთობები

ჯგუფის საბოლოო მფლობელია სს “ნიკორა”, რომელიც ოპერირებს საქართველოში და მდებარეობს თბილისში, ქავთარაძის #11-ში. იგი ფლობს ხმების 80.02%-იან წილს.

28.2 ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

საანგარიშგებო წლის განმავლობაში ჯგუფს დაკავშირებულ მხარეებთან ქონდა შემდეგი ტრანზაქციები და ნაშთები:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის	2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
ტრანზაქციები		
მშობელი კომპანია და კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ		
საქონლის რეალიზაცია	318	431
მომსახურების გაწევა	23	-
მარაგებისა და ნედლეულის შესყიდვა	(72,551)	(70,016)
სერვისების მიღება	(3,000)	(2,656)
სესხების აღება	-	7,314
სესხების დაფარვა	(4,258)	(307)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა	(95)	-
საპროცენტო ხარჯის დარიცხვა	363	306
საპროცენტო შემოსავლის დარიცხვა	-	99
ათასი ლარი		
ბალანსები	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
მშობელი კომპანია და კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	28	1,009
მიღებული სესხები	(4,073)	(3,593)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(6,577)	(7,947)
ფინანსური იჯარიდან წარმოშობილი ვალდებულებები	(265)	-
	(10,887)	(10,531)

28.3 გარიგებები ხელმძღვანელობასთან და ოჯახის წევრებთან

ჯგუფის დირექტორებსა და მათი ოჯახის წევრებს არ ჰქონიათ მნიშვნელოვანი წილები სს ნიკორაში 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრისთვის.

წლის განმავლობაში ძირითადი ხელმძღვანელობის მიერ მიღებული ანაზღაურების დეტალები, რომელიც ჩართულია თანამშრომელთა სარგებელში, მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ხელფასები და ბონუსები	503	440

სააქციო საზოგადოება ნიკორა ტრეიდი

მმართველობის ანგარიშგება

კონსოლიდირებული

2019 წელი

წარმომადგენლობა და დათქმა

წინამდებარე დოკუმენტი მომზადებულია სააქციო საზოგადოება „ნიკორა ტრეიდი“ მიერ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების საფუძველზე და წარმოადგენს ჯგუფის – სს „ნიკორა ტრეიდი“ და მისი შვილობილი კომპანიების – კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებას.

განცხადებების ნაწილი, მოცემული ანგარიშგებაში, შესაძლებელია წარმოადგენდეს სამომავლო განცხადებებს, რომლებიც ეხება „კომპანიის“ გეგმებს, მოლოდინებს, პროგნოზებს, მიზნებს, სტრატეგიებს, სამომავლო მოვლენებს, სამომავლო შემოსავლებს, კაპიტალდაბანდებებს, ფინანსურ საჭიროებებს, სამომავლო ოპერაციებს, განვითარებას, ბიზნეს-სტრატეგიას და სხვა ინფორმაციას.

აღნიშნული სახის სამომავლო განცხადებები, ისევე როგორც გასული პერიოდის და მიმდინარე მდგომარეობის შესახებ გამოთქმული დასკვნები, რიგ შემთხვევაში ეფუძნება ჯგუფის მენეჯმენტის სუბიექტურ შეფასებას, გარკვეული დაშვებების გათვალისწინებით, განხორციელებულ ანალიტიკას დაკავშირებულს ბიზნესის ისტორიულ ტრენდთან, გარემო ეკონომიკური და სხვა ფაქტორების ტენდენციებზე დაკვირვებას, მესამე მხარეებისგან მოპოვებულ ინფორმაციას.

დავით ურუშაძე

აღმასრულებელი დირექტორი
სს „ნიკორა ტრეიდი“

23 ივლისი 2020 წელი

თემურ ალექსანდრია

ფინანსური დირექტორი
სს „ნიკორა ტრეიდი“

წარმომადგენლობა და დათქმა

წინამდებარე დოკუმენტი მომზადებულია სააქციო საზოგადოება „ნიკორა ტრეიდი“ მიერ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების საფუძველზე და წარმოადგენს ჯგუფის – სს „ნიკორა ტრეიდი“ და მისი შვილობილი კომპანიების – კონსოლიდირებულ მმართველობის ანგარიშგებას.

განცხადებების ნაწილი, მოცემული ანგარიშგებაში, შესაძლებელია წარმოადგენდეს სამომავლო განცხადებებს, რომლებიც ეხება „კომპანიის“ გეგმებს, მოლოდინებს, პროგნოზებს, მიზნებს, სტრატეგიებს, სამომავლო მოვლენებს, სამომავლო შემოსავლებს, კაპიტალდაბანდებებს, ფინანსურ საჭიროებებს, სამომავლო ოპერაციებს, განვითარებას, ბიზნეს-სტრატეგიას და სხვა ინფორმაციას.

აღნიშნული სახის სამომავლო განცხადებები, ისევე როგორც გასული პერიოდის და მიმდინარე მდგომარეობის შესახებ გამოთქმული დასკვნები, რიგ შემთხვევაში ეფუძნება ჯგუფის მენეჯმენტის სუბიექტურ შეფასებას, გარკვეული დაშვებების გათვალისწინებით, განხორციელებულ ანალიტიკას დაკავშირებულს ბიზნესის ისტორიულ ტრენდთან, გარემო ეკონომიკური და სხვა ფაქტორების ტენდენციებზე დაკვირვებას, მესამე მხარეებისგან მოპოვებულ ინფორმაციას.

დავით ურუშაძე

თემურ ალექსანდრია

ადმასრულებელი დირექტორი
სს „ნიკორა ტრეიდი“

ფინანსური დირექტორი
სს „ნიკორა ტრეიდი“

23 ივლისი 2020 წელი

შინაარსი

1	კომპანიის მიმოხილვა.....	2
1.1.1	სს ნიკორა ტრეიდის მოკლე მიმოხილვა.....	2
1.1.2	მომავალზე ორიენტირებული განცხადებები.....	4
1.1.3	ნიკორა ჯგუფის მიმოხილვა	6
1.1.4	COVID-19-ის ზეგავლენა ქვეყნის ეკონომიკაზე და კომპანიის სექტორზე.....	10
1.1.5	ძირითადი დემოგრაფიული მონაცემები	13
1.1.6	ძირითადი ბაზრები.....	13
1.1.7	საცალო ვაჭრობის ინდუსტრიის მიმოხილვა.....	14
1.1.8	საკვები პროდუქტებით საცალო ვაჭრობა	15
1.2	ბიზნესი და ოპერაციები.....	18
1.2.1	ნიკორა ტრეიდის ქსელის ძირითადი საოპერაციო მაჩვენებლების მიმოხილვა	19
1.3	ფინანსური ინფორმაცია.....	21
1.3.1	კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	23
1.3.2	კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	25
1.3.3	კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	26
1.3.4	ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	27
1.3.5	საბალანსო უწყისის ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა.....	28
1.3.6	კაპიტალი.....	33
1.3.7	მოგება-ზარალის ანგარიშგების ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა	34
1.4	ფინანსური რისკების მართვა.....	37
1.5	„კომპანიის“ ბიზნესთან დაკავშირებული რისკები	42
1.6	მარეგულირებელი კანონმდებლობის მიმოხილვა.....	52
1.7	„ობლიგაციების“ დაბეგვრა საქართველოში	58
1.8	კომპანიის არსებითი ხელშეკრულებები.....	62
1.9	ტრანზაქციები დაკავშირებულ პირებთან „კომპანიის“ დონეზე	64
2	კორპორაციული მართვის ანგარიშგება	66
2.1	კომპანიის მმართველობის ორგანოები	66
2.2	კომპანიის სტრუქტურა და მენეჯმენტი.....	73
2.3	ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკები	75
3	არაფინანსური ანგარიშგება	88
3.1	ადამიანური რესურსების მართვა	88
3.2	შრომის უსაფრთხოება და გარემოს დაცვა.....	91
3.2.1	საზოგადოებასთან ურთიერთობა.....	92

1 კომპანიის მიმოხილვა

1.1.1 სს ნიკორა ტრეიდის მოკლე მიმოხილვა

სს „ნიკორა ტრეიდი“ ბაზარზე მოქმედებს „ნიკორა სუპერმარკეტის“ და ლიბრეს ბრენდებით. ნიკორას ქსელი ბაზარზე 2000 წელს გამოჩნდა, წლების მანძილზე აქტიურად ვითარდებოდა და დღეს ყველაზე მრავალრიცხოვანი ქსელია საქართველოს მასშტაბით. ზრდა მოხდა როგორც ორგანული განვითარების მეშვეობით, ასევე სხვა ქსელების სხვადასხვა ფორმით შესყიდვის გზით. განვითარების პროცესში „ნიკორა ტრეიდი“ შეიძინა „სანდის“ ქსელი დასავლეთ საქართველოში, „ველესის“ ქსელი, ჰიპერმარკეტი „ლიბრე“ და „ნუგეშის“ სუპერმარკეტების ქსელები.

თავდაპირველად ნიკორას სუპერმარკეტების ქსელი წარმოადგენდა „ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი კომპანიების მიერ წარმოებული პროდუქციის სარეალიზაციო ობიექტებს, შემდეგ დაიწყო ასორტიმენტის გაფართოება და კლასიკურ სუპერმარკეტების ქსელად ჩამოყალიბდა.

ამჟამად კომპანია თავის სავაჭრო ობიექტებში მომხმარებელს 10,000-ზე მეტი სახეობის პროდუქციას სთავაზობს, მათ შორის 500-ზე მეტი დასახელების პროდუქტი ნიკორას ჯგუფში შემავალი კომპანიების მიერაა წარმოებული.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანია ფლობდა 288 სავაჭრო ობიექტს) თბილისსა და დანარჩენი საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში.

წინამდებარე დოკუმენტის შედგენის მომენტისთვის სს ნიკორა ტრეიდი ფლობს წილს 2 შვილობილ კომპანიაში: შპს ნუგეში – 100% და შპს ლაზი ჰოლდინგში – 67%. შესაბამისად ანგარიშგებები კონსოლიდირებულია. წინამდებარე ტექსტში სს ნიკორა ტრეიდი შეიძლება ასევე მოხსენიებულ იქნას როგორც „კომპანია“.

სს „ნიკორა ტრეიდი“ არის პირველი კომპანია ვაჭრობის სფეროში, რომელმაც 2016 წლის 17 მარტს, მოახდინა 5 მილიონი აშშ დოლარის ღირებულების ობლიგაციების წარმატებით განთავსება და ლისტინგი საქართველოს საფონდო ბირჟაზე. ობლიგაციების ვადა 2 წელი იყო, საპროცენტო განაკვეთი 11%, ხოლო კუპონის გადახდის სიხშირე – კვარტალში ერთხელ. „კომპანიამ“ წარმატებით მოახდინა მათი სრულად დაფარვა ვადის გასვლასთან ერთად 2018 წლის 19 მარტს. 2018 წლის 6 აგვისტოს კომპანიამ განახორციელა ობლიგაციების ახალი ემისია, რომლის მოცულობაც 25,000,000 ლარია, ხოლო ვადა 3 წელი. თავის მხრივ აღნიშნული ემისია უნიკალურია იმ თვალსაზრისით, რომ ეს არის პირველი კორპორატიული ობლიგაცია, რომელიც დენომინირებულია ლარში და რომლის მფლობელიც ერთ-ერთი ავტორიტეტული საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტი გახდა. აღნიშნული ობლიგაციებიც წინა ობლიგაციების მსგავსად ჩართულია საქართველოს საფონდო ბირჟის ლისტინგში.

აღნიშნული ემისიის მიზნები იყო:

- ა) ბაზრის შემდგომი ექსპანსიის დაფინანსება – კომპანია ავითარებს და მომავალშიც გეგმავს აქტიურად განავითაროს მაღაზიების ქსელი და გაზარდოს თავისი საბაზრო წილი.
- ბ) გარემოსდაცვითი მიმართულების განვითარება – მოზიდული სახსრების ნაწილი დაიხარჯა ენერგოეფექტური ტექნიკის შეძენაზე (აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ კომპანია წლებია ამგვარ ტექნიკას ყიდულობს და მომწოდებლების შერჩევას ამ საკითხს დიდ ყურადღებას უთმობს). აღნიშნული ეხება რამდენიმე მიმართულებას: ენერგოეფექტურია მაცივარ დანადგარების შეძენა, რომელიც ახალი თაობის ფრეონს და ნაკლებ ელექტრო ენერგიას მოიხმარს; ენერჯის დამზოგავი ლედ განათების სისტემები; ენერჯის დამზოგავი ღუმელები.
- გ) მოზიდული სახსრების სავალუტო სტრუქტურის გაუმჯობესება – კომპანიამ ემისიის ნაწილით მოახდინა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხების რეფინანსირება.
- დ) ფინანსირების წყაროების დივერსიფიცირება – კომპანიამ საბანკო ვალდებულებების ნაწილი ჩაანაცვლა არა საბანკო ვალდებულებებით.

2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით „კომპანია“ 288 სავაჭრო ობიექტს ფლობს მთელი საქართველოს მასშტაბით და 10,000-მდე სახეობის პროდუქციას ყიდის. იგი წარმოადგენს ყველაზე მსხვილ სუპერმარკეტების ქსელს ქვეყანაში მაღაზიების რაოდენობის მიხედვით. „კომპანიაში“ გარდა ადგილობრივისა მომხმარებელს ასევე შესაძლებლობა აქვს შეიძინოს უცხოური წარმოების კვების პროდუქტები, ჰიგიენის საშუალებები და ყოველდღიური მოხმარების საოჯახო ნივთები.

2017 წლის ივლისში განხორციელდა „კომპანიის“ რეორგანიზაცია სააქციო საზოგადოებად გარდაქმნის გზით.

სს „ნიკორა ტრეიდს“ გაცხადებული/ნებადართული აქვს 10 000 000 (ათი მილიონი) ცალი ჩვეულებრივი კლასის აქცია, თითოეული ნომინალური ღირებულებით 2.18 ლარი 1 აქცია 1 ხმის უფლებით.

აქციის ფორმა განისაზღვრა როგორც არამატერიალიზირებული, აქციის რეგისტრირებულ მესაკუთრეებად მიიჩნევიან, რეგისტრატორის მიერ წარმოებულ ფასიანი ქაღალდების (აქციათა) რეესტრში და ნომინალური მფლობელების ჩანაწერებში (სუბრეესტრებში) რეგისტრირებული აქციების მესაკუთრეები.

დეტალები 2019 წლის ბოლოს მდგომარეობით გამოშვებული აქციების შესახებ მოცემულია ფინანსური ინფორმაციის თავში (ქვეთავი – კაპიტალი)

დამატებითი ინფორმაცია აქციების შესახებ იხილეთ ნიკორა ტრეიდის ემისიის პროსპექტში (11 ოქტომბერი, 2017 წელი).

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ საანგარიშგებო პერიოდში კომპანიის მიერ საკუთარი აქციების შეძენას ადგილი არ ჰქონია.

2018 წლის 30 მარტს კომპანიამ პირველად მიიღო “B+“ საკრედიტო რეიტინგი ევროპული საკრედიტო სააგენტო Scope Ratings GmbH-სგან, ხოლო არა-სუბორდინირებული არა-უზრუნველყოფილი სესხების/ობლიგაციების რეიტინგი არის „BB-“/სტაბილური პერსპექტივით, რეიტინგი უცვლელი დარჩა 2019 წელსაც.

1.1.2 მომავალზე ორიენტირებული განცხადებები

დღეისთვის „კომპანია“ წარმოადგენს დარგის ლიდერს სავაჭრო ობიექტების რაოდენობის და გეოგრაფიული განშლის მიხედვით. კომპანია გეგმავს, რომ ძირითადი რესურსები მოახმაროს სავაჭრო ქსელის განვითარებას. იგეგმება სავაჭრო ობიექტების კონცენტრაციის გაზრდა როგორც ათვისებულ ლოკაციებში, ასევე ისეთ ადგილებში სადაც ქსელი ნაკლებადაა წარმოდგენილი. შესაბამისად „კომპანიას“ მიეცემა საშუალება სწრაფი ტემპებით შექმნას გრძელვადიანი მდგრადი განვითარების მყარი საფუძველი, გაიმყაროს დარგის ლიდერის პოზიციები, გაზარდოს ბაზრის წილი და გახდეს უფრო ეფექტური. ახალი მაღაზიების გახსნით „კომპანია“ მოელის გაყიდვების ზრდას როგორც ბაზრის ზრდასთან ერთად აგრეთვე დამოუკიდებელი სავაჭრო ობიექტების ბაზრის წილის დაკავებით. ინდივიდუალური სავაჭრო ობიექტებისგან განსხვავებით „კომპანიას“ თავისი მასშტაბებიდან გამომდინარე შეუძლია უკეთესი პირობები და ფასები მიიღოს მომწოდებლებისგან და შედეგად უკეთესი პირობები შესთავაზოს მომხმარებელს.

ზემოთ მოცემული გეგმის ფარგლებში 2020 წელს (მაისის მდგომარეობით) კომპანიამ უკვე გახსნა 21 ახალი სავაჭრო ობიექტი, როგორც თბილისში, ასევე რეგიონებში.

გარდა ამისა კომპანია გეგმავს რიგი მიმართულებების განვითარებას:

1. ლოგისტიკა – ამ ეტაპზე კომპანია ძირითად შესყიდვებს ახორციელებს ადგილობრივ ბაზარზე. მისი მომწოდებლები არიან, როგორც ადგილობრივი მწარმოებლები, ქართული იმპორტიორი და სადისტრიბუციო კომპანიები, ასევე საერთაშორისო სადისტრიბუციო კომპანიები. მთლიანი შესყიდვის დაახლოებით 30% ხდება ცენტრალიზებულად. პროდუქციის ძირითადი ნაწილის დისტრიბუციას სავაჭრო ობიექტებში თვითონ მომწოდებლები ახდენენ. კომპანია გეგმავს ამ მაჩვენებლის გაზრდას და მომავალი ცენტრალიზებული წესით მეტი პროდუქციის შესყიდვას, რაც კომპანიას მისცემს კომერციული პირობების გაუმჯობესების შესაძლებლობას.
2. დისკაუნტერი (discounter store) – ამ კონცეფციის მაღაზიები შედარებით ახალი მიმართულებაა კომპანიისთვის, მიმდინარე შედეგებზე დაყრდნობით შეგვიძლია თამამად ვთქვათ, რომ აღნიშნული ფორმატი წარმატებული პროექტია. აქედან გამომდინარე იგეგმება მისი აქტიური განვითარება. მსგავსი ტიპის მაღაზიებში სერვისის ნაცვლად აქცენტი კეთდება მაქსიმალურად დაბალ ფასებზე და საოპერაციო ხარჯების

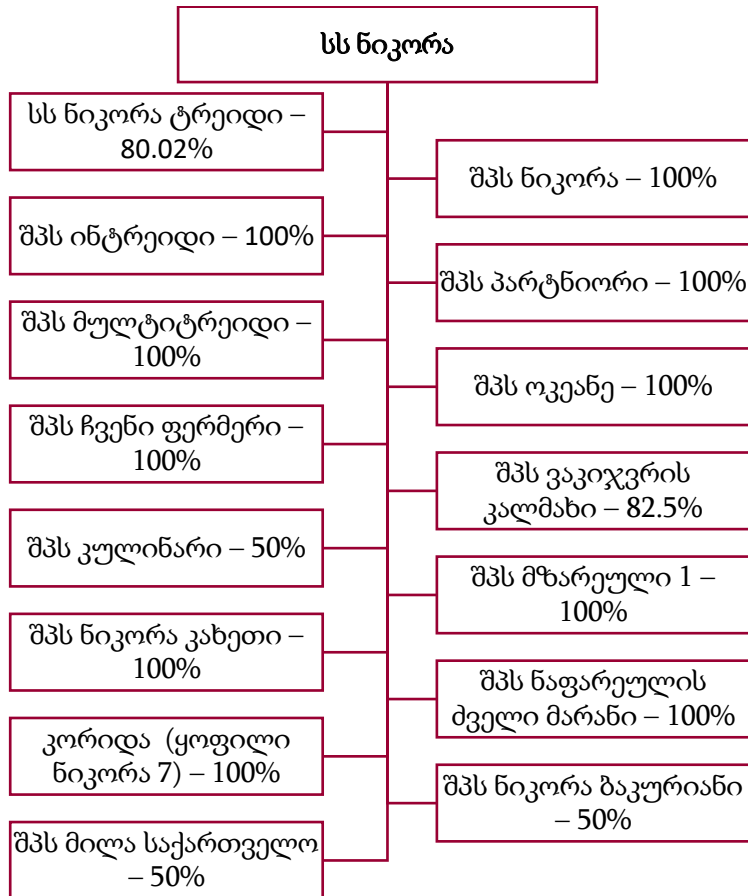
ოპტიმიზაციაზე. ხოლო ასორტიმენტის პოლიტიკის ქვაკუთხედი ხდება განსხვავებული, ხელმისაწვდომობაზე ორიენტირებული და მოთხოვნადი ასორტიმენტის შეთავაზება. ამ ფორმატის მაღაზიები კომპანიას ბაზრის ახალ სეგმენტებზე გასვლის საშუალებას მისცემს.

3. არასაკვები პროდუქტების კატეგორია (non food) (საყოფაცხოვრებო ქიმია, ჰიგიენის საშუალებები საოჯახო და საყოფაცხოვრებო ნივთები და ა.შ.) – ამ ეტაპისთვის კომპანიაში ეს მიმართულება აქტიური განვითარების ფაზაშია. მენეჯმენტის შეფასებით მიმდინარე შედეგები დადებითად ფასდება და ამ კატეგორიის დიდ პოტენციალზე მიუთითებს. მომხმარებლებისგან გაზრდილი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად და ასორტიმენტის სრულყოფისთვის იგეგმება ამ მიმართულებით დამატებითი ნაბიჯების გადადგმა.
4. საკუთარი სავაჭრო ნიშნით გამოშვებული პროდუქციის განვითარება (private label) – აღნიშნული უნიკალურობას შესძენს კომპანიის ასორტიმენტს და დაეხმარება მომხმარებლისთვის საუკეთესო შეთავაზების ფორმირებაში. ასევე იძლევა ფასების ოპტიმიზაციის საშუალებას, გამომდინარე იქიდან რომ ასეთ შემთხვევებში შეკვეთა ხდება დიდ პარტიებად, კომპანიას საშუალება აქვს შეინარჩუნოს სტაბილური ფასები. ამ ეტაპზე კომპანიის სავაჭრო ნიშნით გამოშვებული პროდუქტები, რომელიც „N1“-ის ბრენდის გამოდის, ბაზარზე პოზიციონირებულია, როგორც ერთ-ერთი საუკეთესო ფასის მქონე, რაც ზრდის მომხმარებლებისთვის ასორტიმენტის ამ ნაწილის ხელმისაწვდომობას, კომპანიას კი საშუალებას აძლევს მეტი მომხმარებელი მოიზიდოს. ასევე კარგი მექანიზმია მომწოდებლებისგან პროდუქციის მოწოდებაში წყვეტის პრევენციისთვის. ამ ფაქტორთა ერთობლიობა ზრდის კომპანიის ეფექტურობას და აუმჯობესებს კომერციულ პირობებს.
5. ასორტიმენტის გაუმჯობესების და მომხმარებლებისთვის შეთავაზების სრულყოფის მიზნით იგეგმება გარკვეული კატეგორიის საქონლის იმპორტი. უპირველეს ყოვლისა აქცენტი კეთდება ჯანსაღი კვების პროდუქტებზე. იმპორტი ძირითადად ხდება ევროკავშირის ქვეყნებიდან, ვინაიდან კომპანიას მაღალი მოთხოვნები აქვს პროდუქციის ხარისხის სტანდარტებთან შესაბამისობაზე. რადგანაც კომპანიისთვის უპირველესი პრიორიტეტი მომხმარებლის ინტერესებია, ამ კომპონენტის (პროდუქციის იმპორტი) დაგეგმვა ხდება იმ აუცილებელი პირობის გათვალისწინებით, რომ მომხმარებლისთვის ფასი იყოს მაქსიმალურად მისაღები.
6. გაყიდვების ალტერნატიული არხების განვითარება – პანდემიამ ნათლად აჩვენა გაყიდვების დისტანციური არხების განვითარების აუცილებლობა. ამ ეტაპისთვის კომპანიას უკვე დანერგილი აქვს ელექტრონული გაყიდვები „ჩატ-ბოტის“ საშუალებით. მომავალში იგეგმება ამ მიმართულების დახვეწა-განვითარება. გარდა ამისა აქცენტი კეთდება კორპორატიული გაყიდვების მიმართულებით (HORECA).
7. კომპანიის ციფრული ტრანსფორმაცია – კომპანია აქცენტს აკეთებს პროცესების ავტომატიზაციასა და მათი მართვის ციფრულ ფორმატში გადატანაზე.

სს „ნიკორა ტრეიდი“ არის ნიკორა ჰოლდინგის („ნიკორა ჯგუფი“) წევრი.

1.1.3 ნიკორა ჯგუფის მიმოხილვა

ჯგუფის სტრუქტურა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

სრულად კონსოლიდირებული და ვერტიკალურად ინტეგრირებული შვილობილები წარმოადგენენ საოპერაციო ერთეულებს, რომლებიც კონცენტრირებას აკეთებენ ბიზნესის კონკრეტულ მიმართულებაზე. ვერტიკალური ინტეგრაცია საშუალებას აძლევს „ნიკორა ჯგუფს“ თითოეულ ერთეულში მიაღწიოს რესურსების გამოყენების მაქსიმალურ ეფექტურობას. ამავდროულად, „კომპანია“ დამატებით სარგებელს ღებულობს საკუთარ ქსელში შვილობილების პროდუქციის გაყიდვის გზით.

„ნიკორა ჯგუფის“ ბიზნესი პირობითად ოთხ ნაწილად შეიძლება დაიყოს:

- ა) კვების პროდუქტების წარმოება, რომელიც მოიცავს ხორცის, ზღვის პროდუქტების, რძის პროდუქტების, გამომცხვარი პროდუქციის, სალათების და ღვინის წარმოებას; საკვების წარმოებაში მონაწილეობენ ნიკორა, კორიდა, მზარეული 1, ჩვენი ფერმერი, კულინარი, ვაკიჯვრის კალმახი, ოკეანე და ნაფარეულის ძველი მარანი;
- ბ) საცალო ვაჭრობა, რომელიც ხორციელდება ნიკორა ტრეიდის მეშვეობით;

გ) დისტრიბუცია, რომელსაც ახორციელებენ პარტნიორი, ნიკორა კახეთი და კორიდა;

დ) სასმელების და საწარმოო ნედლეულის იმპორტი, რასაც ინტრეიდი და მულტიტრეიდი ახორციელებენ.

შპს „ნიკორა“ – კომპანია აწარმოებს სხვადასხვა დასახელების სოსისსა და სარდელს, მოხარშულ და შებოლილ ძეხვეულს, მრავალი სახეობის შაშხს, დელიკატესს, შებოლილ ქათამსა და ნეკნებს, ასევე აწარმოებს ნახევარფაბრიკატებს. დღესდღეობით კომპანია აწარმოებს 50 სახეობის გაყინულ პროდუქტს. ბრენდის ასორტიმენტი მოიცავს როგორც ტრადიციულ ქართულ, ასევე კარგად ცნობილ ევროპისა და სხვა ქვეყნების კერძებს.

შპს „კორიდა“ (ყოფ. ნიკორა 7) – შპს ნიკორას მსგავსად წარმოადგენს ხორცპროდუქტების და ნახევარფაბრიკატების საწარმოს დასავლეთ საქართველოში.

შპს „ინტრეიდი“ – დაკავებულია უცხოეთიდან იმპორტირებული საქონლით და „ნიკორა ჯგუფის“ არაწევრი ადგილობრივი მწარმოებლების მიერ წარმოებული პროდუქციით და ახორციელებს მათ დისტრიბუციას ძირითადად გარეშე (მესამე პირთა) სავაჭრო წერტილებში.

შპს „მულტი ტრეიდი“ – კომპანია ახორციელებს ნედლეულის იმპორტს ხორცპროდუქტების წარმოებისთვის, როგორც გარე ბაზარზე გასაყიდად, ასევე შპს „ნიკორასთვის“ და შპს „კორიდა“-სთვის.

შპს „მზარეული 1“ – პურ-ფუნთუშეულის და ნამცხვრების წარმოება. საწარმოში დამონტაჟებულია თანამედროვე დანადგარები, რაც პროდუქციის ევროპული სტანდარტების სრული დაცვით წარმოებას უზრუნველყოფს.

შპს „ჩვენი ფერმერი“ – კომპანია რამდენიმე სახის რძის პროდუქტს, კარაქს, ყველს და ნაყინს აწარმოებს. რძის პროდუქტები ბაზარზე “დღის პროდუქტის” სავაჭრო ნიშნით გამოდის, ხოლო ნაყინი „პალომა“-ს სახელით.

შპს „კულინარი“ – აწარმოებს სალათებს და სხვადასხვა მზა საკვებს, რომლებიც იყიდება „ნიკორა ტრეიდის“ სუპერმარკეტის ქსელში.

შპს „ვაკიჯვრის კალმახი“ (ყოფილი „აგია“) არის საკალმახე მეურნეობა, წელიწადში 300 ტონა თევზის საწარმოო მოცულობით, და აგრეთვე აწარმოებს კალმახის ხიზილალას „ოკეანის“ საფირმო სახელწოდებით.

შპს „ოკეანე“ – „ოკეანე“ აწარმოებს ზღვის პროდუქტებს. კომპანია წარმოებისას იყენებს როგორც ჰოლდინგში შემავალი კომპანიის საკალმახე მეურნეობიდან მიღებულ ნედლეულს, ასევე ახორციელებს იმპორტს ნორვეგიიდან, სადაც საუკეთესო კატეგორიის თევზი ბინადრობს. ადგილობრივად წარმოებული პროდუქტების გარდა, კომპანია ასევე ახორციელებს ზღვის პროდუქტების და დელიკატესების იმპორტს. „ოკეანე“ ყიდის ცოცხალ, შეციებულ, გაყინულ, მარილში გამოყვანილ, ნახევრად შებოლილ, დამარილებულ

თევზეულს, ასევე თევზის სალათებს, პრესერვებს, კონსერვებს, ხიზილალას და ზღვის სხვა პროდუქტებს.

შპს „ნაფარეულის ძველი მარანი“ – აწარმოებს „ტევანის“ სახელწოდების სამი სახეობის მშრალ ღვინოს („კახური“, „ევროპული“ და „კახური მწვანე“ – რომელიც დამზადებულია რქაწითელისა და კახური მწვანეს ყურძნის ჯიშებისგან) და ორი სახეობის წითელ ღვინოს („საფერავი“ და „კაბერნე“).

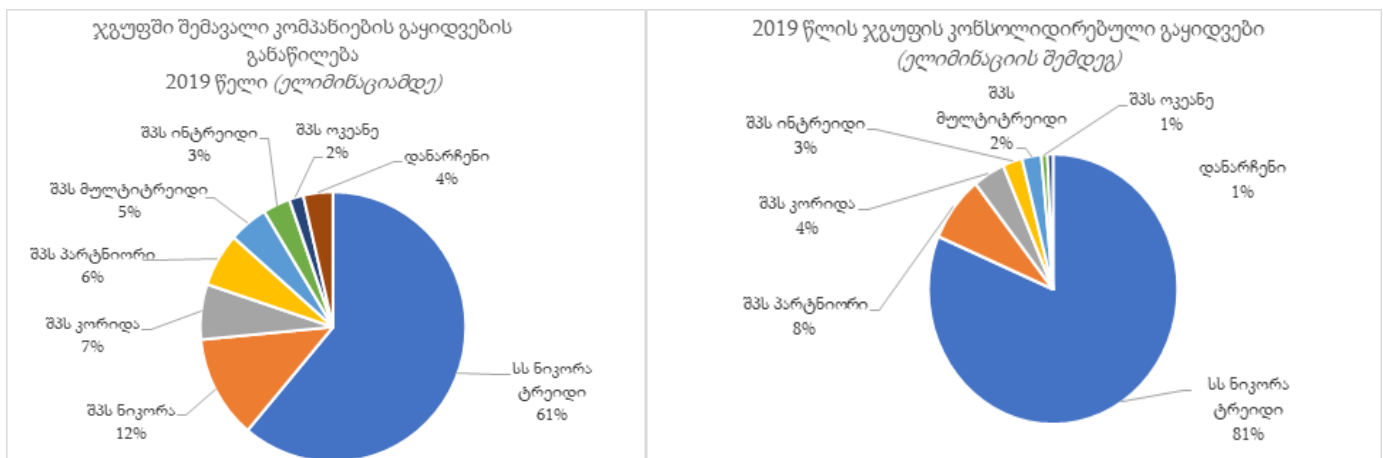
შპს „პარტნიორი“ – ახდენს ჰოლდინგური ჯგუფის კომპანიების მიერ წარმოებული პროდუქციის დისტრიბუციას გარე ქსელში.

შპს „ნიკორა კახეთი“ – ახდენს ჰოლდინგური ჯგუფის კომპანიების მიერ წარმოებული პროდუქციის დისტრიბუციას გარე ქსელში კახეთის ტერიტორიაზე.

შპს „ნიკორა ბაკურიანი“ – ბაკურიანში მდებარე უძრავი ქონების მენეჯმენტი. შპს „მილა საქართველო“ – სხვადასხვა დასახელების პროდუქციის იმპორტი.

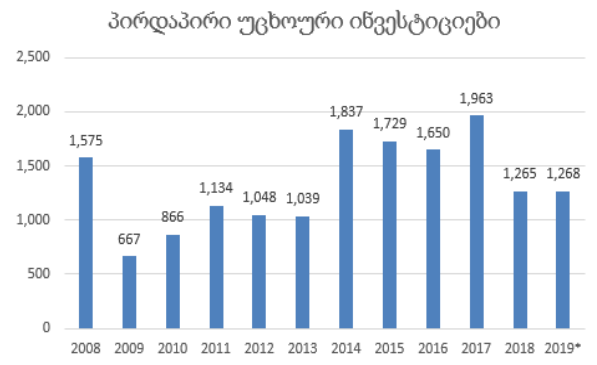
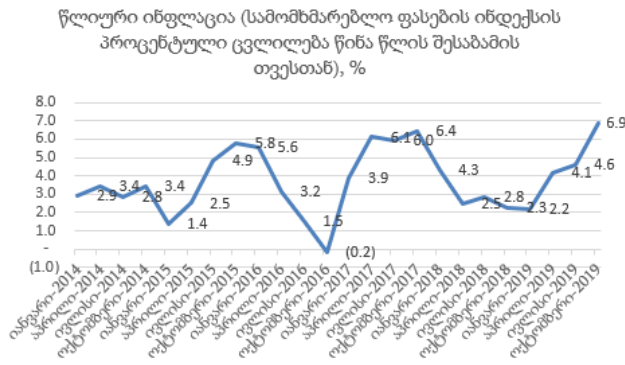
2019 წლის მონაცემების თანახმად, „ნიკორა ჯგუფის“ კონსოლიდირებული აქტივები 367.5 მილიონ ლარს შეადგენდა, საიდანაც 243 მილიონი ლარი სს „ნიკორა ტრეიდეზ“ მოდის. ნიკორა ჯგუფის კონსოლიდირებულმა შემოსავლებმა ამავე პერიოდში 540 მლნ ლარი შეადგინა, საიდანაც ნიკორა ტრეიდის წილი 440 მილიონი ლარია.

ქვემოთ მოცემულ სურათზე წარმოდგენილია ჯგუფში შემავალი კომპანიების შემოსავლების განაწილება (კომპანიათაშორის ტრანზაქციების ელიმინაციამდე და შემდეგ):

„კომპანიის“ საოპერაციო გარემოს და საქმიანობის შედეგების მიმოხილვა

ბოლო პერიოდის ეკონომიკური განვითარებები მოცემულია ქვემო გრაფიკებში

მთავრობის ინიცირებული საგადასახადო რეფორმა ძალაში 2017 წლის 1 იანვარს შევიდა. რეფორმის ფარგლებში ქვეყნის საგადასახადო სტრუქტურა უახლოვდება ე.წ. „ესტონურ მოდელს“, რომლის ფარგლებშიც კომპანიების მოგება მხოლოდ დივიდენდების სახით განაწილებისას დაიბეგრება.

IMF-სა და საქსტატის ინფორმაციით მშპ-ს რეალურმა ზრდამ 2019 წელს შეადგინა 5.12%. სეზონის მიხედვით, აღნიშნული ზრდა სსფ-ს 4.6 პროცენტთან პროგნოზს აღემატება.

2019 წელს მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი შემცირდა რეკორდულად დაბალ მაჩვენებლამდე, მშპ-ს 4.4%-მდე. მონეტარული პოლიტიკის გამკაცრების მიუხედავად დაკრედიტების ზრდის ტემპი შენარჩუნდა. შემოსავლების ზრდამ შესაძლებელი გახადა სახელმწიფო ინვესტიციების ზრდა რეკორდულ მაჩვენებლამდე (მშპ-ს 8 პროცენტამდე) ისე, რომ ფისკალური დეფიციტი არ გაზრდილა და მშპ-ს 2.1% შეადგინა.

საქსტატის მონაცემებით, წინა წელთან შედარებით 2019 წელს საქონლის ექსპორტი 12.3%-ით გაიზარდა. ევროკავშირში ექსპორტი 12.13%-ით გაიზარდა, დსთ-ს ქვეყნებში ექსპორტი 20.3%-ით, ხოლო დანარჩენ ქვეყნებში შემცირდა – 1.4%-ით. ამავე პერიოდში საქონლის იმპორტი 0.16%-ით გაიზარდა, რაც გაუმჯობესებულ მოხმარებაზე მეტყველებს.

საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის მონაცემებით, წინა წელთან შედარებით, შემოსავლებმა ტურიზმიდან 2019 წელს 6.7%-იან წლიურ ზრდას მიაღწია, ხოლო კერძოდ სასურსათო სექტორში, როგორც არარეზიდენტი ასევე რეზიდენტი ტურისტებისგან შემოსავალში დაფიქსირდა 4.8%-იანი ზრდა.

სეზონის ინფორმაციით, 2019 წელს, წინა წელთან შედარებით ასევე გაუმჯობესდა უცხო ქვეყნებიდან ფულადი გზავნილების შემოდინების მოცულობა 10%-ით.

თიბისი კაპიტალის 2019 წლის ნოემბრის კვლევის მიხედვით, კომპანიის ინდუსტრიის საერთო შემოსავალი წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 7%-ით, რაც განაპირობა ქვეყანაში არსებულმა ტურიზმის ზრდამ და ინფლაციამ. ასევე აღნიშნული კვლევით, მოსალოდნელია ორგანიზებული ბაზრის წარმომადგენლების რეგიონებში კიდევ უფრო გაფართოვება და

მოსახლეობისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი პროდუქციის მიწოდება. კვლევის პროგნოზების მიხედვით, საცალო ვაჭრობის სექტორში შემოსავლის ზრდა ასევე განაპირობა შემცირებულმა უმუშევრობის დონემ და ინფლაციამ.

2019 წლის აპრილში სარეიტინგო კომპანია „S&P“-მა საქართველოს სუვერენული რეიტინგის პერსპექტივა გააუმჯობესა სტაბილურიდან პოზიტიურის მიმართულებით, ხოლო რეიტინგი უცვლელი დატოვა „BB“-ზე.

2019 წლის თებერვალში სარეიტინგო კომპანია „Fitch“-მა გააუმჯობესა საქართველოს სუვერენული საკრედიტო რეიტინგი „BB“-დან „BB“-მდე, ხოლო პერსპექტივა სტაბილურად შეაფასა.

2019 წლის 31 დეკემბრის, მდგომარეობით ეროვნულმა ბანკმა მონეტარული პოლიტიკის (რეფინანსირების) განაკვეთი დააფიქსირა 9.00%-ის ნიშნულზე. სებ-ის 2019 წლის ანგარიშგებით 2019 წელს წლიური საშუალო ინფლაცია მიუახლოვდა სამიზნე მაჩვენებელს – 3%-ს.

1.1.4 COVID-19-ის ზეგავლენა ქვეყნის ეკონომიკაზე და კომპანიის სექტორზე

COVID-19 ურთულესი გამოწვევა და საფრთხეა როგორც ჯანდაცვის სისტემისთვის, ისე მსოფლიო და საქართველოს ეკონომიკისთვის. მისი გავლენის შეფასება ამ ეტაპზე რთულია გამომდინარე იქიდან, რომ პანდემია ჯერ კიდევ მიმდინარე პროცესშია.

საქართველოში რეგულაციები შემსუბუქდა და ეტაპობრივად მოიხსნა მაისიდან. შიდა ტურიზმი ივნისიდან განახლდა. აღნიშნული იძლევა პოზიტიური მოლოდინების ფორმირების საშუალებას.

COVID 19-ზე საპასუხოდ საკონტროლო და პრევენციული ზომების გავლენა ქვეყნის ეკონომიკაზე მაღალია. ევროპული ბიზნეს ასოციაციის მიერ ქართულ ბიზნეს გარემოზე პანდემიის გავლენის შესაფასებლად ჩატარებული კვლევის თანახმად, მოსალოდნელია, რომ ბიზნეს ერთეულების შემოსავლები 2020 წლის პირველ ნახევარში შემცირდება. თუმცა მაღალია იმ კომპანიების წილი, რომლებმაც არ იციან თუ რა გავლენა ექნება კრიზისს მათ ბიზნესზე. ბიზნესების უმეტესობა ვერ თანხმდება ზუსტად რა დრო დასჭირდება აღნიშნული კრიზისიდან გამოსვლას. ასეთი მასშტაბური სახის კრიზისი პირველია ქართული ბიზნესის ისტორიაში და მათ მსგავს გამოწვევებთან გამკლავების გამოცდილება არ გააჩნიათ.

COVID-19-მა ნაკლებად უარყოფითად იმოქმედა სწრაფად ბრუნვადი პროდუქციის სექტორზე. გაიზარდა მოთხოვნა პირველადი მოხმარების პროდუქტზე, რამაც ხელი შეუშალა შემოსავლების ვარდნის ტენდენციას.

საქართველოს მთავრობის მიერ დაწესებულმა რეგულაციებმა კერძოდ, კომენდანტის საათის დაწესებამ და საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილებში ადამიანთა რაოდენობის შეზღუდვამ შეცვალა მომხმარებელთა ქცევა. აღნიშნულმა შეაფერხა შემოსავლების გამომუშავება. თიბისი

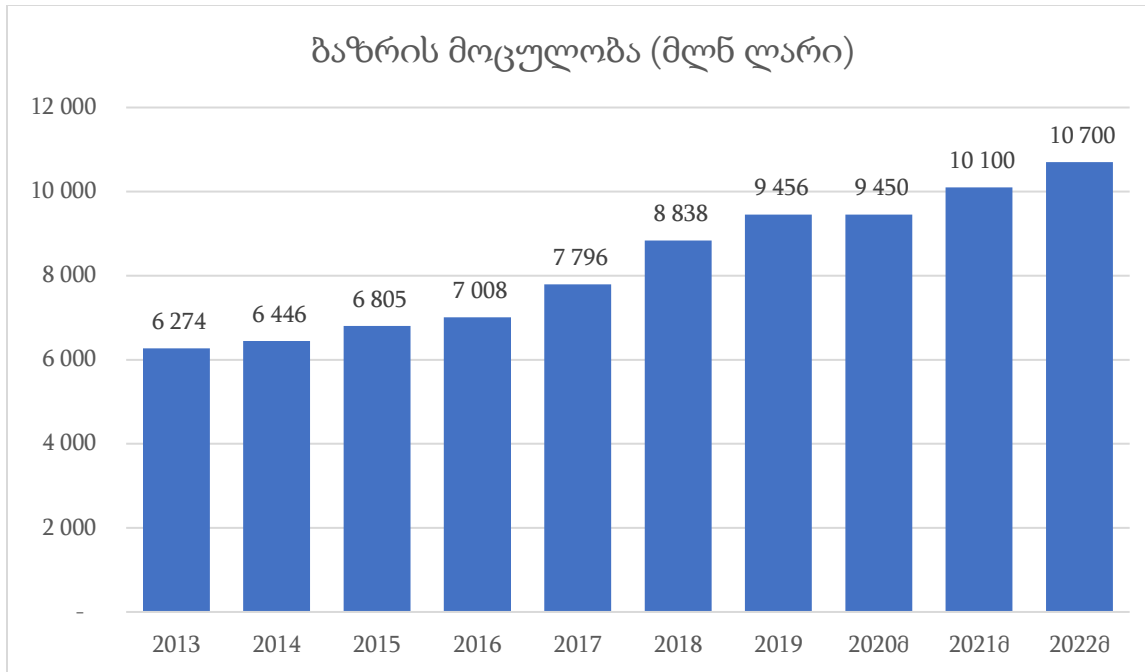

კაპიტალის კვლევის თანახმად, აღნიშნულზე დამატებით ზეგავლენა იქონია არსებული შეზღუდვების ფონზე ტურისტების ნაკადის შემცირებამ. მისივე პროგნოზით, ტურისტული შემოდინებების და FDI-ს პროგნოზის გაუარესების, ასევე მოსალოდნელზე ნაკლები ფისკალური სტიმულის ეფექტს ექსპორტის და გზავნილების შედარებით გაუმჯობესებული მოლოდინები აბალანსებს.

სამომავლოდ, თიბისი კაპიტალის თანახმად, სავალუტო დანაკლისის გაზრდაა მოსალოდნელი. ამასთან ეროვნული ვალუტის მკვეთრი გაუფასურება ნაკლებად სავარაუდოა, გამომდინარე იქიდან, რომ ვალუტის მიწოდება ეროვნული ბანკისა და მთავრობის მიერ განხორციელდება. დამატებით, მაისის პროგნოზთან შედარებით ინფლაციის მოლოდინები შემცირებულია 5.0%-დან 4.5%-მდე. ასევე 8.0%-დან 7.75%-მდეა შემცირებული და რეფინანსირების განაკვეთის მოლოდინები.

წლის დასაწყისიდან საერთაშორისო კაპიტალის ინდექსების ჯამური კლების პირობებში, სხვადასხვა სექტორების დინამიკას ინვესტორების განსხვავებული მოლოდინები განსაზღვრავს. თიბისი კაპიტალის კვლევის თანახმად, FMCG სექტორის მიმართ, ინვესტორებები დადებითად არიან განწყობილები. ივარაუდება, რომ აღნიშნულ სექტორში აქციების ფასების დინამიკა 7%-ით გაიზრდება, რაც მიუთითებს FMCG სექტორის მდგრადობაზე.

ამ სექტორში აღინიშნება, COVID-19-ის როგორც დადებითი, ასევე უარყოფითი ზეგავლენა. კერძოდ, თანამშრომლების ტრანსპორტირების და დეზინფექციის ხარჯები მომგებიანობა შეამცირა, მაგრამ ამასთან ერთად, დიდ ქსელებს იჯარის ხარჯის შემცირების მეტი შესაძლებლობა მიეცათ. არარეზიდენტების ხარჯვა წლიურად ტურიზმიდან შემოდინებების პროპორციულად შემცირდა, თუმცა გაიზარდა FMCG-ზე შინამეურნეობის ხარჯები თვითიზოლაციის პირობებში. სამუშაო საათების შემცირება და დაბალი გამტარუნარიანობა ინფექციის პერიოდში გაყიდვებზე ნეგატიურად აისახა, თუმცა სექტორს ივნისამდე რესტორნების ბრუნვის ნაწილი დაემატა. გარდა ამისა, საერთაშორისო ბაზრებზე სურსათზე ფასების მკვეთრი ზრდა არ შეინიშნება, რაც დეფიციტის რისკს გამორიცხავს. შემოსავალზე აისახება შედარებით დაბალფასიანი პროდუქციის გაყიდვების ზრდა.

წყარო: თიბისი კაპიტალი

კორონავირუსის პანდემიის გამოცხადებასთან დაკავშირებით, სს ნიკორა ტრეიდის ადმინისტრაციამ პირველივე დღეებში გაითვალისწინა საქართველოს მთავრობისა და ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის რეკომენდაციები. ასევე, მყისიერად შეიმუშავა სამოქმედო გეგმა.

სს „ნიკორა ტრეიდის“ ადმინისტრაციულ შენობა და სავაჭრო ობიექტები მყისიერად აღიჭურვა სრული ეკიპირებით. სამუშაოს დაწყების წინ კონტროლდებოდა პერსონალის ჯანმრთელობის მდგომარეობა. ასევე მუდმივად ტარდებოდა ყველა მაღაზიის დეზინფექცია. დამატებით, მკაცრად კონტროლდებოდა, მაღაზიაში მომხმარებელთა რაოდენობა.

კომპანია მაქსიმალურად ეცადა შეენარჩუნებინა/გაეზარდა თანამშრომლების კმაყოფილების დონე. ოფისის თანამშრომლები შეუფერხებლად მუშაობისთვის, მომარაგდნენ შესაბამისი პროგრამული და აპარატურული მოწყობილობებით. შეიცვალა სავაჭრო ობიექტების სამუშაო საათები. თანამშრომლები გადანიჭდნენ საცხოვრებელი მისამართების მიხედვით. კომპანიამ უზრუნველყო მათი ტრანსპორტირება. თანამშრომლებს, ვინც ვერ სარგებლობდნენ აღნიშნული მომსახურებით, უნაზღაურდებოდათ ტაქსით ტრანსპორტირება. მათ, რომლებიც ვერ ახერხებდნენ სამუშაო ადგილზე გამოცხადებას, მიეცათ ფასიანი შვებულება. კომპანიის ინიციატივით არცერთი თანამშრომელი არ გათავისუფლებულა სამსახურიდან.

კომპანიის მენეჯმენტი ოპტიმისტურადაა განწყობილი. ქვეყანაში და მსოფლიოში არსებულმა კრიზისულმა სიტუაციამ კომპანიას ღირებული გამოცდილება შესძინა და მოსალოდნელ გამოწვევებს უკვე მომზადებული ხვდება.

1.1.5 ძირითადი დემოგრაფიული მონაცემები

საქსტატის მონაცემების მიხედვით, 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ქვეყნის მოსახლეობამ 3,717 ათასი ადამიანი შეადგინა, რაც 0.16%-ით ნაკლებია წინა წლის მონაცემებთან შედარებით. თბილისში 1,185 ათასი ადამიანი ცხოვრობს, რაც მთლიანი მოსახლეობის 31.9%-ს შეადგენს. ქვეყნის მოსახლეობის ნახევარზე მეტი ქალაქებში ცხოვრობს. შემდგომი ცხრილი აჩვენებს მოსახლეობის რაოდენობას რეგიონების მიხედვით:

(ათასებში)	2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	
თბილისი	1,184.8	31.9%
იმერეთი	487.0	13.1%
ქვემო ქართლი	433.2	11.7%
აჭარის არ	351.9	9.5%
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	311.1	8.4%
კახეთი	310.1	8.3%
შიდა ქართლი	255.1	6.9%
სამცხე-ჯავახეთი	152.1	4.1%
გურია	108.1	2.9%
მცხეთა-მთიანეთი	93.3	2.5%
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	29.1	0.8%
სულ:	3,716.9	100%

წყარო: საქსტატი

1.1.6 ძირითადი ბაზრები

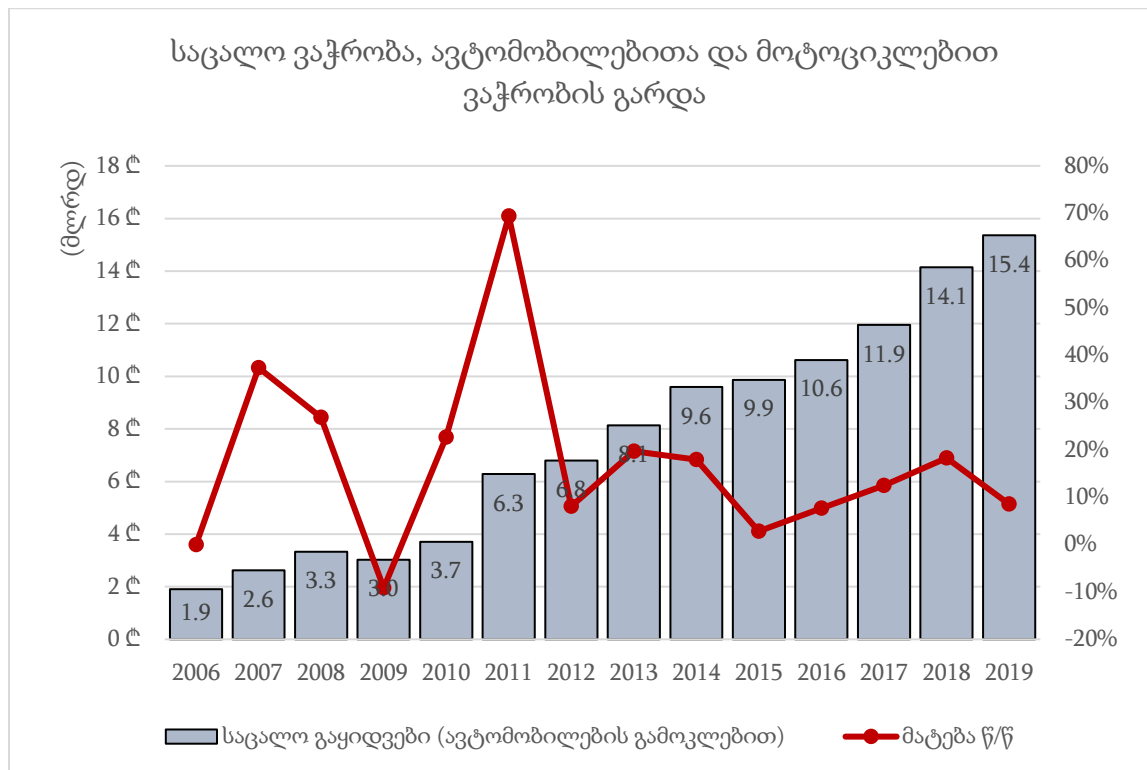
სს “ნიკორა ტრეიდი” ჩართულია ორგანიზებული საცალო ვაჭრობის საქმიანობაში.

დღეის მდგომარეობით ორგანიზებული საცალო სასურსათო ვაჭრობის წილი მთლიან საცალო სასურსათო ვაჭრობაში დაახლოებით 30%-ს შეადგენს და ზრდის ტენდენციით ხასიათდება, აღნიშნული მიუთითებს ორგანიზებული ქსელების ზრდის მაღალ პოტენციალზე. ნიკორა ტრეიდი ბოლო წლების განმავლობაში სტაბილურად იკავებს ორგანიზებული საცალო სასურსათო ბაზრის ლიდერის პოზიციას.

1.1.7 საცალო ვაჭრობის ინდუსტრიის მიმოხილვა¹

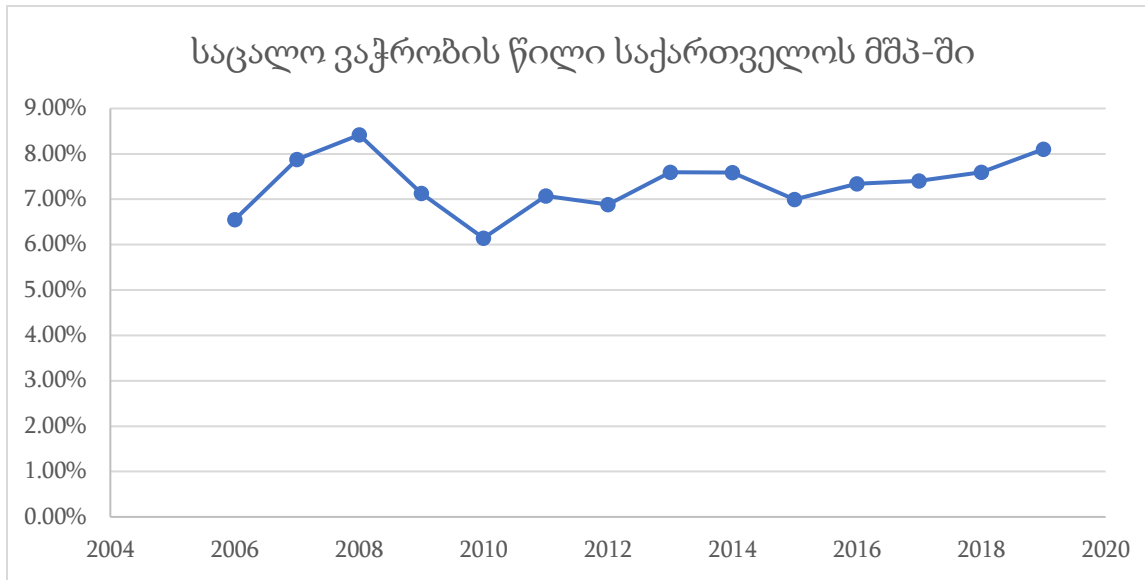
საცალო ვაჭრობის (იგულისხმება საცალო ვაჭრობა, ავტომობილებით და მოტოციკლებით ვაჭრობის გარდა) ბრუნვის მოცულობამ საქართველოში 2019 წელს შეადგინა 15.4 მილიარდი. ის 8.6%-ით აღემატება 2018 წლის მაჩვენებელს, რომელმაც 14.1 მილიარდი შეადგინა. 2010 წელს გაყიდვებმა 3.7 მილიარდი შეადგინა და ბოლო 10 წლის მანძილზე ყოველწლიურად საშუალოდ 17.1%-ით იზრდებოდა. თიბისი კაპიტალის კვლევის მიხედვით, ამ ინდუსტრიის ზრდა ძირითადად განპირობებულია ქვეყანაში უმუშევრობის შემცირებისა და ბაზრის მომხმარებლების მყიდველობითუნარიანობის ზრდის ტენდენციით.

საცალო ვაჭრობა საქართველოს ეკონომიკის ერთ-ერთ უდიდეს სექტორს წარმოადგენს. ის 2019 წლის პირველ ნახევარში მთლიანი მშპ-ს 8.1%-ია. საქსტატის 45 საქმიანობის სახის მიხედვით ჩაშლილი მიმდინარე ფასებში გაზომილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მონაცემების მიხედვით, ვაჭრობის წილი მშპ-ში მზარდი ტენდენციით ხასიათდება – 2010 წლის პირველ ნახევართან შედარებით მან დახლოებით 2%-იანი ზრდა განიცადა. ეს მონაცემები გვიჩვენებს, რომ მომავალში ვაჭრობის მოცულობის ზრდა ახლო კავშირში იქნება მთლიანი ეკონომიკის ზრდასთან.

წყარო: საქსტატი

¹პარაგრაფი მომზადებულია „საქსტატის“ მონაცემების გამოყენებით და განიხილავს საცალო ვაჭრობის დარგის ბრუნვის მოცულობას

წყარო: საქსტატი

სწრაფად ბრუნვადი პროდუქციის სექტორი, საცალო ვაჭრობის ერთ-ერთი განხრავა. თიბისი კაპიტალის კვლევის თანახმად, აღნიშნულის ბაზრის მოცულობა 2013 წელთან შედარებით 50.7%-ითაა გაზრდილი. ამასთან, 2019 წელს სექტორის დაახლოებით მესამედს ორგანიზებული ბაზარი შეადგენდა, სწრაფად ბრუნვადი სექტორის 28%-იანი წილითა და ლ2.6 მლრდ-იანი გაყიდვების მოცულობით. ერთ-ერთ მთავარ მიზეზად ურბანიზაციის ტემპის ზრდა სახელდება. 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, თბილისის მოსახლეობა 1.19 მლნ-ს შეადგენდა, რაც წინა წელთან შედარებით 0.4%-იან ზრდას ნიშნავს. 2019 წელს ქალაქებში მოსახლეობის 58.7% ცხოვრობდა.

ამასთან სექტორის ერთ-ერთი მთავარი საზომი – საშუალო გაყიდვები კვადრატულ მეტრზე 2019 წელს ლ11.5 ათასს შეადგენდა, რაც მეზობელ ქვეყნებთან შედარებით მაღალი მაჩვენებელია.

1.1.8 საკვები პროდუქტებით საცალო ვაჭრობა²

სურსათი და არა-ალკოჰოლური სასმელები სამომხმარებლო კალათის 31.3%-ს შეადგენს. სხვა განვითარებადი ქვეყნების მსგავსად, საკვებს და სასმელს მაღალი წილი უკავია მოხმარების მოცულობაში, რადგან ადამიანები ნაკლებს ხარჯავენ გართობასა და დასვენებაზე.

2001 წლის შემდეგ საქართველოში დაიწყო საცალო ვაჭრობის ქსელების კონსოლიდაციის პროცესი და დამოუკიდებელი „მინი-მარკეტები“ ორგანიზებულმა ქსელებმა ჩაანაცვლეს. უმეტეს შემთხვევაში ქსელებს აქვთ საშუალება შესთავაზონ მომხმარებელს უკეთესი ფასი,

²პარაგრაფში გამოყენებულია მენეჯმენტის სავარაუდო მონაცემები

მიმზიდველი ლოიალურობის პროგრამები, თანმიმდევრული ხარისხი და თანამედროვე სავაჭრო გარემო, რაც მათ საშუალებას აძლევს მოიზიდონ და შეინარჩუნონ მომხმარებელი.

ტრადიციულად, საქართველოში საკვებით საცალო ვაჭრობა ხდება შემდეგი საშუალებებით: დიდი სავაჭრო ცენტრები – სავაჭრო ადგილები სამი ან მეტი სალაროთი, სადაც მომხმარებელ ითავად იღებს და აგროვებს ნაწარმს; მცირე მაღაზიები – მაღაზიები ორი ან ნაკლები სალაროთი, ხშირად დახლოს-ზემოთ მომსახურებით; კიოსკები – ტროტუარზე განლაგებული მცირე ზომის ჯიხურები, რომლებშიც შესვლაც მომხმარებელს არ შეუძლია და რომლებიც ყიდიან ჩვეულებრივი მოხმარების საჭმელს და სასმელს; ქუჩის გამყიდველები – გარემოვაჭრეები პროდუქციის ძალიან მცირე ასორტიმენტით; ღია ბაზრები – საცალო მომხმარებელზე ორიენტირებული ინდივიდუალური დახლების გაერთიანება.

მომხმარებლის გემოვნების განვითარებასთან ერთად საჭირო გახდა ახალი სავაჭრო სივრცის კონცეფციების დანერგვა, რის შედეგადაც გაიხსნა პირველი ჰიპერმარკეტები და თვითმომსახურების საცალო მაღაზიები. მსგავსი მაღაზიები ხელმისაწვდომ ადგილებში არიან განთავსებულნი და მომხმარებელს სავაჭრო სივრცის გარდა ასევე სთავაზობენ საკვებ პუნქტებს, საცხოვრებელ და სხვა მომსახურებას. სუპერმარკეტების რამდენიმე ქსელი გაფართოვდა ქალაქის ცენტრსა და საცხოვრებელ უბნებში. ცენტრალური ადგილმდებარეობა, თანამედროვე დიზაინი, პროდუქციის ფართო არჩევანი (რაც ხშირად მოიცავდა მაღაზიის შიგნით გახსნილ სასადილოს და საცხობს) მოითხოვდა ჩვეულებრივ მაღაზიებთან შედარებით უფრო დიდ ინვესტიციებს კაპიტალსა და სამუშაო ძალაში. შედეგად, სუპერმარკეტები უფრო მაღალ ფასად ყიდნენ პროდუქციას და შედეგად უფრო შეძლებულ მოსახლეობაზე ახდენდნენ ორიენტირებას.

თიბისი კაპიტალის კვლევის მონაცემების მიხედვით, „FMCG“ სექტორის წილი მთლიან მშპ-ში კიდევ უფრო მზარდია და მომავალი 5 წლის პროგნოზით, აღნიშნული სექტორის ორგანიზებულმა ნაწილმა უნდა მოიცვას საქართველოს ტერიტორიის უმეტესი ნაწილი (ახალი სავაჭრო ობიექტების გახსნის შედეგად), რაც განაპირობებს ბაზრის შეღწევადობას გაზრდას 41%-მდე, არაორგანიზებული მოთამაშეების ბაზრის წილის კლების ხარჯზე.

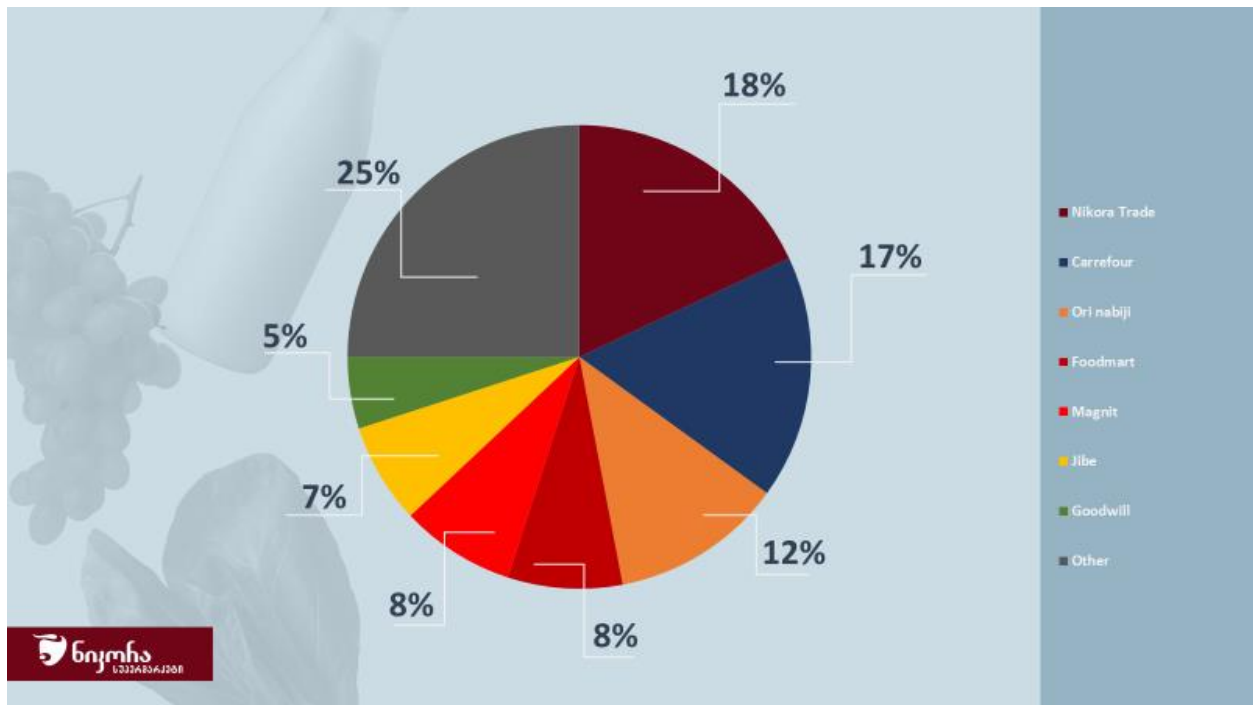
ძირითადი მოთამაშეები სურსათის საცალო ბაზარზე გაყიდვების მიხედვით³

„კომპანიის“ მონაცემებით 2019 წელს, სს „ნიკორა ტრეიდი“ საცალო ვაჭრობის ბაზარზე გაყიდვების მოცულობით ბაზრის ლიდერია

ბაზარზე ძირითადი მოთამაშეები შემდეგი კომპანიებია

---

³პარაგრაფში გამოყენებულია მენეჯმენტის და თიბისი ბანკის სავარაუდო მონაცემები

წყარო: „კომპანიის“ შიდა მონაცემები

კარფური – წარმოადგენს ფრანგულ საერთაშორისო ბრენდს, რომელსაც საქართველოში Majid Al Futtaim Group-ი ოპერირებს. კარფურის პირველი ჰიპერმარკეტი 2012 წელს გაიხსნა საქართველოში და ამჟამად ქვეყნის მასშტაბით ოპერირებს 15 ლოკაციაზე თბ. კარფური ყიდის როგორც ზოგად პროდუქციას, ასევე კერძო ლეიბლებს.

ორი ნაბიჯი – 2009 წელს დაარსებული ადგილობრივი ბრენდი, რომელსაც 2017 წლის ბოლოსთვის 100 მაღაზია ჰქონდა თბილისში და 11 თბილისის გარეთ. 2019 წელს კომპანია ფლობდა 180 სავაჭრო ობიექტს. ორი ნაბიჯი უზნის მაღაზიების სტრატეგიით ვითარდება და მისი მფლობელები ადგილობრივი მეწარმეები არიან.

SPAR (ფუდმარტი) – სუპერმარკეტების ქსელი ფუდმარტი 2013 წლიდან არსებობს, როდესაც მან ორი არსებული საცალო ქსელი (პოპული და იოლი) შეიძინა. 2014 წელს ფუდმარტმა მოახდინა საერთაშორისო ბრენდი SPAR-ის ფრანჩაიზის მიღება და 2017 წლის ბოლოსთვის თავისი ქსელი 63 მაღაზიამდე გაზარდა. 2019 წელს ბრენდი საქართველოში 150-ზე მეტ ობიექტს ფლობდა.

გუდვილი – არის პირველი ქართული ჰიპერმარკეტების ქსელი და ოპერირებს ოთხ მაღაზიას თბილისში და ოთხ მაღაზიას დანარჩენ რეგიონებში. მაღაზიები ყიდნიან კერძო ლეიბლის პროდუქციას და გააჩნიათ მზა საკვების მიტანის მომსახურებაც.

მაგნიტი – წარმოადგენს ადგილობრივ ბრენდს, რომელიც ფოკუსირებულია საქართველოს რეგიონებში გაფართოებაზე. კომპანია 2015 წელს შეიქმნა და 2017 წლის ბოლოსთვის 22 ობიექტი გააჩნდა. მისი სტრატეგიაა გაფართოვდეს რეგიონებში არა-ორგანიზებული ვაჭრობის ჩანაცვლების და მოგების რეინვესტირების გზით.

ევროპროდუქტი – ადგილობრივი ბრენდია, რომელიც 2004 წლიდან არსებობს და საქმიანობა იმპორტიორად დაიწყო. ამჟამად კომპანია 12 მაღაზიას ფლობს თბილისში და გეგმავს ქვეყნის მასშტაბით გაფართოვებას.

1.2 ბიზნესი და ოპერაციები

ბოლო ათი წლის განმავლობაში ეკონომიკის სწრაფი ზრდა ხელს უწყობდა მოხმარების დონის ზრდას ქვეყანაში. მომხმარებლები საცალო ვაჭრობის უფრო მაღალ ხარისხს მოითხოვდნენ და შედეგად გაჩნდა ინდუსტრიის კონსოლიდაციის საჭიროება. აქციონერთა მხარდაჭერით, მენეჯმენტმა გადაწყვიტა გამოეყენებინა ეს შესაძლებლობა. მაღაზიების ქსელი აგრესიულად გაიზარდა როგორც ორგანული ზრდის, ასევე შესყიდვების მეშვეობით.

2010 წელს სს „ნიკორამ“ გაამაგრა თავისი პოზიციები სუპერმარკეტების ქსელი „მასივის“ შექმნით და დაიწყო მაღაზიათა გადაიარაღება. სუპერმარკეტების ქსელი „მასივი“ ეკუთვნოდა შპს „მასივს“, რომელიც დღეს, სახელწოდების და სამართლებრივი ფორმის ცვლილების შემდეგ არის სს „ნიკორა ტრეიდი“.

სს „ნიკორა ტრეიდი“ (ყოფილი შპს „მასივი“), ფიზიკური პირების მიერ დაფუძნდა 2006 წელს, შპს „მასივის“ სახელწოდებით და ოპერირებდა საცალო ვაჭრობის სფეროში. 2010 წელს სს „ნიკორამ“ შეიძინა შპს „მასივის“ 100%-იანი წილი, რის შემდეგაც კომპანიის სახელწოდება შეიცვალა და გახდა შპს „ნიკორა ტრეიდი“.

2010 წლიდან სს „ნიკორას“ მფლობელობაში არსებული სუპერმარკეტები გადავიდა სს „ნიკორა ტრეიდის“ მფლობელობაში, მოხდა სავაჭრო ქსელის გაერთიანება და მას შემდეგ კომპანია ერთიანი ქსელის სახით განაგრძობს ოპერირებას.

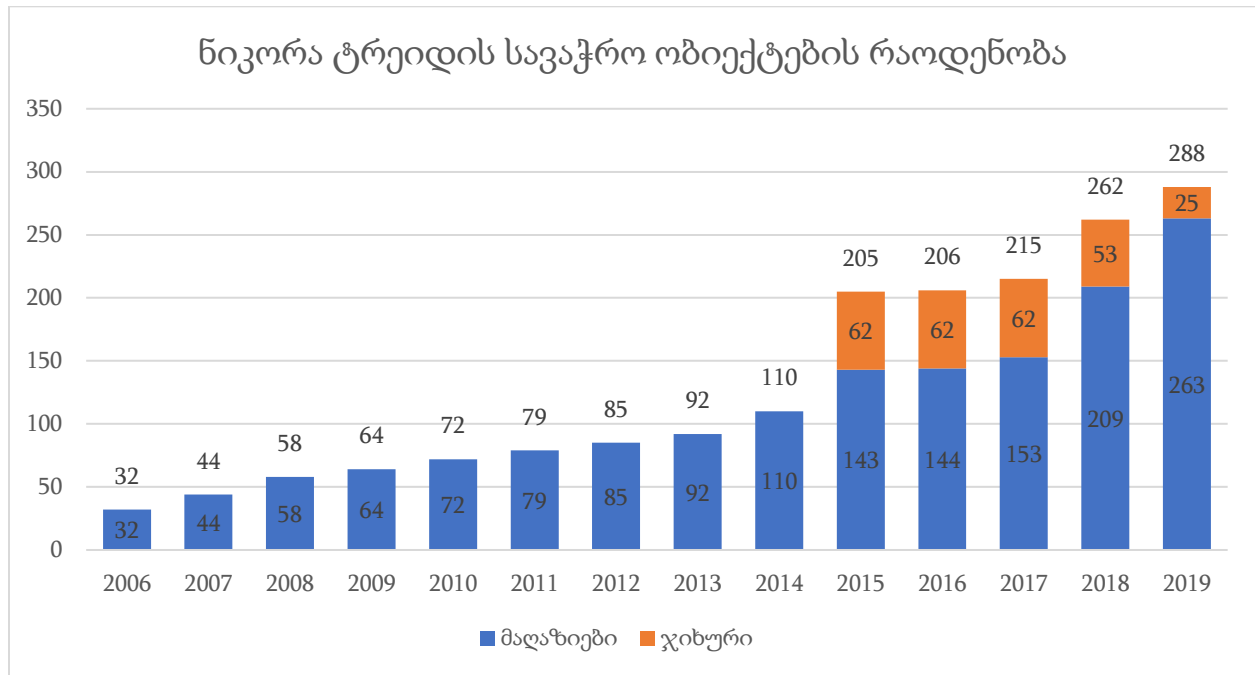
2011 წლისთვის „ნიკორა ტრეიდი“ ფლობდა 70 თანამედროვე მაღაზიას, რომლებიც მომხმარებელს მაღალი ხარისხის სავაჭრო მომსახურებას სთავაზობდნენ. ამ დროისთვის „ნიკორა“ თავს იმკვიდრებდა როგორც ინდუსტრიის ლიდერი.

2015 წლის აგვისტოში, „ნიკორა ტრეიდი“-ს მიერ „ნუგეშის“ ქსელის შექმნის შემდეგ, „კომპანია“ ქვეყნის უმსხვილესი სუპერმარკეტების ქსელი გახდა.

2018 წლიდან კომპანიამ განაგრძო ქსელის აქტიური გაფართოება და 2018-2019 წლებში 120-მდე ახალი ობიექტი გახსნა. ამჟამად კომპანია ფრლობს 307 სავაჭრო წერტილს და 5,000-ზე მეტი თანამშრომელი ჰყავს.

1.2.1 ნიკორა ტრეიდის ქსელის ძირითადი საოპერაციო მაჩვენებლების მიმოხილვა

წყარო: „კომპანიის“ შიდა მონაცემები

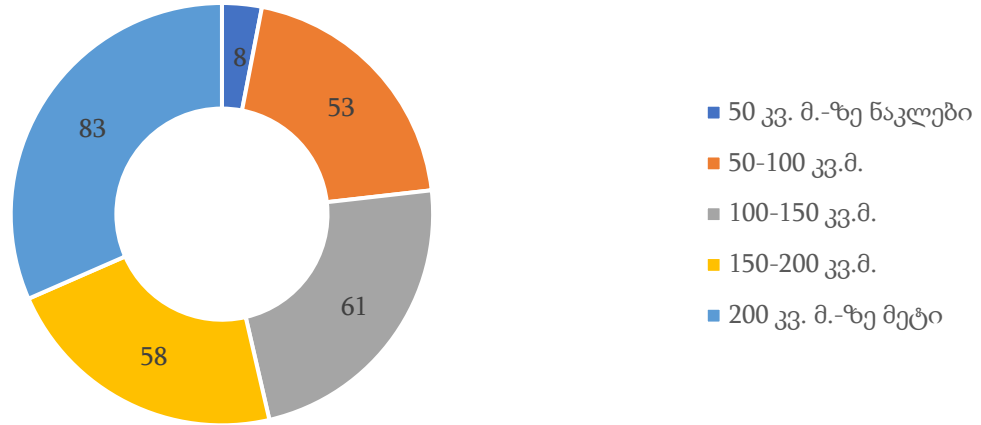
2014 წელს „ნიკორა ტრეიდი“ სუპერმარკეტების ქსელები „სანდი“ და „კი ბატონო“ შეიძინა.

2015 წელს – „ლიბრეს“ და „ნუგეშის“ შესყიდვა განხორციელდა. „ლიბრეს“ შექმნით „კომპანია“ ჰიპერმარკეტების ბაზარზე შევიდა. ქსელების ინტეგრაციასთან ერთად, „ნიკორა ტრეიდი“ ლიდერი გახდა 8 წამყვან საცალო ქსელს შორის.

„ნიკორა ტრეიდის“ მიერ მაღაზიათა რაოდენობის ზრდა საკმაოდ შთამბეჭდავი იყო. 2008 წელს კომპანიას 58 სუპერმარკეტი ჰქონდა, ორი წლის შემდეგ – 72, ხოლო 2012 წლისთვის – 85. გაფართოებასთან ერთად, 2014 წელს მაღაზიათა რაოდენობამ 110-ს მიაღწია, ხოლო 2018 წელს სავაჭრო ობიექტების რაოდენობამ 209 შეადგინა (ჯიხურების გარეშე). 2019 წელს კომპანია 263 სავაჭრო ობიექტს ფლობდა (ჯიხურების გარეშე).

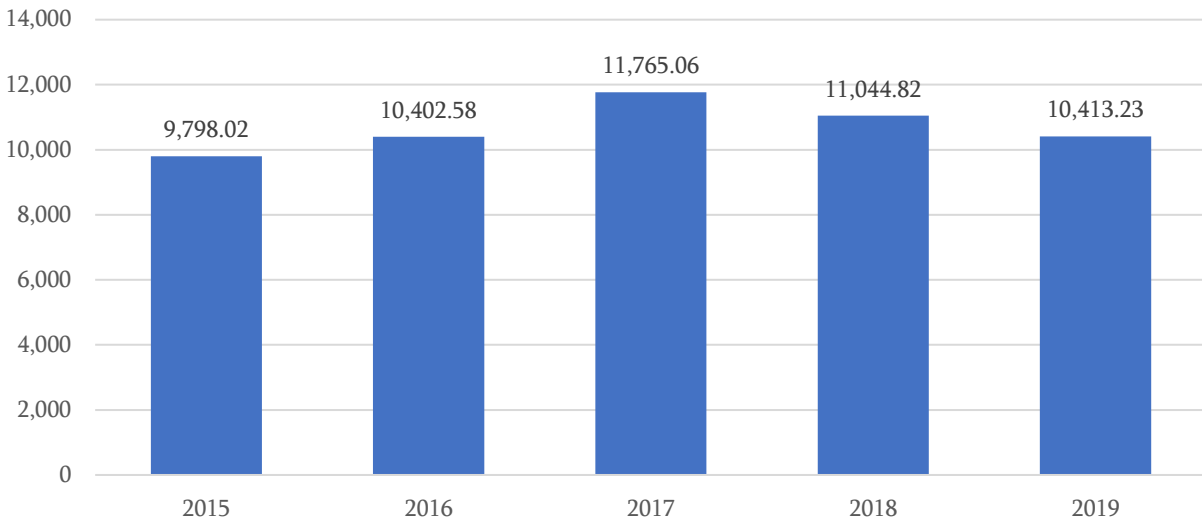
2019 წლის მდგომარეობით, „ნიკორა ტრეიდი“ სხვადასხვა ფორმატის 288 სავაჭრო ობიექტს მოიცავს, რომელთა ზომა მცირე კიოსკებიდან 1600 კვ.მ.-მდე მერყეობს და ქვეყნის მთელ ტერიტორიას ფარავს. მაღაზიათა დიდი ნაწილი თბილისშია განლაგებული, სადაც მთელი ქვეყნის მოსახლეობის მესამედი ცხოვრობს.

სავაჭრო ობიექტების რაოდენობა ფართების მიხედვით
(ჯიხურების გარეშე)

წყარო: „კომპანიის“ შიდა მონაცემები

საშუალო გაყიდვების მოცულობა ერთ კვადრატულ
მეტრზე (2015-2019, დღგ-ს გარეშე)

წყარო: „კომპანიის“ შიდა მონაცემები

„კომპანიის“ სავაჭრო ფართი 2015-2019 წლებში (კვადრატულ მეტრებში):

	2015	2016	2017	2018	2019
სავაჭრო ფართი (კვ.მ)	19 425	20 303	23 757	36 625	47 419

წყარო: „კომპანიის“ შიდა მონაცემები

ამ ეტაპზე კომპანია ძირითად შესყიდვებს ახორციელებს ადგილობრივ ბაზარზე. მისი მომწოდებლები არიან, როგორც ადგილობრივი მწარმოებლები, ქართული იმპორტიორი და სადისტრიბუციო კომპანიები, ასევე საერთაშორისო სადისტრიბუციო კომპანიები. მთლიანი შესყიდვის დაახლოებით 30% ხდება ცენტრალიზებულად. პროდუქციის ძირითადი ნაწილის დისტრიბუციას სავაჭრო ობიექტებში თვითონ მომწოდებლები ახდენენ. კომპანია ფლობს ძირითად (თბილისი) და რეგიონულ (დასავლეთ საქართველო, კახეთის რეგიონი) საწყობებს, ასევე სადისტრიბუციო მანქანებს, რომლითაც უზრუნველყოფს ცენტრალიზებული წესით შესყიდული საქონლის დისტრიბუციას. პროდუქციის გასაყიდი ფასი ფორმირდება დაგეგმილი მიზნობრივი მაჩვენებლების და კონკურენტული გარემოს გათვალისწინებით.

„კომპანიას“ 100-მდე სადისტრიბუციო ავტომობილი გააჩნია, რომელთა მეშვეობით იგი მუდმივად ახდენს მაღაზიებში საქონლის შევსებას რათა არ მოხდეს გაყიდვების შეფერხება.

მსხვილი შესყიდვების დროს „კომპანია“ ცდილობს მომწოდებლების დიდი დიაპაზონისგან მიიღოს საუკეთესო ფასები და ხარისხი. „კომპანია“ შესყიდვების პროცესის დროს უზრუნველყოფს რომ შეიქმნას კონკურენტული გარემო პოტენციურ კონტრაქტორებს შორის რათა „კომპანიამ“ საუკეთესო საბაზრო ფასს მიაღწიოს.

კომპანიამ მიმდინარე წელს უკვე გახსნა 25 ახალი სავაჭრო ობიექტი, დახურა 6 (ივნისის მდგომარეობით) და ობიექტების საერთო რაოდენობამ 307 შეადგინა.

„კომპანიის“ არსებობის განმავლობაში ადგილი არ ჰქონია „კომპანიის“ ან მისი შვილობილების გადახდისუუნარობის ან ოპერაციების შეჩერების, ასევე გაკოტრების შემთხვევებს.

1.3 ფინანსური ინფორმაცია

სს „ნიკორა ტრეიდის“ 2013 და 2014 წლების ანგარიშგება აუდირებული იყო „PKF საქართველოს“ მიერ, ხოლო 2015, 2016, 2017, 2018 და 2019 წლების ანგარიშგება – „Grant Thornton International“-ის წევრ შპს „გრანტ თორნტონის“ მიერ. 2019 წლის აუდირებული დასკვნა მოდიფიცირებულია. მოდიფიცირების საფუძველი გახდა გუდვილის შეფასების მეთოდი. „კომპანიის“ და მისი შვილობილების კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჩართული იყო გუდვილი საბალანსო ღირებულებით 38,560 ათასი ლარი (2018 წლის 31 დეკემბერი: 38,560 ათასი ლარი). ამ თანხიდან 36,628 ათასი ლარი წარმოადგენდა 2015 წელს შპს „ნუგემის“ 100%-ის შეძენისას წარმოქმნილი გუდვილის ღირებულებას.

შპს „ნუგემის“ შეძენისას გუდვილის ღირებულება დათვლილი იყო როგორც სხვაობა შეძენისას გადახდილ ანაზღაურებასა და შეძენის მომენტში შეძენილი კომპანიის იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების სააღრიცხვო ღირებულებას შორის. გუდვილის ღირებულების განსაზღვრის ასეთი მეთოდი არ შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს, რომლებიც მოითხოვს, რომ გუდვილის ღირებულება განისაზღვროს როგორც სხვაობა შეძენისას გადახდილ ანაზღაურებასა და შეძენილი

კომპანიის იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის შეძენის თარიღისათვის. იმის გასარკვევად, საჭირო იყო თუ არა რაიმე კორექტირება აღიარებული გუდვილისა და შეძენილი კომპანიის ძირითადი საშუალებების, მარაგების, სავაჭრო მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ნაშთებს შორის თანხების გადანაწილების კუთხით შეძენის თარიღისათვის, აუდიტორებმა ჩაატარეს პროცედურები გუდვილის გაუფასურების შესაფასებლად, რის შედეგადაც დაასკვნეს, რომ კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღიარებული გუდვილი არ არის გაუფასურებული მენეჯმენტის გათვლების მიხედვით.

გუდვილის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრა გამოყენების ღირებულებაზე დაყრდნობით, რომელიც მოიცავს დეტალურ ხუთწლიან საპროგნოზო პერიოდს და ასევე ეყრდნობა მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ექსტრაპოლაციას დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადის მიხედვით, რომელიც გაანგარიშებულია მენეჯმენტის მიერ დადგენილ ზრდის ტემპზე. გუდვილის ანაზღაურებადი ღირებულება შეადგენს 47,620 ათას ლარს (2018 წლის 31 დეკემბერი: 46,538 ათასი ლარი).

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს „ნიკორა ტრეიდი“ ფლობდა შპს „ნუგემის“ 100%-იან წილს და შპს „ლაზი ჰოლდინგის“ 67%-იან წილს. „კომპანიის“ ორივე შვილობილი კომპანია უმოქმედოა და უმეტესწილად არ გააჩნია მატერიალური აქტივები.

მომდევნო ტექსტი ეფუძნება აუდიტორულად შემოწმებულ რიცხვებს, თუ სხვა რამ არ არის ნახსენები. კონსოლიდირებული ანგარიშგება მოიცავს ნიკორა ტრეიდის შვილობილი კომპანიების, შპს ლაზი ჰოლდინგისა (წილობრივი მონაწილეობა – 67%) და შპს ნუგემის (წილობრივი მონაწილეობა – 100%) მონაცემებსაც.

დამატებითი დეტალებისთვის იხილეთ კომპანიის აუდიტორული ფინანსური ანგარიშგება.

1.3.1 კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

<i>ათასი ლარი</i>	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
<i>აქტივები</i>		
<i>გრძელვადიანი აქტივები</i>		
გუდვილი	38,560	38,560
ძირითადი საშუალებები	52,301	45,509
აქტივების გამოყენების უფლება	92,277	-
არამატერიალური აქტივები	1,463	1,786
	184,601	85,855
<i>მოკლევადიანი აქტივები</i>		
მარაგები	45,589	33,137
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	9,246	8,039
სხვა მიმდინარე აქტივები	253	220
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი	68	-
ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე	3,238	2,692
	58,394	44,088
<i>სულ აქტივები</i>	242,995	129,943
<i>კაპიტალი და ვალდებულებები</i>		
<i>კაპიტალი და რეზერვები</i>		
სააქციო კაპიტალი	21,800	20,610
საემისიო კაპიტალი	18,910	7,675
გადაფასების რეზერვი	2,645	-
აკუმულირებული ზარალი	(27,043)	(11,555)
	16,312	16,730
არამაკონტროლებელი წილი	-	-
<i>სულ კაპიტალი</i>	16,312	16,730
<i>გრძელვადიანი ვალდებულებები</i>		
სესხები	13,703	13,660

ობლიგაციები	25,000	25,000
საიჯარო ვალდებულებები	86,396	-
	125,099	38,660
მიმდინარე ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	74,306	64,174
სესხები	8,454	9,980
ობლიგაციები	692	161
საიჯარო ვალდებულებები	17,937	-
სახელშეკრულებო ვალდებულება	195	101
გადასახდელი მოგების გადასახადი	-	137
	101,584	74,553
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	242,995	129,943

1.3.2 კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

<i>ათასი ლარი</i>	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
შემოსავალი	440,281	344,957
რეალიზაციის თვითღირებულება	(324,705)	(256,984)
საერთო მოგება	115,576	87,973
სხვა შემოსავალი	819	387
დისტრიბუცია და მარკეტინგის ხარჯები	(58,352)	(48,714)
ადმინისტრაციული ხარჯები	(47,499)	(33,478)
სხვა ხარჯები	-	(244)
შედეგი საოპერაციო საქმიანობიდან	10,544	5,924
ფინანსური ხარჯები	(15,078)	(4,210)
ზარალი საკურსო სხვაობიდან	(7,309)	(417)
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	(2,135)	(1,443)
ზარალი დაბეგვრამდე	(13,978)	(146)
მოგების გადასახადი	(1,510)	(995)
წლის წმინდა ზარალი	(15,488)	(1,141)
სხვა გაერთიანებული შემოსავალი		
<i>ერთეულები რომლებიც მომავალში არ გადაკლასიფიცირდება მოგება-ზარალში</i>		
ძირითადი საშუალების გადაფასება	2,645	-
სხვა გაერთიანებული შემოსავალი, მოგების გადასახადის გარეშე	2,645	-
სულ გაერთიანებული შემოსავალი	(12,843)	(1,141)
- ზარალი ერთ აქციაზე	(1.5487)	(0.1207)

1.3.3 კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

ათასი ლარი	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	აკუმულირე- ბული ზარალი	სულ სათაო კომპანიის მფლობელებზე მიკუთვნებადი	არამაკონ- ტროლებელი წილი	სულ
2018 წლის 1 იანვარი	20,419	6,215	-	(10,414)	16,220	-	16,220
წლის ზარალი	-	-	-	(1,141)	(1,141)	-	(1,141)
სულ გაერთიანებული ზარალი	-	-	-	(1,141)	(1,141)	-	(1,141)
ჩვეულებრივი აქციების გამოშვება	191	1,460	-	-	1,651	-	1,651
ტრანზაქციები მფლობელებთან	191	1,460	-	-	1,651	-	1,651
2019 წლის 1 იანვარი	20,610	7,675	-	(11,555)	16,730	-	16,730
წლის ზარალი	-	-	-	(15,488)	(15,488)	-	(15,488)
სხვა გაერთიანებული შემოსავალი	-	-	2,645	-	2,645	-	2,645
სულ გაერთიანებული ზარალი	-	-	2,645	(15,488)	(12,843)	-	(12,843)
ჩვეულებრივი აქციების გამოშვება	1,190	11,235	-	-	12,425	-	12,425
ტრანზაქციები მფლობელებთან	1,190	11,235	-	-	12,425	-	12,425
2019 წლის 31 დეკემბერი	21,800	18,910	2,645	(27,043)	16,312	-	16,312

1.3.4 ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

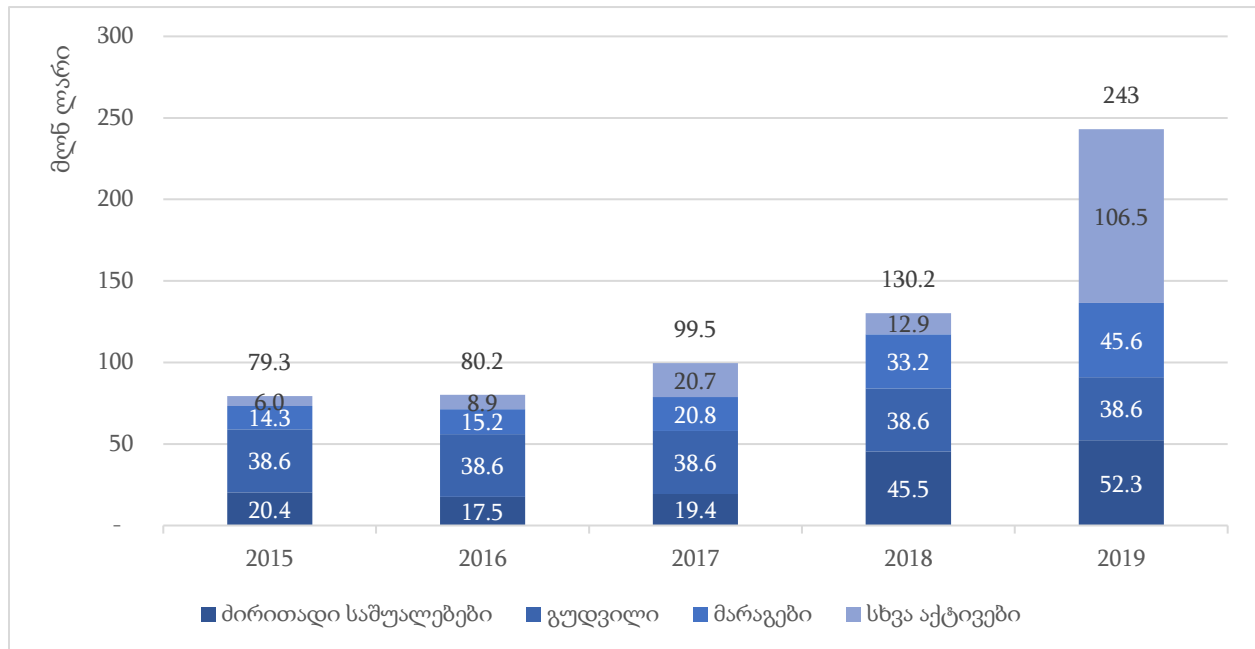
	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
<i>ათასი ლარი</i>		
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		
წლის ზარალი	(15,488)	(1,141)
<i>კორექტირებები:</i>		
ცვეთა და ამორტიზაცია	29,173	9,396
ძირითადი საშუალების რეალიზაციიდან მიღებული მოგება	(21)	(123)
მარაგის დანაკარგები	10,055	6,370
საპროცენტო ხარჯი	15,078	4,210
მოგების გადასახადის ხარჯი	1,510	995
ზარალი კურსთაშორისი სხვაობიდან	7,309	417
<i>საოპერაციო შედეგი საოპერაციო კაპიტალში ცვლილებამდე</i>	<u>47,616</u>	<u>20,124</u>
ცვლილება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	(1,207)	221
ცვლილება სასაქონლო მატერიალურ მარაგებში	(22,507)	(18,694)
ცვლილება სხვა აქტივებში	(33)	13
ცვლილება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	14,609	18,428
ცვლილება სახელშეკრულებო ვალდებულებებში	94	35
<i>ფული საოპერაციო საქმიანობიდან</i>	<u>38,572</u>	<u>20,127</u>
გადახდილი პროცენტი	(14,234)	(4,142)
გადახდილი მოგების გადასახადი	(1,715)	(682)
<i>წმინდა ფული საოპერაციო საქმიანობიდან</i>	<u>22,632</u>	<u>15,303</u>
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(21,849)	(35,448)
არამატერიალური აქტივების შეძენა	(298)	(449)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული ფული	294	527
<i>წმინდა ფული საინვესტიციო საქმიანობიდან</i>	<u>(21,853)</u>	<u>(35,370)</u>
<i>ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან</i>		
<i>აქციების გამოშვებით მიღებული ფული</i>	12,425	1,650
<i>სესხებიდან მიღებული ფული</i>	66,837	101,437
<i>სესხებზე გადახდილი ფული</i>	(68,828)	(103,736)
<i>ობლიგაციებიდან მიღებული ფული</i>	-	25,000
<i>ობლიგაციებზე გადახდილი ფული</i>	-	(12,540)
<i>საიჯარო ვალდებულებებზე გადახდილი ფული</i>	(10,600)	-
<i>წმინდა ფული საფინანსო საქმიანობიდან</i>	<u>(166)</u>	<u>11,811</u>
<i>ფულის ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე ზრდა/შემცირება</i>	604	(8,256)
<i>უცხოური ვალუტის ეფექტი ფულზე</i>	(58)	772
<i>ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე პერიოდის დასაწყისში</i>	<u>2,692</u>	<u>10,176</u>
<i>ფული ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე პერიოდის ბოლოს</i>	<u>3,238</u>	<u>2,692</u>

1.3.5 საბალანსო უწყისის ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა

კომპანიის აქტივები

„კომპანიის“ საბალანსო უწყისის ზომა მნიშვნელოვნად გაიზარდა 2015 წელს „ნუგეშის“ შესყიდვასთან ერთად და დაახლოებით იგივე დონეზე დარჩა 2016 წელს. ბოლო სამი წლის განმავლობაში აქტივების კუმულაციური წლიური ზრდა 56% იყო.

აქტივების ზრდა და განაწილება

პროდუქციის წარმოების, მიწოდების ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის გამოყენებული მიწა და შენობები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია გადაფასებული ღირებულებით, რაც შემცირებულია ბოლო გადაფასების შემდეგ დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის (თუკი გაუფასურებას ჰქონდა ადგილი) ღირებულებით. ძირითადი საშუალებების გადაფასების დროს, გადაფასების დღისათვის დაგროვილი ცვეთა აკლდება მთლიან საბალანსო ღირებულებას და ნეტო თანხა გადაანგარიშდება აქტივის გადაფასებული თანხით. გადაფასებები დამოუკიდებელ შემფასებელთა მიერ ტარდება საკმარისი სიხშირით, იმ მიზნით, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისაგან რაც მას ექნებოდა პერიოდის ბოლოს, რომ მომხდარიყო მისი რეალური ღირებულების შეფასება.

სხვა ძირითადი საშუალებები, გარდა მიწისა და შენობებისა, აღირიცხება თვითღირებულებით, რაც მცირდება დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის თანხებით. თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასით, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადებით, გამოუქვითავი გადასახადებითა და სხვა პირდაპირი ხარჯებით. როცა ძირითადი საშუალებები შეიცავს სხვადასხვა კომპონენტებს, რომლებსაც

გააჩნიათ სხვადასხვა სარგებლობის ვადები, ისინი აღირიცხებიან ცალ-ცალკე, როგორც ძირითადი საშუალებების ცალკეული კომპონენტები.

ძირითადი საშუალებები საცალო ქსელის აქტივების ძირითად ნაწილს წარმოადგენს. „კომპანიის“ ძირითადი საშუალებები სტაბილურად იზრდებოდა წლების განმავლობაში და 2015 წელს 20.4 მილიონი შეადგინა. ძირითადი საშუალებები 2016 წელს ცოტათი შემცირდა და 17.5 მილიონი შეადგინა, რადგან „კომპანიამ“ რამდენიმე არასაჭირო აქტივი გაყიდა. 2017 წელს ძირითადი საშუალებების მოცულობა 19.4 მილიონ ლარამდე გაიზარდა, 2018 წელს 45.5 მლნ ლარამდე გაიზარდა, ხოლო 2019 წელს კი 52.3 მლნ ლარი შეადგინა.

აქტივებს შორის ერთ-ერთი უდიდესი კომპონენტი 38.6 მილიონის ღირებულების მქონე გუდვილია, რომელიც „ნუგეზის“ ქსელის შესყიდვის შემდეგ გაჩნდა.

ყოველ წელს ხდება გუდვილის ტესტირება გაუფასურებაზე. აღნიშნული ინფორმაცია მოცემულია აუდიტის დასკვნაში (2019 წლის აუდიტებული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება – შენიშვნა 4).

სავაჭრო მოთხოვნები 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 9.25 მილიონი ლარი. უნდა აღინიშნოს, რომ სავაჭრო მოთხოვნების 95%-ზე მეტის წარმოქმნა ხდება მომწოდებლებზე რეტრო ბონუსების დარიცხვის შედეგად (რეტრო ბონუსები წარმოადგენენ ფასდათმობის სახეობას, რომელიც მყიდველს მიეცემა მის მიერ შეძენილი პროდუქციის ღირებულების ნაწილის უკან დაბრუნების გზით, როგორც ანაზღაურება გაყიდვების წახალისებისთვის). მომწოდებლების მიმართ დავალიანება კი მუდმივად აღემატება მათ მიმართ არსებულ მოთხოვნებს.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2015	2016	2017	2018	2019
ღირებულება (მლნ)	2,65	5,60	8,26	8,04	9,25
წილი მიმდინარე აქტივებში	14,2%	24,8%	20,8%	18,2%	15,8%
წილი მთლიან აქტივებში	3,3%	7,0%	8,3%	6,2%	3,8%

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები წარმოადგენს მთლიანი აქტივების 18.76%-ს. ისინი სტაბილურად იზრდებოდა წლების განმავლობაში და 2015 წელს 14.3 მილიონი შეადგინა, 2016 წელს – 15.2 მილიონი იყო, 2017 წელს 20.8, 2018 წელს 33.1 მილიონი ლარი, ხოლო 2019 წელს 45.5 მილიონი ლარი შეადგინა.

სასაქონლო მარაგები	2015	2016	2017	2018	2019
ღირებულება (მლნ)	14,26	15,17	20,81	33,14	45,58
წილი მიმდინარე აქტივებში	76,7%	67,3%	52,5%	74,9%	78,1%
წილი მთლიან აქტივებში	18,0%	18,9%	20,9%	25,5%	18,8%

სასაქონლო მარაგები უმეტესად წარმოადგენენ მაღაზიებსა და საწყობებში არსებულ გასაყიდ პროდუქციას, ხოლო სავაჭრო მოთხოვნები უმეტესად წარმოადგენენ მომწოდებლების მიმართ მოთხოვნებს.

„კომპანია“ შედარებით მცირე რაოდენობით ნაღდ ფულს აჩერებს საკუთარ ბალანსზე. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნაღდი ფულის რაოდენობამ 1.7 მილიონი შეადგინა, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით – 10.2 მილიონი, 2018 წლის ბოლოს 2,7 მლნ. ხოლო 2019 წლის ბოლოს 3,2 მლნ ლარი შეადგინა. 2017 წელს საგრძნობლად გაზრდილი ფულის ბალანსის ნაწილი დაკავშირებული იყო ახალი სააქციო კაპიტალის გამოშვებასთან, რომლის ფარგლებში მოზიდული თანხები შემდგომ პერიოდებში დაიხარჯა კომპანიის განვითარებაზე.

ფული და ფულის ექვივალენტები (ათასებში)	2015	2016	2017	2018	2019
ფული სალაროში	821	992	1,517	1,779	952
საბანკო ანგარიშები	283	741	8,659	913	2,286
სულ:	1,104	1,733	10,176	2,692	3,238

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემული ფულის და ფულის ექვივალენტების შედარება კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებასთან მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

ათასებში	2015	2016	2017	2018	2019
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,104	1,733	10,176	2,692	3,238
საბანკო ოვერდრაფტები	-1,507	-1	-	-	-
ბალანსი კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში:	-403	733	10,176	2,692	3,238

კომპანიის ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებები

საცალო ვაჭრობის სფეროში მოღვაწე კომპანიები ხშირად იყენებენ სავაჭრო ვალდებულებებს საბრუნავი კაპიტალის დასაფინანსებლად. შედეგად, სავაჭრო ვალდებულებები ხშირ შემთხვევაში მთლიანი ვალდებულებების მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს. „ნიკორა

ტრეიდის“ ვალდებულებები იმეორებს ამგვარ მოდელს. აღნიშნული მნიშვნელოვნად გაიზარდა „კომპანიის“ გაფართოებასთან ერთად.

სავაჭრო ვალდებულებები	2015	2016	2017	2018	2019
ღირებულება (ათასებში)	25,2	33,6	44,8	64,2	74,3
წილი მიმდინარე ვალდებულებებში	68,96%	79,33%	64,68%	85,87%	73,15%
წილი მთლიან ვალდებულებებში	38,29%	45,12%	53,91%	56,59%	32,78%

სესხები და ობლიგაციები

სესხები და ობლიგაციები (ათასი ლარი)	2015	2016	2017	2018	2019
მიმდინარე უზრუნველყოფილი სესხები	11 354	8 482	11 148	9 980	8 454
გრძელვადიანი უზრუნველყოფილი სესხები	29 106	18 827	13 859	13 660	13 703
ობლიგაციები	–	13 234	13 137	25 000	25 000
ობლიგაციებზე დარიცხული პროცენტი	–	176	137	161	692
სულ სესხები და ობლიგაციები	40,46	40,719	38,281	48,801	47,849

ობლიგაციები

2018 წლის 6 აგვისტოს, თიბისი კაპიტალმა, როგორც საბროკერო აგენტმა, გამოუშვა სს ნიკორა ტრეიდისთვის 25 მილიონი ლარის ღირებულების ობლიგაციები. ობლიგაციებს ერიცხება წლიური ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთს დამატებული 400 საბაზისო პუნქტი (4%) (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 12.46%) და 3 წელში ეწურება ვადა. პროცენტის გადახდა წარმოებს კვარტლურად “შეთავაზების მიმოხილვაში” მითითებულ თარიღებში. ქვედა ცხრილი წარადგენს ობლიგაციებზე ფინანსურ ინფორმაციას:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ობლიგაციები	25,000	25,000
საპროცენტო გადასახდელები ობლიგაციებზე	692	161
	25,692	25,161

სს ნიკორა ტრეიდის ობლიგაციების კონტრაქტი ითვალისწინებს გარკვეულ შემზღვეველ პირობებს. მოცემული გულისხმობს გარკვეული ფინანსური კოეფიციენტების დაკმაყოფილებას. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გვაქვს შემდეგი 3 ფინანსური შემზღვეველი პირობა:

- 1) DEBT/EBITDA- კოეფიციენტი არ უნდა შეადგინოს 3.5-ზე მეტი წლის აუდირებული შედეგების მიხედვით
- 2) ICR- არ უნდა იყოს 2.5-ზე ნაკლები წლის აუდირებული შედეგების მიხედვით.
- 3) DSCR – კოეფიციენტი არ უნდა იყოს 1.1-ზე ნაკლები წლის აუდირებული შედეგების მიხედვით.

კოეფიციენტები იანგარიშება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის ჯგუფი აკმაყოფილებს 1 (DSCR) კოეფიციენტს. მიუხედავად დარღვევისა, ICR კოეფიციენტზე ჯგუფმა წინასწარ მოიპოვა ვეივერი შესაბამისი ობლიგაციების მფლობელებისგან. დამატებით, კომპანია მუშაობს დარღვეული Debt/EBITDA კოეფიციენტის ვეივერის მოპოვებაზე.

ობლიგაციების პროსპექტი მოიცავს შეზღუდვებს დივიდენდების გადახდასთან დაკავშირებითაც.

ობლიგაციები წარმოადგენს ჯგუფის პირდაპირ არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებს, რომლებიც რიგითობით უთანაბრდება ერთმანეთს და ჯგუფის ყველა სხვა არაუზრუნველყოფილ და არა-სუბორდინირებულ ვალდებულებას.

სესხები

საბანკო სესხები არის 1-დან 6 წლამდე ვადიანობის და აქვთ საშუალოდ წლიური 12% მცოცავი განაკვეთი, მიმზღული საქართველოს ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთზე. (2018: წლიური 10%).

საბანკო სესხები აღებულია ზოგადი საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულებით.

სესხები უზრუნველყოფილია ჯგუფის სასაქონლო მატერიალური მარაგებითა და ძირითადი საშუალებებით.

საბანკო სესხების სამართლიანი ღირებულება უტოლდება საბალანსო ღირებულებას, რადგან დისკონტირების გავლენა უმნიშვნელოა.

სს „ნიკორა ტრეიდი“ წარმოადგენს „ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი ყველა კომპანიის საკრედიტო პროდუქტებით მომსახურების ხელშეკრულებისა და მის საფუძველზე გაფორმებული ან/და მომავალში გასაფორმებელი საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებების საფუძველზე ნაკისრი სასესხო ვალდებულებების თავდება, ასევე სს „ნიკორა ტრეიდი“ კუთვნილი უძრავი ქონება – იპოთეკის, ხოლო მოძრავი ქონება-გირავნობის უფლებით სს „თიბისი ბანკის“ სასარგებლოდ დატვირთულია „ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი ყველა კომპანიის საკრედიტო პროდუქტებით მომსახურების ხელშეკრულებისა და მის საფუძველზე გაფორმებული ან/და მომავალში გასაფორმებელი საბანკო კრედიტის ხელშეკრულებით ნაკისრი სასესხო ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, იმ შემთხვევაში თუ რომელიმე „ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი კომპანია დროულად და ჯეროვნად ვერ შეასრულებს სასესხო

ხელშეკრულებებით ნაკისრ ვალდებულებებს შემთხვევაში ბანკს უფლება ექნება მოსთხოვოს სს „ნიკორა ტრეიდის“ როგორც თავდებს „ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი რომელიმე კომპანიის გადასახდელი თანხის გადახდა. ასევე ბანკს მოცემულ შეთხვევაში უფლება ექნება ხელშეკრულებით შეთანხმებული წესით მოახდინოს სს „ნიკორა ტრეიდის“ იპოთეკით/გირავნობით დატვირთული უძრავ-მოძრავი ქონების რეალიზაცია რომელიმე კომპანიის მიერ გადასახდელი თანხის დასაფარად.

„კომპანია“ და სს „თიბისი ბანკი“ შეთანხმდნენ, რომ „კომპანიის“ მიერ გაცემული აღნიშნული კორპორაციული გარანტია და მასთან დაკავშირებული ვალდებულებები სუბორდინირებულ იქნებიან 2018 წლის 6 აგვისტოს გამოშვებულ ობლიგაციასთან მიმართებაში. ყოველგვარი გაუგებრობის თავიდან არიდების მიზნით, წინამდებარე ჩანაწერის მიზნებისთვის სუბორდინირებული ვალდებულება ნიშნავს ვალდებულებას როდესაც ზემოაღნიშნული გარანტიისა და მასთან დაკავშირებული ვალდებულებებიდან გამომდინარე მოთხოვნების დაკმაყოფილება მოხდება მხოლოდ ობლიგაციონერების მოთხოვნების სრულად დაკმაყოფილების შემდეგ.

1.3.6 კაპიტალი

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „კომპანიის“ სამართლებრივი ფორმა იყო შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, ხოლო 100%-იანი წილის მფლობელი სს „ნიკორა“.

2017 წლის ივლისში „კომპანიამ“ შეიცვალა იურიდიული ფორმა და ჩამოყალიბდა სააქციო საზოგადოებად. ავტორიზებულმა სააქციო კაპიტალმა შეადგინა 10,000,000 ჩვეულებრივი აქცია და განისაზღვრა 2.18 ლარის ნომინალური ღირებულებით.

	ჩვეულებრივი აქციები 2019	ჩვეულებრივი აქციები 2018
გამოშვებული აქციები		
ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა 2.18 ლარი თითოეული	9,454	9,367
სააქციო კაპიტალი წლის დასაწყისში (ათასი ლარი)	20,610	20,419
წლის განმავლობაში გამოშვებული და სრულად გადახდილი (ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა)	546	87
ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა 2.18 ლარი თითოეული	10,000	9,454
სააქციო კაპიტალი წლის დასაწყისში (ათასი ლარი)	21,800	20,610

საემისიო კაპიტალი (ათასი ლარი)

18,910

7,675

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის სააქციო კაპიტალი იყო 21,800 ათასი ლარი. დამატებით, აღნიშნული პერიოდისთვის, კომპანია ფლობდა 18,910 ათასის ღირებულების საემისიო კაპიტალს.

1.3.7 მოგება-ზარალის ანგარიშგების ძირითადი ელემენტების მიმოხილვა

ბრუნვა, გაყიდული საქონლის თვითღირებულება და საერთო მოგება

2019 წელს, რეალიზაციამ 440,3 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 28%-იან ზრდას წარმოადგენს წინა წელთან შედარებით. 2018 წელს აღნიშნულმა 344.9 მილიონი, რაც 29%-იან ზრდას წარმოადგენს წინა წელთან მიმართებით. 2017 წელს რეალიზაციამ 268.3 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 23%-ით მეტია წინა წელთან მიმართებით. 2016 წლისთვის „კომპანიის“ გაყიდვებმა 218.6 მილიონი შეადგინა, რაც 32%-იან ზრდას წარმოადგენს წინა წელს დაფიქსირებულ 165.4 მილიონთან შედარებით.

2015 წელს ახლადშემქნილი აქტივების ინტეგრაცია დასრულდა 2016 წლის ზაფხულში და კომპანიის მმართველობამ სრული კონცენტრაცია გადაიტანა გაფართოებული პლატფორმის ეფექტურობის ზრდაზე.

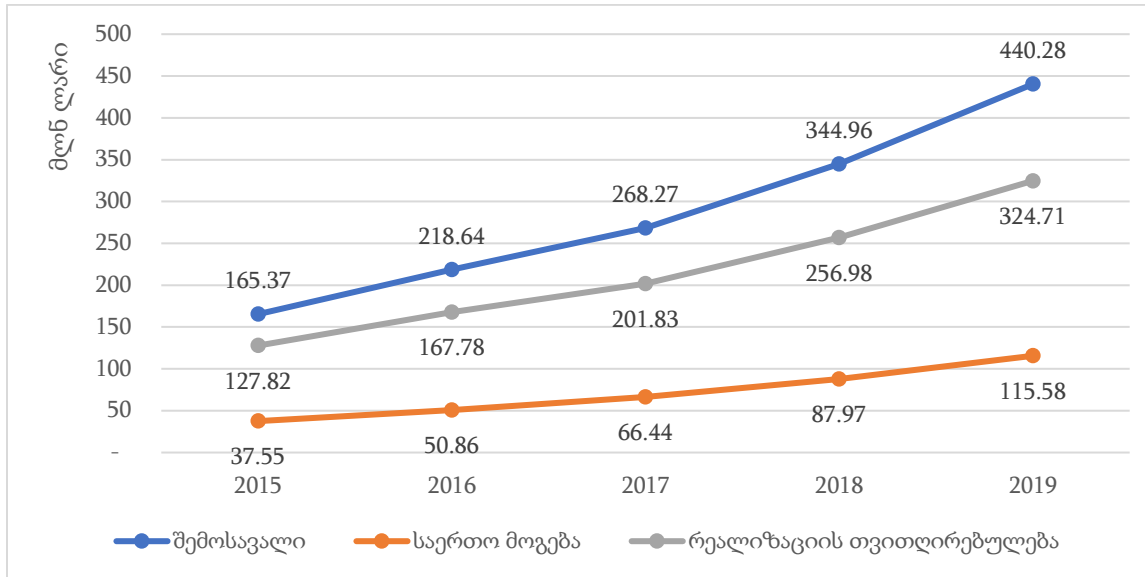
ათას ლარში	2015	2016	2017	2018	2019
შემოსავალი	165 369	218 637	268 272	344 957	440 281
რეალიზაციის თვითღირებულება	(127 823)	(167 781)	(201 831)	(256 984)	(324 795)
საერთო მოგება	37 546	50 856	66 441	87 973	115 576
საერთო მოგების მარჟა	22,7%	23,3%	24,8%	25,5%	26,25%

„კომპანია“ პროდუქციის უდიდეს ნაწილს ადგილობრივ ბაზარზე ყიდულობს ადგილობრივი მომწოდებლებისგან და პირდაპირ ყიდის მომხმარებელზე. იმის ზუსტად დადგენა თუ თავად ადგილობრივმა მომწოდებლებმა პროდუქციის რა ნაწილი შემოიტანეს იმპორტის მეშვეობით და რა გავლენა შეიძლება ჰქონდეს ადგილობრივი მომწოდებლების ფასებზე გაცვლით კურსებს მენეჯმენტის განცხადებით შეუძლებელია.

კომპანიას არ გააჩნია საკრედიტო გაყიდვები, ხოლო საბალანსო უწყისზე აღრიცხული სავაჭრო მოთხოვნების უმეტესი წილი (95%-ზე მეტი) მომწოდებლების მიმართ არის და არა მომხმარებლების მიმართ. „კომპანია“ მთლიანად საცალო ვაჭრობაზე არის ორიენტირებული და შესაბამისად საოპერაციო ჭრილში არ გააჩნია სხვადასხვა სეგმენტები.

კომპანიის ბრუნვა, გაყიდული საქონელის თვითღირებულება და საერთო მოგება

საოპერაციო ხარჯები და მოგება საოპერაციო საქმიანობიდან

ათას ლარში	2015	2016	2017	2018	2019
შემოსავალი	165 369	218 637	268 272	344 957	440 281
საერთო მოგება	37 546	50 856	66 441	87 973	115 576
საოპერაციო ხარჯები:					
სხვა შემოსავალი	1 461	238	460	387	819
დისტრიბუცია და მარკეტინგის ხარჯები	(30 320)	(29 385)	(35 028)	(48 714)	(58 352)
ადმინისტრაციული ხარჯები	10 604	(19 530)	(22 390)	(33 478)	(47 499)
სხვა ხარჯები	(260)	(1 020)	(438)	(244)	-
საოპერაციო ხარჯები	(39 723)	(49 697)	(57 396)	(82 049)	(105 032)
შედეგი საოპერაციო საქმიანობიდან	(2 177)	1 159	9 045	5 924	10 544
საოპერაციო მარჟა	-1,3%	0,5%	3,4%	1,7%	2,4%

„კომპანიის“ საოპერაციო ხარჯების შემადგენელი ნაწილების დინამიკა:

- მაღაზიათა რაოდენობის ზრდასთან ერთად დისტრიბუციისა და მარკეტინგის ხარჯებიც იზრდება. 2019 წელს დისტრიბუციისა და მარკეტინგის ხარჯებმა 58,3 მლნ ლარი შეადგინა, რაც წარმოადგენს 20%-იან ზრდას წინა წელთან შედარებით. 2018 წელს, წინა წელთან შედარებით აღნიშნული ხარჯები 39%-ით გაიზარდა და 48.7 მილიონი ლარი შეადგინა. 2017 წელს დისტრიბუციისა და მარკეტინგის ხარჯები 19%-ით გაიზარდა და 35.0 მილიონი ლარი შეადგინა. 2016 წელს ეს ხარჯები 3%-ით 29.4 მილიონამდე შემცირდა წინა წელთან შედარებით მიუხედავად იმისა, რომ „კომპანიამ“ განაგრძო ზრდა;

- ადმინისტრაციულმა ხარჯებმა 2015 წელს 10.6 მილიონი შეადგინა. 2016 წელს ხარჯები 19.5 მილიონამდე გაიზარდა, რაც გაზრდილი კომუნალური ხარჯებით, ხელფასებით და მარაგების ჩამოწერით იყო გამოწვეული. 2017 წელს ადმინისტრაციული ხარჯები 15%-ით გაიზარდა და 22.4 მილიონი შეადგინა. 2018 წელს ადმინისტრაციული ხარჯები 50%-ით გაიზარდა და 33.5 მილიონი შეადგინა. ხოლო 2019 წელს ადმინისტრაციულმა ხარჯებმა 47,5 მლნ ლარი შეადგინა, რაც 42%-იან ზრდას ნიშნავს.
- მთლიანობაში, 2019 წელს საოპერაციო მოგებამ 10,5 მლნ ლარი შეადგინა, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან ზრდას წინა წელთან შედარებით (78%-იანი ზრდა). 2018 წელს აღნიშნულმა შეადგინა 5.9 მილიონი. 2017 წელს საოპერაციო მოგებამ 9.0 მილიონი შეადგინა, რაც მნიშვნელოვნად აღემატება 2016 წელს არსებულ 1.2 მილიონ ლარს. გაუმჯობესებული საოპერაციო შედეგები გამოწვეული იყო როგორც საერთო მოგების მარჯის ზრდით, ასევე შემოსავლების ზრდასთან შედარებით საოპერაციო ხარჯების უფრო ნელი ზრდით, რამაც საბოლოო ჯამში გამოიწვია საოპერაციო მარჯის ზრდა 2018 წელს არსებული 1.7%-დან 2019 წელს არსებულ 2.4%-მდე.

მაღაზიების საიჯარო ხარჯების დაახლოებით 76% დენომინირებულია აშშ დოლარში. მომავალში „კომპანია“ გეგმავს იჯარის ხარჯები ლარში გადაიყვანოს და კონკრეტული მაღაზიის გაყიდვების მოცულობებს დაუკავშიროს.

არასაოპერაციო ხარჯები და წმინდა მოგება

„კომპანიის“ მომგებიანობაზე ბოლო ორი წლის განმავლობაში მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია არასაოპერაციო ხარჯებმა, რაც გამოიწვია გაცვლითი კურსების ცვლილებამ და საპროცენტო ხარჯებმა.

ათას ლარში	2015	2016	2017	2018	2019
ფინანსური ხარჯი	(2 554)	(4 640)	(4 138)	(4 210)	(15 078)
სხვა ფინანსური ხარჯები	(2 768)	(3 268)	929	(417)	(7 309)
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	(260)	(1 083)	(1 904)	(1 443)	(2 135)
მოგება/(ზარალი)	(7 759)	(7 832)	3 932	(146)	(13 978)
დაბეგვრამდე					
მოგების გადასახადი	568	153	(490)	(995)	(1 510)
წლის წმინდა მოგება	(7 191)	(7 679)	3 442	(1 141)	(15 488)
წლის წმინდა მოგების მარჟა	-4,3%	-3,5%	1,3%	-0,3%	-3,5%

საპროცენტო ხარჯი მნიშვნელოვნად გაიზარდა 2015 წელს და 2.6 მილიონი შეადგინა. 2016 წელს ხარჯი 4.6 მილიონამდე გაიზარდა; 2015 წლის მეორე ნახევარში „ნუგემის“ ქსელის შეძენის მიზნით მოხდა დამატებითი სასესხო ვალდებულებების მოზიდვა. სწორედ ამით აიხსნება 2016 წელს საპროცენტო ხარჯების ზრდაც. 2017 წელს საპროცენტო ხარჯი 4.1 მილიონ ლარამდე შემცირდა რაც შემცირებული სესხების ბალანსით და გაუმჯობესებული

საპროცენტო განაკვეთებით იყო გამოწვეული. 2018 წელს საპროცენტო ხარჯებმა 4.2 მლნ ლარი შეადგინა, 2019 წელს კი - 15,1 მლნ ლარი. აღნიშნული გამოწვეულია IFRS 16-ის მიღებით, რომელმაც შეცვალა იჯარების აღრიცხვის წესი და შესაბამისად გაზარდა საპროცენტო ხარჯი.

კომპანიის ან მისი შვილობილების გადახდისუნარობის, ოპერაციების შეჩერების ან გაკოტრების შემთხვევებს ადგილი არ ჰქონია.

1.4 ფინანსური რისკების მართვა

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებულ სხვადასხვა რისკებს ექვემდებარება. ძირითადი რისკების ტიპებია საბაზრო, საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკი.

ჯგუფი არ არის ჩართული ფინანსური აქტივებით ვაჭრობაში სპეკულაციური მიზნებისთვის და არ უშვებს ოფციონებს. ძირითადი ფინანსური რისკები, რომლებიც ჯგუფთან არის დაკავშირებული აღწერილია ქვემოთ.

ფინანსური რისკის ფაქტორები

ა) საბაზრო რისკი

ჯგუფს აქვს საბაზრო რისკი ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად და ძირითადად მისი რისკები დაკავშირებულია სავალუტო რისკთან, რომელიც გამომდინარეობს მისი საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობიდან.

1.4.1.1 უცხოური ვალუტის რისკი

ჯგუფი განხორციელებს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ გარკვეულ ტრანზაქციებს. აქედან გამომდინარე, წარმოიშობა სავალუტო კურსის მერყეობასთან დაკავშირებული რისკი.

ჯგუფის ტრანზაქციების უმეტესობა განხორციელებულია ეროვნულ ვალუტა ლარში. საკურსო სხვაობების რისკი ძირითადად წარმოიშობა უცხოურ კომპანიებთან განხორციელებული გაყიდვებითა და შესყიდვებით, რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც იწვევს ჯგუფის სავალუტო რისკს განხილულია ქვემოთ. ნაჩვენები თანხები, არის ის თანხები რომლებიც წარედგინება ხელმძღვანელობას და გადაყვანილია ქართულ ლარში წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური კურსით:

ათასი ლარი

2019 წლის 31 დეკემბერი

ფინანსური აქტივები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ფული და საბანკო ანგარიშები

სულ ფინანსური აქტივები

ფინანსური ვალდებულებები

	დოლარი	ევრო
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	78	276
ფული და საბანკო ანგარიშები	1	-
სულ ფინანსური აქტივები	79	276

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	79	581
საიჯარო ვალდებულებები	93,442	571
სულ ფინანსური ვალდებულებები	93,521	1,152
წმინდა პოზიცია	(93,442)	(876)

ათასი ლარი

2018 წლის 31 დეკემბერი

ფინანსური აქტივები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	230	74
სულ ფინანსური აქტივები	230	74

ფინანსური ვალდებულებები

სესხები	9,749	405
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	123	322
სულ ფინანსური ვალდებულებები	9,872	727
წმინდა პოზიცია	(9,642)	(653)

ცხრილი ასახავს დოლარის მიმართ ლარის 15%-იანი (2018: 15%) კლება/მატების გავლენას ჯგუფზე. აღნიშნული 15% (2018: 15%) არის ხელმძღვანელობის მიერ შეფასებული სავარაუდო ცვლილება ლარისა და დოლარის და ევროს გაცვლით კურსებში. მგრძობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ დომინანტ ვალუტებს და ახდენს წლის ბოლოს მათ კორექტირებას 15%-იანი (2018: 15%) განაკვეთით.

ქართული ლარი რომ გამყარებულიყო დოლარისა და ევროსთან მიმართებაში 15%-ით (2018: 15%), მაშინ აღნიშნულს ექნებოდა შემდეგნაირი გავლენა:

ათასი ლარი	აშშ დოლარის გავლენა		ევროს გავლენა	
	2019	2018	2019	2018
მოგება/ზარალი	14,016	1,446	131	98

სავალუტო კურსის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკის სიდიდე, წლის განმავლობაში დამოკიდებულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებულ ოპერაციებთან. მიუხედავად ამისა, მიჩნეულია რომ ზემოთ აღნიშნული ანალიზი წარმოადგენს ჯგუფის სავალუტო რისკთან მიმართებით კავშირს.

1.4.1.2 საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ჯგუფს გააჩნია საპროცენტო განაკვეთის რისკი, რადგან სესხები წარმოდგენილია როგორც მცურავი, ასევე ფიქსირებული განაკვეთით. ჯგუფის მიერ იმართება ეს რისკი შესაბამისი ფიქსირებული და მცურავი საპროცენტო განაკვეთის სესხების თანაფარდობით.

შემდეგი ცხრილი მოიცავს საშუალო კონტრაქტის და ეფექტური პროცენტის განაკვეთს:

2019

ვალდებულებები
უზრუნველყოფილი საბანკო სესხი
 ლარი
 დოლარი
 ევრო

ობლიგაციები
 ლარი

2018

ვალდებულებები
უზრუნველყოფილი საბანკო სესხი
 ლარი
 დოლარი
 ევრო
ობლიგაციები
 ლარი

საშუალო საპროცენტო
 განაკვეთი
 კონტრაქტით ეფექტური

11.84%	12.38%
- %	- %
- %	- %

11%	12.46%

საშუალო საპროცენტო
 განაკვეთი
 კონტრაქტით ეფექტური

10.58%	10.69%
8.48%	9.36%
7.50%	7.76%
11%	11.5%

საპროცენტო განაკვეთზე მგრძობელობის ანალიზის ჩასატარებლად ქვემოთ მომზადებულია 3%-ის საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება. 3% წარმოადგენს ხელმძღვანელობის შეფასებას შესაძლო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების შესახებ.

თუ საპროცენტო განაკვეთი იყო 3%-ით მაღალი/დაბალი და ყველა სხვა ცვლადები იყო უცვლელი, ჯგუფი:

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წლის ბოლოს მოგება გაიზრდებოდა/შემცირდებოდა 52 ათასი ლარით (2018: გაიზრდებოდა/შემცირდებოდა 69 ათასი ლარით);

ჯგუფის მგრძობელობა საპროცენტო განაკვეთზე იზრდება/მცირდება ძირითადად იმის გამო, რომ იცვლება საქართველოს ეროვნული ბანკის რეფინანსირების მცურავი საპროცენტო განაკვეთი.).

1.4.1.3 საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი ნიშნავს იმას, რომ კონტრაქტორი ვერ შეასრულებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ ნაკისრ ვალდებულებებს, რის შედეგადაც ჯგუფი მიიღებს ფინანსურ ზარალს. ჯგუფი განიცდის საკრედიტო რისკს ფინანსური აქტივებისგან, რომლებიც მოიცავენ ფულს ხელზე და საბანკო ანგარიშებზე, ასევე სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს.

საკრედიტო რისკის მართვა ჯგუფის მხრიდან ხორციელდება საკრედიტო რისკის მართვის პოლიტიკასა და პროცედურებზე დაყრდნობით.

საკრედიტო რისკები, რომელიც დაკავშირებულია ბანკებში განთავსებულ ნაღდ ფულთან,

უზრუნველყოფილია კარგი რეპუტაციის მქონე ბანკებში მათი განთავსებით.

ჯგუფი მუდმივად აკვირდება კლიენტთა კრედიტუნარიანობას. სადაც შესაძლებელია, იგი მოიძიებს და იყენებს გარე საკრედიტო რეიტინგებს ან/და ანგარიშებს კლიენტთა შესახებ. ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს ურთიერთობას მხოლოდ კრედიტუნარიან მხარეებთან. საკრედიტო პირობები მერყეობს 30-დან 90 დღემდე. მიმდინარე საკრედიტო რისკი იმართება ხანდაზმულობის ანალიზისა და კლიენტზე საკრედიტო ლიმიტის განსაზღვრის საფუძველზე.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები წარმოიშობა ბევრ მომხმარებელთან სხვადასხვა სფეროდან, ფართო გეოგრაფიულ არეალზე. ჯგუფი არ ფლობს რაიმე სახის უზრუნველყოფას სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ანგარიშებზე.

1.4.1.4 სავაჭრო მოთხოვნები

მთლიანი სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარებისთვის, ჯგუფი იყენებს ფასს 9-ის გამარტივებულ მოდელს, ვინაიდან ეს მუხლები არ შეიცავენ მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისთვის, სავაჭრო მოთხოვნები შეფასდა საერთო მიდგომით, ვინაიდან მათ აქვთ საერთო საკრედიტო რისკის მახასიათებლები. მათი დაჯგუფება ხდება ხანდაზმულობის მიხედვით.

სავაჭრო მოთხოვნები ჩამოიწერება (ე.ი. წყდება მათი აღიარება), როცა აღარ არსებობს მათი დაბრუნების გონივრული მოლოდინი.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გათვალისწინებით, ჯგუფი არ ხასიათდება რაიმე მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკით რომელიმე კონტრაგენტის ან საერთო მახასიათებლების მქონე კონტრაგენტების ჯგუფის მიმართ. მომხმარებლებთან არსებული წარსული გამოცდილების საფუძველზე დაყრდნობით ხელმძღვანელობა სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებულ საკრედიტო ხარისხს დადებითად აფასებს.

სავაჭრო მოთხოვნები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით განსაზღვრულია შემდეგნაირად:

2019 წლის 31 დეკემბერი	წმინდა საბალანსო ღირებულება
1 თვეზე ნაკლები	7,002
1-დან 6 თვემდე	1,868
6 თვიდან 1 წლამდე	104
1 წელზე მეტი	272
	<u>9,246</u>

სავაჭრო მოთხოვნები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით განსაზღვრულია შემდეგნაირად:

2018 წლის 31 დეკემბერი	წმინდა საბალანსო ღირებულება
1 თვეზე ნაკლები	6,088
1-დან 6 თვემდე	1,624
6 თვიდან 1 წლამდე	91
1 წელზე მეტი	236
	8,039

1.4.1.5 ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფი ვერ შეძლებს დროულად დაფაროს ვადადამდგარი ვალდებულებები.

ჯგუფი ახორციელებს ფრთხილ პოლიტიკას ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით, რომელიც გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულის და მისი ექვივალენტების ფლობას, აგრეთვე მაღალ ლიკვიდური აქტივების ფლობას, რათა მან დროულად გადაიხადოს ყველა საოპერაციო და სასახო ვალდებულება.

შემდეგი ცხრილი დეტალურად ასახავს არადერივატული ფინანსური ვალდებულებების გადახდის პერიოდს. ცხრილი შედგენილ იქნა ფინანსური ვალდებულებების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადებით, დაფუძნებული უახლოეს თარიღზე, როდესაც შეიძლება ჯგუფის მიმართ მოთხოვნილ იქნას აღნიშნული ვალდებულების გასტუმრება. ცხრილი შეიცავს ფულად ნაკადების, როგორც ძირს, ასევე პროცენტს.

2019	საპროცენტო განაკვეთის არმქონე	ფინანსური საიჯარო ვალდებულება	ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე	ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე	ჯამი
ათასი ლარი					
საშუალო შეწონილი(%)	-	10.12%	12.37%	12.01%	
6 თვეზე ნაკლები	73,384	14,676	10,071	229	98,360
6 თვიდან 1 წლამდე	-	12,770	3,414	229	16,413
1-5 წლამდე	-	85,411	39,836	4,895	130,142
5 წელზე მეტი	-	26,417	-	-	26,417
	74,384	139,274	53,321	5,353	271,332

2018	საპროცენტო განაკვეთის არმქონე	ფინანსური საიჯარო ვალდებულე ბა	ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე	ფიქსირებუ ლი საპროცენტო განაკვეთის მქონე	ჯამი
ათასი ლარი					

საშუალო					
შეწონილი(%)	-	-	9.83%	10.02%	
6 თვეზე ნაკლები	63,059	-	8,972	3,750	75,781
6 თვიდან 1 წლამდე	-	-	3,138	-	3,138
1-5 წლამდე	-	-	45,096	-	45,096
5 წელზე მეტი	-	-	-	-	-
	63,059	-	57,206	3,750	124,015

ჯგუფი ითვალისწინებს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს ფინანსური აქტივებისგან ლიკვიდურობის რისკის, კერძოდ ფულადი და დებიტორული დავალიანებების, შესაფასებლად და სამართავად.

1.5 „კომპანიის“ ბიზნესთან დაკავშირებული რისკები

„კომპანიამ“ შესაძლებელია ვერ შეინარჩუნოს საკუთარი ზრდის მაჩვენებელი და/ან ამჟამინდელი პოზიცია ბაზარზე.

როგორც ქვემოთ მოცემული ბიზნეს-აღწერილობიდან დასტურდება, ბაზარი, რომელზეც „კომპანია“ ოპერირებს, არის ძალიან ცვალებადი და ხასიათდება ახალი მოთამაშეების გამოჩენით და არსებული მოთამაშეების გასვლით. ახალ მოთამაშეებს აქვთ სხვადასხვა დონის ფინანსური შესაძლებლობები და ბაზარზე მუშაობის გამოცდილება. მიუხედავად იმისა, რომ „კომპანია“ ბაზარზე ბოლო 10 წლის მანძილზე წარმატებულად ფუნქციონირებს, ხასიათდება მზარდი ტენდენციით და ფართოვდება, ახლადგამოჩენილი კონკურენტების გამოცდილების მაღალი დონის ან „კომპანიის“ მიერ თავისი განვითარების მიზნების (რომლებიც ძირითადად მოიცავს ბაზრის წილის ზრდას და პლატფორმის გაფართოებას ქვეყნის რეგიონებში) მიუღწევლობის შედეგად, „კომპანიამ“ შესაძლებელია ვერ შეინარჩუნოს საკუთარი ზრდის მაჩვენებელი და/ან ამჟამინდელი პოზიცია ბაზარზე.

საქართველოს საცალო ყოველდღიური მოხმარების საქონლის ბაზარი მაღალ კონკურენტულია და რთულია დანამდვილებით თქმა, რომ კომპანია შეძლებს წარმატებით გაუწიოს კონკურენცია მის არსებულ და მომავალ კონკურენტებს.

საცალო ვაჭრობის სფერო მაღალ კონკურენტულია. კომპანია კონკურენციას უწევს როგორც სხვადასხვა მასშტაბის მქონე ქართულ საცალო მოვაჭრეებს, ისე საერთაშორისო ოპერატორებს.

კომპანიის კონკურენტების აქტიურობამ და ცვლილებებმა მათ საოპერაციო და სხვა ბიზნეს სტრატეგიებში, ფასებში, მომსახურების გაუმჯობესებამ, ახალი კონკურენტების გამოჩენამ ბაზარზე ან კონკურენტული ახალი ბრენდების შემოსვლამ შესაძლოა შეამციროს კომპანიის შემოსავლები გაყიდვებიდან, გაზარდოს მიმდინარე ხარჯები და/ან შეამციროს მოგების მარჟა. თუ კომპანია ვერ შეძლებს მომხმარებლისთვის პროდუქტების შეთავაზებას კონკურენტულ

ფასად, თუ მომხმარებლები არ დაკმაყოფილდებიან ნიკორა ტრეიდის პროდუქტის არჩევანით, ან თუ კომპანიის საკუთარი მარკის საქონელი არ იქნება კონკურენტუნარიანი, კომპანიის კლიენტებმა შესაძლოა შეამცირონ ან შეწყვიტონ მათი ყიდვა კონკურენტების სასარგებლოდ. ამ და სხვა ფაქტორებმა შესაძლოა გამოიწვიოს კომპანიის შემოსავლების შემცირება გაყიდვებიდან, საბაზრო წილის დაკარგვა ან იძულებითი რეაგირება მისი კონკურენტების მიერ განხორციელებულ აგრესიულ საფასო პოლიტიკაზე, რაც გამოიწვევს არსებული მოგების მარჟის შემცირებას.

კომპანიის მიზანია ჰქონდეს მიმზიდველი ფასები, ასორტიმენტი და მაღაზიის ფორმატი, იმგვარად, რომ შეძლოს კონკურენციის გაწევა სხვადასხვა ბაზრებზე. კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს ბაზარს, სავაჭრო შესაძლებლობებს და კონკურენტების საქმიანობებს; თვალყურს ადევნებს მთელი რიგი ღონისძიებების შესრულებას, რომელსაც გადაწყვეტი მნიშვნელობა აქვს მომსახურების მაღალი ხარისხის შესანარჩუნებლად; კომპანია მუდმივად აკვირდება მომხმარებლის აღქმებს საკუთარი და კონკურენტების შესახებ, იმისათვის, რომ საჭიროების შემთხვევაში სწრაფი რეაგირება შეძლოს.

კომპანიას აქვს რისკები ახალი ან არსებული საცალო მაღაზიების გაფართოებასთან და განვითარებასთან დაკავშირებით

კომპანია სწრაფად გაიზარდა მას შემდეგ რაც საქმიანობა დაიწყო. მაღაზიათა ქსელი, რომელიც მოიცავდა 72 სავაჭრო ობიექტს 2010 წელს, 2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს 288 სავაჭრო ობიექტს.

ზრდის ამგვარი ტემპის გამო შესაძლოა შემცირდეს კომპანიის ეფექტურობა, წარმოიქმნას სირთულეები ოპერაციების დონეზე, გამოიწვიოს წყვეტა საწარმოო ციკლში (შესყიდვა, მომარაგება). უნდა აღინიშნოს, რომ ამ რისკების მართვაში კომპანიას დიდი გამოცდილება აქვს. 2015 წელს მოხდა ნუგეშის ქსელის შესყიდვა, ასევე აქტიურად მიმდინარეობდა ახალი მაღაზიების გახსნა. ყოველივე ამის შედეგად 2015 წელს სავაჭრო ობიექტების რაოდენობა 93-ით გაიზარდა, რაც 85%-იან ზრდას ნიშნავს. ახლადშემენილი აქტივების ინტეგრაცია 2016 წელს წარმატებით დასრულდა, რაზეც მეტყველებს კომპანიის საოპერაციო შედეგების ზრდა, რომელიც აღმავალ ტრენდს ინარჩუნებს.

თუმცა, მიუხედავად ექსპანსიასთან დაკავშირებული რისკების ადექვატური მენეჯმენტისა, სწრაფმა ზრდამ შესაძლოა მნიშვნელოვანი წნეხი შეუქმნას ხელმძღვანელობას და მათი ყურადღება შეასუსტოს ყოველდღიურ საოპერაციო საკითხებთან დაკავშირებით.

კომპანიას შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას რომელიმე მომწოდებელზე დამოკიდებულების მაღალმა ხარისხმა

აღნიშნულმა შესაძლოა კომპანიას სირთულეები შეუქმნას რამდენიმე მიმართულებით. მაგ.: წყვეტა პროდუქციის მოწოდებაში, რომელიმე მომწოდებლის ბაზრიდან გასვლა. კომპანია აღნიშნულ რისკებს მართავს მომწოდებლების მაქსიმალური დივერსიფიკაციის გზით. უმსხვილესი მომწოდებლის წილი („ნიკორა ჯგუფში“ შემავალი კომპანიების გარდა) ნაკლებია 5%-ზე. გარდა ამისა პროდუქტების თითოეულ კატეგორიაში რამდენიმე მომწოდებელია, რომლებიც ერთმანეთის კონკურენტები არიან, შესაბამისად, რომელიმე მათგანის გასვლა ქსელიდან არ იწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებას კომპანიის საქმიანობაში, რადგან ასეთ მომწოდებელს მარტივად ანაცვლებს მისი კონკურენტი. ასევე შესაძლებელია საჭიროების შემთხვევაში მნიშვნელოვანი პროდუქტების საკუთარი ძალებით იმპორტი.

კომპანია შესაძლოა აღმოჩნდეს მარაგების გაუვარების რისკის წინაშე პროდუქციის ვადის გასვლის გამო.

ამჟამად, მარაგების ბალანსის მონიტორინგი ხორციელდება გაყიდვების განყოფილების მიერ, პროდუქტის ვიზუალური მდგომარეობის, ვადის გასვლის, თაროების მოწესრიგების და სხვა პირობების რეგულარული შემოწმების გზით. ასევე მაღაზიებში პროდუქციის განლაგების და რეალიზაციისას „FIFO“ მეთოდის დაცვით, რაც გულისხმობს რიგითობის დაცვას და პირველ რიგში უფრო ადრე შეძენილი პროდუქტის განლაგებას და გაყიდვას. დაზიანებული და/ან ვადაგასული პროდუქტები უბრუნდება მომწოდებელს ან იგზავნება საწყობში გასანადგურებლად.

კომპანია მეტწილად თვითდაზღვევის მექანიზმის გათვალისწინებით მუშაობს და შესაბამისად, რამდენიმე სადაზღვევო შემთხვევის ერთდროულად დადგომამ შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს მის საქმიანობაზე.

კომპანიის მაღაზიები ძირითადად განთავსებულია იჯარით აღებულ ფართებში. შესაბამისად, არც თვითონ უძრავი ქონება და არც მასში განთავსებული მარაგები თუ მანქანა-დანადგარები არ არის დაზღვეული. კომპანიას მიაჩნია, რომ აღნიშნული რისკი მეტწილად დივერსიფიცირებულია, ვინაიდან მაღაზიები საკმაოდ მცირე მოცულობისაა და ერთი კონკრეტული ლოკაციის დაზიანებამ (თუნდაც სრულმა) არ შეიძლება მოიტანოს იმხელა ზიანი, რაც ფინანსურად მომგებიანს გახდიდა შესაბამისი ობიექტების დაზღვევას.

მიუხედავად ზემოთქმულისა, იმ შემთხვევაში, თუ ერთდროულად დადგება სადაზღვევო რისკი ობიექტების მნიშვნელოვან რაოდენობაში ამან შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის საოპერაციო შედეგებსა და ზოგადად, მის საქმიანობაზე.

ფინანსური ანგარიშგების ახალი სტანდარტების გავლენა „კომპანიაზე“

„კომპანიის“ მენეჯმენტი ვარაუდობს, რომ დროულად მოახდენს ჯგუფის საანგარიშგებო პოლიტიკაში შესაბამისი სტანდარტების, ცვლილებებისა და ინტერპრეტაციების ასახვას, რომლებიც გამოქვეყნებულია, თუმცა ჯერჯერობით არ არის ეფექტური.

2018 წლის 1 იანვრის საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარება და შეფასება მოხდება ფასს 9-ის შესაბამისად, რომელიც ჩაანაცვლებს ბასს 39-ს. „კომპანიის“ მენეჯმენტის შეფასებით ამ ცვლილებას არ ექნება მატერიალური ზეგავლენა „კომპანიის“ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. 2018 წლის 1 იანვრიდან, ასევე იცვლება კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების აღრიცხვასთან დაკავშირებული სტანდარტი (ფასს 15). გარდა ამისა, 2019 წლის 1 იანვრიდან, იჯარის აღრიცხვა მოხდება ფასს 16-ის მეშვეობით, რომელიც მოითხოვს, რომ ფინანსურ ანგარიშგებაში იჯარის აღრიცხოს როგორც აქტივი „გამოყენების უფლებით“ და იჯარის ვალდებულება.

„კომპანიის“ ხელმძღვანელობას ჯერ არ შეუფასებია აღნიშნულ სტანდარტებთან დაკავშირებული ცვლილებების ეფექტი და მათი გავლენა კომპანიის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

კომპანია მგრძობიარეა როგორც საერთო მაკროეკონომიკური ცვლილებების ასევე სამომხმარებლო მოთხოვნის მიმართ

ბიზნესის მომგებიანობაზე შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ზოგადი ეკონომიკური პირობების გაუარესებამ. კომპანიას არ აქვს კონტროლი ეკონომიკურ ფაქტორებზე, რომელიც გავლენას ახდენს მის საქმიანობაზე, როგორცაა საოჯახო და სამომხმარებლო ხარჯები. ეს ფაქტორები უფრო ართულებს კომპანიისთვის წინასწარ განჭვრიტოს ცვლილებები მისი მომწოდებლის ხარჯებში, მომხმარებლების განწყობაში, რამაც შესაძლოა არსებითი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს კომპანიის ეფექტურობაზე მისი საოპერაციო და ფინანსური შედეგების თვალსაზრისით.

რყევები საქართველოს საცალო ყოველდღიური მოხმარების საქონლის ბაზარზე ისტორიულად დაკავშირებულია ცვლილებებთან საერთო ეკონომიკურ პირობებში, მოხმარებასთან, რომელიც ზოგადად იზრდება ეკონომიკური ექსპანსიის დროს და მცირდება რეცესიის დროს. საქართველოში ეკონომიკური ვარდნა გავლენას ახდენს როგორც საერთო მაკროეკონომიკურ პირობებზე, ასევე პირადი მოხმარების დონეზე. სამომხმარებლო მოთხოვნის შემცირებამ საქართველოში ასევე შესაძლოა გამოიწვიოს კონკრეტულ მომწოდებლებთან მოქმედი მიწოდების ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ფასდაკლების პირობის შეუსრულებლობა, რომელიც საზიანო გავლენას იქონიებს კომპანიის საოპერაციო შედეგებზე.

ვალუტის კურსის ცვლილებებმა იქონია და შეიძლება მომავალშიც იქონიოს გავლენა „კომპანიაზე“.

“კომპანიის“ ხარჯების გარკვეული ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, უმეტესად აშშ დოლარში, მაშინ როცა მისი შემოსავლის დიდი ნაწილი დენომინირებულია ქართულ ლარში. „კომპანია“ პროდუქციის უდიდეს ნაწილს ადგილობრივ ბაზარზე ყიდულობს ადგილობრივი მომწოდებლებისგან და პირდაპირ ყიდის მომხმარებელზე. ადგილობრივი იმპორტიორებისგან გაკეთებული შესყიდვები ლარში არის დენომინირებული და კურსის ცვლილება პირველ რიგში იმპორტიორებზე ახდენს გავლენას და მხოლოდ შემდეგ შეიძლება გადაეცეს „კომპანიას“. გასაყიდი საქონელი სწრაფად ბრუნვადია, რის გამოც „კომპანიას“ საკურსო ცვლილებების შედეგად შეცვლილი თვითღირებულების გასაყიდ ფასებში ასახვა მალევე შეუძლია. იმის ზუსტად დადგენა თუ თავად ადგილობრივმა მომწოდებლებმა პროდუქციის რა ნაწილი შემოიტანეს იმპორტის მეშვეობით და რა გავლენა შეიძლება ჰქონდეს ადგილობრივი მომწოდებლების ფასებზე გაცვლით კურსების ცვლილებას მენეჯმენტის შეფასებით შეუძლებელია.

„კომპანიის“ საიჯარო კონტრაქტები უმეტესწილად აშშ დოლარშია დენომინირებული და მათთან მიმართებით „კომპანიას“ ყოველთვის არ აქვს შესაძლებლობა აწარმოოს მოლაპარაკებები სახელშეკრულებო პირობებთან დაკავშირებით, რათა შეამციროს საკუთარი სავალუტო რისკები, და, ამასთან, ფასების ზრდა ქართულ ლარში შეიძლება იყოს კონტრპროდუქტიული (გამოიწვიოს მომხმარებელთა რაოდენობის შემცირება). შედეგად, ვალდებულებების ვალუტის კურსის მიმართ ლარის კურსის ნებისმიერმა გაუფასურებამ შესაძლებელია გამოიწვიოს წმინდა მოგების შემცირება, რამაც, თავის მხრივ, შეიძლება განაპირობოს ბიზნესის ზრდისკენ მიმართული ინვესტიციების შეწყვეტა და მენეჯმენტის მობილიზება არსებული საბაზრო პოზიციის შენარჩუნებისკენ და აღნიშნულმა შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიაზე“.

მიუხედავად იმისა, რომ „კომპანიას“ სურს შეამციროს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ვალდებულებების რაოდენობა, მსგავსი ზომები არ იძლევა უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკებისგან დაცვის გარანტიას. თუ ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლართან მიმართებაში შეიცვლება, ამან შესაძლებელია „კომპანიას“ მიაყენოს ზიანი, რამაც, თავის მხრივ, შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიაზე“.

„კომპანია“ ოპერირებს ისეთ სფეროში, რომლის მარეგულირებელი კანონმდებლობა დინამიურია და მუდმივად იცვლება.

რამდენადაც „კომპანია“ ძირითადად ოპერირებს საკვების და საყოფაცხოვრებო საქონლის საცალო ვაჭრობის სექტორში, აღნიშნული სფეროს მარეგულირებელი კანონმდებლობა ყოველთვის იყო საზოგადოებრივად სენსიტიური საკითხი. 2004 წლის შემდეგ, „მთავრობის“

მიერ ბაზრის ფართო ლიბერალიზაციას მოჰყვა საკვები პროდუქტების ხარისხისა და მათი წარმოების მარეგულირებელი კანონმდებლობის განვითარების ტენდენცია.

მარეგულირებელი კანონმდებლობა შესაძლებელია შეიცვალოს, რამდენადაც საქართველო, ევროკავშირის ბაზარზე სრული ინტეგრაციის მიზნით, ახორციელებს საკუთარი კანონმდებლობის ჰარმონიზაციას ევროკავშირის კანონმდებლობასთან, „ასოციაციის ხელშეკრულებისა“ და „ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების“ („DCFTA“) საფუძველზე. „კომპანიის“ მენეჯმენტის აზრით, საქართველომ, მსგავსი ჰარმონიზაციის ფარგლებში, მომავალში შესაძლოა მიიღოს ევროკავშირის საკვების უსაფრთხოების რეგულაციების ეკვივალენტური რეგულაციები, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს კომპანიის დანახარჯების ზრდა.

„კომპანიას“ შესაძლებელია წარმოეშვას მნიშვნელოვნად მეტი დავალიანება ან განახორციელოს სხვა ქმედებები, რამაც შეიძლება გაზარდოს ზემოთ მითითებული რისკების ინტენსივობა.

ორგანული ზრდის ეფექტურად მართვის მიზნით, „კომპანიამ“ დროულად უნდა გააფართოვოს და განავითაროს თავის ოპერაციული სისტემები და პროცედურები. თუ „კომპანია“ ვერ შეძლებს ამას საჭირო სახსრების ან კვალიფიციური პერსონალის არარსებობის გამო, შესაძლებელია იგი ვეღარ მოემსახუროს მისი მომხმარებლების მოთხოვნებს, აიყვანოს და შეინარჩუნოს ახალი თანამშრომლები, დაიწყოს ახალი ბიზნესი, ეფექტურად მართოს ბიუჯეტის ხარჯები, ზუსტად განსაზღვროს ოპერაციული ხარჯები ან სხვაგვარად ეფექტურად წარმართოს საკუთარი ბიზნესი. იმ საქმიანობის სფეროების ბუნების გათვალისწინებით, რომლებშიც „კომპანიას“ ოპერირებს, შესაძლებელია მას დროდადრო მოუწიოს პოტენციურ დანახარჯებთან დაკავშირებით მენეჯმენტის გათვლების შეცვლა და, შედეგად, უფრო ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში, შეიძლება ასევე შეიცვალოს მისი დაფინანსების მოთხოვნები. აღნიშნულმა შესაძლოა გამოიწვიოს პროექტის დანახარჯების რესტრუქტურისზაცია და გაზარდოს ან შეამციროს „კომპანიის“ მოსალოდნელი ფულადი სახსრების მიმოქცევა.

მითითებულმა რისკმა, ასევე ზემოთ აღწერილმა ნებისმიერმა სხვა ფაქტორმა, შეიძლება გამოიწვიოს „კომპანიის“ დაფინანსების მოთხოვნების ზრდა, რამაც, თავის მხრივ, შესაძლებელია გაზარდოს „კომპანიის“ სავალო ტვირთი. აღნიშნულმა შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ განვითარების სტრატეგიასა და ასევე მის უნარზე დროულად შეასრულოს ფინანსური ვალდებულებები.

საქართველოში განვითარებულ მაკროეკონომიკურ და პოლიტიკურ მოვლენებთან დაკავშირებული რისკები

„კომპანიის“ ოპერაციები სრულად ხორციელდება საქართველოში და მისი შემოსავალი მთლიანად მიღებულია საქართველოში არსებული წყაროებიდან. შესაბამისად, „კომპანიის“ საერთო ფინანსური მდგომარეობა და მისი ოპერაციების შედეგები მნიშვნელოვნად დამოკიდებულია საქართველოში არსებულ ეკონომიკურ, სამართლებრივ და პოლიტიკურ პირობებზე. ისეთ ფაქტორებს, როგორცაა მთლიანი შიდა პროდუქტი („მშპ“), ინფლაცია, საპროცენტო განაკვეთები და ვალუტის გაცვლითი კურსები, ასევე უმუშევრობა, პირადი შემოსავალი და კომპანიების ფინანსური მდგომარეობა, არსებითი გავლენა აქვს მომხმარებლების მოთხოვნაზე „კომპანიის“ მომსახურების მიმართ.

რეგიონალურმა დაძაბულობამ შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს ადგილობრივ ეკონომიკასა და „კომპანიის“ ბიზნესზე.

საქართველო ესაზღვრება რუსეთს, აზერბაიჯანს, სომხეთსა და თურქეთს და შესაძლებელია მასზე უარყოფითი გავლენა იქონიოს პოლიტიკურმა არეულობამ მის საზღვრებს შიგნით და მეზობელ ქვეყნებში. კერძოდ, 1991 წელს დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ, საქართველოს დაძაბული ურთიერთობა აქვს აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის რეგიონებთან და ასევე რუსეთთან. აღნიშნული დაძაბული ურთიერთობა დროთა განმავლობაში გამოიხატა სამშვიდობო შეთანხმებების დარღვევასა და არარეგულარულ ძალადობაში. 2008 წლის აგვისტოში მოხდა კონფლიქტის ესკალაცია სამხრეთ ოსეთის რეგიონში, სადაც ქართული სამხედრო ძალები დაუპირისპირდნენ ადგილობრივ სამართალდამცავ ორგანოებს და რუსეთის სამხედრო ძალებს, რომლებმაც გადმოკვეთეს საერთაშორისო საზღვარი. შედეგად, საქართველოში გამოცხადდა საბრძოლო მდგომარეობა. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველომ და რუსეთმა ხელი მოაწერეს ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ შეთანხმებას, რომლის საფუძველზეც რუსეთს საკუთარი სამხედრო ძალები უნდა გაეყვანა საქართველოს ტერიტორიიდან. იმავე თვის ბოლოს რუსეთმა სცნო გამოყოფილი რეგიონების დამოუკიდებლობა და მას შემდეგ დაძაბულობა მუდმივად გრძელდება, რამდენადაც რუსეთის სამხედრო ძალები აგრძელებენ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის რეგიონებს ოკუპაციას. მაგალითად, 2013 წლის ზაფხულიდან დაწყებული, რუსეთის სასაზღვრო პოლიციამ რამდენჯერმე აღმართა მავთულხლართები საქართველოსა და სამხრეთ ოსეთს შორის არსებული დემარკაციული ხაზების გასწვრივ. მსგავსმა ქმედებებმა მომავალში შესაძლებელია კიდევ უფრო გაზარდოს დაძაბულობის დონე. რუსეთი ასევე წინააღმდეგია დასავლეთ ევროპაში „NATO“-ს გაფართოებით, რამაც პოტენციურად შეიძლება მოიცვას ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები, მათ შორის, საქართველო. საქართველოს მთავრობამ მიიღო გარკვეული ზომები რუსეთთან ურთიერთობის გასაუმჯობესებლად, თუმცა აღნიშნულს შედეგი არ მოჰყოლია ორ ქვეყანას შორის ურთიერთობის ფორმალური თუ სამართლებრივი ცვლილების კუთხით.

ურთიერთობები აზერბაიჯანსა და სომხეთს შორის არის დაძაბული და ამ ორ ქვეყანას შორის მუდმივად ხდება ძალადობრივი დაპირისპირების ეპიზოდები.

გარდა ამისა, გეოპოლიტიკურმა დამაბულობამ რუსეთსა და უკრაინას შორის ასევე შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე. კრიზისი უკრაინაში დაიწყო 2013 წლის ბოლოს და ჯერ კიდევ გრძელდება. ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა და ევროკავშირმა სავაჭრო სანქციები დაუწესეს რუსეთს, რუს მაღალჩინოსნებს და კრემლის თანამდებობის პირებს, ასევე რამდენიმე რუსულ ბანკსა და კომპანიას. მიმდინარე პოლიტიკურმა არასტაბილურობამ, სამოქალაქო არეულობამ და სამხედრო კონფლიქტმა უკრაინაში, რუსეთსა და უკრაინას შორის არსებული გეოპოლიტიკური კონფლიქტის გაგრძელებამ ან შემდგომმა ესკალაციამ, სავაჭრო სანქციების შედეგად რუსეთის ეკონომიკის შემდგომმა შემცირებამ, ნავთობის ფასის დაცემამ ან ვალუტის გაუფასურებამ, გაურკვეველობის დონის ზრდამ, რეგიონალური, პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობის დონის ზრდამ და საქართველოსა და რუსეთს შორის ურთიერთობის ნებისმიერმა შემდგომმა გაუარესებამ, შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს პოლიტიკურ ან ეკონომიკურ სტაბილურობაზე საქართველოში.

დამაბულობა რუსეთსა და თურქეთს შორის შედარებით ახალ მოვლენას წარმოადგენს რეგიონში. 2015 წლის ნოემბერში თურქეთის მიერ, რუსეთ-სირიის საზღვრის უკანონოდ გადაკვეთის გამო, რუსული თვითმფრინავის ჩამოგდება გამოიწვია კრიზისი ორ ქვეყანას შორის. 31 მაისს თურქეთმა რუსეთი და სირია დაადანაშაულა იდლიბში მდებარე ჰოსპიტალის დაბომბვაში. აღნიშნულის პასუხად, რუსეთმა თურქეთს დაუწესა რამდენიმე ეკონომიკური სანქცია. ეს სანქციები მოიცავდა რუსეთთან თავისუფალი სავიზო რეჟიმის შეჩერებას თურქეთის მოქალაქეებისთვის, შეზღუდვებს თურქეთში დაფუძნებული კომპანიებისთვის, რომლებიც საქმიანობას ახორციელებდნენ რუსეთში, და შეზღუდვებს თურქული პროდუქციის იმპორტზე. საქართველოს პოლიტიკურ და ეკონომიკურ სტაბილურობაზე შესაძლებელია გავლენა იქონიოს ამ ორ ქვეყანას შორის ურთიერთობის მნიშვნელოვანმა გაუარესებამ.

ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ საქართველოში შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე.

ადრეულ 1990-იან წლებში, საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდგომ, საქართველოს საზოგადოებამ და ეკონომიკამ განიცადა სწრაფი ტრანსფორმაცია ცენტრალიზებული ეკონომიკის მქონე ერთპარტიული სახელმწიფოდან საბაზრო ეკონომიკის მქონე პლურალისტულ დემოკრატიად. აღნიშნული ტრანსფორმაციისთვის პერიოდულად დამახასიათებელი იყო მნიშვნელოვანი არასტაბილურობა, რაც იწვევდა “მშპ”-ს შემცირებას, ჰიპერინფლაციას, ვალუტის არამდგრადობას, სახელმწიფო ვალების მაღალ დონეს „მშპ“-თან მიმართებით, „შავი“ და „ნაცრისფერი“ ბაზრის ეკონომიკის არსებობას, უმუშევრობის მაღალ დონეს და საქართველოს მოსახლეობის ნაწილის გაღარიბებას.

2008 და 2009 წლებში მომხდარი ეკონომიკური ვარდნის შემდგომ, რაც გამოიწვია 2008 წლის კონფლიქტმა სამხრეთ ოსეთში და გლობალურმა ფინანსურმა კრიზისმა (რამაც შეაჩერა მთავრობის მიერ 2004 წელს განხორციელებული რამდენიმე ეკონომიკური რეფორმის შედეგად დაწყებული მაღალი ეკონომიკური ზრდა), საქართველოს ეკონომიკა ზრდას დაუბრუნდა. საქსტატის ინფორმაციით, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციის ოდენობამ 2014 წელს მიაღწია 1,818 მილიონ აშშ დოლარს, 2015 წელს – 1,652.5 მილიონ აშშ დოლარს, 2016 წელს – 1,602.9 მილიონ აშშ დოლარს, ხოლო 2017 წელს – 1,861.9 მილიონ აშშ დოლარს. 2018 წელს ეს მაჩვენებელი 1,265.5 მილიონი აშშ დოლარს, 2019 წელს კი 1,267.7-ს მილიონ აშშ დოლარს გაუტოლდა. ამასთან, “მშპ”-ს რეალური ზრდის მაჩვენებელმა 2014 წელს მიაღწია 4.6%-ს, 2015 წელს – 2.9%-ს, 2016 წელს – 2.8%-ს, ხოლო 2017 წელს – 4.8%-ს, 2018 წელს 4.7%. 2019 წლის მდგომარეობით “მშპ”-ს რეალური ზრდის მაჩვენებელი დაახლოებით 5.12%-ის ტოლია. ზრდის ტემპის გაუმჯობესება უმთავრესად გამოწვეული იყო ფაქტობრივი ზრდით მშენებლობაში, ფინანსურ წარმომადგენლობაში, უძრავ ქონებაში, სასტუმროებსა და რესტორნებში, და ასევე სავაჭრო და სატრანსპორტო სექტორებში. ამასთან, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციის ზრდა უმთავრესად გამოიწვია პირდაპირი უცხოური ინვესტიციის შემოდინებამ ნიდერლანდებიდან, აზერბაიჯანიდან, ჩინეთიდან და შეერთებული შტატებიდან. საქსტატის მონაცემებით, 2019 წელს პირდაპირმა უცხოურმა ინვესტიციებმა „მშპ“-ს 7.16% შეადგინეს (2018 წელს: 7.19%).

ნებისმიერმა ცვლილებამ სავალუტო პოლიტიკაში, აშშ დოლართან ან ევროსთან ლარის შემდგომმა გაუფასურებამ, ინფლაციის განგრძობადმა ზრდამ ან სხვა ნეგატიურმა, მათ შორის, გარე ფაქტორებმა, შესაძლებელია მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკაზე. აღნიშნულმა კი, თავის მხრივ, შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და პერსპექტივებზე.

შესაძლებელია წარმოიქმნას გამოწვევები „DCFTA“-ის საფუძველზე საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის კუთხით.

2014 წლის 27 ივნისს საქართველომ ევროკავშირთან ხელი მოაწერა „ასოცირების ხელშეკრულებას“ და გახდა „ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების“ („DCFTA“) მხარე, რაც გულისხმობს ევროკავშირთან ვაჭრობის ლიბერალიზაციას. მოსალოდნელია, რომ „ასოცირების ხელშეკრულების“ განხორციელება შექმნის ახალ ბიზნეს-შესაძლებლობებს, თუმცა შესაძლებელია ასევე წარმოშვას გამოწვევები ბიზნესისთვის, მეურნეობისთვის და სახელმწიფოსთვის. „ასოცირების ხელშეკრულებისა“ და „DCFTA“-ის განხორციელების მიზნით, საქართველო შეიძლება ვალდებული გახდეს მოახდინოს თავისი კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია ევროკავშირის ვაჭრობის და კონკრეტული სექტორების მარეგულირებელ

კანონმდებლობასთან და მოსალოდნელია, რომ აღნიშნული ჰარმონიზაციის პროცესი გარკვეულ გამოწვევებთან იქნება დაკავშირებული.

მას შემდეგ, რაც საქართველო 2000 წელს გახდა „WTO“-ს წევრი, იგი ეტაპობრივად ახდენდა თავისი ვაჭრობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობის ნორმებთან და პრაქტიკასთან ჰარმონიზაციას. უახლესი საკანონმდებლო ცვლილებები მოიცავს 2013 წელს საქართველოს შრომის კოდექსში შეტანილ ცვლილებებს, რაც ემსახურებოდა საქართველოს შრომითი კანონმდებლობის „ასოცირების ხელშეკრულებითა“ და „DCFTA“-ით ნაკისრ ვალდებულებებთან დაახლოებას. აღნიშნული ცვლილებებით დამსაქმებლებს დაეკისრათ ზეგანაკვეთური სამუშაოს ანაზღაურების ვალდებულება, ასევე გაიზარდა ხელშეკრულების შეწყვეტის შედეგად დასაქმებულისთვის გადასახდელი კომპენსაციის ოდენობა (ერთი თვის ხელფასიდან ორი თვის ხელფასამდე), გამყარდა დასაქმებულის უფლებები დამსაქმებლის გადაწყვეტილების სასამართლოში გასაჩივრებასთან დაკავშირებით, აიკრძალა სამსახურიდან განთავისუფლება ობიექტური მიზეზის არსებობის გარეშე და გარანტირებულ იქნა საბაზისო სამუშაო პირობები. კანონმდებლობაში შესული ცვლილებებით ასევე გაძლიერდა კონკურენციის სფეროს მარეგულირებელი სამართალი, რამაც შეიძლება შეზღუდოს „კომპანიის“ შესაძლებლობა გაზარდოს თავისი საბაზრო წილი.

აქვე აღსანიშნავია, რომ 2018 წლის 7 მარტს მიღებული იქნა სრულიად ახალი კანონი შრომის უსაფრთხოების შესახებ. აღნიშნული კანონი ამჟამად ვრცელდება მხოლოდ მომეტებული საფრთხის შემცველ, მძიმე, მავნე და საშიშპირობებიან სამუშაოებზე. მომეტებული საფრთხის შემცველ, მძიმე, მავნე და საშიშპირობებიანი სამუშაოების ჩამონათვალს განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა სოციალურ პარტნიორებთან შეთანხმებით. აღნიშნული ჩამონათვალში, დღეის მდგომარეობით, არ შედის საცალო გაყიდვების ან საკვების წარმოების ბიზნესი. მიუხედავად ამისა, არ არის გამორიცხული, რომ მომავალში კანონის მოქმედების სფერო გაფართოვდეს, რამაც შესაძლოა დამატებით ვალდებულებები დააკისროს კომპანიას და შეუქმნას დამატებითი ხარჯები.

ასევე, შესაძლებელია სხვა ცვლილებები განხორციელდეს მთავრობის პოლიტიკაში, მათ შორის, ცვლილებები შეიძლება შეეხოს ადრე გამოცხადებული სამთავრობო ინიციატივების განხორციელებას. გარდა ამისა, „ასოცირების ხელშეკრულების“ განხორციელება შეიძლება მძიმე ტვირთად დააწვეს მარეგულირებელ ორგანოებს, მოხდეს მათი რესურსების გადახრა მიმდინარე რეფორმებიდან და შეამციროს ამ ორგანოების ეფექტურობა.

ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის მიზნით განხორციელებული საკანონმდებლო ცვლილებების შედეგად, „კომპანია“ შესაძლებელია ვალდებული გახდეს შესაბამისად შეცვალოს თავისი პოლიტიკა და პროცედურები, რათა შესაბამისობაში იყოს ამგვარი საკანონმდებლო ცვლილებების მოთხოვნებთან. მაგალითად, „კომპანიამ“, შრომის კოდექსში ზემოთ მითითებული ცვლილებების გათვალისწინებით, შეიტანა ცვლილებები თავის შრომით ხელშეკრულებებში. ცვლილებები მოსალოდნელია საკვების უსაფრთხოების

რეგულაციებშიც. „კომპანია“ ვარაუდობს, რომ ცვლილებები მომავალშიც გაგრძელდება, თუმცა შეუძლებელია იმის პროგნოზირება, თუ რა გავლენას მოახდენს ამგვარი ცვლილებები „კომპანიაზე“ და რამდენად შეძლებს „კომპანია“ დაიცვას ამგვარი ცვლილებებით განსაზღვრული მოთხოვნები.

1.6 მარეგულირებელი კანონმდებლობის მიმოხილვა

ზოგადი მიმოხილვა

სს „ნიკორა ტრეიდი“ ექვემდებარება გარკვეულ საკანონმდებლო შეზღუდვებს, რამდენადაც ის ჩართული არი საკვების საცალო გაყიდვაში. შესაბამისად, იგი ვალდებულია დაიცვას გარკვეული საკანონმდებლო მოთხოვნები, რომლებიც ძირითადად დაკავშირებულია პროდუქტების მიმოქცევასთან და საკვები პროდუქტების უსაფრთხოებასთან. ასევე გათვალისწინებულ უნდა იქნას საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებული იმ ტექნიკური რეგულაციების აბსოლუტური უმეტესობა, რომლებიც რელევანტურია „კომპანიის“ ბიზნეს-საქმიანობისთვის.

ვინაიდან ნიკორა ტრეიდს გამოშვებული აქვს 25 მლნ ლარის ღირებულების ობლიგაციები, საჭიროდ მიგვაჩნია ამ სფეროს მარეგულირებელი ზოგიერთი ნორმის მიმოხილვაც, რაც მოცემულია წინამდებარე ტექსტში.

მარეგულირებელ კანონმდებლობის განვითარება

პირველი საკანონმდებლო აქტი, რომელიც არეგულირებდა საცალო გაყიდვებს (მათ შორის, საკვები პროდუქტების საცალო გაყიდვებს) იყო 1996 წლის 20 მარტს მიღებული საქართველოს კანონი მომხმარებელთა უფლებების დაცვის შესახებ. კანონი არეგულირებდა მომხმარებელთა საბაზისო უფლებებს და აღიარებდა კეთილსინდისიერი ვაჭრობის ისეთ ძირითად პრინციპებს, როგორცაა გაყიდული პროდუქტის უსაფრთხოება, პროდუქტის ადეკვატური ხარისხი, სწორი და ზუსტი ინფორმაცია პროდუქტზე და სხვ. კანონი ეფუძნებოდა პოსტსაბჭოთა სტანდარტებს და აწესებდა პასუხისმგებლობას საცალო გამყიდველებისა და მწარმოებლების მიერ კანონში განსაზღვრული მოთხოვნების დარღვევისათვის. შესაბამისი ურთიერთობებიდან წარმოშობილი ნებისმიერი დავა საბოლოოდ უნდა გადაწყვეტილიყო სასამართლო გზით. კანონი რამდენჯერმე შეიცვალა სექტორში არსებული გარემოს ცვალებადობის გამო.

კანონთან ერთად, ამ უკანასკნელის შევსების მიზნით, 1996 წლის 13 სექტემბერს საქართველოს პრეზიდენტის მიერ მიღებულ იქნა რამდენიმე ნორმატიული აქტი. აღნიშნული აქტები, მათ შორის, მოიცავდა სპეციალური საკვები და არა-საკვები პროდუქტების გაყიდვის წესებს, ხილისა და ბოსტნეულის გაყიდვის წესებს, ალკოჰოლის გაყიდვის წესებს, და ა.შ. სხვა

სფეროების რეგულირების მიზნით, საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებულ მრავალ ტექნიკურ რეგულაციასთან ერთად, არსებობდა ცალკე კანონები სტანდარტიზაციის (1999 წლის 25 ივნისი), პროდუქციის და მომსახურების სერთიფიკაციის (1996 წლის 6 სექტემბერი) და გაზომვათა ერთიანობის უზრუნველყოფის შესახებ, რომლებიც დაკავშირებული იყო საქართველოში საკვები პროდუქტის საცალო გაყიდვასთან.

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი საკანონმდებლო აქტი, რომელიც უზრუნველყოფდა საკვები პროდუქტის უსაფრთხოებას, იყო 1999 წლის 25 ივნისის მიღებული საქართველოს კანონი საკვებისა და თამბაქოს შესახებ. მომხმარებელთა უფლებების დაცვის შესახებ საქართველოს კანონის მსგავსად, აღნიშნული კანონიც ეფუძნებოდა საბჭოთა სტანდარტებს და იყო ზოგადი ხასიათის. კანონი შეიცავდა შეზღუდვებს საკვების წარმოებაში პოტენციურად საშიში ნივთიერებების გამოყენებასთან დაკავშირებით და არ ითვალისწინებდა კონკრეტულ პასუხისმგებლობის ზომას აღნიშნული შეზღუდვების დარღვევისთვის, რაც რეგულირდებოდა ადმინისტრაციული და სისხლის სამართლის კოდექსებით. ბუნებრივად, მზარდმა ბაზარმა და საკვების ადგილობრივი მწარმოებლების განვითარებამ წარმოშვა უფრო ახალი მარეგულირებელი სტანდარტების დადგენის საჭიროება, რამაც შედეგად გამოიწვია პროდუქტის უსაფრთხოებისა და ხარისხის შესახებ კანონის (2005 წლის 27 დეკემბერი) და სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსის მიღება.

თუმცა, აღნიშნული რეგულაცია პრაქტიკაში საკმაოდ არაეფექტური აღმოჩნდა, რამდენადაც იგი ეფუძნებოდა მოძველებულ სტანდარტებს, არ იყო რელევანტური დასავლური ბაზრისა და თავისუფალი ეკონომიკისთვის, შეიცავდა ბევრ წინააღმდეგობრივ ნორმას და, შედეგად, იყო გამოუსადეგარი. დანაწევრებული კანონების ცენტრალიზებისა და საკანონმდებლო სიცხადის უზრუნველყოფის მიზნით, 2012 წლის 8 მაისს მიღებულ იქნა პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის ახალი კოდექსი და სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის ახალი კოდექსი. პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის ახალი კოდექსი მიზნად ისახავდა საქართველოს კანონმდებლობის ევროპულ სტანდარტებთან დაახლოებას და ასევე სხვადასხვა კანონებსა და ტექნიკურ რეგულაციებში არსებული არაეფექტური საკანონმდებლო ნორმის გაუქმებას. რაც შეეხება სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსს, იგი იყო „DCFTA“-ის მოლაპარაკებებისთვის საქართველოს მზადყოფნასთან დაკავშირებით ევროკავშირის კომისიის რეკომენდაციების პირდაპირი შედეგი.

ორივე კოდექსი, მათში შეტანილი ცვლილებების გათვალისწინებით, დღეის მდგომარეობით არის ძალაში. ისინი აღიარებენ ევროკავშირის დირექტივებით გარანტირებულ უმნიშვნელოვანეს საერთაშორისო სტანდარტებს პროდუქტის მიმოქცევისა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით და აწესებენ პასუხისმგებლობას უხარისხო პროდუქტისთვის და პროდუქტის უსაფრთხოების ზოგადი მოთხოვნების დარღვევისათვის. სოფლის მეურნეობის დაქვემდებარებაში მყოფი სსიპ სურსათის ეროვნული სააგენტო არის

ძირითადი სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანო, რომელიც ზედამხედველობას უწევს კოდექსების მოთხოვნათა დაცვას პრაქტიკაში.

„ასოცირების ხელშეკრულების“ საფუძველზე არსებული ვალდებულებები

2014 წლის 27 ივნისს საქართველომ ევროკავშირთან ხელი მოაწერა „ასოცირების ხელშეკრულებას“ და გახდა „ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების“ („DCFTA“) მხარე.

„DCFTA“, თავისი არსით, მიზნად ისახავს გაზარდოს თავისუფლება საქონლითა და მომსახურებით ვაჭრობის სფეროში, მოიცავს მრავალ რელევანტურ საკითხს (მაგ. საკვების უსაფრთხოება) და გულისხმობს საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ეტაპობრივად დაახლოებას. იგი შესაძლებლობას აძლევს საქართველოს ისარგებლოს შემდეგი სამი ძირითადი თავისუფლებით ევროკავშირის ერთიან ბაზარზე: საქონლის თავისუფლება, მომსახურების თავისუფლება და კაპიტალის თავისუფლება.

„DCFTA“-ის მეოთხე თავი (სანიტარული და ფიტოსანიტარული ზომები) შეიცავს საქართველოს ვალდებულებას ექვსი თვის ვადაში (2015 წლის თებერვალი) ევროკავშირს წარუდგინოს ევროკავშირის იმ კანონმდებლობის სია, რომელთანაც უნდა მოხდეს საკვების უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული საქართველოს კანონმდებლობის დაახლოება. შემდგომში, აღნიშნული სია შეიცვალა საქართველოში ევროკავშირის ექსპერტების ვიზიტის შედეგად. არსებული რედაქციით კანონმდებლობის სია შეიცავს ევროკავშირის 102 საკანონმდებლო აქტს საკვების უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით და 84 აქტს ვეტერინარიასთან დაკავშირებით.

არსებობს გონივრული ვარაუდი იმისა, რომ საკვების წარმოებასთან და მეცხოველეობასთან დაკავშირებით ევროკავშირის სტანდარტების მიღება გაზარდის შესაბამისი ბიზნეს ოპერატორების საოპერაციო ხარჯებს.

ანტი-მონოპოლიური რეგულაციები

საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე ზედამხედველობას ახორციელებს 2014 წლის აპრილში დაფუძნებული კონკურენციის სააგენტო, რომელიც დაარსდა საქართველოს კონკურენციის შესახებ კანონის („კონკურენციის შესახებ კანონი“) საფუძველზე. „კონკურენციის შესახებ კანონი“ აღწერს და განსაზღვრავს იმ ქმედებებს, რომლებიც შეუთავსებელია სამართლიან კონკურენციასთან შესაბამის ბაზარზე. კანონის მიზანია უზრუნველყოს სამართლიანი კონკურენცია შესაბამის ბაზარზე, სპეციალურად რეგულირებული სექტორების გამოკლებით (კანონის მოქმედება არ ვრცელდება ისეთ სექტორებზე, რომელთაც ჰყავთ თავიანთი მარეგულირებელი ორგანო, მაგ.: კომერციული

ბანკები). კონკურენციის ცნების განმარტება კონკურენციის შესახებ კანონის მიხედვით არის შემდეგი: „ბაზარზე არსებულ და პოტენციურ ეკონომიკურ აგენტებს შორის უკეთესი პოზიციის დასაკავებლად არსებული კონკურენცია“. ამასთან დაკავშირებით, „კონკურენციის შესახებ კანონი“ გამოყოფს რამდენიმე სახის ქმედებას, რაც შეუთავსებლად ითვლება თავისუფალ კონკურენციასთან, კერძოდ: ა) დომინანტური პოზიციის ბოროტად გამოყენება; ბ) კონკურენციის შემზღვეველი ხელშეკრულება, გადაწყვეტილება კონკურენციის შეზღუდვაზე, შეთანხმებული ქმედება; გ) შემზღვეველი კონცენტრაცია (შერწყმა ან სხვა კონსოლიდაცია რაც იწვევს კონკურენციის შეზღუდვას); დ) არაკეთილსინდისიერი კონკურენცია; და ე) სახელმწიფო დახმარება.

ზოგადად, „კონკურენციის შესახებ კანონი“ შედგენილია ევროკავშირის კანონმდებლობით განსაზღვრული სამართლიანი კონკურენციის პრინციპებზე დაყრდნობით. ამასთან, „ასოცირების ხელშეკრულება“ შეიცავს სპეციალურ ნაწილს (თავი 10), რომელიც მთლიანად ეძღვნება კონკურენციის საკითხებს. შესაბამისად, ქართველი კანონმდებლის მიდგომა „კონკურენციის შესახებ კანონთან“ დაკავშირებით, შესაბამისობაშია ევროპულ მიდგომასთან.

კონკურენციის სააგენტო ახორციელებს კერძო პირების მიერ საქართველოს ანტი-მონოპოლურ კანონმდებლობასთან შესაბამისობის კონტროლს და აქვს სხვადასხვა უფლებები მოახდინოს რეაგირება მისი დარღვევის შემთხვევაში, მათ შორის, მოახდინოს ჯარიმების დარიცხვა. დარიცხული ჯარიმის მაქსიმალური ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს შესაბამისი კომპანიის წლიური ბრუნვის 5%-ს, რაც შეიძლება გაიზარდოს 10%-მდე განმეორებითი დარღვევის შემთხვევაში. შესაბამისი ეკონომიკური აგენტი უფლებამოსილია კონკურენციის სააგენტოს გადაწყვეტილება გაასაჩივროს სასამართლოში.

დასაქმება

დამსაქმებლის რანგში, „ნიკორა ჯგუფის“ კომპანიები ვალდებულნი არიან დაიცვან ადგილობრივი შრომის კანონმდებლობით გათვალისწინებული მინიმალური სტანდარტები თანამშრომლების აყვანის, მათთან ხელშეკრულების შეწყვეტის და მათი დასაქმების ფარგლებში. ძირითადი შრომითი საკითხები საქართველოს ტერიტორიაზე რეგულირებულია საქართველოს შრომის კოდექსით. მოქმედი შრომის კოდექსი მიღებულ იქნა 2010 წლის 17 დეკემბერს. თუმცა, 2013 წლის ივნისში მასში შეტანილ იქნა ცვლილებათა მთელი პაკეტი, რომელიც მიიღო პარლამენტმა და რომელმაც შეცვალა მისი შინაარსი. ზემოაღნიშნული ცვლილებების გათვალისწინებით, მოქმედი შრომის კოდექსი აღარ მოქმედებს დამსაქმებლის სასარგებლოდ, პირიქით, მასში შეტანილია დასაქმებულის დამცავი უამრავი უფლება. ძირითადად ასეთი დაცვითი მექანიზმები დასაქმებულების სასარგებლოდ მოქმედებს ხელშეკრულების შეწყვეტის წესთან დაკავშირებით – დამსაქმებელი არ არის უფლებამოსილი შეწყვიტოს შრომითი ხელშეკრულება უსაფუძვლოდ. ამასთან, ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც 30 თვეზე მეტი ხნის ვადით გრძელდება, ითვლება განუსაზღვრელი ვადით

დადებულ ხელშეკრულებად და, შესაბამისად, მას არ შეიძლება გაუვიდეს მოქმედების ვადა (შესაძლებელია მხოლოდ მათი შეწყვეტა). დამსაქმებლები ვალდებულნი არიან აანაზღაურონ ზეგანაკვეთური შრომის საათები. ზეგანაკვეთურად ითვლება ნებისმიერი დრო, რომელიც აღემატება კვირაში 40 საათს (ზოგიერთ კონკრეტულ შემთხვევაში დასაშვებია კვირაში 48 საათი). განსაკუთრებით აღსანიშნავია, რომ შრომის კოდექსი არ ახდენს დიფერენცირებას ე.წ. ადმინისტრაციაში მომუშავე თანამშრომლებსა და მუშა-ხელს შორის, ასევე სხვა თანამშრომლებისგან არ განასხვავებს მაღალი თანამდებობის პირებს, რომელთაც უკავიათ მენეჯერული პოზიციები, რაც შესაძლოა პრობლემატური იყოს გარკვეულ შემთხვევებში.

მნიშვნელოვანია, რომ შრომის კოდექსი არ ავალდებულებს დამსაქმებლებს უზრუნველყონ მათი თანამშრომლები ნებისმიერი სახის სადაზღვევო პაკეტით ან სხვა რაიმე სოციალური სარგებლით, ასევე არ ავალდებულებს მათ მისცენ თანამშრომლებს ანაზღაურება ორსულობის და მშობიარობის გამო შვებულების დროს, თუმცა ორივეს შეთავაზება დამსაქმებლის მხრიდან ითვლება საუკეთესო პრაქტიკად. სხვა შემთხვევაში, დამსაქმებლები უნდა დაეყრდნონ სახელმწიფოსგან მისაღებ ერთჯერად კომპენსაციას ორსულობის და მშობიარობის გამო შვებულების შემთხვევაში და საყოველთაო სახელწიფო დაზღვევას, რომელიც ლიმიტირებულ პაკეტს სთავაზობს მომხმარებლებს.

ლიკვიდაციის წესები

როგორც მეწარმე სუბიექტი, სს “ნიკორა ტრეიდი” და „ნიკორა ჯგუფის“ ყველა წევრი გარკვეულ მომენტში შესაძლოა დაექვემდებაროს ლიკვიდაციას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. მოქმედი კანონმდებლობა იცნობს ლიკვიდაციის ორ რეჟიმს: (ა) ნებაყოფლობითი ლიკვიდაცია; და (ბ) იძულებითი ლიკვიდაცია.

ნებაყოფლობითი ლიკვიდაცია – როგორც წესი ნებაყოფლობით ლიკვიდაციაზე გადაწყვეტილება მიიღება კომპანიის პარტნიორების მიერ. თუ სხვაგვარად არ არის განსაზღვრული კომპანიის წესდებით, პარტნიორები, რომლებიც ფლობენ ხმების 75%-ს ან მეტს, უფლებამოსილნი არიან მიიღონ გადაწყვეტილება ლიკვიდაციის თაობაზე. აპლიკაციის წარდგენა ხდება საჯარო რეესტრში. ეს უკანასკნელი შეტყობინებას უგზავნის საქართველოს შემოსავლების სამსახურს (იმ პირობით, რომ ლიკვიდაციას წინ უსწრებს აუდიტორული შემოწმება იმის დასადგენად, რომ არ არსებობს რაიმე ვალდებულება სახელმწიფო ბიუჯეტის წინაშე) და უზრუნველყოფს ლიკვიდაციის პროცესის დაწყების შესახებ გადაწყვეტილების საჯაროობას, რათა ყველა კრედიტორს ჰქონდეს აღნიშნულ ინფორმაციაზე წვდომა. ყველა კრედიტორის სრული დაკმაყოფილება არის ნებაყოფლობითი ლიკვიდაციის პროცესის წარმატებით დასრულების აუცილებელი წინაპირობა.

იძულებითი ლიკვიდაცია – საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, იურიდიულ პირებს შესაძლოა დაეკისროთ სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა (მათ შორის, პასუხისმგებლობას ფულის გათეთრების, თაღლითობის და უკანონო სამეწარმეო

საქმიანობისთვის) და სასჯელი ჩადენილი დანაშაულისთვის, რაც მოიცავს იურიდიული პირის ლიკვიდაციას. იურიდიული პირის ლიკვიდაციის თაობაზე გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს სასამართლომ და მისი აღსრულება უნდა განხორციელდეს მოქმედი წესების და პროცედურების მიხედვით.

გადახდისუნარობა

დერეგულირებულ იურიდიულ პირებზე, მათ შორის, „ნიკორა ჯგუფის“ კომპანიებზე, ვრცელდება საქართველოს გადახდისუნარობის შესახებ კანონით გათვალისწინებული პროცედურები (გამონაკლისია ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები და სხვ., რომლებიც ექვემდებარებიან სპეციალური რეგულირების რეჟიმს და რომელთა გადახდისუნარობის პროცედურა რეგულირებულია შესაბამისი მარეგულირებელი ორგანოს მიერ).

კომპანიის გადახდისუნარობის შეფასება ხორციელდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად შეუძლია იურიდიულ პირს მისი ვალდებულებების დაფარვა მათი შესრულების ვადის დადგომისას. გადახდისუნარობის პროცედურები შეიძლება დაიწყოს, თუ მოვალე გადახდისუნარო გახდება ან შესაძლოა გახდეს გადახდისუნარო ახლო მომავალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ადეკვატური ზომები იქნება მიღებული შესაძლო გადახდისუნარობის თავიდან ასაცილებლად. გადახდისუნარობის საქმისწარმოება შესაძლოა დაიწყოს თავად კომპანიამ ან მისმა კრედიტორებმა, იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს მისი დაწყების კანონით განსაზღვრული წინაპირობები.

გადახდისუნარობის საქმისწარმოების დაწყების შემდეგ, ფაქტობრივი მდგომარეობის გათვალისწინებით, არსებობს შემდეგი სახის რამდენიმე სცენარი, რომლის მიხედვითაც შეიძლება წარიმართოს გადახდისუნარობის პროცესი: ა) გაკოტრება, რასაც მოჰყვება ლიკვიდაცია (საჯარო რეესტრიდან კომპანიის დერეგისტრაცია); ბ) რეაბილიტაცია (რაც სხვა იურისდიქციებში გაიგივებულია რეორგანიზაცია/რესტრუქტურისაცია/სთან); ან გ) გადახდისუნარობის საქმის შეწყვეტა. „გ“ პუნქტში აღნიშნული ოფციის გამოყენება შესაძლოა იმ შემთხვევაში, თუ არ არსებობს გადახდისუნარობის საფუძვლები ან ასეთი საფუძვლები აღმოფხვრილ იქნა გადახდისუნარობის დაწყების შემდეგ ან მოვალეს აქვს შესაძლებლობა მიმდინარე დავალიანებები გაისტუმროს სხვა კრედიტორების ინტერესების ხელყოფის გარეშე.

გაკოტრების შემთხვევაში კომპანიის აქტივები გაიყიდება აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ ორგანიზებულ აუქციონზე და კრედიტორები (რაც ასევე მოიცავს ობლიგაციების მფლობელებს) დაკმაყოფილდებიან კანონმდებლობით გათვალისწინებული რიგითობის მიხედვით:

- i. პირველი რანგი – აღსრულების ეროვნული ბიუროსთვის გადასახდელი პროცედურული ხარჯები და მოსაკრებელი;

- ii. მეორე რანგი – სასამართლოში გადახდისუუნარობის პროცესის დაწყების თაობაზე განცხადების წარდგენის შემდეგ წარმოშობილი ვალდებულებები, რაც მოიცავს საგადასახადო ვალდებულებებს;
- iii. მესამე რანგი – გაკოტრების მმართველის დანიშვნასთან დაკავშირებული ხარჯები და მისი ანაზღაურება;
- iv. მეოთხე რანგი – ყველა უზრუნველყოფილი მოთხოვნა, რაც მოიცავს საგადასახადო უზრუნველყოფილ მოთხოვნებს;
- v. მეხუთე რანგი – საგადასახადო ვალდებულებები, რომლებიც არ არის უზრუნველყოფილი და არ ვარდება მეოთხე რანგში;
- vi. მეექვსე რანგი – ყველა სხვა არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნა, რაც მოიცავს ობლიგაციების მფლობელების მოთხოვნებს;
- vii. მეშვიდე რანგი – დაგვიანებული მოთხოვნები ანუ მოთხოვნები, რომელიც სასამართლოს წარედგინა კანონით დადგენილი მოთხოვნების წარდგენის ვადის ამოწურვის შემდეგ.

ამონაგები თანხა, რაც არ არის საკმარისი ერთი და იმავე რანგის მოთხოვნების სრულად დასაკმაყოფილებლად, კრედიტორებს შორის განაწილდება თანაბარი პრიორიტეტით შესაბამისი მოთხოვნის თანხების პროპორციულად. ზემოაღნიშნული რიგითობა არ შეეხება ფინანსურად უზრუნველყოფილ მოთხოვნებს, რომლებიც პრიორიტეტულად დაკმაყოფილდება სწორედ ამ უზრუნველყოფის საშუალებით, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

და ბოლოს, უნდა აღინიშნოს, რომ იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია გააკეთებს განაცხადს გადახდისუუნარობის პროცესის დაწყებაზე და გეგმავს რეაბილიტაცია/რეორგანიზაციას, მაშინ კომპანიამ მხედველობაში უნდა მიიღოს ის, რომ მას მოუწევს კომპანიის არსებული კრედიტორების სრულად დაკმაყოფილება.

1.7 „ობლიგაციების“ დაბეგვრა საქართველოში

წინამდებარე თავი შეჯამებას უკეთებს ქართულ საგადასახადო სისტემას, რაც შესაძლოა საინტერესო იყოს „ობლიგაციების“ მფლობელთათვის. წინამდებარე შეჯამება ეფუძნება „კომპანიის“ მიერ მოქმედი კანონების, რეგულაციების და გადაწყვეტილებების გაგებას და ექვემდებარება საგადასახადო სამართლის ინტერპრეტაციების და პრაქტიკის ცვლილებებს, მათ შორის, ცვლილებებს, ინტერპრეტაციებს და განცხადებებს, რომლებსაც შესაძლოა ჰქონდეთ უკუძალა. ქვემოთ აღნიშნული გარკვეული განცხადებები „ობლიგაციების“ მფლობელების შესაძლო საგადასახადო რეგულირებასთან დაკავშირებით ამ კონტექსტში უნდა იქნას წაკითხული.

წინამდებარე შეჯამება არ აღწერს ყველა საგადასახადო რეგულაციას, რაც შესაძლოა საინტერესო იყოს „ობლიგაციების“ მფლობელებისთვის, განსაკუთრებით იმ „ობლიგაციების“ მფლობელთათვის, რომლებზეც ვრცელდება სპეციალური საგადასახადო წესები. რეკომენდებულია „ობლიგაციების“ მფლობელებმა კონსულტაციები გაიარონ მათ პროფესიონალ მრჩეველებთან „ობლიგაციების“ შექმნის შედეგებთან დაკავშირებით, იმ ქვეყნის კანონმდებლობის გათვალისწინებით, რომლის რეზიდენტებიც არიან.

წინამდებარე ანალიზი წარმოადგენს საგადასახადო საკითხების ზოგად მიმოხილვას „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებით, რომელიც მომზადებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით.

პროცენტის დაბეგვრა გადახდის წყაროსთან

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, „ობლიგაციების“ მფლობელებისთვის (რეზიდენტი ან არარეზიდენტი ფიზიკური პირები, არარეზიდენტი იურიდიული პირები და რეზიდენტი ან არარეზიდენტი ორგანიზაციები) გადახდილი პროცენტი იბეგრება გადახდის წყაროსთან 5%-იანი განაკვეთით. გადახდის წყაროსთან დაბეგრული პროცენტი მიმღები ფიზიკური პირის მიერ არ უნდა იქნას ჩართული მის ერთობლივ შემოსავალში. საქართველოს რეზიდენტი იურიდიულ პირები, ასევე არარეზიდენტი იურიდიული პირების მუდმივი დაწესებულებები შემოსავალში რთავენ ობლიგაციის ფლობისგან მიღებულ საპროცენტო შემოსავალს.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, „ობლიგაციებიდან“ მისაღები პროცენტი გადახდის წყაროსთან არ დაიბეგრება და ამგვარი პროცენტი არ უნდა იქნას ჩართული „ობლიგაციების“ მფლობელების ერთობლივ შემოსავალში (როგორც ფიზიკური, ასევე იურიდიული პირების შემთხვევაში), თუ „ობლიგაციები“ იურიდიული პირის მიერ საქართველოში საჯარო შეთავაზების გზით არის გამოშვებული და სავაჭროდ დაშვებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ აღიარებულ ორგანიზებულ ბაზარზე („აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“)⁴.

---

⁴ გასათვალისწინებელია, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის N33/04 ბრძანების საფუძველზე, რომელიც მიღებულ იქნა 2018 წლის 20 თებერვალს, სს „საქართველოს საფონდო ბირჟის“ (ს/კ: 211382145; სალიცენზიო ნომერი: №9001, თარიღი: 14.01.2000) ის ნაწილი, რომელიც 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით სს „საქართველოს საფონდო ბირჟის“ „ვასიანი ქალაქების სავაჭრო სისტემასა და ლისტინგში დაშვების შესახებ წესის“ შესაბამისად განსაზღვრულია „A“ და „B“ კატეგორიის სალისტინგო სეგმენტად (კატეგორიად), აღიარებულ იქნა ორგანიზებულ ბაზრად 2018 წლის 1 იანვრიდან. ამასთან, საქართველოს საფონდო ბირჟას განესაზღვრა ვადა 2018 წლის 31 აგვისტომდე, რომ დააკმაყოფილოს ეროვნული ბანკის ყველა მოთხოვნა და აღიარებულ იქნას ორგანიზებულ ბაზრად. იმ შემთხვევაში, თუ საქართველოს საფონდო ბირჟა დადგენილ ვადაში ვერ დააკმაყოფილებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ მოთხოვნებს, არსებობს იმის რისკი, რომ ბიჟამ დაკარგოს აღნიშნული სტატუსი, რასაც შედეგად მოჰყვება ინვესტორების მიერ შესაბამისი საგადასახადო შეღავათების დაკარგვა.

„ობლიგაციების“ იმ მფლობელებისთვის გადასახდელი პროცენტი, რომლებიც წარმოადგენენ საქართველოს მთავრობის მიერ ოფშორულ ზონებად აღიარებულ და შეღავათიანი დაბეგვრის სისტემის მქონე ქვეყნებში რეგისტრირებულ კომპანიებს, იბეგრება 15%-იანი განაკვეთით.

პროცენტის გადახდის წყაროსთან დაბეგვრაზე შეიძლება გავლენა მოახდინოს ორმაგი დაბეგვრის თაობაზე საქართველოს და იმ ქვეყანას შორის გაფორმებულმა შეთანხმებამ, რომლის რეზიდენტიც არის „ობლიგაციების“ მფლობელი, რის საფუძველზეც ობლიგაციის მფლობელმა შესაძლებელია ისარგებლოს შეღავათით (გათავისუფლდეს გადახდის წყაროსთან დაბეგვრისგან).

„ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად, მოგების ან საშემოსავლო გადასახადი არ იქნება გადასახდელი „ობლიგაციების“ გაყიდვასთან დაკავშირებით, თუ მასზე გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“.

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, შესაძლებელია წარმოიშვას შემდეგი საგადასახადო ვალდებულებები:

„ობლიგაციების“ მფლობელი არარეზიდენტი იურიდიული პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, არარეზიდენტი იურიდიული პირები 15%-იან მოგების გადასახადს გადაიხდიან თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. თუ ამგვარი გაყიდვა წარმოშობს საგადასახადო ვალდებულებას, გამყიდველ არარეზიდენტ პირს აქვს ვალდებულება სათანადოდ განაცხადოს და გადაიხადოს მოგების გადასახადი საქართველოს საგადასახადო ორგანოების წინაშე, ან თუ ნასყიდობა განხორციელებულია ქართული საბროკერო კომპანიის მეშვეობით, ასეთი საბროკერო კომპანია ვალდებულია დააკავოს შესაბამისი გადასახადი. იმ შემთხვევაში, როცა გადასახადის დაკავება ხდება საბროკერო კომპანიის მიერ, გადასახადის განაკვეთი შეადგენს არარეზიდენტის მიერ მიღებული ნამეტი შემოსავლის 10%-ს. მოგების გადასახადის გადახდაზე შესაძლოა გავლენა მოახდინოს საქართველოსა და იმ ქვეყანას შორის დადებული ორმაგი დაბეგვრის შესახებ შეთანხმებამ, რომლის რეზიდენტიც არის გამყიდველი საწარმო (რის საფუძველზეც გამყიდველმა შესაძლებელია ისარგებლოს შეღავათით და გათავისუფლდეს გადასახადის გადახდის ვალდებულებისგან საქართველოში).

„ობლიგაციების“ მფლობელი არარეზიდენტი ფიზიკური პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, არარეზიდენტი ფიზიკური პირები 20%-იან საშემოსავლო გადასახადს გადაიხდიან თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. თუ ამგვარი გაყიდვა წარმოშობს საგადასახადო ვალდებულებას, გამყიდველ არარეზიდენტ პირს აქვს ვალდებულება სათანადოდ განაცხადოს და გადაიხადოს საშემოსავლო გადასახადი საქართველოს საგადასახადო ორგანოების წინაშე, ან თუ ნასყიდობა განხორციელებულია ქართული საბროკერო კომპანიის მეშვეობით, ასეთი საბროკერო კომპანია ვალდებულია დააკავოს შესაბამისი გადასახადი. იმ შემთხვევაში, როცა გადასახადის დაკავება ხდება საბროკერო კომპანიის მიერ, გადასახადის განაკვეთი შეადგენს არარეზიდენტის მიერ მიღებული ნამეტი შემოსავლის 10%-ს. საშემოსავლო გადასახადის გადახდაზე შესაძლოა გავლენა მოახდინოს საქართველოსა და იმ ქვეყანას შორის დადებული ორმაგი დაბეგვრის შესახებ შეთანხმებამ, რომლის რეზიდენტიც არის გამყიდველი პირი. გამონაკლისები შესაძლებელია გავრცელდეს „ობლიგაციების“ ზოგიერთ მფლობელზე, რომლებიც „ობლიგაციებს“ ფლობენ ორ კალენდარულ წელზე მეტი ხნის ვადით და არ იყენებენ მათ ეკონომიკურ საქმიანობაში.

„ობლიგაციების“ მფლობელი რეზიდენტი იურიდიული პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, რეზიდენტი იურიდიული პირები ვალდებული არიან შემოსავალში ჩართონ „ობლიგაციების“ გასხვისებით მიღებული ნამეტი შემოსავალი, რომლის დაანგარიშება ხდება თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. საგადასახადო კოდექსში შეტანილი ახალი ცვლილებების თანახმად, მოგების გადასახადის გადახდა უნდა მოხდეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დივიდენდების განაწილება მოხდა იურიდიული პირის პარტნიორებს შორის. შესაბამისად, რეზიდენტ იურიდიულ პირს შესაძლებელია დაუყოვნებლივ არ წარმოეშვას მოგების გადასახადის გადახდის ვალდებულება.

„ობლიგაციების“ მფლობელი რეზიდენტი ფიზიკური პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, რეზიდენტი ფიზიკური პირები ვალდებული არიან გადაიხადონ 20%-იანი საშემოსავლო გადასახადი „ობლიგაციების“ გასხვისების შემდეგ. საშემოსავლო გადასახადის

დაანგარიშება მოხდება თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. თუ ნასყიდობა განხორციელებულია ქართული საბროკერო კომპანიის მეშვეობით, ასეთი საბროკერო კომპანია ვალდებულია დააკავოს შესაბამისი გადასახადი. გამონაკლისები შესაძლებელია გავრცელდეს „ობლიგაციების“ ზოგიერთ მფლობელზე, რომლებიც „ობლიგაციებს“ ფლობენ ორ კალენდარულ წელზე მეტი ხნის ვადით და არ იყენებენ მათ ეკონომიკურ საქმიანობაში.

გადასახადი ძირი თანხის გადახდაზე

„ობლიგაციის“ მფლობელების მიერ „ობლიგაციების“ გამოსყიდვისას მიღებული ძირი თანხა არ ითვლება დასაბეგრ შემოსავლად და, შესაბამისად, არ ექვემდებარება დაბეგრვას საქართველოში, იმ პირობით, რომ გამოსასყიდი ფასი არ აღემატება „ობლიგაციის“ თავდაპირველი გამომშვების ფასს.

დამატებული ღირებულების გადასახადი

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი „ობლიგაციების“ გაყიდვას განიხილავს იმგვარ ფინანსურ ოპერაციად, რომელიც გათავისუფლებულია დამატებული ღირებულების გადასახადისგან.

სხვა საკითხები

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი საგადასახადო ორგანოს აძლევს უფლებას გადაამოწმოს მხარეების მიერ მითითებული ტრანზაქციის ფასი, შესაბამისი პროცედურული მოთხოვნების დაცვით.

1.8 კომპანიის არსებითი ხელშეკრულებები

საკრედიტო ხელშეკრულებები სს „თიბისი ბანკთან“

წინამდებარე ანგარიშგების მომზადების თარიღის მდგომარეობით, „ნიკორა ტრეიდსა“ და „თიბისი ბანკს“ შორის გაფორმებული საკრედიტო ხელშეკრულებების ფარგლებში კომპანია სარგებლობს სხვადასხვა მიზნობრივი სესხით (სესხების შესახებ ინფორმაცია იხილეთ ფინანსური ინფორმაციის თავში).

საკრედიტო ხელშეკრულებების მიზნობრიობა განსხვავდება და მოიცავს როგორც სს „საქართველოს ბანკის“ წინაშე არსებული ვალდებულებების რეფინანსირებას, ასევე

კაპიტალური დანახარჯების და ძირითადი საშუალებების ფინანსირებას. საკრედიტო ხელშეკრულებებით გათვალისწინებულია მთელი რიგი როგორც არაფინანსური, ასევე ფინანსური კოვენანტები. მათ შორის, ბანკის ნებართვის გარეშე „კომპანია“ არ არის უფლებამოსილი გააფორმოს ლიზინგი, აიღოს სესხები ან რაიმე სხვა ფინანსური ვალდებულება ნებისმიერი ფინანსური ინსტიტუტიდან ან აიღოს ფინანსური ვალდებულებები (გარდა კონსიგნაციით შეძენილი სარეალიზაციო პროდუქციის ვალდებულებისა).

პროდუქციის მიწოდების ხელშეკრულება შპს „ნიკორასთან“

შპს „ნიკორა“ წარმოადგენს ნიკორა ტრეიდის ყველაზე მსხვილ მიმწოდებელს. შპს „ნიკორასა“ („გამყიდველი“) და „ნიკორა ტრეიდს“ („მყიდველი“) შორის გაფორმებულია პროდუქციის მიწოდების ხელშეკრულება, რომლის საფუძველზეც შპს „ნიკორა“ სუპერმარკეტების ქსელს ამარაგებს ხორციით, ხორცპროდუქტებით და ნახევარფაბრიკატებით. გამყიდველი ვალდებულია მყიდველს მიაწოდოს ხარისხიანი, უფლებრივად და ნივთობრივად უნაკლო პროდუქცია. გამყიდველი ასევე პასუხისმგებელია, რომ მიწოდებული პროდუქცია აკმაყოფილებდეს საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ეტიკეტირების და პროდუქტის უსაფრთხოების სტანდარტებს.

ხელშეკრულება ასევე ითვალისწინებს მყიდველის მიერ გამყიდველის პროდუქციის (ან კონკრეტული პროდუქტის ან ასორტიმენტის) დაშვებისათვის საფასურის გადახდას, ისევე როგორც რეტრო ბონუსების გადახდის სისტემას. ასევე მყიდველი და გამყიდველი შესაძლოა შეთანხმდნენ მყიდველის მიერ გარკვეული მარკეტინგული მომსახურების გაწევის პირობებზე.

ხელშეკრულება ითვალისწინებს გამყიდველის სანქცირებას პროდუქციის მიუწოდებლობის ან მიწოდების დაყოვნების, ისევე როგორც პროდუქციის ხარისხობრივი მაჩვენებლების დადგენილ სტანდარტთან შეუსაბამობის გამო. სანქციის სიმძიმე დამოკიდებულია დარღვევის ხარისხზე და პოტენციურ ზიანზე.

ხელშეკრულების საფუძველზე, გამყიდველი უფლებამოსილია საკუთარი სარეალიზაციო პოლიტიკის გათვალისწინებით მოახდინოს გარკვეული პროდუქტების დელისტირება, ხოლო რომელიმე პროდუქტით მომარაგების შეფერხების შემთხვევაში ვალდებულია მყიდველს აცნობოს 7 დღით ადრე მაინც.

ხელშეკრულება დადებულია 1 წლის ვადით. მყიდველი ნებისმიერ დროს არის უფლებამოსილი შეწყვიტოს ხელშეკრულება გამყიდველისთვის 15 დღით ადრე შეტყობინების მიწოდების საფუძველზე.

ხელშეკრულებები სხვა მომწოდებლებთან

კომპანია ყველა მომწოდებელთან დებს სტანდარტულ ხელშეკრულებებს, რომელთა საფუძველზეც უფლება-მოვალეობების გადანაწილება მეტწილად იდენტურია (იხ. შპს „ნიკორასთან“ არსებული ხელშეკრულების აღწერა). განსხვავდება მხოლოდ კომერციული პირობები (როგორცაა გადახდის პირობები, რეტრო ბონუსების ოდენობა და ა.შ.).

1.9 ტრანზაქციები დაკავშირებულ პირებთან “კომპანიის” დონეზე

ჯგუფის დაკავშირებულ მხარეებს წარმოადგენენ მისი მშობელი კომპანია, შვილობილები, საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები და ძირითადი ხელმძღვანელობა.

1.1 საკონტროლო ურთიერთობები

ჯგუფის საბოლოო მფლობელია სს “ნიკორა”, რომელიც ოპერირებს საქართველოში და მდებარეობს თბილისში, ქავთარაძის #11-ში. იგი ფლობს ხმების 80.02%-იან წილს.

1.2 ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

საანგარიშგებო წლის განმავლობაში ჯგუფს დაკავშირებულ მხარეებთან ქონდა შემდეგი ტრანზაქციები და ნაშთები:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერის დასრულებული წლისათვის	2018 წლის 31 დეკემბერის დასრულებული წლისათვის
ტრანზაქციები		
მშობელი კომპანია და კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ		
საქონლის რეალიზაცია	318	431
მომსახურების გაწევა	23	-
მარაგებისა და ნედლეულის შესყიდვა	(72,551)	(70,016)
სერვისების მიღება	(3,000)	(2,656)
სესხების აღება	-	7,314
სესხების დაფარვა	(4,258)	(307)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა	(95)	-
საპროცენტო ხარჯის დარიცხვა	363	306

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ბალანსები		
მშობელი კომპანია და კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	28	1,009
მიღებული სესხები	(4,073)	(3,593)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(6,577)	(7,947)
	(265)	-
ფინანსური იჯარიდან წარმოშობილი ვალდებულებები	(10,887)	(10,531)

გარიგებები ხელმძღვანელობასთან და ოჯახის წევრებთან

ჯგუფის დირექტორებსა და მათი ოჯახის წევრებს არ ჰქონიათ მნიშვნელოვანი წილები სს ნიკორაში 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრისთვის.

წლის განმავლობაში ძირითადი ხელმძღვანელობის მიერ მიღებული ანაზღაურების დეტალები, რომელიც ჩართულია თანამშრომელთა სარგებელში, მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ხელფასები და ბონუსები	503	440

2 კორპორაციული მართვის ანგარიშგება

კორპორაციული მართვის კოდექსი საქართველოში დღემდე არ არის მიღებული საკანონმდებლო დონეზე და შესაბამისად ქართული კომპანიები არ არიან ვალდებული დაიცვან ის კორპორატიული მართვის პროცედურები, რაც შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს. თუმცა, კომპანიას, როგორც საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ანგარიშვალდებულ საწარმოს, შექმნილი აქვს კორპორატიული მართვის კოდექსი საზოგადოების წესდების ფარგლებში, რომელიც მოიცავს კორპორატიული მართვის, გადაწყვეტილებების მიღების წესებს და აგრეთვე უმაღლესი მმართველი ორგანოს, სამეთვალყურეო საბჭოსა და ხელმძღვანელობაზე უფლებამოსილი პირისთვის დადგენილ უფლება-მოვალეობებს; საზოგადოების წესდება საჯაროა, კერძოდ განთავსებულია მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრში, სადაც შესაძლებელია აგრეთვე ყველა თანმდევი ცვლილების ნახვა;

2.1 კომპანიის მმართველობის ორგანოები

სს ნიკორა ტრეიდი მოქმედებს საზოგადოების მართვის დუალისტური სისტემა, რაც გულისხმობს იმას, რომ საზოგადოებას ყავს ორი მმართველი ორგანო აქციონერთა საერთო კრება, როგორც მართვის უმაღლესი ორგანო და სამეთვალყურეო საბჭო. საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭო, შედგება შვიდი წევრისგან. სამეთვალყურეო საბჭოს ფუნქციაა კომპანიის დირექტორის საქმიანობაზე ზედამხედველობა და კონტროლი. საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოში ქვეკომიტეტად შექმნილია აუდიტის კომიტეტი, რომლის ფუნქციაა ზედამხედველობა გაუწიოს ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესს, ხარისხის კონტროლის, რისკების მართვის და, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური ინფორმაციის შიდა აუდიტის ეფექტიანობას, ფინანსური ანგარიშგების/კონსოლიდირებული ანგარიშგების აუდიტის განხორციელებას ხარისხის კონტროლის სისტემის მონიტორინგის ანგარიშში ასახული დასკვნების გათვალისწინებით; საზოგადოების ხელმძღვანელობასა და წარმომადგენლობაზე პასუხისმგებელი პირია აღმასრულებელი დირექტორი, რომლის უფლება- მოვალეობები აგრეთვე განსაზღვრულია წესდებით და კანონით. აღმასრულებელი დირექტორის ხელმძღვანელობის უფლებამოსილება გულისხმობს უფლებამოსილების ფარგლებში საწარმოს სახელით გადაწყვეტილებების მიღებას, ხოლო წარმომადგენლობითი უფლებამოსილება გულისხმობს საწარმოს სახელით გამოსვლას მესამე პირებთან ურთიერთობაში.

პარტნიორთა საერთო კრება

საზოგადოების უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება, რომელიც მოიწვევა წელიწადში სულ მცირე ერთხელ, საზოგადოების წლიური ბალანსის შედგენიდან 2 თვის

ვადაში, სხვა შემთხვევებში მოიწვევა რიგგარეშე სარეთო კრება წესდებით განსაზღვრული პირების მიერ.

საერთო კრება უფლებამოსილია:

- ა) შეცვალოს საზოგადოების წესდება, მათ შორის, საწესდებო კაპიტალი, საფირმო სახელწოდება, შეიტანოს სხვა ცვლილებები საზოგადოების წესდებაში, გადაწყვიტოს მისი ლიკვიდაციის საკითხი;
- ბ) მიიღოს გადაწყვეტილება შერწყმის, გაყოფის, ან გარდაქმნის შესახებ;
- გ) მთლიანად, ან ნაწილობრივ გააუქმოს აქციონერის მიერ აქციების უპირატესი შესყიდვის უფლება საწესდებო კაპიტალის გაზრდის დროს, აგრეთვე, საწესდებო კაპიტალის გაზრდის მიზნით აქციებში კონვერტირებადი სხვა ფასიანი ქაღალდების გამოშვებისას.
- დ) მიიღოს, ან უარყოს სამეთვალყურეო საბჭოს ან დირექტორების წინადადება მოგების გამოყენების შესახებ, ან როცა ეს ორგანოები ვერ იძლევიან ერთიან წინადადებას, მიიღოს გადაწყვეტილება წმინდა მოგების გამოყენების შესახებ;
- ე) აირჩიოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები და გამოიწვიოს ისინი სამეთვალყურეო საბჭოდან, განსაზღვროს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის არჩევის ვადა;
- ვ) დაამტკიცოს აღმასრულებელი დირექტორისა და სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიშები;
- ზ) გადაწყვიტოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა შრომის ანაზღაურების, მივლინების და სხვა საკითხ(ებ)ი;
- თ) აირჩიოს და გაათავისუფლოს გარე აუდიტორი.
- ი) მიიღოს გადაწყვეტილებები სამეთვალყურეო საბჭოსა და აღმასრულებელი დირექტორების წინააღმდეგ სასამართლო პროცესში მონაწილეობის შესახებ, ამ პროცესისათვის წარმომადგენლის დანიშვნის ჩათვლით;
- კ) მიიღოს გადაწყვეტილებები საზოგადოების ქონების შეძენის, გასხვისების, გაცვლის (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებების) ან სხვაგვარად დატვირთვის შესახებ, რომელთა ღირებულება აღემატება საზოგადოების აქტივების 50 (ორმოცდაათი) პროცენტზე მეტს, გარდა ისეთი გარიგებებისა, რომლებიც წარმოადგენს ჩვეულ საწარმოო საქმიანობას.
- ლ) მიიღოს გადაწყვეტილებები საზოგადოების მიერ სესხებისა და კრედიტების აღების ან/და უზრუნველყოფის თაობაზე, რომლებიც აღემატება 20 (ოცი) მილიონ ლარს;

უფლების განხორციელების წესი

აქციონერთა კრების ზემოაღნიშნული უფლებამოსილებების განხორციელებისთვის, განსაზღვრულია აქციების მფლობელების მიერ გადაწყვეტილების მიღების ხმათა სხვადასხვა პროცენტული რაოდენობები, რომელიც მერყეობს ხმის უფლების მქონე კაპიტალის 50%- 75%-ზე მეტი აქციების მფლობელთა რაოდენობებს შორის, თუ კონკრეტულ შემთხვევაში კანონით სხვა რამ არ იქნა გათვალისწინებული;

ჩამოთვლილი უფლებამოსილებების გარდა, ყველა სხვა საკითხზე გადაწყვეტილებებს იღებს აღმასრულებელი დირექტორი ან სამეთვალყურეო საბჭო თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

აქციონერთა უფლებამოსილებები:

საზოგადოების აქციონერს უფლება აქვს:

- ა) პირადად ან წარმომადგენლის მეშვეობით დაესწროს აქციონერთა საერთო კრებას და მონაწილეობა მიიღოს კენჭისყრაში;
- ბ) იქონიოს ერთი ხმა აქციონერთა კრებაზე მის საკუთრებაში (მფლობელობაში) არსებულ ყოველ აქციაზე.
- გ) ინფორმირებული იქნას საერთო კრების ჩატარებისა და მათზე განსახილველი საკითხების თაობაზე;
- დ) მოგების განაწილების შემთხვევაში მიიღოს დივიდენდები მისი კუთვნილი აქციების რაოდენობის პროპორციულად.
- ე) განკარგოს საკუთარი აქციები კანონმდებლობით დადგენილი წესით. აქციების დაგირავების, გასხვისებისთვის ან მესამე პირზე სხვა ფორმით გადაცემისთვის აუცილებელია აქციონერთა საერთო კრების წინასწარი თანხმობა. ამ პუნქტის მოქმედება არ ვრცელდება საჯარო ფასიან ქაღალდებზე.
- ვ) მოსთხოვოს საზოგადოებას თავისი აქციების შეფასება და გამოსყიდვა;
- ზ) სამეთვალყურეო საბჭოსგან მოითხოვოს იმ საკითხების დაზუსტება, რომლებიც შედის აქციონერთა საერთო კრების დღის წესრიგში.
- თ) მოსთხოვოს განმარტებები აღმასრულებელ დირექტორსა (დირექტორებს) და სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო კრების დღის წესრიგის თითოეული პუნქტის გამო და გამოთქვას თავისი აზრი.
- ი) აქციების სარეთო რაოდენობის 5%-ის ან მეტის მფლობელებს უფლება აქვთ მოითხოვონ სამეურნეო მოქმედებების ან მთლიანი წლიური ბალანსის სპეციალური შემოწმება, თუ მათ გააჩნიათ საფუძვლიანი ეჭვი, რაიმე დარღვევის თაობაზე.
- კ) საზოგადოება უფლებამოსილია არ დააკმაყოფილოს აქციათა 5%-ის მფლობელი აქციონერების მოთხოვნა საზოგადოების სახელით დადებული გარიგებებთან და ინფორმაციებთან დაკავშირებით, თუ აღნიშნული მოთხოვნა ეწინააღმდეგება საზოგადოების ინტერესებს ან შესაძლებელია საფრთხე შეექმნას საზოგადოების კომერციული საიდუმლოების განჟღავნებას.
- ლ) აქციების 5%-ის მფლობელ აქციონერებს ან აქციონერთა ჯგუფს უფლება აქვთ, საზოგადოების წესდებით განსაზღვრულ ორგანოს (სამეთვალყურეო საბჭოს ან დირექტორებს) მოსთხოვონ საზოგადოების აქციონერთა რიგგარეშე კრების ჩატარება.

სამეთვალყურეო საბჭო

საზოგადოებაში შექმნილია სამეთვალყურეო საბჭო, რომელიც შედგება 7 (შვიდი) წევრისაგან.

სამეთვალყურეო საბჭოს თითოეული წევრის არჩევა ხდება 3 (სამი) წლის ვადით, ხოლო უფლებამოსილების ვადა გრძელდება ამ ვადის გასვლის შემდეგაც მორიგი საერთო კრების მოწვევამდე.

სამეთვალყურეო საბჭოს კომპეტენცია შემდეგია:

- ა) კონტროლი გაუწიოს აღმასრულებელი ან/და სხვა დირექტორ(ებ)ის საქმიანობას; სამეთვალყურეო საბჭოს ნებისმიერ დროს შეუძლია, მოითხოვოს აღმასრულებელი ან სხვა დირექტორებისაგან საზოგადოების საქმიანობის ანგარიში.
- ბ) სამეთვალყურეო საბჭოს შეუძლია გააკონტროლოს და შეამოწმოს საზოგადოების საბუღალტრო წიგნები, ასევე ქონებრივი ობიექტები, კერძოდ, საზოგადოების სალარო და ფასიანი ქაღალდებისა და საქონლის მდგომარეობა.
- გ) მიწვიოს რიგგარეშე საერთო კრება, თუ ამას საზოგადოების ინტერესები მოითხოვს; დ შეამოწმოს წლიური ანგარიშები, მოგების განაწილების წინადადება და ინფორმაცია მდგომარეობის შესახებ და ამის თაობაზე მოახსენოს საერთო კრებას;
- ე) სამეთვალყურეო საბჭო ახდენს აღმასრულებელი დირექტორის და ხელმძღვანელობასა და წარმომადგენლობაზე პასუხისმგებელი სხვა პირების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) დანიშვნას და და მათ გამოწვევას, მათი უფლებამოსილების ფარგლების დადგენას, საჭიროების შემთხვევაში ასევე მათთან სასამსახურო ხელშეკრულების დადებას და შეწყვეტას;
- ვ) სამეთვალყურეო საბჭო უფლებამოსილია, დირექტორებთან გარიგებების შესრულებისას წარმოადგინოს საზოგადოება, აგრეთვე, საერთო კრების გადაწყვეტილებით საზოგადოების სახელით მათ წინააღმდეგ წარმართოს სამართლებრივი დავა.

აგრეთვე, აღმასრულებელმა დირექტორმა (დირექტორებმა) მხოლოდ სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობით შეიძლება განახორციელოს შემდეგი საქმიანობა:

- ა) საწარმოთა 50%-ზე მეტი წილის შეძენა და გასხვისება;
- ბ) ფილიალების შექმნა და მათი ლიკვიდაცია;
- გ) წლიური ბიუჯეტისა და გრძელვადიანი ვალდებულებით-სამართლებრივი ურთიერთობიდან გამომდინარე ვალდებულების მიღება;
- დ) სესხების და კრედიტების აღება, რომლებიც აღემატება 10 (ათი) მილიონ ლარს.
- ე) სესხების და კრედიტების უზრუნველყოფა, თუ ისინი არ მიეკუთვნებიან ჩვეულებრივ სამეურნეო საქმიანობას და აღემატება 10 (ათი) მილიონ ლარს. დაუშვებელია სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და დირექტორების ვალდებულებათა უზრუნველყოფა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ამის თაობაზე გადაწყვეტილება მიღებულია საერთო კრების მიერ.
- ვ) ახალი სახის ეკონომიკური საქმიანობის დაწყება ან საქმიანობის არსებული სახის შეწყვეტა;
- ზ) სამეურნეო პოლიტიკის ძირითადი (ზოგადი) პრინციპების დადგენა;
- თ) სავაჭრო წარმომადგენლების (პროკურისტების) დანიშვნა და გამოწვევა;

- ი) გადაწყვეტილების მიღება საზოგადოების აქციებისა და სხვა ფასიანი ქაღალდების საფონდო ბირჟაზე სავაჭროდ დაშვების შესახებ, თუ ამგვარი დაშვება საზოგადოებას აკისრებს კანონით გათვალისწინებულ მნიშვნელოვან დამატებით ხარჯებს;
- კ) ხელმძღვანელ პირთათვის მოგებისა და სხვა მსგავს ურთიერთობებში მონაწილეობის, მათი საპენსიო უზრუნველყოფის პრინციპების განსაზღვრა და აქციონერთა კრებაზე დასამტკიცებლად წარდგენა;
- ლ) საზოგადოების უმაღლესი მენეჯმენტის რგოლის თანამშრომლების სამუშაოზე მიღება-გათავისუფლება და შრომის ანაზღაურების განსაზღვრა.
- მ) საზოგადოების ქონებისა შეძენის, გასხვისების ან გაცვლის (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებების) შესახებ გადაწყვეტილების მიღება, რომელთა ღირებულება შეადგენს საზოგადოების ქონების საბალანსო ღირებულების 10%-ს. ეს არ შეეხება საზოგადოების ჩვეულებრივ საქმიანობას;
- ნ) გადაწყვეტილების მიღება იმ საკითხებზე, რომლებიც კანონით არ განეკუთვნება არც აღმასრულებელი დირექტორის და არც საერთო კრების კომპეტენციას.
- ო) წმინდა მოგების განაწილების მოწონებულ წინადადებას სამეთვალყურეო საბჭო დასამტკიცებლად წარუდგენს საერთო კრებას.

სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა:

- ✓ თავმჯდომარე/წევრი: ვასილ სუხიაშვილი (პ/ნ 01024003505);
- ✓ თავმჯდომარის მოადგილე/წევრი: ტარას ნიჟარაძე (პ/ნ 01017003022);
- ✓ წევრი: ირაკლი ბოქოლიშვილი (პ/ნ 01024032145);
- ✓ წევრი: გია პეტრიაშვილი (პ/ნ 01026002268);
- ✓ წევრი: ირაკლი ნიკოლაიშვილი (პ/ნ 01015002814)
- ✓ წევრი: ვასილ ტარადინი 75 2877247 /რუსეთის ფედერაცია/
- ✓ წევრი: ოლეგ გუბანოვი, 71 7143091 /რუსეთის ფედერაცია/

სამეთვალყურეო საბჭოს ერთ-ერთ წევრს, რომელიც სამართლებრივად ან/და ეკონომიკურად არ არის დაკავშირებული სააქციო საზოგადოებასთან მათ შორის არ ფლობს ამ საზოგადოების აქციებს და არ იღებს აღნიშნული საზოგადოებიდან ანაზღაურებას ან სხვა ეკონომიკურ სარგებელს, წარმოადგენს **გია პეტრიაშვილი პ/ნ 01026002268**.

სამეთვალყურეო საბჭოს შეხვედრები წლის განმავლობაში საშუალოდ ტარდება 3-5-ჯერ.

აუდიტის კომიტეტი:

სამეთვალყურეო საბჭოში ფუნქციონირებს აუდიტის კომიტეტი, რომლის ძირითადი ფუნქციაა ზედამხედველობა გაუწიოს:

- ა) ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესს;

- ბ) ხარისხის კონტროლის, რისკების მართვის და საჭიროების შემთხვევაში ფინანსური ინფორმაციის შედა აუდიტის ეფექტიანობას;
- გ) ფინანსური ანგარიშგების/ კონსოლიდირებული ანგარიშგების აუდიტის განხორციელებას ხარისხის კონტროლის სისტემის მონიტორინგის ანგარიშში ასახული დასკვნების გათვალისწინებით;
- დ) აუდიტის/აუდიტორული კომპანიის დამოუკიდებლობას „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის კომიტეტი შედგება სამი წევრისგან:

- ა) თავმჯდომარე/წევრი:პ/ნ გია პეტრიაშვილი (პ/ნ 01026002268), 18.05.1961
- ბ) წევრი: ირაკლი ნიკოლაიშვილი (პ/ნ 01015002814), 05.09.1971
- გ) წევრი: 01024032145, 01.10.1963 ირაკლი ბოქოლიშვილი

საზოგადოების ხელმძღვანელობა და წარმომადგენლობა

საზოგადოების ხელმძღვანელობა და მისი წარმომადგენლობა ევალება აღმასრულებელ დირექტორს.

აღმასრულებელი დირექტორი:

- ა) წარმოადგენს საზოგადოებას სასამართლოში და მესამე პირებთან ურთიერთობაში და პასუხს აგებს საზოგადოების ყოველდღიურ მართვაზე;
- ბ) საზოგადოების სახელით დებს გარიგებებს;
- გ) განკარგავს საზოგადოების სახსრებსა და ქონებას, წარმოადგენს საზოგადოებას, როგორც საქართველოში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ, გასცემს მინდობილობებს;
- დ) უზრუნველყოფს საერთო კრებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების ზუსტ და დროულ აღსრულებას;
- ე) ვალდებულია წარუდგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს ინფორმაცია გაწეული საქმიანობისა და საზოგადოების ფინანსური მდგომარეობის შესახებ;
- ვ) ადგენს საზოგადოების წლიურ ანგარიშსა და სამეურნეო მდგომარეობის ანგარიშს, ასევე, წმინდა მოგების განაწილების წინადადებას სამეთვალყურეო საბჭოზე წარსადგენად.
- ზ) აღმასრულებელი დირექტორი ვალდებულია საზოგადოების საქმეები წარმართოს კანონმდებლობის, წინამდებარე წესდების და აქციონერთა გადაწყვეტილებების შესაბამისად. აღმასრულებელი დირექტორი ვალდებულია, სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობით განხორციელოს ის ქმედებები, რომელიც მოქმედი კანონმდებლობისა და წესდების თანახმად საჭიროებს სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობას. თანხმობა მიიღება სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილების ფორმით.
- თ) სამუშაოზე იღებს და ათავისუფლებს საზოგადოების თანამშრომლებს;

- ო) საზოგადოების თანამშრომლებს განუსაზღვრავს დისციპლინური სახდელისა და წახალისების ფორმებს;
- კ) ამტკიცებს საზოგადოებისა და მისი ფილიალებისა და წარმომადგენლობების საშტატო განრიგს;
- ლ) განსაზღვრავს საზოგადოების თანამშრომლების შრომის ანაზღაურების ოდენობას და პირობებს;
- მ) ადგენს და ამტკიცებს საზოგადოების შინაგანაწესს, შიდა სახელმძღვანელო ინსტრუქციებს;
- ნ) ასრულებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრულ ინსტრუქციებს.

საზოგადოების აღმასრულებელი დირექტორია დავით ურუშაძე

ბატონი დავით ურუშაძე გამოცდილი ფინანსისტი. იგი „ნიკორა ტრეიდის“ დირექტორია 2015 წლის აპრილიდან და მანამდე სამი წლის განმავლობაში ეკავა ფინანსური დირექტორის თანამდებობა. „ნიკორაში“ მოსვლამდე იგი მუშაობა „ბაზისბანკში“ სხვადასხვა პოზიციაზე და ბოლო ოთხი წლის განმავლობაში ხაზინის დეპარტამენტის უფროსი იყო. ბატონ ურუშაძეს აქვს მაგისტრის ხარისხი ფინანსებში ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტიდან და ბაკალავრის ხარისხი ეკონომიკაში ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან.

მმართველობითი ორგანოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს მიმართ გამოყენებული დივერსიფიკაციის პოლიტიკა

დღეის მდგომარეობით არ არსებობს რაიმე სახის რეგულაცია, რომელიც კომპანიას ავალდებულებს წევრების მიმართ გაატაროს დივერსიფიკაციის პოლიტიკა, ასაკის, სქესის, კვალიფიკაციის ან სხვა რაიმე ნიშნის მიხედვით; კომპანია წევრებს შეარჩევს სხვადასხვა კრიტერიუმით, რომელიც ემყარება კომპანიის უმაღლესი ორგანოს – პარტნიორთა კრების შეფასებას კონკრეტულ პირზე, რომელიც დააკმაყოფილებს, პოზიციისთვის განსაზღვრული ფუნქცია-მოვალეობების შესრულებისთვის საჭირო უნარ-ჩვევებს; აღნიშნულის შესაბამისად, საზოგადოებაში არ მოქმედებს წინასწარ დადგენილი რაიმე სახის პოლიტიკა ან ერთიანი პრაქტიკა;

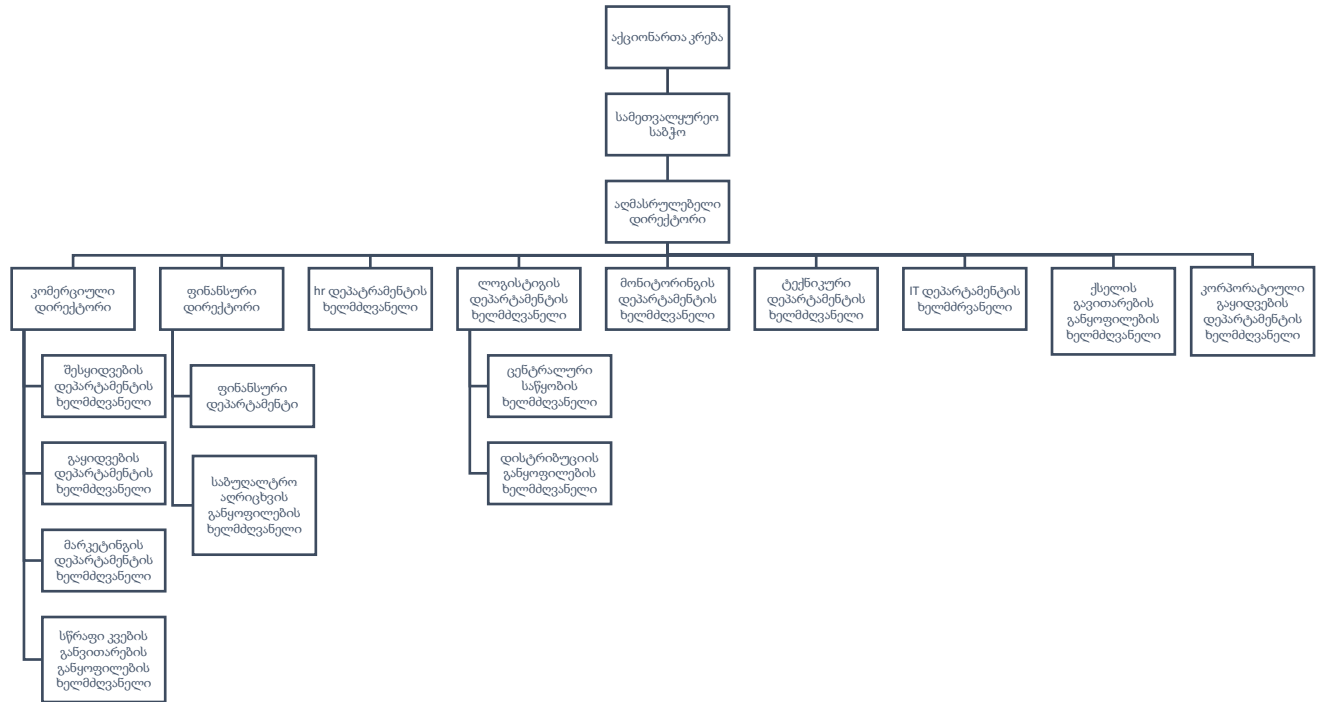
სავალდებულო სატენდერო შეთავაზების შემთხვევა

საზოგადოების აქციები სავალდებულო სატენდერო შეთავაზების მოთხოვნის საგანს არ წარმოადგენს;

2.2 კომპანიის სტრუქტურა და მენეჯმენტი

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს „ნიკორა ტრეიდი“ სააქციო კაპიტალის 80.2%-ს სს „ნიკორა“ ფლობდა, ხოლო დანარჩენ წილს 19.8%-ს ფლობდნენ სხვა პირები, რომელთაგან ერთი პირი ფლობდა 10%-ს ხოლო დანარჩენები არ ფლობდნენ აქციათა 5%-ზე მეტს.

სს „ნიკორა ტრეიდი“-ს შიდა სტრუქტურა

ძირითადი თანამშრომლები

„კომპანია“ მართავს დიდი გამოცდილების მქონე მენეჯერთა გუნდი, რომლის წევრებსაც ბევრი წელი აქვთ ნამუშევარი ჯგუფის შიგნით და გააჩნიათ ხანგრძლივი სამუშაო სტაჟი. სს „ნიკორა ტრეიდის“ ძირითადი თანამშრომლების მოკლე მიმოხილვა:

სამეთვალყურეო საბჭო

ვასილ სუხიაშვილი, სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარე

ბატონი სუხიაშვილი სს „ნიკორას“ ერთ-ერთი დამფუძნებელია და მისი დირექტორი იყო 1998-იდან 2008 წლამდე, როცა იგი სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარე გახდა. სს „ნიკორას“ დაფუძნებამდე იგი მართავდა გაზიანი სასმელის სადისტრიბუციო ბიზნესს მოსკოვში. ბატონ სუხიაშვილის მიღებული აქვს ბაკალავრის ხარისხი მექანიკურ ინჟინერიაში საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტისგან.

ირაკლი ბოქოლიშვილი, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი/თავჯდომარის მოადგილე

ბატონი ბოქოლიშვილი „ნიკორა ჯგუფის“ მმართველია 2010 წლიდან, როცა იგი დაინიშნა გენერალური დირექტორის თანამდებობაზე. იგი გახლდათ „ბაზისბანკის“ ერთერთი დამფუძნებელი სადაც 15 წლის განმავლობაში მუშაობდა სხვადასხვა პოზიციებზე, მათ შორის ფინანსური დირექტორის და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის. მანამდე იგი მუშაობდა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის მათემატიკის ფაკულტეტზე. ბატონ ბოქოლიშვილს დაცული აქვს დისერტაცია სსრკ-ს გამოყენებითი მათემატიკის სამეცნიერო აკადემიაში და გააჩნია სამეცნიერო ხარისხი მათემატიკასა და მათემატიკურ მოდელირებაში ლომონოსოვის სახელობის მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან. მას აგრეთვე გააჩნია სამეცნიერო ხარისხი საბანკო და საფინანსო საქმიანობაში თბილისის ჰუმანიტარულ და ეკონომიკურ მეცნიერებათა სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან.

სამეთვალყურეო საბჭოს რიგითი წევრები არიან:

გია პეტრიაშვილი

ირაკლი ნიკოლაიშვილი

ვასილ ტარადინი

ოლეგ გუბანოვი

ტოპ მენეჯმენტი

დავით ურუშაძე, აღმასრულებელი დირექტორი

ბატონი დავით ურუშაძე გამოცდილი ფინანსისტია. იგი „ნიკორა ტრეიდის“ დირექტორია 2015 წლის აპრილიდან და მანამდე სამი წლის განმავლობაში ეკავა ფინანსური დირექტორის თანამდებობა. „ნიკორაში“ მოსვლამდე იგი მუშაობა „ბაზისბანკში“ სხვადასხვა პოზიციაზე და ბოლო ოთხი წლის განმავლობაში ხაზინის დეპარტამენტის უფროსი იყო. ბატონ ურუშაძეს

აქვს მაგისტრის ხარისხი ფინანსებში ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტიდან და ბაკალავრის ხარისხი ეკონომიკაში ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან.

თემურ ალექსანდრია, ფინანსური დირექტორი

ბატონი ალექსანდრია „ნიკორა ტრეიდის“ ფინანსური დირექტორია 2015 წლიდან. 2012-2015 წლებში იგი იყო უფროსი ანალიტიკოსი და ბიზნესის განვითარების კოორდინატორი „ვითიბი ბანკში“. მანამდე იგი კორპორატიული ბიზნესის ანალიტიკოსი იყო „პროკრედიტ ბანკში“. ბატონ ალექსანდრიას აქვს ბაკალავრის ხარისხი ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან.

ლია სუხიაშვილი, კომერციული დირექტორი

ქალბატონი ლია სუხიაშვილი „ნიკორა ტრეიდის“ კომერციული დირექტორია 2006 წლიდან, ხოლო 2006 წლამდე სამი წლის განმავლობაში მუშაობდა მშობელი კომპანიის კომერციულ დეპარტამენტში. „ნიკორაში“ მოსვლამდე ქალბატონი სუხიაშვილი თბილისის ენდოკრინოლოგიის საეთაშორისო ცენტრში კარდიოლოგ ქირურგად მუშაობდა. მას აქვს სამედიცინო ხარისხი თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტისგან.

2.3 ბუღალტრული აღრიცხვის მნიშვნელოვანი პოლიტიკები

კონსოლიდაციის საფუძვლები

ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებები აერთიანებს დედა კომპანიასა და მის ყველა შვილობილს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ყველა შვილობილი კომპანიისთვის საანგარიშგებო თარიღი 31 დეკემბერია.

ყველა ტრანზაქცია და ნაშთი ჯგუფის კომპანიებს შორის ელიმინირდება კონსოლიდაციისას, მათ შორის შიდა ოპერაციების დროს არარეალიზებული მოგება და ზარალი. როდესაც შიდა ჯგუფური გაყიდვებისას არარეალიზებული ზარალი ელიმინირდება კონსოლიდაციისას, აღნიშნული აქტივებიც მოწმდება გაუფასურებაზე ჯგუფის პერსპექტივიდან. შვილობილების ფინანსურ ანგარიშგებებში წარმოდგენილი თანხები კორექტირებული იქნა, საჭიროების შემთხვევაში, რათა ისინი შესაბამისობაში ყოფილიყო ჯგუფის მიერ გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკასთან.

შვილობილი კომპანიების მოგება-ზარალი და სხვა სრული შემოსავალი შეძენაზე ან გაყიდვებზე აღიარდება წლის განმავლობაში, შესყიდვის თარიღიდან ან გაყიდვის თარიღამდე, შესაბამისად.

შვილობილ კომპანიებში წარმოქმნილ მოგებას ან ზარალს, ჯგუფი მიაკუთვნებს დედა კომპანიისა და არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს შესაბამისად, ფლობილი წილების მიხედვით.

უცხოური ვალუტა

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ტრანზაქციები უცხოურ ვალუტაში გადაიყვანება საანგარიშგებო ვალუტაში (ლარი) ტრანზაქციის განხორციელების დღისთვის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსის მიხედვით. ანგარიშგების თარიღისთვის, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი მუხლები გადაანგარიშებულია ამავე თარიღისთვის არსებული ეროვნული ბანკის მიერ გამოცხადებული გაცვლითი კურსით, რომელიც 2019 წლის 31 დეკემბერს ერთი ამერიკული დოლარისთვის შეადგენს 2.8677 ლარს და ერთი ევრო შეადგენს 3.2095 ლარს. (2018 წლის 31 დეკემბერი: ერთი ამერიკული დოლარი 2.6766 ლარი და ერთი ევრო 3.0701 ლარი). არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება წლის ბოლოს კურსით არ ხდება და ისინი ბალანსში წარდგენილია ისტორიული ღირებულებით (ლარში გადაყვანილია ტრანზაქციის განხორციელების დღის კურსით), გარდა სამართლიანი ღირებულებით წარდგენილი არაფულადი მუხლებისა, რომლებიც ლარში გადაყვანილია მათი სამართლიანი ღირებულების შეფასების დღის შესაბამისი კურსით.

საკურსო სხვაობით გამოწვეული სხვაობები ფულადი მუხლებისთვის ასახულია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ძირითადი საშუალებები

პროდუქციის წარმოების, საქონლის მიწოდების ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის გამოყენებული მიწა და შენობები კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია გადაფასებული ღირებულებით, რაც შემცირებულია ბოლო გადაფასების შემდეგ დაგროვილი ცვეთით და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის (თუკი გაუფასურებას ქონდა ადგილი) ღირებულებით. ძირითადი საშუალების გადაფასების დროს, გადაფასების დღისათვის დაგროვილი ცვეთა აკლდება მთლიან საბალანსო ღირებულებას და ნეტო თანხა გადაანგარიშდება აქტივის გადაფასებული თანხით.

გადაფასებები დამოუკიდებელ შემფასებელთა მიერ ტარდება საკმარისი სიხშირით, იმ მიზნით, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისაგან რაც მას ექნებოდა პერიოდის ბოლოს, რომ მომხდარიყო მისი რეალური ღირებულებით შეფასება.

ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან მიღებული შემოსავალი ჩაირთვება სხვა სრულ შემოსავლებში (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც იმავე აქტივთან დაკავშირებული გადაფასების რეზერვის შემცირება წინა პერიოდში უკვე აღიარებული იყო მოგება-ზარალში, ასეთ შემთხვევაში გადაფასების რეზერვის ზრდა მოგება-ზარალზე აღირიცხება წინა პერიოდში შემცირებული თანხის მოცულობით), ხოლო გადაფასების რეზერვი კაპიტალში. საბალანსო ღირებულების შემცირება, რომელიც გამოწვეულია გადაფასებით აღირიცხება მოგება-ზარალში, რადგან საბალანსო ღირებულება აღემატება ძირითადი საშუალების რეალურ ღირებულებას, ხოლო თუ არსებობს წინა პერიოდში ძირითადი საშუალების გადაფასებით წარმოქმნილი რეზერვი ხდება მისი შემცირება.

გადაფასების რეზერვის გადატანა ხდება გაუნაწილებელ მოგებაზე თუ მოხდა მასთან დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების გაყიდვა ან სხვა ფორმით მისი აღიარების შეწყვეტა.

სხვა ძირითადი საშუალებები, გარდა მიწისა და შენობებისა, აღირიცხება თვითღირებულებით, რაც მცირდება დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის თანხებით. თვითღირებულება განისაზღვრება შესყიდვის ფასით, იმპორტთან დაკავშირებული გადასახადებით, გამოუქვითავი გადასახადებითა და სხვა პირდაპირი ხარჯებით. როცა ძირითადი საშუალებები შეიცავს სხვადასხვა კომპონენტებს, რომლებსაც გააჩნიათ სხვადასხვა სარგებლობის ვადები, ისინი აღირიცხებიან ცალკე-ცალკე, როგორც ძირითადი საშუალებების ცალკეული კომპონენტები.

მშენებარე ძირითადი საშუალებები, რომლებიც გამიზნულია წარმოებისთვის, გასაქირავებლად ან მიზნებისთვის, რომელიც ჯერ არ არის განსაზღვრული, აღირიცხება თვითღირებულებით, გამოკლებული გაუფასურების ზარალით. ღირებულება მოიცავს პირდაპირ ხარჯებს, მწყობრში მოყვანისა და მონტაჟის ხარჯებს, ასევე პროფესიონალური მომსახურებისა და სესხებთან დაკავშირებულ ხარჯებს რომელიც კაპიტალიზირდება ჯგუფის პოლიტიკის შესაბამისად. ფინანსური იჯარით აღებული შენობები ასევე ჩაირთვება ძირითად საშუალებებში. ასეთ აქტივებს ცვეთა ერიცხება მოსალოდნელ სასიცოცხლო ვადასა და იჯარის ვადას შორის უმოკლესი პერიოდის განმავლობაში.

მოგება, ან ზარალი, რომელიც წარმოიშვება აქტივის გაყიდვიდან ან ჩამოწერიდან, განისაზღვრება სხვაობით, მიღებულ სარგებელსა და საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ჩანაცვლებასთან დაკავშირებული ხარჯები, კაპიტალიზირდება იმ კომპონენტის საბალანსო ღირებულებასთან ერთად, რომელიც ჩამოწერილ იქნა. სხვა დანახარჯები კაპიტალიზირდება იმ შემთხვევაში, თუ შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის მიღება მომავალში. ყველა სხვა ხარჯი, მათ შორის შეკეთება-განახლება აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მისი მოხდენისთანავე.

ცვეთის დარიცხვა ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით, თითოეული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასების საფუძველზე. ცვეთის დარიცხვა იწყება მას მერე, რაც აქტივი შედის გამოყენებაში. ძირითადი საშუალებების ჯგუფებისთვის

განსაზღვრული შესაბამისი სასარგებლო მომსახურების ვადები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

შენობა ნაგებობები	- 30 წელი
მანქანები და მძიმე ტექნიკა	- 5 წელი
ოფისის აღჭურვილობა, ავეჯი და ინვენტარი	- 5 წელი
ტრანსპორტი	- 5 წელი
იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	- 7-10 წელი

ვინაიდან მიწის სასრული სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა შეუძლებელია, შესაბამისი საბალანსო ღირებულებები ცვეთას არ ექვემდებარება.

გუდვილი

გუდვილი წარმოადგენს საწარმოთა გაერთიანების შედეგად წარმოქმნილ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს, რომელიც ინდვიდუალურად არ არის განსაზღვრული და დამოუკიდებლად აღიარებული. გუდვილი აღირიცხება თვითღირებულებით გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის მიერ შეძენილი არამატერიალური აქტივები, რომელთაც აქვთ განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა, წარმოდგენილია თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი.

ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, ან ემატება სხვა აქტივის თვითღირებულებას წრფივი მეთოდით შესაბამისი აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, რომლებიც განსაზღვრულია 5-7 წლით პროგრამების, უფლებებისა და სხვა აქტივებისთვის.

იჯარა

როგორც აღწერილია შენიშვნა **Error! Reference source not found.**-ში, ჯგუფმა გამოიყენა ფასს 16-ი ს მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომა, შესაბამისად, შესადარისი ინფორმაცია ხელახლა არ შეფასებულა. რაც გულისხმობს იმას, რომ შესადარისი ინფორმაცია კვლავ ბასს 17-ისა და ფასიკ 4 შესაბამისადაა წარდგენილი.

საადრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ნებისმიერი ახალი კონტრაქტისთვის, რომელიც გაფორმებულია 2019 წლის 1 იანვარს, ან

შემდეგ, ჯგუფი განიხილავს არის თუ არა, ან შეიცავს, თუ არა ხელშეკრულება იჯარას. იჯარა განიმარტება, როგორც "ხელშეკრულება, ან ხელშეკრულების ნაწილი, რომლის თანახმად სხვა მხარეს გადაეცემა აქტივის (საიჯარო აქტივის) გამოყენების უფლება გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ანაზღაურების სანაცვლოდ." ამ განმარტების თანახმად, ჯგუფი აფასებს, აკმაყოფილებს თუ არა ხელშეკრულება შემდეგ სამ მთავარ შეფასების კრიტერიუმს:

შეიცავს თუ არა კონტრაქტი იდენტიფიცირებად აქტივს, რომელიც პირდაპირ არის განსაზღვრული ხელშეკრულებაში, ან არაპირდაპირი გზით ხდება აქტივის იდენტიფიცირება იმ მომენტში, როდესაც აქტივი გამოსაყენებლად ხელმისაწვდომი ხდება ჯგუფისთვის.

აქვს თუ არა ჯგუფს ხელშეკრულებაში იდენტიფიცირებული აქტივიდან მთლიანი ეკონომიკური სარგებლის მიღების უფლება აქტივის გამოყენების პერიოდის განმავლობაში, ხელშეკრულებით განსაზღვრული უფლებების ფარგლებში.

აქვს თუ არა ჯგუფს იდენტიფიცირებადი აქტივის გამოყენების წესის განსაზღვრის უფლება. აქვს თუ არა უფლება გადაწყვიტოს „როგორ და რა მიზნით“ გამოიყენოს აქტივი მისი ფლობის პერიოდში.

მოიჯარის მიერ იჯარის შეფასება და აღიარება

იჯარის დაწყების თარიღისათვის ჯგუფი აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებასა და საიჯარო ვალდებულებას კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. აქტივის გამოყენების უფლება განისაზღვრება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ შეფასებას, ჯგუფის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს, იჯარის ბოლოს აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციისთვის საჭირო შეფასებით ხარჯებს და იჯარის დაწყების თარიღისთვის გადახდილ ავანსებს (ყველა მიღებული წამახალისებელი გადახდების გამოკლებით).

ჯგუფი, აქტივების გამოყენების უფლებებისთვის, იყენებს ცვეთის წრფივ მეთოდს იჯარის დაწყების თარიღიდან შემდეგ ორ თარიღს შორის უფრო ადრინდელ თარიღამდე: აქტივის გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებისა და იჯარის ვადის დასრულების თარიღი. ჯგუფი ასევე აფასებს აქტივის გამოყენების უფლების გაუფასურებას, როდესაც ასეთი ინდიკატორი არსებობს.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ჯგუფი საიჯარო ვალდებულებას აფასებს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის. საიჯარო გადახდების დისკონტირება ხორციელდება იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად შეიძლება, ან ჯგუფის ზღვრული სასესხო განაკვეთის საშუალებით.

საიჯარო გადახდები, რომლებიც გაითვალისწინება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში, მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს, თანხებს, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ მოიჯარე გადაიხდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით

და უფლებებით წარმოშობილ გადახდებს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე ამ უფლებას გამოიყენებს.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ მოიჯარემ საიჯარო ვალდებულება უნდა შეამციროს განხორციელებული საიჯარო გადახდებით და გაზარდოს საიჯარო ვალდებულებასთან დაკავშირებული პროცენტით. საიჯარო ვალდებულების შეფასება ხდება ხელახლა, რათა აისახოს ხელახალი შეფასების შედეგი, ან იჯარის მოდიფიკაციები, ან გადასინჯული არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადახდები.

საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შემდეგ, შესაბამისი კორექტირება აისახება აქტივის გამოყენების უფლებაზე ან მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, თუ აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება ნულია.

ჯგუფმა გადაწყვიტა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარა აღრიცხოს პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის გამოყენებით. აქტივის გამოყენების უფლებისა და საიჯარო ვალდებულების აღიარების ნაცვლად, იჯარასთან დაკავშირებული გადახდები აღიარდება ხარჯად მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით, იჯარის პერიოდის განმავლობაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივების გაოყენების უფლება წარმოდგენილია განცალკევებით, ვინაიდან საიჯარო ვალდებულებაც წარდგენილია ცალკე.

სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრამდე

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ფინანსური იჯარა

ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას საიჯარო ხელშეკრულების არსის განხილვისას და გადასცემს თუ არა იგი საიჯარო აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული პრაქტიკულად ყველა რისკსა და სარგებელს. განხილული ძირითადი ფაქტორები მოიცავს საიჯარო პერიოდის ხანგრძლივობას აქტივის ეკონომიკურ მომსახურების ვადასთან მიმართებაში, მინიმალური საიჯარო გადასახდელების ახლანდელ ღირებულებას აქტივის სამართლიან ღირებულებასთან მიმართებაში და გადადის თუ არა მფლობელობა ჯგუფზე იჯარის ვადის ამოწურვის შემდეგ.

როდესაც იჯარა მოიცავს მიწას და შენობა-ნაგებობებს, იჯარის მინიმალური გადასახადები პირველად გამოიყოფა თითოეულ კომპონენტზე შესაბამისი საიჯარო პროცენტის სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე. შემდეგ, თითოეული კომპონენტი ფასდება ცალ-ცალკე, როგორც განსასაზღვრი ფაქტორი, მიეკუთვნება თუ არა იგი ფინანსური იჯარის ნაწილს, იმის გათვალისწინებით, რომ მიწას, როგორც წესი, განუსაზღვრელი ეკონომიკური მომსახურების ვადა აქვს.

საიჯარო გადახდების საპროცენტო ელემენტი ხვდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც ფინანსური ხარჯები იჯარის ვადის განმავლობაში.

საოპერაციო იჯარა

ყველა სხვა იჯარა განიხილება როგორც საოპერაციო იჯარა. თუ ჯგუფი მოიჯარეა, გადახდები საოპერაციო იჯარაზე აღიარდება, როგორც ხარჯი, წრფივი მეთოდით, იჯარის პერიოდის განმავლობაში. მასთან დაკავშირებული ხარჯები, როგორებიცაა მომსახურებისა და დაზღვევის, აღიარდება პერიოდის ხარჯებად.

სასაქონლო მატერიალური მარაგები

სასაქონლო მატერიალური მარაგები არის აქტივები რომლებიც განკუთვნილია მომხმარებელზე გასაყიდად, წარმოების პროცესში გამოსაყენებლად ან მომხმარებლისთვის მომსახურების გასაწევად. სასაქონლო მატერიალური მარაგები ასევე მოიცავს სათადარიგო ნაწილებს, სარეზერვო ტექნიკასა და მომსახურების გასაწევ ტექნიკას თუ ისინი არ შეესაბამებიან ძირითადი საშუალებების განმარტებას.

სასაქონლო მატერიალური მარაგები წარმოდგენილია საბალანსო ღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებად მიჩნეულია ბიზნესის ჩვეულებრივ პირობებში აქტივის გასაყიდი ფასი, რასაც აკლდება აქტივის გაყიდვასთან დაკავშირებული სავარაუდო დანახარჯები. სასაქონლო მატერიალური მარაგების ღირებულება გამოითვლება FIFO მეთოდით და შეიცავს დანახარჯებს, რომელიც დაკავშირებულია აქტივის შექმნასთან, ადგილზე მიტანასთან, გადამუშავებასთან და მის იმ მდგომარეობამდე მიყვანასთან როგორშიც ის იმყოფება.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარება და ჩამოწერა

ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება აღიარდება, მას შემდეგ, რაც ჯგუფი ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მონაწილე.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა ხდება მას შემდეგ, რაც ამოიწურება ფინანსური სარგებლის მიღების სახელშეკრულებო უფლება, ან როდესაც ფინანსური აქტივი და მასთან დაკავშირებული რისკის მნიშვნელოვანი წილი გადადის სხვა მხარეზე.

ფინანსური ვალდებულების აღიარება წყდება, როდესაც ის შესრულდება, ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვალდებულება დაიფარება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და თავდაპირველი შეფასება

იმ სავაჭრო მოთხოვნების გარდა, რომლებიც არ შეიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს და შეფასებულია გარიგების ფასად ფასს 15-ის მიხედვით, ყველა ფინანსური აქტივი თავდაპირველად შეფასებულია რეალური ღირებულებით დაკორექტირებული გარიგების დანახარჯებით (სადაც შესაბამისია).

აღიარების შემდგომი შეფასების მიზნებისათვის ფინანსური აქტივები გარდა ჰეჯირების ინსტრუმენტებისა, დაყოფილია შემდეგ კატეგორიებად:

ამორტიზებული ღირებულებით

რეალური ღირებულების მოგება-ზარალში ასახვით (FVTPL)

რეალური ღირებულების ცვლილების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI).

წარმოდგენილ პერიოდში ჯგუფს არ აქვს ფინანსური აქტივების კატეგორია FVOCI.

კლასიფიკაცია განისაზღვრება ორივე შემდეგი კრიტერიუმის მიხედვით:

ჯგუფის ბიზნეს მოდელი ფინანსური აქტივის მართვისთვის;

ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლები.

ფინანსურ აქტივთან დაკავშირებული ყველა შემოსავალი და ხარჯი, რომელიც აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში წარმოდგენილია ფინანსური ხარჯებში, ფინანსური შემოსავალში ან სხვა ფინანსური მუხლებში, გარდა სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურებისა, რომლებიც წარმოდგენილია სხვა ხარჯებში.

ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივების ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასება

ფინანსური აქტივები შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით თუ აკმაყოფილებს შემდეგ კრიტერიუმებს (და არ არის განსაზღვრული როგორც FVTPL):

- ფლობს ფინანსურ აქტივებს ისეთი ბიზნეს მოდელის პირობებში, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით;
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებს ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისთვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას.

ფინანსური აქტივები თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დისკონტირება

უგულებელყოფილია, სადაც დისკონტირებას არამატერიალური ეფექტი აქვს. ჯგუფის ფული და ფულის ეკვივალენტები, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები ფინანსური ინსტრუმენტების ამ კატეგორიას მიეკუთვნება, ისევე როგორც ბონდები, რომლებიც თავდაპირველად კლასიფიცირებული იყვნენ როგორც დაფარვის ვადამდე ფლობილნი ასს 39-ის მიხედვით.

ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში (FVTPL)

ფინანსური აქტივები, რომლებსაც ჯგუფი ფლობს სხვა ბიზნესში, გარდა აქტივებისა, რომლებიც "შეგროვების" ან "შეგროვების და გაყიდვის" მიზნებისთვისაა ფლობილი, აისახება მოგება/ზარალში რეალური ღირებულებით. განურჩევლად ბიზნეს მოდელისა, ფინანსური აქტივები, რომელთა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები არ არის მხოლოდ ძირისა და პროცენტის გადახდები, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში (FVTPL). ყველა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი მიეკუთვნება ამ კატეგორიას, გარდა იმ ინსტრუმენტებისა, რომლებიც გათვალისწინებულია და ეფექტურია, როგორც ჰეჯირების ინსტრუმენტები, რომელთათვისაც გამოიყენება ჰეჯირების აღრიცხვის მოთხოვნები.

კატეგორია ასევე შეიცავს ინვესტიციას კაპიტალში. ჯგუფი აღრიცხავს ინვესტიციას სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში და არ აკეთებს შეუქცევად არჩევანს ინვესტიციებისა და სააქციო კაპიტალის რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. ინვესტიცია კაპიტალში შეფასებული იყო თვითღირებულებით, რომელიც შემცირებული იყო გაუფასურების ოდენობით შესაფერის პერიოდში ბასს 39-ის მიხედვით, ვინაიდან გაირკვა, რომ ვერ მოხდებოდა მისი სამართლიანი ღირებულების საიმედო შეფასება. მიმდინარე ფინანსურ წელს, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ფასს 9-ის მოთხოვნების მიხედვით, რომელიც არ იძლეოდა ინვესტიციის თვითღირებულებით შეფასების უფლებას.

ამ კატეგორიაში, აქტივები შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით შემოსავლებთან და დანაკარგებთან ერთად, რომლებიც ხვდებიან მოგება-ზარალში. ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულებები, ამ კატეგორიაში, განსაზღვრულია აქტიური ბაზრის მონაცემებით, ან შეფასების ტექნიკის გამოყენებით, როცა აქტიური ბაზარი არ არსებობს.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფასს 9-ის მოთხოვნები იყენებენ უფრო მეტად საპროგნოზო ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარებისას – „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მოდელი“. ეს ანაცვლებს ბასს 39-ის „განცდილი ზარალის მოდელს“. ახალ განსაზღვრებაში მოქცეული ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავს სესხებს და სხვა სავალო ტიპის ფინანსურ აქტივებს შეფასებულს ამორტიზებული ღირებულებით და რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, სავაჭრო მოთხოვნებს, სახელშეკრულებო აქტივებს, რემლებიც აღიარებული და შეფასებულია ფასს 15-ის მიხედვით და სესხის გაცემის ვალდებულებას და ზოგიერთი ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებს (ემიტენტისთვის), რომლებიც არ არიან შეფასებული რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

საკრედიტო ზარალის აღიარება აღარ არის დამოკიდებული ჯგუფის მიერ საკრედიტო

ზარალის პირველად აღმოჩენის შემთხვევაზე. ამის მაგივრად ჯგუფი განიხილავს უფრო ფართო არეალის ინფორმაციას, როდესაც აფასებს საკრედიტო რისკს და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, ეს ინფორმაცია მოიცავს, წარსულ შემთხვევებს, მიმდინარე პირობებს, მართებულ და მისაღებ პროგნოზს, რომელსაც გავლენა აქვს ფინანსური აქტივის მომავალი ფულადი ნაკადების მოსალოდნელ შეგროვებადობაზე.

ამ საპროგნოზო მიდგომის დანერგვისას, გამიჯვნა ხდება:

ფინანსურ ინსტრუმენტებს შორის, რომლებიც საკრედიტო ხარისხის მიხედვით საგრძნობლად არ გაუარესებულა საწყისი აღიარების შემდგომ ან აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი (დონე 1), და

ფინანსურ ინსტრუმენტებს შორის, რომლებიც საგრძნობლად გაუარესდნენ კრედიტის ხარისხის მიხედვით საწყისი აღიარების შემდგომ და მათი საკრედიტო რისკი არ არის დაბალი (დონე 2)

დონე 3 მოიცავს ფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც აქვს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

„12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“ აღიარებულია პირველი კატეგორიით, ხოლო „არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“ მეორე კატეგორიით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება განსაზღვრულია ალბათობებით შეწონილი საკრედიტო ზარალის შეფასებით ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი არსებობის მანძილზე.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და სახელშეკრულებო აქტივები

ჯგუფი იყენებს გამარტივებულ მიდგომას სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ანგარიშგების დროს ასევე სახელშეკრულებო აქტივების შემთხვევაშიც და აღრიცხავს ზარალის რეზერვის თანხას, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალად. ეს არის მოსალოდნელი დეფიციტი სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში, რომელიც ითვლისწინებს პოტენციურ ვალდებულებების შეუსრულებლობას ფინანსური აქტივის არსებობისას ნებისმიერ დროს. ჯგუფი იყენებს თავის ისტორიულ გამოცდილებას, გარე ფაქტორებს და საპროგნოზო ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშების დროს.

ჯგუფი აფასებს სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურებას კოლექტიურ საფუძველზე რადგანაც ფლობენ საერთო საკრედიტო რისკის მახასიათებლებს და დაჯგუფებულები არიან ვადაგადაცილების მიხედვით. დეტალური ანალიზისთვის თუ როგორ არის ფასს 9-ის დანერგვა გამოყენებული გაუფასურების მოთხოვნებში იხილეთ შენიშვნა **Error! Reference source not found.**

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შეფასება

ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებს, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებსა და ფინანსური იჯარის ვალდებულებებს.

სესხები

სესხები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, გამოკლებული სესხთან დაკავშირებული გაცემის ხარჯებით. სხვაობა სამართლიან ღირებულებასა და ნომინალურ ღირებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც სესხი აღებულია დამფუძნებლებისგან. ასეთ შემთხვევაში, ეს სხვაობა აისახება კაპიტალში, როგორც დამატებითი კაპიტალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, სესხები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ხოლო სხვაობა თვითღირებულებასა და გამოსყიდვის ღირებულებას შორის აისახება მოგებაში ან ზარალში, სესხების პერიოდის განმავლობაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. პროცენტები და სხვა ხარჯები, რომლებიც გაწეულია სესხებზე, მიეკუთვნება ფინანსურ ხარჯებს, გარდა იმ სესხის ხარჯებისა, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება შესყიდვებს, მშენებლობას, ან განსაკუთრებული აქტივის შექმნას. ასეთი ხარჯები პირდაპირ აქტივის თვითღირებულებაზე კაპიტალიზირდება.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო შემდგომში წარმოდგენილია ამორტიზებული ღირებულებით.

კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი წარმოადგენს გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებას.

საემისიო კაპიტალი წარმოადგენს აქციების გამოშვებისას აქციის ნომინალურ ღირებულებაზე ზემოთ გაყიდვის შედეგად მიღებულ თანხებს. აქციების გამოშვებასთან დაკავშირებული ტრანზაქციის დანახარჯები საგადასახადო სარგებლის გამოკლებით გამოიქვითება საემისიო კაპიტალიდან.

გადაფასების რეზერვი მოიცავს მიწისა და შენობების გადაფასებიდან მიღებულ მოგებას ან ზარალს.

აკუმულირებული მოგება/(ზარალი) მოიცავს მიმდინარე და წინა პერიოდების გაუნაწილებელ მოგებებს.

ყველა ტრანზაქცია რომელიც დაკავშირებულია ჯგუფის მფლობელებთან, როდესაც ისინი გვევლინებიან მფლობელების რანგში, აღირიცხება კაპიტალის ცალკე მუხლებში.

დივიდენდები აღირიცხება როგორც ვალდებულება იმ პერიოდისთვის, რომელშიც გამოცხადდა.

ანარიცხები

ანარიცხი აღიარებულია კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როდესაც ჯგუფს აქვს იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსული მოვლენის

შედეგად, და სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის გადინება. თუ ეფექტი არსებითია, ანარიცხები განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ღირებულებით წინასწარ საგადასახადო განაკვეთზე, რაც ასახავს ფულის დროში ღირებულებას.

მოგების გადასახადი

2017 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს საგადასახადო კოდექსში შევიდა მნიშვნელოვანი ცვლილებები. ეს ცვლილება შეეხო მოგების გადასახადის წარდგენას.

ახალი კანონის მიხედვით მოგების გადასახადის განაკვეთი განისაზღვრა ნულოვანი განაკვეთით, იმ შემთხვევაში თუ არ მოხდება მოგების განაწილება და დარჩება კომპანიაში გაუნაწილებელი მოგების სახით, ხოლო 15%-ით დაიბეგრება დივიდენდად განაწილებული მოგება, მაშინ როცა ძველი მოდელის მიხედვით კომპანიების მოგება იბეგრებოდა 15%-ით, მიუხედავად იმისა, ეს მოგება გაიცემოდა დივიდენდად, თუ კომპანიაში რჩებოდა გაუნაწილებელი მოგების სახით. 2017 წლის 1 იანვრიდან კომპანიები დაიბეგრებიან მოგების გადასახდით, თუ მოხდება მოგების განაწილება (დივიდენდის გაცემა) და ასევე, მოგების გადასახადით იბეგრება ისეთი ტრანზაქციები ინდივიდუალურ პირებთან, რომელიც დაკავშირებულია მოგების მიღებასთან (ბენეფიტი, საჩუქარი, გადასახადები, რომლებიც არაა ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაკავშირებული და სხვა). ამ შემთხვევაში მოგების განაწილება იბეგრება 15/85 პროპორციით.

აღნიშნული ცვლილების გამო, არ წარმოიქმნება დროებითი სხვაობები ჯგუფის აქტივებსა და ვალდებულებებში, ფინანსური და საგადასახადო ბაზის საფუძველზე, შესაბამისად არ არსებობს გადავადებული მოგების გადასახადის არც აქტივი და არც ვალდებულება. შესაბამისად, ბასს 12-ით განსაზღვრული გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულება აღარ წარმოიქმნება 2017 წლის 1-ლი იანვრის შემდგომ პერიოდში და არაა წარმოდგენილი ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

შემოსავალი

ჯგუფის შემოსავალი ძირითადად წარმოიქმნება საქონლის რეალიზაციიდან.

იმისათვის, რომ შემოსავალი იქნეს აღიარებული ჯგუფმა უნდა შეასრულოს 5 საფეხურიანი პროცესი:

1. მომხმარებელთან ხელშეკრულების იდენტიფიკაცია
2. შესასრულებელი ვალდებულებების იდენტიფიკაცია
3. გარიგების ფასის განსაზღვრა
4. გარიგების ფასის განაწილება შესასრულებელ ვალდებულებაზე

5. შემოსავლის აღიარება, როდესაც ნაკისრი ვალდებულება შესრულდება.

შემოსავლების აღიარება ხდება იმ დროს ან დროის განმავლობაში, როდესაც (ან როგორც) ჯგუფი დააკმაყოფილებს შესასრულებელ ვალდებულებას დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემით.

ჯგუფი აღიარებს საკონტრაქტო ვალდებულებას შეუსრულებელი ვალდებულების შესაბამისად და წარადგენს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში როგორც საკონტრაქტო ვალდებულებას. ანალოგიურად, თუ ჯგუფი დააკმაყოფილებს შესრულების ვალდებულებას, ფულადი სახსრების მიღებამდე, იგი აღიარებს საკონტრაქტო აქტივს ან მოთხოვნებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, რომელიც დამოკიდებულია გადახდის პერიოდისგან განსხვავებულ სხვა გარემოებებზე.

- ჯგუფის საცალო გაყიდვების მიმართულება ახორციელებს ერთგული მომხმარებლის წამახალისებელ პროგრამას. ნიკორას სუპერმარკეტების მომხმარებლებს სთავაზობენ ე.წ. “ბონუს ბარათებს”. ნიკორას სუპერმარკეტში დახარჯულ ყოველ 10 ლარზე ბარათის მფლობელებს საშუალება აქვთ დააგროვონ 10 ბონუს ქულა. 100 ბონუს ქულა შეესაბამება 1 ლარს, რომლითაც ბარათის მფლობელს მომავალში ნიკორას სუპერმარკეტში ნებისმიერი პროდუქტის შეძენის საშუალება აქვს. მოცემული ქულები წარმოადგენს ვალდებულებას ჯგუფისთვის, რადგან ისინი მომხმარებლებს იმ უფლებით უზრუნველყოფენ, რაც მათ მანამაღდე არ ჰქონდათ. გამოუყენებელი ქულები 2 წლის განმავლობაში მათი არააქტიურობის საფუძველზე უქმდება. ტრანზაქციასთან დაკავშირებული გასაყიდი ფასი იყოფა უფლებად და ვალდებულებად, კონტრაქტში დაფიქსირებული ცალკეული გასაყიდი ფასის საფუძველზე. შემოსავალი აღნიშნული უფლებიდან აღიარდება ბონუს ქულების განაღდებასა და მათი მოქმედების ვადას შორის ადრეული თარიღით.

ფული და ფულადი ეკვივალენტები

კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნებისათვის, ფულის ეკვივალენტები მოკლევადიანი, მაღალი ლიკვიდურობის მქონე ინვესტიციებია, რომლებიც ადვილად კონვერტირებადია ფულად სახსრებში და რომლებიც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფულადი ეკვივალენტები საჭიროა უფრო მეტად მოკლევადიანი ვალდებულებების დაფარვისთვის, ვიდრე საინვესტიციო ან სხვა მიზნებისათვის. ჯგუფი აკლასიფიცირებს ინვესტიციებს, როგორც ნაღდი ფულის ეკვივალენტებს, თუ ისინი ადვილად კონვერტირებადია ფულად სახსრებში და ექვემდებარება ღირებულების ცვლილებების უმნიშვნელო რისკს.

3 არაფინანსური ანგარიშგება

3.1 ადამიანური რესურსების მართვა

სს „ნიკორა ტრეიდი“ დღესდღეობით ერთ-ერთი ყველაზე მსხვილი დამსაქმებელია საქართველოს ბაზარზე. კომპანია აერთიანებს სავაჭრო ობიექტებს, დისტრიბუციის ქსელს, ცენტრალურ საწყობს და ადმინისტრაციას. კომპანიის თანამშრომლებით დაკომპლექტებას, თანამშრომელთა ადმინისტრირებას და არსებული ადამიანური კაპიტალის მართვას საქართველოს მასშტაბით ახორციელებს ადამიანური რესურსების მართვისა და განვითარების დეპარტამენტი, რომელიც კომპანიის მასშტაბისა და საჭიროებიდან გამომდინარე 2017 წლის ნოემბრის თვიდან შეიქმნა სს „ნიკორა ტრეიდის“ ორგანიზაციულ სტრუქტურაში და ჰოლდინგის ცენტრალიზებული HR დეპარტამენტისაგან დამოუკიდებლად ახორციელებს სს „ნიკორა ტრეიდის“ HR სტრატეგიის დაგეგმვასა და განხორციელებას, კომპანიის ბიზნეს ამოცანებიდან გამომდინარე. დეპარტამენტის მიერ ხორციელდება, ასევე, ადამიანური რესურსების მართვის პოლიტიკის და პროცედურების შემუშავება; HR სისტემების გამართვა; სათანადო HR გადაწყვეტილებების მიღება კომპანიის ზედა რგოლის მენეჯმენტთან კოორდინირებით.

ადამიანური რესურსების მართვის მიზანს წარმოადგენს: ხელი შეუწყოს კომპანიის განვითარებას, შექმნას ძლიერი/მყარი ადამიანური კაპიტალი, მოიზიდოს მაღაკვალიფიციური კადრები, გააუმჯობესოს თანამშრომლების სამუშაო გარემო, ხელი შეუწყოს მათ განვითარებას, შეამციროს თანამშრომელთა გადინება და შექმნას კონკურენტუნარიანი გარემო, სადაც კომპანიისა და თანამშრომლების მიზნები ურთიერთთანხვედრაშია ერთმანეთთან. კომპანიაში შემუშავებულია შინაგანაწესი და ადამიანური რესურსების მართვა ხორციელდება შესაბამისი პროცედურების დაცვით.

კომპანია მისი სწრაფი წინსვლისა და განვითარების ტემპიდან გამომდინარე, თვიდან თვემდე ქმნის ახალ სამუშაო ადგილებს და ხელს უწყობს ქვეყნის მოქალაქეების დასაქმებასა და კარიერულ განვითარებას. შესაბამისად, „ნიკორა ტრეიდი“ კომპანიის განვითარებასთან ერთად, თანამშრომელთა რაოდენობა წლიდან წლამდე მუდმივად ზრდადია. ქვემოთ მოცემულია დასაქმებულთა რაოდენობა კონკრეტული პერიოდების მიხედვით.

- 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, „ნიკორა ტრეიდი“ დასაქმებულთა რაოდენობა – 4497 თანამშრომელი.
- 2019 წლის აპრილის მდგომარეობით – 4609 თანამშრომელი;
- 2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით – 5312 თანამშრომელი.

გენდერული თანასწორობის კუთხით მდგომარეობა დაბალანსებულია, მდებრობითი სქესის, ისევე როგორც მამრობითი სქესის თანამშრომლები სარგებლობენ თანაბარი პირობებით და შესაძლებლობებით. შესაბამისად, აქვთ თანაბარი პასუხისმგებლობები და ვალდებულებები. თანამშრომლის დაქირავების პროცესში ყურადღება ექცევა და აქცენტები კეთდება

კანდიდატის საქმიანობასთან შესაბამისობასა, უნარებზე და კვალიფიკაციაზე, განურჩევლად სქესისა, ასაკისა და ა.შ.

დღევანდელი მდგომარეობით სქესის მიხედვით თანამშრომელთა გადანაწილება შემდეგია

- ქალი – 3619
- კაცი – 1693

რაც შეეხება ასაკობრივ განაწილებას, 2018 წლის აგვისტოს მდგომარეობით შემდეგი სურათია:

- 25 წლამდე – 2299
- 26-35 წელი – 1435
- 36-50 წელი – 1072
- 50 წლის ზემოთ – 506

კომპანიაში არსებულ თითოეულ პოზიციაზე არსებობს გარკვეული სახელფასო ზღვარი, რომლის ფარგლებშიც ხდება კანდიდატის დაქირავება. კომპანიაში მუშაობს რამოდენიმე ტიპის სახელფასო სისტემა:

- დისტრიბუციის მიმართულებით
- ცენტრალური საწყობის მიმართულებით
- სავაჭრო მიმართულებით შემუშავებულია თანამშრომელთა ანაზღაურების სისტემა, სამუშაო გრაფიკებისა და შესასრულებელი საქმის გათვალისწინებით.
- ადმინისტრაციაში მომუშავე თანამშრომლების სახელფასო სისტემა

აღსანიშნავია, რომ მ/წელს კომპანიაში ახალი ორგანიზაციული სტრუქტურის დანერგვასთან და პოზიციების კლასიფიკაციასთან ერთად, შემუშავდა და დაინარგე სახელფასე გრეიდების სისტემა.

სს „ნიკორა ტრეიდი“ მიმდინარეობს თანამშრომელთა შეფასების სისტემის გამართვასა და ეფექტურ განხორციელებაზე მუშაობა. 2018 წელს ჩატარდა მენეჯერების პროფესიული ატესტაცია, მიმდინარე წელს მენეჯერების პროფესიული უნარებისა და ცოდნის ატესტაციით შეფასებასთან ერთად, გაკეთდა მათი კომპეტენციების შეფასება. ასევე, 2019 წელს ჩატარდა ადმინისტრატორების ატესტაცია და შეფასდა მათი კომპეტენციები. 2019 წლის მესამე კვარტალში საპილოტე რეჟიმში განხორციელდა სათაო ოფისის თანამშრომლების შეფასება კომპეტენციების მოდელისა და ტალანტების მატრიცის მეთოდის გამოყენებით. შეფასების შედეგებიდან გამომდინარე, თანამშრომლებისთვის იგეგმება სხვადასხვა ტრენინგები, სემინარები, მასტერკლასები, მათი უნარებისა და პროფესიონალიზმის გაუმჯობესების მიზნით.

საკმაოდ დიდი ყურადღება ექცევა კომპანიაში არსებულ ორგანიზაციულ კლიმატს. სწორედ ამიტომ, თანამშრომელთა მოტივირებისა და ზოგადი კლიმატის გაუმჯობესების მიზნით, ხორციელდება სხვადასხვა კორპორატიული პროექტები: კორპორატიული ღონისძიება, სადღესასწაულო დღეების მილოცვა, სპორტული აქტივობები, საზაფხულო ექსკურსიები,

გუნდურობისა და თანამშრომლებში კომუნიკაციის გაუმჯობესების მიზნით უკვე ორი წელია ვატარებთ თიმბილდინგს – ზაფხულის პერიოდში, ქალაქგარეთ, არაოფიციალურ გარემოში, ტარდება გუნდური აქტივობები, სადაც თანამშრომლები ერთვებიან სხვადასხვა თამაშებში. ასევე, წელიწადში მინიმუმ ერთხელ ხდება კორპორატიული კულტურის კვლევა. შედეგების ანალიზიდან გამომდინარე, იგეგმება თანამშრომლების ლოიალურობის გაძლიერებაზე მიმართული პროექტები.

ნიკორა ტრეიდი თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით სისტემატიურად ტარდება ტრენინგები სხვადასხვა მიმართულებით, პერიოდულად ხორციელდება თანამშრომლების გადამზადება და პროფესიული ტრენინგების დაფინანსება.

ტრენინგები არის 2 სახის: შიდა, რომელსაც კომპანია ახორციელებს საკუთარი ტრენინგ-ცენტრის ბაზაზე და ტრენინგების რესურსით, გარე – რომელსაც ატარებენ სხვადასხვა თემატიკაში მოწვეული ექსპერტები, ტრენინგები და კონსულტანტები. თემატიკები მოიცავს, როგორც პროფესიულ, ასევე უნარების გაუმჯობესების ტრენინგებს, როგორცაა: ეფექტური მომსახურება, მოლაპარაკებების ტექნიკა, ეფექტური მართვა, ემოციური ინტელექტი და სხვა.

აღსანიშნავია, ასევე, რომ 2019 წლის მეორე კვარტლის განმავლობაში მოხდა სავაჭრო ობიექტების მენეჯერული რგოლის (მენეჯერი, ადმინისტრატორი) დატრენინგება ეფექტური მართვის უნარების გაუმჯობესების მიზნით.

კომპანია ასევე ზრუნავს თანამშრომლების პროფესიულ და კარიერულ განვითარებაზე და ვაკანტური პოზიციების შევსებისას პრიორიტეტს ანიჭებს შიდა რესურსებს.

ძალიან მნიშვნელოვანია თანამშრომლების ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების საკითხი, თანამშრომლები სარგებლობენ ჯანმრთელობის კორპორატიული დაზღვევით. დაზღვევის ფარგლებში, წელიწადში ორჯერ: დისტრიბუციის, სავაჭრო, სასაწყობო და წარმოების მიმართულებებით დასაქმებულ თითოეული თანამშრომელი (ყველა, ვისაც პროდუქციასთან აქვს შეხება) გადის ჯანმრთელობის პროფილაქტიკურ შემოწმებას, ამას გარდა სათაო ოფისში განთავსებულია პირადი ექიმის სამუშაო ოთახი, რომელიც თანამშრომლებს უწევს სამედიცინო მომსახურებას და საჭიროების შემთხვევაში ამისამართებს ვიწრო პროფილის ექიმთან.

მოცემულ მომენტში, კომპანიაში ინერგება ადამიანური რესურსების მართვის თანამედროვე სტანდარტები, რომლებიც ხელს შეუწყობს რომ თანამშრომლების ლოიალურობა, კმაყოფილება და ჩართულობა კიდევ უფრო გაიზარდოს, რაც თავის მხრივ, მომხმარებლის კმაყოფილებისა და მოსმახურების ხარისხის ზრდაზე აისახება.

3.2 შრომის უსაფრთხოება და გარემოს დაცვა

გარემოსდაცვით საკითხებში კომპანია მოქმედებს ნიკორა ჯგუში არსებული მიდგომების ჩარჩოებში. სს ნიკორას, რომელიც კომპანიის ძირითადი აქციონერია ჰყავს შესაბამისი პროფილის სპეციალისი – გარემოსდაცვითი მმართველი.

გარემოსდაცვითი მმართველის მიერ სისტემატიურად ხორციელდება ნარჩენების აღრიცხვიანობის კონტროლი, სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების დახარისხების მეთვალყურეობა, მათი გადაცემა სათანადო კონტრაქტორ ორგანიზაციებზე, ხელშეკრულებების განახლება ნარჩენების გამტან ორგანიზაციებთან.

გარემოს დაბინძურების და მასზე მავნე ზეგავლენის მინიმიზაციის მიზნით სავაჭრო ობიექტების აღჭურვისას კომპანია იყენებს ენერგოეფექტურ და გარემოსადმი მეგობრულ ტექნიკას. კერძოდ: ენერგოეფექტურია მაცივარ დანადგარები, რომლებიც ახალი თაობის ფრეონს და ნაკლებ ელექტრო ენერგიას მოიხმარენ; ენერგიის დამზოგავი ლედ განათების სისტემები; ენერგიის დამზოგავი ღუმელები.

კომპანიას საქმიანობის განხორციელებისას, პრიორიტეტად აქვს დასახული შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის საკითხები. ნიკორა ჰოლდინგის ზედამხედველობით შეიქმნა ახალი სტრუქტურული ერთეული. განყოფილების ძირითადი ფუნქციაა კომპანიისა და შვილობილი კომპანიების მიერ შრომის უსაფრთხოების და ჯანმრთელობის დაცვის მიმართულებით სისტემების დანერგვა და განვითარება, შესაბამისად სს „ნიკორა ტრეიდი“-სთვის გამოიყო სტრუქტურულად დამოუკიდებელი კადრი რომელიც ზედამხედველობას უწევს კომპანიაში შრომის უსაფრთხოების და ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის განვითარებას და დანერგვას. კომპანიის ხელმძღვანელობა აცნობიერებს შრომის უსაფრთხოების კუთხით არსებულ პასუხისმგებლობას და სათანადოდ უზრუნველყოფს დასაქმებულთა შრომისა და ჯანმრთელობის დაცვას.

კომპანია უზრუნველყოფს ტრავმებისა და პროფესიული დაავადებებისაგან თავისუფალ და დაცულ სამუშაო გარემოს. ამის მიღწევა ხდება სამუშაო პროცესების სწორად მართვითა და პროფესიული ორგანიზაციების ურთიერთთანამშრომლობით. კომპანიის მენეჯმენტი მიისწრაფის მიმდინარე სამუშაო პროცესებისა და უსაფრთხო სამუშაო გარემოს გაუმჯობესებისკენ.

კომპანიამ დაიწყო შრომის უსაფრთხოების და ჯანმრთელობის მიმართულებით ტრენინგების და ინსტრუქტაჟების ჩატარება, ასევე კომპანიაში შეფასდა რისკები და ამის საფუძველზე გამოიკვეთა პრიორიტეტული მიმართულებები.

კომპანიის ხელმძღვანელობა ადასტურებს თავის ვალდებულებას დაიცვას, როგორც საქართველოს შრომის უსაფრთხოების შესახებ ორგანული კანონი და სხვა საკანონმდებლო აქტები, ასევე საერთაშორისოდ აღიარებული უსაფრთხოების სტანდარტები.

3.2.1 საზოგადოებასთან ურთიერთობა

სს „ნიკორა ტრეიდი“ 20 წელია, რაც საცალო-სასურსათო ვაჭრობის ბაზარზე ოპერირებს და ამ დარგში ლიდერი ქართული კომპანიაა, რომლისთვის მნიშვნელოვანია თითოეული მომხმარებლის კმაყოფილება და ერთგულება.

მომხმარებელთა კმაყოფილებისა თუ ერთგულების შენარჩუნებისა და ზრდისთვის კომპანიაში მუდმივად ტარდება სამომხმარებლო ბაზრის კვლევები, რომელთა შედეგების გაანალიზებით იგეგმება ბრენდის ყოველწლიური სტრატეგიული გეგმა. მომხმარებლების ინტერესების გათვალისწინებით ხორციელდება ისეთი აქტივობები, რომლებიც მაქსიმალურად მორგებულია მათ სურვილებზე და მიზნად ისახავს მათ მოლოდინების გამართლებას. ბოლო კვლევების თანახმად მომხმარებლებისთვის მნიშვნელოვანია ჯანსაღი და მაღალი ხარისხის პროდუქცია, რასაც კომპანია ძლიერ და ავტორიტეტულ ბრენდებთან თანამშრომლობით პასუხობს. ამავდროულად აქტიურად მუშაობს ექსკლუზიური პროდუქტების ხაზზე და ევროკავშირის სხვადასხვა ქვეყნებიდან ახორციელებს ყველა სახის სტანდარტების შესაბამისი მაღალი ხარისხის პროდუქციის იმპორტს და რაც მთავარია იმპორტირებული პროდუქციის საფასო პოლიტიკა მაქსიმალურად ითვალისწინებს მომხმარებლის ინტერესებს. ასევე აღსანიშნავია, რომ დიდი ყურადღება ექცევა GMO FREE სახის პროდუქტების იმპორტს კომპანიის ასორტიმენტში წარმოდგენაზე.

გარდა ზემოთ აღნიშნულისა, მომხმარებლებისთვის შეთავაზების სრულყოფის მიზნით, კომპანიაში მუდმივად მიმდინარეობს სხვადასხვა სახის აქციები. კერძოდ: ორ კვირაში განახლებადი, თემატური, სეზონური თუ სხვადასხვა სადღესასწაულო აქციები, რომლის მეშვეობით მომხმარებელს შეუძლია მისთვის სასურველ პროდუქტზე მიიღოს ფასდაკლება. მსგავსი აქციების ერთობლიობა კომპანიას აძლევს საშუალებას, შექმნას მომხმარებლის მოლოდინებზე დაფუძნებული შეთავაზებები და გაზარდოს მათი კმაყოფილება.

მომხმარებელთა ერთგულების შენარჩუნებისა და ზრდისთვის კომპანიაში უკვე 4 წელია, რაც მოქმედებს სპეციალური პროგრამა, რომელიც კომპანიის სავაჭრო ობიექტზე პროდუქტების შეძენისას, ბარათზე ქულების დაგროვებას გულისხმობს. დღევანდელი მონაცემებით მილიონამდე მომხმარებელი სარგებლობს აღნიშნული პროგრამით, რაც ქვეყნის მასშტაბით აქტიურ ჩართულობაზე მიუთითებს.

2018 წელს კომპანიამ “ლიბერთი ბანკთან” ერთად ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი პროექტი შექმნა, რომელიც დღემდე წარმატებით მიმდინარეობს. პროექტის ფარგლებში მხოლოდ „ნიკორა სუპერმარკეტში“ ლიბერთი ბანკის ნებისმიერი სოციალური ბარათის მქონე პირს შეუძლია, მიიღოს ყველაზე მოთხოვნადი პროდუქტები, უპრეცედენტოდ დაბალ ფასად. პროდუქტების არჩევანი მრავალფეროვანია და ყოველთვის ურად განახლებადი. სულ მცირე დროის მონაკვეთში პენსიონერთა და სხვა სოციალური ბარათის მქონე პირთა მხრიდან მაღალი ინტერესი დაფიქსირდა, რაც მომავალში დინამიურ ზრდის მყარი საფუძველია. “ნიკორა სუპერმარკეტისთვის” აღნიშნული პროექტი განსაკუთრებულად ღირებული და

მნიშვნელოვანია, იქიდან გამომდინარე, რომ კომპანიას 20 წლიანი ისტორიის განმავლობაში ყოველთვის ჰქონდა და აქვს მაღალი კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა და სურვილი, ჩაერთოს მსგავსი ტიპის CSR კამპანიებში.

კომპანია აცნობიერებს თავის როლს სოციალური პასუხისმგებლობის კუთხით. ბოლო წლებში აქტიურად უწევს მხარდაჭერას სხვადასხვა საქველმოქმედო ფონდებსა და ღონისძიებებს. ამავდროულად 2020 წლის პანდემიის დროს სს „ნიკორა ტრეიდა“, „წითელ ჯვრის საზოგადოებისა“ და ფონდი „მომავლისთვის“ ერთად, თავის ერთგულ მომხმარებლებს მისცა საშუალება წვლილი შეეტანათ მარტოხელა ხანდაზმულების დახმარებაში.

კომპანიისთვის მომხმარებელთან ერთად მნიშვნელოვანია თითოეული თანამშრომელზე ზრუნვა, მათი კმაყოფილებისა და ერთგულების ზრდა. ამ ყველაფრის გათვალისწინებით 2019 წელს „ნიკორა ტრეიდაში“ საფუძველი ჩაეყარა ყველასთვის საინტერესო მასშტაბურ სამოტივაციო პროექტს „კლუბი ნიკორელი“, რომელიც დღემდე აქტიურად განაგრძობს ფუნქციონირებას. ეს არის თანამშრომელთა სამოტივაციო პროექტი, რომელიც შინაარსითა და მასშტაბებით უპრეცედენტოა. ბენეფიტები და პრივილეგიების სია საკმაოდ დიდია.

ამ ეტაპზე „კლუბი ნიკორელი“ უკვე 2000-მდე თანამშრომელს აერთიანებს და ახალი წევრების დამატება ყოველკვირეულ რეჟიმში მიმდინარეობს.

თანამშრომელთა და მომხმარებელთა განწყობის ასამაღლებლად შეიქმნა რადიო „ნიკორელი“, რომელიც მსმენელს სთავაზობს მათთვის საინტერესო რუბრიკებს, სასურველ მელოდიებსა და აძლევს ერთმანეთთან აქტიური კომუნიკაციის საშუალებას.

2020 წლის მსოფლიო პანდემიის პერიოდში კიდევ ერთი ინოვაციური პროექტი დაიწყო კომპანიამ და თავის ერთგულ მომხმარებლებს პროდუქციის შეძენის უპრეცედენტო გზა შესთავაზა. კერძოდ, FB სივრცეში შეიქმნა დისტანციური შეკვეთის პლატფორმა, სადაც ChatBot-ის დახმარებით მომხმარებლებს შეუძლიათ სასურველი პროდუქცია დისტანციურად აარჩიონ, რომელიც ფილიალში გამზადდება და მათთვის სასურველ დროს წაიღებენ.

პროდუქციის შეძენის ამ ახალი მეთოდით „ნიკორა სუპერმარკეტი“ კიდევ უფრო მეტად ზრუნავს თითოეული თანამშრომლისა და მომხმარებლის უსაფრთხოებაზე.

ამავდროულად კიდევ უფრო გააქტიურა თანამშრომლობა სხვადასხვა „დელივერ“ კომპანიებთან და ამ კუთხითაც მაქსიმალური კომფორტი შეუქმნა მის ერთგულ მომხმარებელს.